

Ἀπὸ τὰ καλὺτερα δημοσιεύματα ὅλου τοῦ κόσμου

Τὰ μεγάλα πνευματικὰ προβλήματα

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

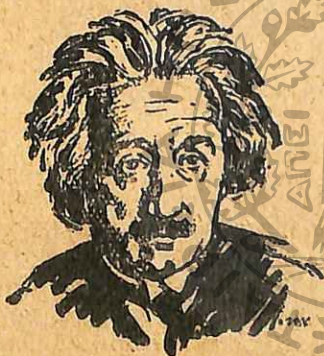
τοῦ

ALBERT EINSTEIN

Καθ' ὅλο τὸν τελευταῖο αἰῶνα, καὶ κατὰ ἓνα μεγάλο μέρος τοῦ προηγούμενου, ὁ κόσμος πίστευε ὅτι πίστι καὶ γνῶσι ἦσαν δύο πράγματα ἀσυμβίβαστα. Καὶ τὰ πιδ προοδευμένα μυαλὰ ἦσαν τῆς γνώμης ὅτι εἶχε ἔρθει ὁ καιρὸς, ὅπου τὴν πίστι θὰ ἀντικαθιστοῦσε διαρκῶς περισσότερο ἢ γνῶσι. Πίστι, πού δὲν στηριζόταν στὴ γνῶσι, ἦταν πρόληψι καὶ ἔπρεπε νὰ καταπολεμηθῇ. Σύμφωνα μ' αὐτὴν τὴν ἀρχή, μοναδική ἀποστολή τῆς παιδείας ἦταν νὰ ἀνοίγῃ τὸ δρόμο πρὸς τὴ σκέψι καὶ τὴ γνῶσι, ἐνῶ τὸ σχολεῖο, σὰν τὸ ἰσχυρότερο μέσο γιὰ τὴ μόρφωσι τοῦ λαοῦ, ἔπρεπε νὰ ἐξυπηρετῇ αὐτὸν τὸν σκοπὸ καὶ μόνον. Πάρα πολλές φορές θὰ

συναντήσῃ κανεὶς αὐτὴν τὴ ρασιοναλιστικὴ ἄποψι διατυπωμένη ἔτσι ὡμά, καὶ πάρα πολλές φορές, κάθε λογικὸς ἄνθρωπος, θὰ καταλάβῃ πόσο μονόπλευρη εἶναι. Ὡστόσο εἶναι πιδ καλὰ νὰ λή κανεὶς καθαρὰ καὶ χωρὶς περιστροφές αὐτὸ πού πιστεύει, ἂν θέλῃ νὰ μὴ δημιουργοῦνται παρεξηγήσεις στὸ μυαλὸ τῶν ἄλλων.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς κάθε πεποιθήσι μπορεῖ νὰ στηριχθῇ καλύτερα μὲ τὴν πείρα καὶ τὴν καθαρὴ σκέψι. Σ' αὐτὸ καθέναν θὰ συμφωνήσῃ ἀνεπιφύλακτα καὶ μὲ τὸν φανατικώτερο ρασιοναλιστὴ. Τὸ ἀδύνατο σημεῖο αὐτῆς τῆς ἀρχῆς, εἶναι ὅτι τίς πεποιθήσεις πού εἶναι ἀπαραίτητες καὶ ἀ-

ποφασιστικές για τὸ δρόμο πού θὰ ἀκολουθήσουμε, δὲν μπορούμε νὰ τίς θροῦμε ἀκολουθώντας ἀποκλειστικά τὴν ἐπιστήμη.

Ἡ ἐπιστημονικὴ μέθοδος δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς διδάξῃ τίποτε περισσότερο ἀπὸ τὴν σχέσι καὶ τὴν ἀλληλοεπίδρασι τῶν γεγονότων μεταξύ τους. Ἡ προσπάθεια γιὰ τὴν ἀπόκτησι μᾶς τόσο ἀντικειμενικῆς γνώσεως εἶναι ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα πράγματα γιὰ τὰ ὁποῖα εἶναι ἱκανὸς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐλπίζω νὰ μὴ νομίζετε ὅτι θέλω νὰ ὑποτιμῶ τὰ ἐπιτεύγματα καὶ τίς ἥρωικές προσπάθειές του στὸ πεδίο αὐτό. Εἶναι, ὅμως, ἐπίσης φανερό ὅτι ἡ γνώσι αὐτοῦ πού ὑπάρχει δὲν μᾶς ἀνοίγει κατ'εὐθεῖαν τὴν πόρτα πρὸς αὐτὸ πού θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ. Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἔχῃ τὴν πιὸ ξεκάθαρη καὶ πλήρη γνώσι αὐτοῦ πού ὑπάρχει, καὶ ὅμως νὰ μὴ εἶναι σέ θέσι νὰ συμπεράνῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ «τέλος» δηλαδὴ τὸ σκοπὸ τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀντικειμενικὴ γνώσι μᾶς δίνει ἰσχυρὰ μέσα γιὰ τὴν ἐπίτευξι ὀρισμένων σκοπῶν, τὸν τελικό, ὅμως σκοπὸ καὶ τὴ λαχτάρα μας γιὰ νὰ τὸν πραγματοποιήσουμε πρέπει νὰ τὸν ἀντλήσουμε ἀπὸ ἄλλη πηγὴ. Εἶναι σχεδὸν περιττὸ νὰ συζητήσουμε τὴν ἀποψι ὅτι ἡ ὑπαρξί μας καὶ ἡ προσπάθειά μας ἀποκτοῦν σημασίαν, μόνον ἀπὸ τὴ στιγμή πού θέτουμε ἕναν τέτοιο σκοπὸ καὶ ἀπὸ τίς ἀξίες πού τὸν παρακολουθοῦν.

Ἡ γνώσι τῆς ἀλήθειας εἶναι κάτι τὸ ξεχάσιμο, σὰν ὁδηγός, ὅμως, δὲν μπορεῖ νὰ δώσῃ καλὰ καλὰ οὔτε τὴ δικαίωσι, οὔτε τὴν ἀξία τῆς ἀναζητήσεως τῆς ἀλήθειας. Στὸ σημεῖο αὐτὸ θρискόμαστε μπροστὰ στὰ ὅρια τῆς κα-

θαρὰ ρασιοναλιστικῆς ἀντιλήψεως γιὰ τὴν ὑπαρξί μας.

Ὡστόσο δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσῃ κανεὶς ὅτι τὸ λογικῶς σκέπτεσθαι δὲν συμμετέχει στὸν καθορισμὸ τῶν σκοπῶν καὶ τῶν ἠθικῶν κρίσεων. Ἀπὸ τὴν στιγμή πού κάποιος καταλαβαίνει ὅτι, γιὰ τὴν ἐπίτευξι ἑνὸς σκοποῦ, ἔνα ὀρισμένο μέσο θὰ ἦταν χρήσιμο, τὸ μέσον αὐτὸ γίνεται ἀμέσως ἕνας σκοπός. Ἡ νόησι μᾶς βοηθεῖ νὰ δοῦμε τὴν ἀμοιβαία σχέσι μεταξύ μέσων καὶ σκοπῶν. Ἡ ἀπλῇ, ὅμως, σκέψι δὲν μᾶς βοηθεῖ νὰ καταλάβουμε ποιοὶ εἶναι οἱ ἔσχατοι καὶ βασικοὶ σκοποί. Σ' αὐτὸ ἀκριβῶς νομίζω ὅτι βοηθεῖ τὸν ἄνθρωπο ἡ θρησκεία καὶ αὐτὴ μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ βασικὴ τῆς ἀποστολῆς τὴν κοινωνικὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ἂν κάποιος ρωτήσῃ ἀπὸ πού παίρνουν τὸ κύρος τους αὐτοὶ οἱ βασικοὶ σκοποί, ἡ μόνη ἀπάντησι πού μπορεῖ νὰ πάρῃ εἶναι αὕτη: ὑπάρχουν σὲ μιὰ παραδείσια κοινωνία σὰν ἐπικρατοῦσα παράδοσις πού ἐπηρεάζει τὴ ζωὴ καὶ τίς ἐπιδιώξεις καὶ τίς κρίσεις τῶν ἀτόμων. Ὑπάρχουν ἐκεῖ σὰν κάτι ζωντανό, χωρὶς νὰ χρειάζονται νὰ δικαιολογήσουν τὸ γιατί ὑπάρχουν. Ἐρχονται στὴ ζωὴ μὲ τὴν ἀποκάλυψι μέσῳ ὀρισμένων ἰσχυρῶν προσωπικοτήτων. Αὐτὸ πού χρειάζεται δὲν εἶναι νὰ δικαιώσουμε τὴν ὑπαρξί τους, ἀλλὰ νὰ κατανοήσουμε τὴ φύσι τους ἀπλᾶ καὶ καθαρά.

Οἱ ὕμνιστες ἀρχές πού ἀκολουθοῦν οἱ ἐπιδιώξεις μας καὶ οἱ κρίσεις, μᾶς δόθηκαν μὲ τὴν Ἑθραϊο-Χριστιανικὴ θρησκευτικὴ παράδοσι. Εἶναι ἕνας πολὺ ὕψηλός σκοπός, τὸν ὁποῖο, μὲ τίς λιγοστὲς δυνάμεις πού διαθέτουμε, μόνον νὰ πλησιάσουμε μπορούμε.

αὐτός, ὅμως, δίνει σταθερὲς θάσεις στὶς ἐπιδιώξεις μας καὶ στὴν ἀξιογόησι πού κάνουμε στὰ πράγματα. Ἄν κανεὶς δοκίμαζε νὰ πάρῃ αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἔξω ἀπὸ τὴ θρησκευτικὴ του μορφὴ καὶ νὰ δῇ τὴν καθαρὰ ἀνθρώπινη πλευρὰ του, θὰ τοῦ ἔδινε περίπου αὐτὸν τὸν ὀρισμὸ: ἐλεύθερη καὶ ὑπεύθυνη ἐξέλιξι τοῦ ἀτόμου ὥστε νὰ γίνεταί ἄξιο νὰ τοποθετῇ τίς δυνάμεις του ἐλευθέρως καὶ εὐχαρίστως στὴν ὑπηρεσίαν ὁλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἔτσι δὲν ὑπάρχει χῶρος γιὰ τὴ θεοποίησι κανενὸς ἔθνους, καμμιάς τάξεως, κανενὸς ἀνθρώπου. Δὲν εἴμαστε ὅλοι παιδιὰ ἑνὸς πατέρα, ὅπως λέγεται στὴ γλώσσα τῆς θρησκείας; Πράγματι, ἀκόμη καὶ ἡ θεοποίησι τῆς ἀνθρωπότητος, σὰν ἀφηρημένο σύνολο, δὲ θὰ ἦταν μέσα στὸ πνεῦμα αὐτοῦ τοῦ ἰδεώδους. Μόνο τὸ ἄτομο ἔχει ψυχὴ. Καὶ ἡ ὕψιστη μοῖρα τοῦ ἀτόμου εἶναι νὰ ὑπηρετῇ μᾶλλον, παρὰ νὰ κυβερνᾷ ἢ νὰ ἐπιβάλλῃ τὸν ἑαυτὸ του στὸ σύνολο μὲ ὁποιοδήποτε τρόπο.

Ἄν ἀποβλέψῃ κανεὶς περισσότερο στὴν οὐσίαν, παρὰ στὸν τύπο, τότε μπορεῖ νὰ δῇ πὼς οἱ λέξεις αὐτὲς ἐκφράζουν βασικά τὴν ἰδέαν τῆς δημοκρατίας. Ὁ γνήσιος δημοκράτης μπορεῖ νὰ λατρεύῃ τὸ ἔθνος του, τόσο λίγο, ὅσο καὶ ὁ θρησκευτικὸς—ὅπως θὰ τὸν λέγαμε ἐδῶ—ἄνθρωπος. Ποιὸς λοιπὸν εἶναι, μέσα σὲ ὅλα αὐτά, ὁ ρόλος τῆς παιδείας καὶ τοῦ σχολείου; Εἶναι νὰ βοηθοῦν τὸ νέο ἄνθρωπο νὰ ἀναπτύσσεται μέσα σὲ ἕνα τέτοιο πνεῦμα, ὥστε οἱ βασικὲς αὐτὲς ἀρχές νὰ εἶναι γι' αὐτὸν ὅτι ὁ ἀέρας πού ἀναπνέει. Μόνη τῆς ἡ διδασκαλία δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πετύχῃ αὐτό.

Ἄν κανεὶς ἔχει διαρκῶς ἐμπρὸς στὰ μάτια του τίς ὕψηλές αὐτὲς ἀρχές, καὶ τίς συγκρίνει μὲ τὴν ζωὴ καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς μας, τότε βλέπει καθαρὰ ὅτι ἡ ἀνθρωπότητα περνάει σήμερὰ ἕνα σοβαρὸ κίνδυνο. Στὰ ὁλοκληρωτικὰ κράτη οἱ ἴδιοι οἱ ἀρχηγοὶ ἀγωνίζονται μὲ ὅλες τους τίς δυνάμεις γιὰ νὰ ἐξαφανίσουν τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Σὲ ἄλλα μέρη ὁ ἐθνικισμός καὶ ἡ μισαλλοδοξία καθὼς καὶ ἡ καταπίεσι τοῦ ἀτόμου μὲ διάφορα οἰκονομικὰ μέσα, ἀπειλοῦν νὰ κλονίσουν τὴν πολύτιμη αὐτὴ παράδοσι.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ὁ κόσμος πού σκέπτεται καταλαβαίνει πόσο μεγάλος εἶναι ὁ κίνδυνος πού ἀπλώνεται καὶ βλέπει κανεὶς μὲ πόση σπουδὴ ἀναζητοῦνται τὰ μέσα γιὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ στὸ πεδίο τῶν ἐσωεθνικῶν καὶ τῶν διεθνῶν πολιτικῶν σχέσεων, τῆς νομοθεσίας, καὶ γενικὰ τῆς ὀργανώσεως. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ προσπάθειες αὐτὲς εἶναι τρομερὰ ἀπαραίτητες. Ὡστόσο οἱ παλαιότεροι ἤξεραν κάτι, πού ἐμεῖς φαίνεται νὰ ἔχουμε ξεχάσει. Ὅτι ὅλα τὰ μέσα ἀποδεικνύονται τυφλὰ ὄργανα ὅταν πίσω τους δὲν ὑπάρχει ἕνα ζωντανὸ πνεῦμα. Ἄν, ὅμως, ἡ λαχτάρα μας γιὰ τὴν πραγματοποίησι τοῦ σκοποῦ πού βάλαμε μπρὸς εἶναι ἀληθινὴ καὶ ζωντανή μέσα μας, τότε ἔραγε θὰ μᾶς λείψῃ ἡ δύναμις γιὰ νὰ θροῦμε τὰ μέσα γιὰ νὰ τὸν πραγματοποιήσουμε καὶ νὰ τὸν μεταφράσουμε σὲ ἔργα;

Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ συμφωνήσουμε ὡς πρὸς τὸ τί μᾶς βοηθεῖ ἡ ἐπιστήμη νὰ καταλάβουμε. Ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἡ προαιώ-

νια προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου νὰ δώσῃ στὰ φαινόμενα αὐτοῦ τοῦ κόσμου συνοχή. Ὅταν, ὅμως, ρωτᾶω τὸν ἑαυτὸ μου τί εἶναι θρησκεία, δὲν μπορῶ νὰ δώσω ἔτσι εὐκόλα τὴν ἀπάντησι. Ἀκόμη καὶ ὅταν ῥωτᾶ μιά ἀπάντησι πού μὲ ἱκανοποιεῖ τὴ στιγμή πού τὴ θρίσκω, ἐξακολουθῶ νὰ πιστεύω ὅτι, ὁπωσδήποτε δὲν θὰ μπορέσω νὰ δώσω συνοχή στὶς σκέψεις ἐκείνων, πού ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ πρόβλημα σοβαρά.

Πρῶτα, ἀντὶ νὰ σκεφτῶ ποιὰ θρησκεία θὰ πρέπει νὰ ἀκολουθήσω, ρωτᾶω τί εἶναι ἐκεῖνο πού χαρακτηρίζει τὶς ἐπιδιώξεις ἑνὸς θρησκευτικοῦ ἀνθρώπου. Ἀνθρώπος θρησκευτικὰ φωτισμένος εἶναι, κατὰ τὴ γνώμη μου, ἐκεῖνος πού ἔχει ἐλευθερωθῇ—ὅσο περισσότερο τοῦ ἐπιτρέπουν οἱ δυνάμεις του—ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῶν ἐγωϊστικῶν του ἐπιθυμιῶν καὶ αὐτὸ πού τὸν ἀπασχολεῖ εἶναι οἱ σκέψεις, τὰ αἰσθήματα, καὶ οἱ ἐπιδιώξεις πού θέτει, ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἡ ἀξία τους εἶναι ὑπερπροσωπική. Νομίζω ὅτι τὸ σπουδαῖο εἶναι ἡ δύναμι τοῦ ὑπερπροσωπικοῦ περιεχομένου καὶ τῆς πεποιθήσεως ὅτι πρόκειται γιὰ πράγματα μὲ πολὺ νόημα, ἄσχετα ἂν δὲν καταβάλλεται καμμιὰ προσπάθεια νὰ συσχετιστῇ αὐτὸ τὸ περιεχόμενο μὲ ἕνα θεῖο ὄν. Σὲ τέτοια περίπτωσι θὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ θεωρήσῃ κανεὶς τὸν Βούδδα καὶ τὸν Σπινόζα θρησκευτικὲς προσωπικότητες. Ἀκόμα, ὁ θρησκευτικὸς ἀνθρώπος δὲν ἀμφισβᾷ γιὰ τὴ σπουδαιότητα καὶ τὸ μεγαλεῖο τῶν ὑπερπροσωπικῶν αὐτῶν σκοπῶν, οἱ ὁποῖοι οὔτε χρειάζονται, οὔτε ἐπιδέχονται λογικὴ θεμελίωσι. Ὑπάρχουν μὲ τὴν ἴδια ἀναγκαιότητα πού ὑπάρχει καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἀνθρώ-

πος. Μὲ τὴν ἔννοια αὕτη θρησκεία εἶναι ἡ αἰώνια προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου ν' ἀποκτήσῃ πλήρη καὶ καθαρὴ συνείδησι τῶν ἀξιῶν καὶ τῶν σκοπῶν αὐτῶν καὶ νὰ ἐνισχύῃ διαρκῶς καὶ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἐπίδρασί τους. Ἄν καθένας ἀντιλαμβάνεται τὴ θρησκεία καὶ τὴν ἐπιστήμη σύμφωνα μὲ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτοὺς, τότε ἡ σύγκρισι μεταξύ τους εἶναι ἀδύνατη. Ἡ ἐπιστήμη ἐπιθεβαιώνει αὐτὸ πού ὑπάρχει καὶ ὄχι αὐτὸ πού θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ. Ἡ θρησκεία ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἀσχολεῖται μόνον μὲ τὴν ἀξιολόγησι τῶν σκέψεων καὶ τῶν πράξεων τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι, ἡ σύγκρουσι μεταξύ θρησκείας καὶ ἐπιστήμης πού ὑπῆρχε παλαιότερα, πρέπει νὰ ἀποδοθῇ στὴν παρανόησι γιὰ τὴν ὁποία μιλήσαμε παραπάνω.

Σύγκρουσις δημιουργεῖται ὅταν μίᾳ θρησκευτικῇ κοινότητι ἐπιμένει στὴν ἀπόλυτη ἀλήθεια ὅλων ὧν λέγονται στὴ Βίβλο. Αὐτὸ σημαίνει παρέμβαισι τῆς θρησκείας στὸ πεδίο τῆς ἐπιστήμης. Στὸ εἶδος αὐτὸ τῆς συγκρούσεως ἀνήκει ὁ ἀγώνας ἐναντίον τοῦ Γαλιλαίου καὶ τοῦ Δαρβίνου. Ἀντίστοιχα, ἐκπρόσωποι τῆς ἐπιστήμης προσπαθοῦν πολλὰς φορὲς νὰ ἐκφέρουν τελικὲς κρίσεις ὡς πρὸς τὶς ἀξίες καὶ τοὺς σκοποὺς, μὲ βάσι τὴν ἐπιστημονικὴ μέθοδο καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἔρχονται σὲ ἀντίθεσι μὲ τὴν θρησκεία. Ὅλες αὐτὲς οἱ συγκρούσεις ὀφείλονται σὲ μοιραῖες πλάνες.

Τώρα, ἐνῶ τὰ δυὸ βασίλεια, τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἐπιστήμης εἶναι ὁλότελα ξεχωριστὰ τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, μεταξύ τους ὑπάρχουν ἀμοιβαῖες σχέσεις καὶ ἐξαρτήσεις. Παρ' ὅλο ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι ἐκεῖνη πού καθορίζει τοὺς

τελικούς σκοποὺς, ἔχει μάθει ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη—στὴν πλατεῖα τῆς ἔννοιας—ποιὰ εἶναι τὰ μέσα πού συμβάλλουν στὴν ἐπίτευξι τῶν σκοπῶν πού αὕτη θέτει. Ἡ ἐπιστήμη πάλι, μόνον ἀπὸ ἀνθρώπους πού εἶναι ποτισμένοι μὲ τὴν ζήτησι τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς γνώσεως μπορεῖ νὰ γίνη, καὶ αὐτὸ μόνον ἡ θρησκεία μπορεῖ νὰ τὸ δώσῃ. Τὴ σχέση αὕτη μεταξύ θρησκείας καὶ ἐπιστήμης μποροῦμε νὰ τὴ δώσουμε μὲ μία εἰκόνα: Ἡ ἐπιστήμη χωρὶς θρησκεία εἶναι κουστὴ καὶ ἡ θρησκεία χωρὶς ἐπιστήμη εἶναι τυφλή. Ἀς ἔρθουμὲ τώρα στὴν ἀντίληψι γιὰ τὸ θεῖο. Στὰ πρῶτα τῆς χρόνια ἡ ἀνθρωπότητα δημιούργησε τοὺς θεοὺς τῆς κατ' εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τοὺς ἔβλεπε νὰ παρεμβάινουν καὶ νὰ ἀποφασίζουν γιὰ τὴ ζωὴ τους, ἢ τοῦλάχιστον νὰ τὴν ἐπηρεάζουν. Οἱ προσευχὲς καὶ οἱ μαγεῖες τοῦ ἀνθρώπου σκοπὸ εἶχαν νὰ ἐξευμενίσουν τοὺς θεοὺς. Ἡ ἰδέα τοῦ ἑνὸς Θεοῦ εἶναι μίᾳ ἀνύψωσι ἀπὸ τὴν παλιὰ περὶ Θεῶν ἀντίληψι. Ὁ ἀνθρωπομορφικὸς τῆς χαρακτῆρας φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἀνθρώποι ἐπικαλοῦνται τὸ θεῖο ὄν στὶς προσευχὲς τους καὶ τὸ παρακαλοῦν νὰ ἐκπληρώσῃ τὶς ἐπιθυμίες τους.

Κανεὶς φυσικὰ δὲν μπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἡ ἰδέα τῆς ὑπάρξεως ἑνὸς παντοδύναμου, δικαίου, καὶ πανάγαθου προσωπικοῦ Θεοῦ μπορεῖ νὰ δώσῃ στὸν ἀνθρώπο παρηγοριά, βοήθεια καὶ καθοδήγησι. Ἀκόμα, χάρι στὴν ἀπλότητά της μπορεῖ νὰ τὴν καταλάβῃ καὶ τὸ πιὸ ἀνεξέλικτο μυαλό. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ὅμως, ἡ ἰδέα αὕτη ἔχει ἀδύνατα σημεῖα πού μᾶς ξεγελοῦν καὶ εἶναι πολὺ αἰσθητὰ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἰστο-

ρίας. Δηλαδή ἂν τὸ ὄν αὐτὸ εἶναι παντοδύναμο, τότε καθετί, ἀκόμη καὶ κάθε πρᾶξι, αἴσθημα, σκέψι καὶ ἐπιδίωξι τοῦ ἀνθρώπου εἶναι συγχρόνως καὶ δικό του ἔργο. Πῶς, ὅμως, εἶναι δυνατόν νὰ θεωροῦμε τὸν ἀνθρώπο ὑπεύθυνο γιὰ τὰ ἔργα του καὶ τὶς σκέψεις του μπροστὰ σὲ ἕνα τόσο παντοδύναμο ὄν; Πῶς μπορεῖ τὸ κακὸ νὰ συνδυασθῇ μὲ τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ;

Ἡ κυρία αἰτία τῆς συγκρούσεως μεταξύ ἐπιστήμης καὶ θρησκείας βρίσκεται σήμερα στὴν ἀντίληψί μας περὶ τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ. Σκοπὸς τῆς ἐπιστήμης εἶναι νὰ ἐδραιώσῃ τοὺς γενικοὺς νόμους πού διέπουν τὶς ἀμοιβαῖες σχέσεις πραγμάτων καὶ γεγονότων μέσα στὸν χῶρο καὶ τὸν χρόνο.

Τὸ γεγονός ὅτι μὲ βάσι αὐτοὺς τοὺς νόμους μποροῦμε νὰ ποῦμε ἀπὸ πρὶν μὲ μεγάλη ἀκρίβεια καὶ βεβαιότητα τί μορφή θὰ λάβουν ὀρισμένα φαινόμενα, ἔχει εἰσχωρήσει βαθειὰ στὴ συνείδησι τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου, ἔστω καὶ ἂν ἔρῃ πολὺ λίγα γιὰ τὸ περιεχόμενο τῶν νόμων αὐτῶν. Αὐτὸ πού χρειάζεται εἶναι ὅτι ξέρει πῶς οἱ κινήσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων μέσα στὸ ἡλιακὸ σύστημα μποροῦν νὰ καθοριστοῦν ἀπὸ πρὶν μὲ μεγάλη ἀκρίβεια καὶ μὲ βάσι μερικοὺς ἀπλοὺς νόμους. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο—ἂν καὶ ὄχι μὲ τὴν ἴδια ἀκρίβεια—μποροῦμε νὰ ὑπολογίσουμε ἀπὸ πρὶν τὸν τρόπο ἐνεργείας ἑνὸς ἡλεκτρικοῦ κινητήρα, ἢ μιᾶς συσκευῆ ἀσυρμάτου.

Ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν παραγόντων εἶναι πολὺ μεγάλος, ἡ ἐπιστημονικὴ μέθοδος, στὶς περισσότερες περιπτώσεις, ἀποτυγχάνει. Ἀρκεῖ νὰ σκεφθῇ κανεὶς τὸν και-

ρό, όπου ή πρόγνωση ακόμη και για λίγες ημέρες είναι αδύνατη. Ωστόσο, κανείς δεν αμφιβάλλει ότι εδώ θρискόμαστε μπρος σε μια τυχαία σχέση, της οποίας οι τυχαίοι παράγοντες μάς είναι κατά μέγα μέρος γνωστοί. Η ακριβής πρόγνωση είναι αδύνατη, γιατί οι παράγοντες που ενεργούν είναι ποικίλοι, και όχι γιατί λείπει από τη φύση ή τάξις.

Στά ανθρώπινα όντα έχουμε διεισδύσει πολύ λιγότερο, άρκετά όμως για να καταλάβουμε, τον νόμο της προκαθορισμένης αναγκαιότητας. Άρκει να φέρη κανείς στον νου του την συστηματική τάξι της κληρονομικότητας και τὰ αποτελέσματα των δηλητηρίων, όπως π.χ. του αλκοόλ, στην συμπεριφορά των οργανικών όντων.

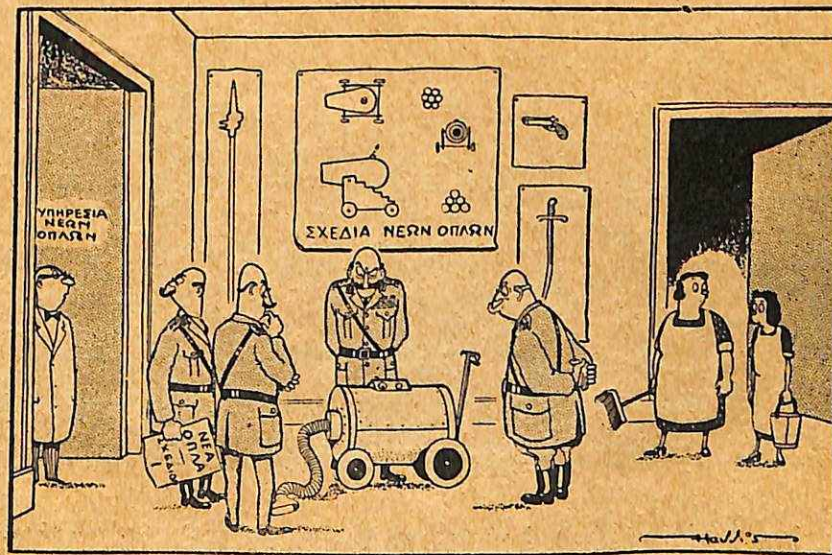
Όσο περισσότερο ένας άνθρωπος πιστεύει στην προδιατεταγμένη τάξι των γεγονότων, τόσο περισσότερο έμμένει στην πεποίθησί του ότι ούτε ή άρχή του ανθρώπου, ούτε ή άρχή του Θεού, υπάρχουν σαν ανεξάρτητα αίτια φυσικών γεγονότων. Ασφαλώς, τὸ δόγμα περί του προσωπικού Θεού, ὁ ὁποῖος περιεμβάινει στὰ φυσικά γεγονότα, ποτέ δεν θά μπορούσε να αποκρουσθῇ από την έπιστήμη, γιατί πάντα θρίσκει καταφύγιο σε πεδία όπου ή έπιστημονική γνώσι δεν έχει ακόμη πατήσει.

Αν ένας από τους σκοπούς της θρησκείας είναι να έλευθερώνη τον άνθρωπο όσο περισσότερο γίνεται από τὰ δεσμά των έγωκεντρικών επιθυμιών, πόθων και φόβων, τότε ὁ έπιστημονικός στοχασμός μπορεί να βοηθήση την θρησκεία και κατὰ έναν άλλο τρόπο. Είναι αλή-

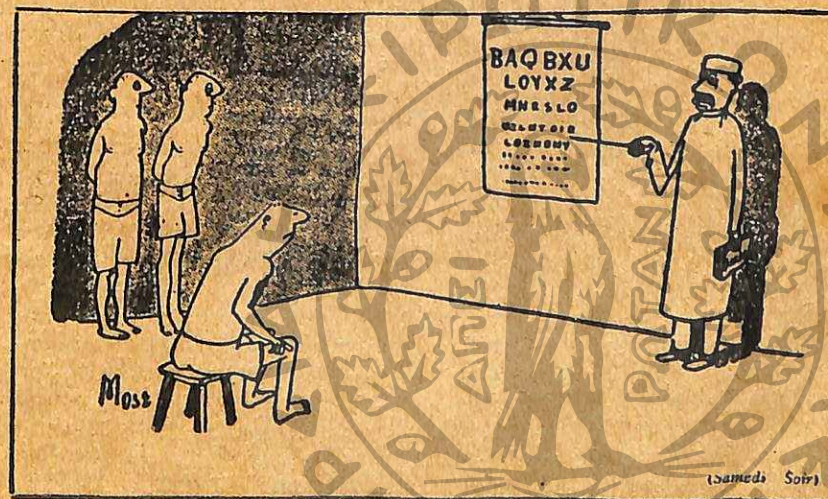
θεια ὅτι σκοπὸς τῆς έπιστήμης είναι να ανακαλύπτει τὸν νόμο που επιτρέπουν τὴ συσχέτισι και τὴν πρόγνωση των γεγονότων. Δεν είναι, όμως, ὁ μόνος. Η έπιστήμη ζητάει να περιορίση τὴς σχέσεις που ανακαλύπτει, στὸν μικρότερο δυνατό αριθμὸ ἀμοιβαίων ἀνεξαρτήτων έννοιολογικῶν στοιχείων. Στὸν άγωνα τῆς, για να δώση λογική ένότητα στὸ πολυπλό, έχει και τὴς μεγαλύτερες έπιτυχίες τῆς, παρ' ὅλον ὅτι ή ίδια αὐτή προσπάθεια τὴν κάνει να ριψοκινδυνεύη. Όποιος, όμως, έχει ζήσει μεγάλες έπιτυχίες σ' αὐτὸ τὸ πεδίο, με τὸ να κατανοή, χειραφετεῖται από τὰ δεσμά των προσωπικῶν ελπίδων και επιθυμιών και έτσι πιστεύει ὅτι ή ταπεινότητα τοῦ νοῦ ἀπέναντι στὸ μεγαλεῖο τοῦ λόγου ένσαρκώνεται στην ανθρώπινη ύπαρξι. Η στάσι αὐτὴ μοῦ φαίνεται θρησκευτική με τὴν βαθύτερη σημασία τῆς λέξεως. Έτσι νομίζω ὅτι ή έπιστήμη, ὅχι μόνο εξαγνίζει τὸ θρησκευτικὸ ὁρμέφυτο από τὸν ἀνθρωπομορφισμό, ἀλλὰ συγχρόνως δίνει στὸν τρόπο με τὸν ὁποῖο βλέπουμε τὴ ζωὴ ένα θρησκευτικὸ πνεῦμα.

Όσο περισσότερο προχωρεῖ ή πνευματική πρόοδος τῆς ἀνθρωπότητας, τόσο πιὸ βέβαιο φαίνεται ὅτι ὁ δρόμος πρὸς τὴ γνήσια θρησκευτικότητα δεν ἀνοίγεται μέσα από τὸ φόβο τῆς ζωῆς και τοῦ θανάτου και τῆς τυφλῆς πίστεως, ἀλλὰ μέσα από τὸν άγώνα για τὴ λογική γνώσι. Μ' αὐτὴν τὴν έννοια, νομίζω πὼς ὁ ιερέας πρέπει να γίνη δάσκαλος, ἂν θέλῃ να δικαιώση τὴν ὕψηλὴ εκπαιδευτική του ἀποστολή.

Η ΕΥΘΥΜΗ ΠΛΕΥΡΑ

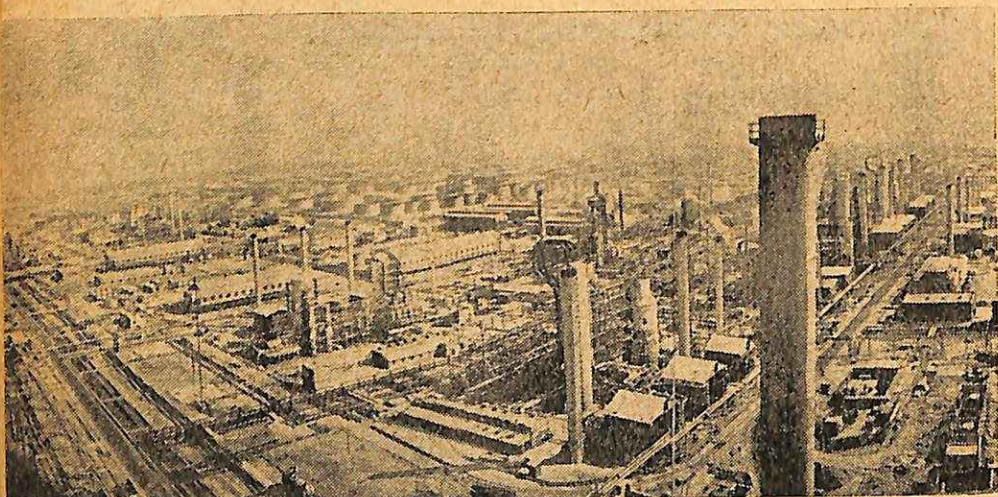

— Όχι, ὄχι, κύριοι, μὴν τρομάζετε, δεν είναι τὸ νέον ὦπλο! Είναι τὸ ηλεκτρικὸ ξεσκονιστήρι!

— Διακρίνεις καλά αὐτὰ τὰ γράμματα;
— Μάλιστα, κυρία.

(Από τὸ «Samedi - Soir»)

Τὰ διυλιστήρια τοῦ Ἀμπαντάν, στὴ νότια Περσία, εἶναι τὰ μεγαλύτερα τοῦ κόσμου καὶ χλῆ, ποὺ σχηματίζεται ἀπὸ τὰ ἀέρια τοῦ πετρελαίου καὶ τὴν

ΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΤΗΣ

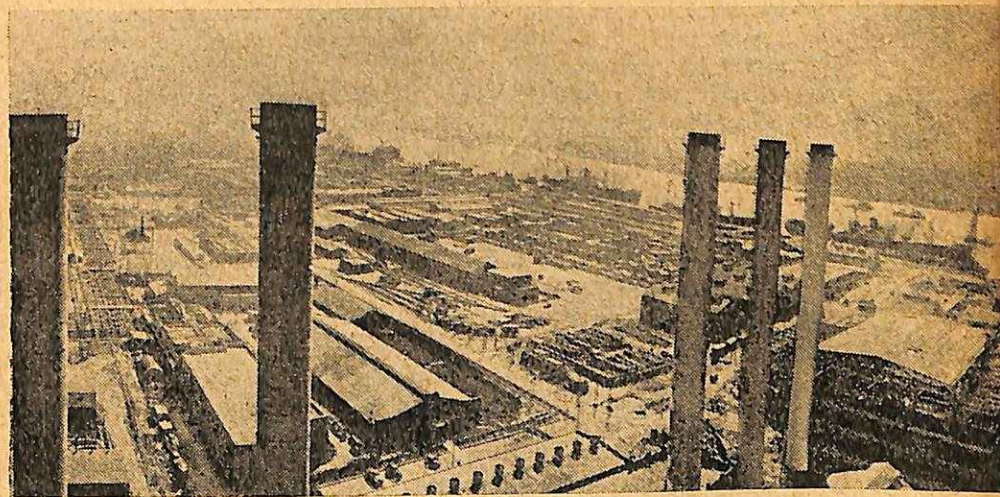
τῶν P. DUPUT

Σ' ὅλους τοὺς σταθμοὺς τοῦ ἀ-τέλειωτου ταξιδιοῦ μας συναντήσαμε τὸ αὐτὸ καταθλιπτικὸ πρόβλημα: τὸ πετρέλαιο. Διασχίσαμε 13.000 χιλιόμετρα μὲ ἀεροπλάνο, 1.900 χιλιόμετρα μὲ σιδηρόδρομο καὶ 2.100 χιλιόμετρα μὲ αὐτοκίνητο διὰ μέσου τοῦ Λιβάνου, τῆς Συρίας, τοῦ Ἰράκ, τοῦ Κουβαΐτ καὶ τοῦ Μπαχερεϊν. Ἡ Μέση Ἀνατολὴ σκεπασμένη μὲ διυλιστήρια, καὶ αὐλακωμένη ἀπὸ πετρελαιοαγωγούς σωλῆνες εἶναι σήμερα τὸ μῆλο μιᾶς πολιτικῆς ἑρίδος ποὺ ξέσπασε ἀνάμεσα στοὺς Ῥώσους καὶ τοὺς Ἀγγλοαμερικανούς.

Ἐνῶ οἱ ἀμερικανικὲς πετρε-

λαιοπηγὲς θαδίζουν πρὸς τὴν ἐξάντλησί τους ἢ ἐκμετάλλευσι τῶν πετρελαιοπηγῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς μόλις τώρα ἀρχίζει. Τὰ πηγάδια τῆς Μέσης Ἀνατολῆς κλείνουν μέσα τοὺς ἀμύθητο πλοῦτο.

Ἡ Ἀγγλία ἀποδύθηκε πρώτη στὴν κατάκτησι αὐτοῦ τοῦ ὕγρου θησαυροῦ. Πέτυχε σπουδαῖες ἐκχωρήσεις καὶ γιὰ πολὺν καιρὸ ἀντιτάχθηκε μόνη τῆς στὶς Ῥωσικὲς θλέψεις ἐπὶ τῆς Μεσογείου, τοῦ Περσικοῦ Κόλπου καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας. Ἡ Ἀμερικὴ ἔρχεται σήμερα σ' ἐνίσχυσί τῆς. Ὁ οἰκονομικὸς ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ τῶν ἀγγλικῶν καὶ ἀμερι-

κατέχουν ἑκτασι 16 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων. Μία πορτοκαλιὰ καὶ πρασινωπὴ ὁμί-ὕγρασία τοῦ Περσικοῦ Κόλπου, σκοτεινιάζουν τὸν οὐρανό.

ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

καὶ J. DE POTIER

κανικῶν τράστ πετρελαίου, σθῆ-νει μπροστὰ στὴν πολιτικὴ σύμ-μαχία. Συνεννοήθηκαν μεταξύ τους στὴ διανομὴ τῶν ζωνῶν ποὺ δὲν ἔχουν ἀκόμη χρησιμοποιηθῇ καὶ στὴν ἀντίστασι κατὰ τῶν σο-βιετικῶν ὁρέξεων.

Οἱ ἀμερικανικὲς ἐταιρίες Standard Oil καὶ Socony ἔγιναν μέτοχοι τοῦ τράστ «Πετρέλαιον τοῦ Ἰράκ». Τὶς πετρελαιοπηγὲς τοῦ Κουβαΐτ τὶς ἐκμεταλλεύονται συνεταιρικά. Τὸ Βρετανικὸ Ναυ-αρχεῖο δέχθηκε ἀκόμη νὰ ἐκχωρήσῃ στοὺς Ἀμερικανούς γιὰ πε-ρίοδο εἴκοσι ἐτῶν, ἓνα μέρος τῆς παραγωγῆς τῆς «Ἀγγλοπερσικῆς Ἐταιρίας Πετρελαίου».

Ἡ Σοβιετικὴ Ἐνῶσις προσπα-θεῖ κι' αὐτὴ ν' ἀποκτήσῃ ἓνα με-ρίδιο ἀπὸ τὸν «ὕπόγειο θησαυ-ρό». Τὸ πετρέλαιο εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ λίγα πράγματα ποὺ ὁ σοβιε-τικὸς κόσμος δὲν κατέχει σὲ πο-σότητα ἀνταποκρινόμενη στὶς αὐξανόμενες ἀνάγκες του. Οἱ Ῥῶσοι δὲν κατάρθωσαν μ' ὅλες τοὺς τίς προσπάθειες ν' ἀποσπά-σουν ἀπὸ τὴν περσικὴ Κυβέρνη-σι τὴν ἐξουσιοδότησι νὰ ἐκμεταλ-λευθοῦν τὶς πετρελαιοπηγὲς ποὺ θρίσκονται νοτιῶς τῆς Κασπίας Θαλάσσης.

Τὰ Σοβιέτ χρησιμοποιοῦν στὴ Μέση Ἀνατολὴ ὅλο τὸ ὅπλοστά-σιό τῆς σατανικῆς τους προπα-

γάνδας. Οἱ μάζες τῆς Νοτιοδυτικής Ἀσίας, μὲ τὸ θρησκευτικὸ τους φανατισμὸ δὲν εἶναι ὥριμες γιὰ τὸν ὀρθόδοξο μαρξισμό. Ἔτσι ἡ σοβιετικὴ πολιτικὴ στηρίζεται στοὺς διατηρουμένους ἀρχαίκοις θεσμούς. Ἀναγνωρίζει ἐπισήμως τὴν ὀρθόδοξο ἐκκλησία, προστατεύει τὶς ταραχώδεις φυλὲς τῶν Κούρδων, ἐνθαρρύνει τὶς προσωπικὲς φιλοδοξίες ὠρισμένων φυλάρχων καὶ γενικά ὑποδαυλίζει ὅλες τὶς ἐστίες ἀναταραχῆς, εἴτε ἐθνικιστικὲς εἶναι, εἴτε σοσιαλίζουν.

Οἱ Ρῶσοι προεξοφλοῦν ὅτι οἱ μεταμορφώσεις πού προκάλεσε στὴ Μέση Ἀνατολὴ ἡ βιομηχανία πετρελαίου θὰ εἶναι πρὸς ὄφελός τους. Οἱ εὐσεβεῖς Μουσουλμᾶνοι «Σείχηδες» μεταβάλλονται σὲ θαθύπλουτους μετόχους, ἐνῶ παράλληλα ἀρχίζει νὰ σχηματίζεται ἐντόπιο προλεταριάτο. Οἱ ἀγρότες δὲν μποροῦν νὰ ὑποφέρουν τὴν ἀθλιότητα στὴν ὁποία ἐξακολουθεῖ νὰ τοὺς κρατεῖ τὸ φεουδαλικὸ σύστημα, ὅπου μερικοὶ πλούσιοι γαιοκτήμονες εἶναι οἱ μόνοι κάτοχοι τῆς γῆς. Ἡ ἀγροτικὴ μεταρρύθμισι πού ὑπόσχονται οἱ κομμουνιστὰ εἶναι λοιπὸν ἡ μεγάλη ἐλπίδα τῶν ἀγροτικῶν μαζῶν.

Οἱ Ἀμερικανοί, ἔχοντας συναίσθησι τοῦ κινδύνου, προσπαθοῦν νὰ ἐξελιξοῦν κοινωνικῶς τὶς χώρες τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Τὰ δάνεια, οἱ ἰδιωτικὲς ἐπενδύσεις, οἱ ἐκχωρήσεις βιομηχανικοῦ ὕλικου πολλαπλασιάζονται.

Ἡ Ἀμερικὴ ἐνδιαφέρεται πρωταρχικὰ γιὰ τὴν διάσωσι μιᾶς στρατηγικῆς θέσεως, πού θὰ εἶχε ζωτικὴ σπουδαιότητα σὲ περίπτωση πολέμου. Ἀπὸ ἀεροδρόμια τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, οἱ ἀεροπορικοὶ στόλοι τῶν Ἀμερικανῶν,

θὰ κρατοῦσαν ὑπὸ τὴν ἀπειλὴ τῶν βομβῶν τοὺς τὶς περισσότερες ἀπὸ τὶς βιομηχανικὲς περιοχὲς τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ τὸ σύνολο τῶν πετρελαιοφόρων ἐγκαταστάσεων τοῦ Καυκάσου. Παντοῦ οἱ Ἀμερικανοί, σὲ συμφωνία μὲ τοὺς Ἀγγλους, κατασκευάζουν ἀεροδρόμια.

Ἡ Ἑταιρία Πετρελαίου τοῦ Ἰράκ, πού ἐκμεταλλεύεται τὶς πετρελαιοπηγὲς τοῦ Κιρκούκ, τὶς πλουσιότερες τοῦ κόσμου, προβλέπει ὅτι θὰ τριπλασιάσῃ τὴ σημερινή της παραγωγή, τὸ 1952. Νέο δίκτυο ἀγωγῶν, διαμέτρου 0,75 μ. πού θὰ καταλήγουν στὸ Μπανιάς τῆς Συρίας, τοποθετοῦνται τώρα διὰ μέσου τῆς ἐρήμου. Τὸ ἔργο θὰ στοιχίσῃ 40 δισεκατομμύρια γαλλικὰ φράγκα. Ἐνας ἄλλος γιγαντιαῖος ἀγωγὸς πού ἀρχισε κιόλας ἡ λειτουργία του, συνδέει τὸν Περσικὸ Κόλπο μὲ τὴ Μεσόγειο. Ἐχει μῆκος 7.717 χιλιόμετρα καὶ ζυγίζει 270.000 τόννους.

ΠΤΗΣΙ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ

Ὁ ἐπιβάτης τοῦ ἀεροπλάνου βλέπει ξαφνικὰ νὰ ξεπροβάλλῃ μέσα ἀπὸ τὴν ἔρημο τῆς ἄμμου, μία καταπληκτικὴ πόλι, γεμάτη «ἀτσαλένιους μιναρέδες» καὶ θωρακισμένους πύργους· μιὰ τεράστια σκακιέρα πού τὰ πιόνια της, ὅταν τὰ βλέπῃς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, μοιάζουν μὲ ράβδους ἀργύρου. Εἶναι τὸ Ἀμπαντάν, πάνω στὶς ἐκβολὲς τοῦ ποταμοῦ Σάτ-Ἐλ-Ἀράμπ πρὸ πέρα ἀπὸ τὴ συμβολὴ τοῦ Τίγρητος καὶ τοῦ Εὐφράτου. Εἶναι τὸ πιὸ μεγάλο διυλιστήριο πετρελαίου στὸν κόσμὸ ἢ ἔδρα τῆς «Ἀγγλοπερσικῆς Ἑταιρίας», ἡ πιὸ πειστικὴ ἀπόδει-

Στὰ ἔρημα βουνὰ τοῦ Ἀγά-Τζαρί, ὅπου βρίσκονται οἱ ἰσχυρότερες πετρελαιοπηγὲς τῆς Περσίας, τεράστιοι πίδακες φλεγόμενου αἰρίου, ὕψους 300 μέτρων, ἀναπηδοῦν μὲ θόρυβο ἡφαιστείου. Ὁ φλεγόμενος πίδακας πού φαίνεται στὴ φωτογραφία ἀρκεῖ γιὰ νὰ τροφοδοτήσῃ ὁλόκληρο τὸ Παρίσι σὲ φωταερίο.

ξι τῆς ἀγγλικῆς δυνάμεως στὴ Μέση Ἀνατολή.

Ἀπὸ ἓνα μακρὺ χωριό, πού ἐδῶ καὶ σαράντα χρόνια δὲν εἶχε παρὰ 1.800 ψαράδες καὶ 200 χουρμαδιές, τὸ πετρέλαιο ἔφτιαξε μίαν πόλιν μὲ 150.000 κατοίκους, πού περιστοιχίζεται ἀπὸ 20.000 δένδρα. Τὸ διύλιστήριον καλύπτει δύο τετραγωνικά μίλια. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς τοίχους τοῦ περιβάλλεται καὶ ἀπὸ ἀγκαθωτὸ συρματόπλεγμα. Γιὰ νὰ μῆς μέσα πρέπει νὰ ἔχῃς εἰδικὴ ἄδεια. Σὲ ψάχνουν. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃς οὔτε ἀναπτῆρα, οὔτε σπῖρτα. Τὸ Ἀμπαντάν εἶναι ἓνα κολοσσιαῖο ὑπαίθριον ἐργαστήριον, ὅπου τὰ πάντα εἶναι εὐφλεκτα, Μέσα σ' αὐτὴν τὴν πόλιν τῶν σωλήνων, τῶν φούρνων καὶ τῶν τεράστιων μπουκαλιῶν, 4.500 ἄνθρωποι δουλεύουν μὲς τὴν ἀποπνικτικὴν ζέσθη τοῦ νοτιᾶ καὶ σὲ ἀνυπόφορη κακοσμία.

Δέκα ἀγωγοὶ συγκλίνουν πρὸς τὸ Ἀμπαντάν. Τὰ 16 συγκροτήματα τοῦ διύλιστηρίου παράγουν 25 ἑκατομμύρια τόννους βενζίνης τὸ χρόνο. Ἐξῆ δεξαμενὸ-πλοῖα ἔρχονται κάθε μέρα στὴν ἀποβάθρα τοῦ λιμένος.

Ὅταν κατεβήκαμε ἀπὸ τ' αεροπλάνο, μᾶς ὑποδέχθηκαν μὲ τὰ λόγια: «Εἰσθε τυχεροί. Ἡ θερμοκρασία εἶναι μόλις 41α ὑπὸ σκιάν! Θὰ μπορέσετε ν' ἀναπνεύσετε». Οἱ πρόσκεκλημένοι τῆς Ἀγγλοπερσικῆς Ἑταιρίας ἐγκαθίστανται σ' ἓνα μέγαρον μὲ 100 δωμάτια, πού τὸ καθένα τους ἔχει ἰδιαιτέρο λουτρό. Ἡ θερμοκρασία ἐκεῖ μέσα χαμηλώνεται τεχνητὰ στοὺς 25 βαθμούς.

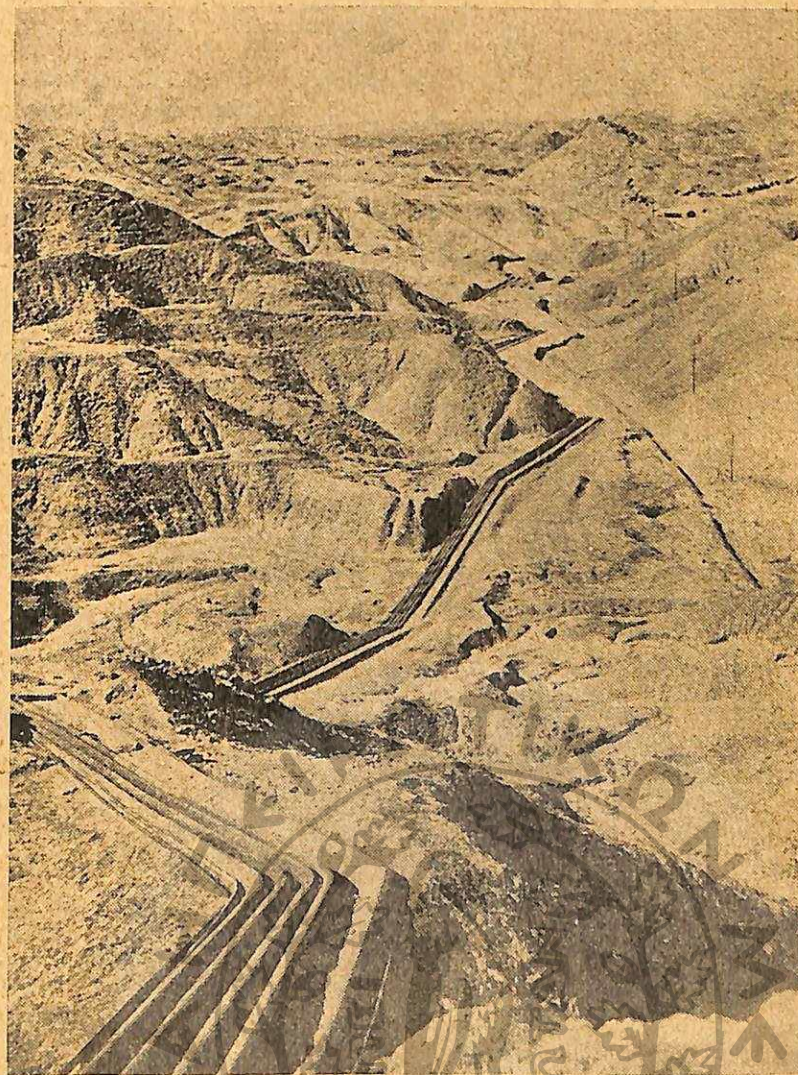
Μέσα σ' αὐτὸ τὸ τέλμα κτίσθηκε ἡ πιὸ ἀνετὴ πόλις τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ἔχουν κτισθῇ 12.500 σπιτία, ὅλα ὅμοια, ἀκόμη

καὶ στὰ λουλούδια καὶ τὰ δένδρα πού τὰ στολίζουν. Οἱ ἀνέσεις τῆς εἶναι πρωτοφανεῖς. Ὑπάρχουν τρεῖς κινηματογράφοι, πού ἀλλάζουν πρόγραμμα κάθε δύο μέρες, τρεῖς μεγάλες λέσχες, γήπεδα γιὰ τένις καὶ γιὰ γκόλφ, πέντε πισίνες καὶ ἓνας ναυτικὸς ὁμιλος πού διαθέτει 53 πλοῖα.

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἑταιρίες πετρελαίου ἔχουν ἐκτελέσει σημαντικὰ κοινωφελῆ ἔργα. Ἡ Ἀγγλοπερσικὴ συντηρεῖ 3 νοσοκομεῖα καὶ 36 ἀναρρωτήρια, μὲ 106 γι�τροὺς καὶ 333 νοσοκόμες. Οἱ Πέρσαι ὑπάλληλοι τῆς ἑταιρίας ἔχουν ἐξασφαλίσῃ ἓνα ἐπίπεδο ζωῆς ἄγνωστο στοὺς ἄλλους συμπατριῶτες τους.

Παρ' ὅλα αὐτά, ὅμως, ἀκούονται φωνές σὰν κι' αὐτές: «Τὸ πετρέλαιο στοὺς Πέρσες», «Νὰ διώξουμε τοὺς Ἀγγλους». Πίσω ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀντιβρετανικὴ στάση, θρῖσκεται ἡ ἐπιρροή τῆς Ρωσίας. Λόγω τῆς γεωγραφικῆς τῆς θέσεως, ἡ Περσία εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ νευραλγικὰ σημεῖα τοῦ ψυχροῦ πολέμου. Ἐχει 2.000 χιλιόμετρων κοινὰ σύνορα μὲ τὴν Ρωσία. Οἱ Ρῶσοι ἔχουν στὰ χέρια τους δύο ἀτοῦ: «τὸ κόμμα Τουντέχ», πού σημαίνει «κόμμα τῶν Μαζῶν», καὶ τοὺς αὐτονομιστὲς τοῦ Ἀζερμπαϊτζάν. Τὸ φιλοκομμουνιστικὸ κόμμα Τουντέχ ἔχει γύρω ἀπὸ τὶς 15.000 μέλη καὶ ἀσκεῖ σημαντικὴν ἐπίδρασιν (ἡ «φειρηνικὴ ἑκκλησίς» τοῦ συνεδρίου τῆς Στοκχόλμης ὑπογράφηκε ἀπὸ 150.000 πρόσωπα στὴν Τεχεράνη).

Οἱ Δυτικοὶ παρατηροῦνται πιστεύουν ὅτι ὁ περσικὸς στρατὸς εἶναι σὲ θέσιν νὰ συντρίψῃ κάθε ἐξέγερσιν. Ἐχει δυνάμιν 150.000 ἀνδρῶν καὶ εἶναι ἡ πιὸ ἰσχυρὰ

Μέσα ἀπὸ τὰ ἀπότομα καὶ αἰχμηρὰ βουνὰ τῆς Περσίας, ὁ πετρελαιο-γωγὸς διοχετεύει τὸ πετρέλαιο—τὸ «μαῦρο χρυσάφι»—ὡς τὰ διύλιστήρια τοῦ Ἀμπαντάν.

Ένοπλη δύναμις στη Μέση Ανατολή.

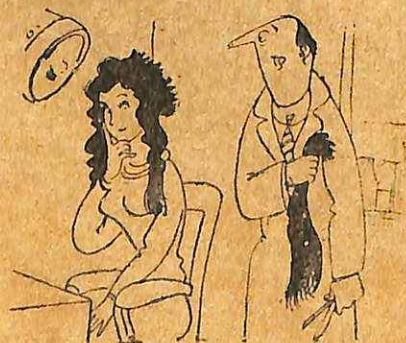
ΣΤΟ ΜΠΑΧΡΕΪΝ

Η νήσος του Μπαχρεΐν, μέσα στον Περσικό Κόλπο, είναι το πλουσιώτερο έδαφος της Μέσης Ανατολής. Οί 91.000 κάτοικοί της, που θαδίζουν πάνω από μία ύπόγεια λίμνη πετρελαίου, ζούν μέσα στον πλούτο. Στην αγορά της νήσου τὰ ιστιοφόρα, που έρχονται από τις Ινδίες, ξεφορτώνουν άφθονα φρούτα, λαχανικά και ψάρια. Τὰ πάντα είναι άμερικανικά, από τὸ ξυραφάκι ως τὸ φορτηγὸ αὐτοκίνητο. Γιατί, τὸ πετρέλαιο τοῦ Μπαχρεΐν, ανήκει στην εταιρία Στάνταρτ "Οίλ της Καλιφορνίας. Ο άνώτατος άρχων τοῦ νησιοῦ είναι ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης, ὁ Σείχης Σουλεϊμάν μπέν Αχμέτ Χαλιφάχ, τοῦ ὁποίου τὰ εἰσηδήματα κυμαίνονται ἀπὸ 7-8.000.000 δολλάρια τὸ χρόνο. Τὸ πετρέλαιο δὲν εἶναι ἡ μοναδική πηγή τῶν εἰσοδημάτων του. Οί εἰσπράξεις τοῦ Τελωνείου ἀποτελοῦν τὰ μισὰ εἰσοδηματά του. Ο Σείχης ἔχει μεγάλα σχέδια. Θάθελε νὰ κτίσῃ μία προβλήτα

ἑξῆ χιλιομέτρων, ὅπου νὰ μποροῦν νὰ πλευρίσουν τὰ μεγάλα πλοία. Ἔτσι θ' αὐξανόταν ἡ κίνηση τῶν ἐμπορευμάτων καὶ συνεπῶς καὶ τὰ ἔσοδα τοῦ Τελωνείου. Ο μονάρχης αὐτὸς παρὰ τις νεωτεριστικές του ἀντιλήψεις, ζῇ ἀπόλυτα σὰν ἀνατολίτης. Διατηρεῖ τὸ μουστάκι καὶ τὴν πατροπαράδοτη γενειάδα. Στὴ ζώνη του εἶναι καρφωμένο ἓνα δαμασκηνὸ μαχαίρι, μὲ λαβὴ χρυσοποικίλη.

Τὸ Μπαχρεΐν, ἀν ἀπὸ οἰκονομικὴ ἀποψὶ βρίσκεται στὰ χέρια τῶν Ἀμερικανῶν, καὶ ἀπὸ διοικητικὴ στὰ χέρια τοῦ Σείχη, πολιτικὰ εἶναι φέουδο τῆς Ἀγγλίας.

Οί Ἀγγλοὶ ἐγκαταστάθηκαν στὸ νησί, ἐδῶ καὶ ἐνενηντα χρόνια γιὰ νὰ καταδιώξουν τοὺς πειρατὲς ποὺ ἀπειλοῦσαν τὸ δρόμο πρὸς τις Ἰνδίες. Πλάι στὸ Σείχη τοποθέτησαν ἓναν «εἰδικὸ σύμβουλο». Τὸ ἀξίωμα αὐτὸ τὸ κατέχει ἀπὸ τὸ 1925, ὁ κ. Μ. Νταλ-ρύμπλ Μπελγκραϊνθ, ἓνας πανύψηλος ἀνδρας, ἓνας πραγματικὸς ἀντιβασιλεύς, θγαλμένος κατ' εὐθειαν ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα τοῦ Κίπλιγκ.

—Λοιπόν, τὸ σκεφθήκατε καλά;

Οί βάρβαροι στὴν Ἑλλάδα

Η ΠΡΩΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ

Τοῦ

Γ. Δ. ΚΟΡΟΜΗΛΑ

Απὸ τὴν ἐπίσημη ἱστορία ξέρομε ὅτι τὸ 274 π. Χ. περισσότεροὶ ἀπὸ 200.000 Γαλάται ἐπεχείρησαν νὰ λεηλατήσουν τοὺς Δελφούς. Ἐκεῖ, ὅμως, ἔπαθαν ἓνα τέτοιο πανικό ὥστε, στὴν ἀλλοφροσύνη τους ἀλληλοσκοτώθηκαν καὶ ἔτσι, κανένας ἀπ' αὐτοὺς δὲν μπόρεσε νὰ ξαναγυρίσῃ «οἰκάδε», ὅπως μᾶς βεβαιώνει στὰ «Φωκικά» τοῦ ὁ Παιανίας.

Μᾶς πληροφορεῖ, λοιπόν, ὁ ἀνεκδοτολόγος περιηγητὴς ὅτι, λίγο προηγουμένως, ἓνας ἀπὸ τοὺς Βρέννους, ὅπως φαίνεται ὅτι ἐπωνόμαζαν τοὺς ἀρχηγούς των, ὅταν ἐπέστρεψε στὴ Νοτιοδυτικὴ Γαλλία ἀπὸ μιά λεηστρικὴ ἐπιδρομὴ ποὺ εἶχε κάνει στὴ σημερινὴ Γιουγκοσλαβία, ἔλεγε πολλὰ καὶ διάφορα γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Συνιστοῦσε, μάλιστα καὶ στοὺς πολλοὺς δημοσίαι, καὶ χωριστὰ στὸν κάθε σημαίνοντα, ὅτι θὰ ἦταν ἐπικερδὴς ἐπιχειρήσεις μιά ἐκστρατεία σ' αὐτὸ τὸν τόπο, γιατί οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶχαν δύναμι ν' ἀμυνθοῦν, εἶχαν ὅμως χρήματα πολλὰ, τόσο οἱ ἴδιοι ὅσο καὶ τὰ ἱερά τους, ὅπου ἦσαν συναγμένα ἅπειρα πλοῦτη σὲ νομίσματα ἀσημένια καὶ χρυσά. Οἱ βάρβαροι ποὺ «εἶχαν γευθῇ» τὴ γλύκα τῆς λεηλασίας τὸν ἄκουσαν. Κι' ὅταν μαζεύτηκαν 150.000 πεζοὶ καὶ 60.000 καβαλλαραῖοι, «ἐγένετο τῶν Κελτῶν στρατεία τε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα».

Μάταια οἱ ταλαίπωροι Ἕλληνες ἀγωνίσθηκαν νὰ σταματήσουν τὸ κυλιόμενο ἐκεῖνο κύμα τῶν βαρβάρων στὰ στενὰ τῆς Μακεδονίας, στὸ Σπερχειό, ὅπου μάλιστα τοὺς δέκατίσαν καὶ σ' αὐτὲς τις Θερμοπύλες. Ἐκεῖ, ἴσως τοὺς συγκρατοῦσαν.

Ὁ Βρέννος, ὅμως, μὲ στρατηγικοὺς ἐλιγμούς, μὲ ἀντιπερισπασμούς κατάρθωσε νὰ περάσῃ καί, ἀφρισμένοι στὴν ἄγρια ὁρμή τους οἱ Γαλάται, μὲ ἀλαλαγμοὺς χαρᾶς ἀντίκρυσαν τοὺς Δελφούς. Ἐκεῖ τοὺς περίμενε ὁ Ἀπόλλων. Καὶ δὲν χωράτεψε ὁ Θεός.

«Γιατί (παραφράζω τὴ συνέχεια τοῦ Παιανία) ἡ γῆ μὲ τρομερὴ βιαιότητα ἐσείετο ὀλομερῆς καὶ οἱ βροντὲς τόσο χαλνοῦσαν τὸν κόσμον, ὥστε ἐμπόδιζαν τοὺς βαρβάρους ν' ἀκούν τὰ παραγγέλματα καὶ γι' αὐτὸ ἔστεκαν μὲ ἀπορία μὴ ξέροντας τί νὰ κάνουν. Οἱ πολλοὶ κεραυνοί, μάλιστα, ποὺ ἔπεφταν, σκότωναν ἔχι μόνον ἐκείνους ποὺ κτυποῦσαν, ἀλλ' ἀκόμα καὶ τοὺς διπλανούς των, ἐνῶ φλόγες ἐβγαίνουν ἀπὸ τὰ ὅπλα τους. Μὲ τέτοια, λοιπόν, παθήματα πέρασαν ὅλη τὴ μέρα οἱ βάρβαροι, κι' ἀπὸ τὴν κατάπληξι, κυριολεκτικὰ τὰ εἶχαν χαμένα. Ἐκεῖνα, ὅμως, ποὺ ἔπαθαν τὴ νύκτα ἦσαν ἀκόμα πιὸ χειρότερα. Ἐπεσε ξαφνικὰ ἓνα κρῦο φρικτὸ μὲ χιόνι ἄφθονο, καὶ κοντὰ στ' ἄλλα, πελώριες πέτρες ξεκολλοῦσαν ἀπὸ τοὺς σπασμένους γκρεμούς τοῦ Παρνασσοῦ καὶ γλυστρώντας κατρακυλοῦσαν πάνω στοὺς βαρβάρους καὶ τοὺς σκότωναν, ὅχι ἓνα ἢ δύο, ἀλλὰ τριάντα κι' ἀκόμα πιὸ πολλοὺς μαζί. Τὸ πρῶτ', σὰν δγῆκε ὁ ἥλιος τοὺς ρίχτηκαν κι' οἱ Ἕλληνες, γιατί ξέροντας καλά τὰ κατατόπια γλυστρήσαν ἀνάμεσα ἀπὸ τις χιονισμένες ρεματιές καὶ ἄφοβα τοὺς ἔρριχναν ἀπὸ πίσω τὰ κοντάρια καὶ τις σαῖτες τους χτυπώντας ἀλύπητα τοὺς βαρβάρους. Αὐτοὶ πάλι, καὶ μάλιστα ὅσοι τριγύριζαν τὸν Βρέννο, οἱ πιὸ ψηλοὶ καὶ πιὸ ρωμαλέοι, στὴν

άρχη της μάχης έδειξαν μεγάλην αντοχή, γιατί τὸ ἔλεγε ἡ καρδιά τους. Καθὼς ὁμως χτυπιόντουσαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, καὶ ἔτσι ὅπως ἔτρεμαν ἀπὸ τὴ μεγάλη παγωνιά καὶ μάλιστα οἱ ἄρρωστοι κι' οἱ πληγωμένοι, ὑπέφεραν πολὺ, ὥσπου στὸ τέλος λαβώθηκε κι' ὁ Βρέννος. Λιπόθυμο τὸν τράβηξαν ἀπὸ τὴ μάχη. Κι' ἐπειδὴ στὸ ἀναμεταξὺ τὸς κύκλωσαν ἀπὸ παντοῦ οἱ Ἕλληνες, μὴ χίλια δάσανα κατάρθωσαν νὰ ὑποχωρήσουν ἄθελά τους ὁμως, κι' ἀφοῦ σκότωναν τοὺς ἄρρώστους καὶ τοὺς λαβωμένους ποὺ δὲν μπορούσαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσουν στὴν ἀκατάσχετη φυγή. Κι' ὅταν νύκτωσε, τοὺς ἔπιασε ὁ φόβος Πανικός. Γιατὶ ἀπὸ τοῦτο (τὸν Θεὸ Πᾶνα) φαίνεται ὅτι προέρχεται ὁ φόβος, ποὺ μὲ καμμιὰ αἰτία δὲν μπορεῖ νὰ δικαιολογηθῇ. Στὴν ἀρχὴ λίγοι μονάχα ἔχασαν τὰ μυαλά τους, νομίζοντας πὼς ἀκοῦν ποδοβολητὸ πολλῶν ἀλόγων ποὺ ὠρμούσαν καταπάνω τους, κι' ἐπίστεψαν ὅτι εἶχε ξαναρχίσει ἡ ἐπίθεσις. Δὲν ἄργησε ὁμως νὰ πιάσει κι' ὅλους τοὺς ἄλλους ἡ τρέλλα. Ἄρπαξαν τότε τὰ ὅπλα τους, κι' ἀλλόφρονες, καθὼς χαρίσθηκαν στὰ δυό, ἄρχισαν μὲ μανία ν' ἀλληλοσκοτώνωνται, γιατί οὔτε πιά τὴ γλώσσα τους καταλάβαιναν, οὔτε μπορούσαν νὰ διακρίνουν πρόσωπα ἢ καὶ αὐτὰ ἀκόμα τὰ σχήματα ποὺ εἶχαν οἱ δικές τους ἀσπίδες. Ἔτσι, ἡ κάθε παράταξις ἐπίστευε τὴν ἄλλη ἑλληνικὴ καὶ τὴ χτυποῦσε ἐπειδὴ, στὴν τρομερὴ ἐκείνη σύγχυσι, ὅλοι νόμιζαν πὼς οἱ ἄλλοι ἦταν Ἕλληνες καὶ τοὺς ἀλαλαγμούς των τοὺς ἔπαιρναν γιὰ ἑλληνικά. Τέτοια μανία τοὺς ἔρριξε ὁ Θεὸς κι' ἔτσι μονάχοι σκοτωθῆκαν ὅλοι οἱ δάρβαροι».

Αὐτὰ, λοιπόν, ἔπαθαν στοὺς Δελφούς οἱ Γαλάται. Ἦσαν, ὁμως, Γάλλοι οἱ «Κελτοί» ποὺ ἦρθαν τότε ἀπὸ τὴ Νοτιοδυτικὴ Γαλλία; Ἔως τὰρᾶ δὲν ἄκουσα νὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ κανεὶς. Ξαναδιαβάζοντας, ὁμως, τὰ Γεωγραφικὰ τοῦ Στράβωνος στὸ περὶ Ναρβωνίτιδος Γαλλίας κεφάλαιό του (187) ἐσημείωσα τὴν ἐξῆς χαρακτηριστικὴ λεπτομέρεια:

«Ἐπεὶ καὶ τὸν ἄλλον Βρέννον,

τὸν ἐπελθόντα ἐπὶ Δελφούς, Πραῦσόν τινες φασίν, ἀλλ' οὐδὲ τοὺς Πραῦσους ἔχομεν εἰπεῖν ὅπου γῆς ὤκησαν πρότερον».

Ἐπομένως ὁ Βρέννος, κατὰ πιθανότητα ἦτο Πραῦσος κι' ὄχι Γαλάτης. Ξεκίνησε βέβαια κοντὰ ἀπὸ τὰ Πυρηναῖα, ἀλλὰ οἱ Πραῦσοι αὐτοὶ ἦσαν ἐντόπιοι; Βάσκοι; Γασκῶνοι; Ἡ μήπως ἦσαν οἱ μακρυνοὶ πρόγονοι τῶν σημερινῶν Πρώσων ποὺ ξέρουμε; Χωρὶς ἀμφιβολία ἡ εἰκασία εἶναι πολὺ παρακεκινδυνευμένη, ἰδίως γιατί τὴν ἐποχὴ ἐκείνη οἱ λεγόμενοι «Ποροῦσσει» ἦσαν ἀνακατεμένοι Γερμανοὶ καὶ Σλαῦοι, ἡ δ' ἐπωνυμία αὐτῇ, στὴ παλαιοσλαβωνικὴ ἐσήμαινε τοὺς Βουνήσιους.

Ἐν τούτοις, στὴν καθυστερημένη ἀλλὰ καὶ τόσο παραστατικὴ πολεμικὴν ἀνταπόκρισι ποὺ παραθέτει ὁ Παυσανίας, παρατηροῦμε ὅτι αὐτοὺς ποὺ ἀκολούθησαν τὸν Βρέννο στοὺς Δελφούς ἦσαν ἄνθρωποι πολὺ ψηλοὶ καὶ ρωμαλέοι, ὅτι ἀψηφούσαν τὸ θάνατο, ὅτι δὲν εἶχαν καμμιὰ πρωτοβουλία ὅταν δὲν ἄκουαν παραγγέλματα, καὶ ὅτι σκότωναν τοὺς ἀναπήρους ποὺ δὲν μπορούσαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσουν. Ὅλα δηλαδὴ, συστήματα ἐντελῶς Γερμανικά. Καὶ τὸ περιεργότερο ὅτι κι' ἐκεῖνοι δὲν εἶχαν οὔτε ἐπιμελητεία, οὔτε πουκάμισα, ὅπως τὸ Σαράντα Ἔνα οἱ Χιτλερικοὶ ἐπιδρομεῖς. Καὶ τοῦτο ἀκόμα. Βρέννος δὲν εἶναι ὄνομα προσωπικό. Ἦταν τίτλος. Ἐσήμαινε τοὺς ἀρχηγούς, κάτι σὰν τὸν «Φύρερ». Ἄν ζητήσωμε, μάλιστα, ν' ἀναλύσωμε τὸ «Βρέννος» στὰ ἐξ ὧν συνετέθη, δὲν εἶναι διόλου ἀπίθανο νὰ βροῦμε τὴν ἀφετηρία του στοὺς «Φράϊ - Χέρρεν» ποὺ, σημαίνοντας τοὺς «Ἐλευθέρους Κυρίου», τοὺς μετέπειτα Βασιλεῖς τῆς Φεουδαρχικῆς Γερμανίας, ἔφθασαν στὰ λατινικά αὐτὰ μὲ τὸν τύπο «Μπρέννους» καὶ σὰν «Βρέννοι» στὰ δικὰ μας.

Ἄς ἐλπίσωμε ὅτι ἡ Γαλλικὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολή, ποὺ θαυματοურγεῖ τόσα χρόνια στοὺς Δελφούς, θ' ἀνακαλύψῃ καμμιὰ μέρα καὶ τὴ χαμένη ἀσπίδα τοῦ Βρέννου. Ἀσφαλῶς θὰ φέρῃ τὸν ἀγκυλωτὸ σταυρό.

Λύεται τὸ μυστήριό τῆς ζωῆς;

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Τοῦ

MAGNER WHITE

(Γραμμένο εἰδικὰ γιὰ τὴν «Ἐκλογή»)

Τὸ 1923 ὁ MAGNER WHITE πήρε τὸ βραβεῖο Πούλιτσερ γιὰ τὸ βιβλίο ποὺ ἔγραψε γιὰ τὴν ἔκλειψι τοῦ ἡλίου. Σήμερα ὁ Χουαίτ ἀνακάλυψε καὶ δημοσίευσε τὴν καταπληκτικὴ ἱστορία τοῦ ὀνόμασε «Τὸ μεγάλο μυστικὸ τοῦ Θεοῦ».

Πρόκειται γιὰ μιὰ ἱστορία ποὺ θὰ ἐνδιαφέρῃ τοὺς βιολόγους καὶ τοὺς θεολογολόγους. Σὲ ἕναν κόσμο, μάλιστα, ποὺ ζῇ μὲ τὸν φόβο τῆς καταστροφῆς, θὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἐλπιδοφόρο ἄγγελμα πὼς ἡ ζωὴ δὲν πρόκειται νὰ χαθῇ.

Ἐνῶ ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα σκέπτεται σήμερα τί θὰ γίνῃ ἂν ὁ ἄνθρωπος καταστρέψῃ τελικὰ τὴ γῆ ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός καὶ τὸν ἔκαμε ἀρχοντὰ τῆς μετελευθερίας στίς πράξεις του, μιὰ ὁμὰς ἐπιστημόνων σὲ μιὰ γωνιά τοῦ κόσμου ἀσχολεῖται μὲ τὴ μελέτῃ μερικῶν μικροὺς οργανισμῶν ποὺ ἀνέκυρε ἀπὸ τὸν ὕθρο τοῦ Εἰρηνικοῦ.

Οἱ ὁργανισμοὶ αὐτοὶ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ λάσπη ποὺ εἶναι φτιαγμένα ὅλα τὰ πράγματα, ἀκόμη καὶ ὁ ἄνθρωπος. Καὶ μέσα τους φαίνεται νὰ κρύβουν τὴν ἀπάντησι στὸ φοβερὸ ἐρώτημα

ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὰ θάθη τῶν αἰώνων, στὸ ἐρώτημα:

«Τί θὰ γίνῃ ἂν ὁ ἄνθρωπος καταστρέψῃ νὰ καταστρέψῃ τὴ γῆ;».

Ἡ ἀπάντησι ποὺ δίνουν οἱ μικροὺς ὁργανισμοὶ αὐτοὶ ποὺ δημιουργήθηκαν ἐδῶ καὶ 500.000 χρόνια εἶναι ἀπλή:

«Ἀπολύτως τίποτε».

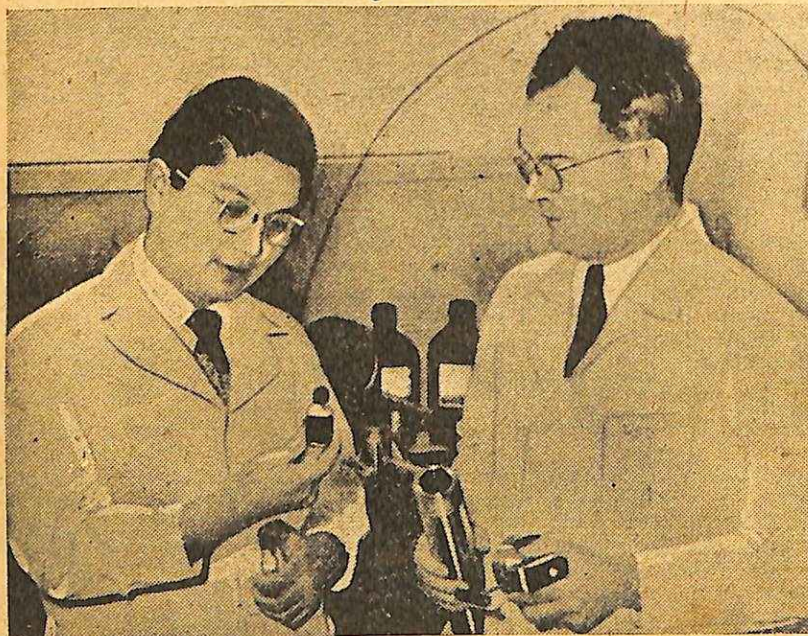
Ἡ ΖΩΗ ΜΠΟΡΕΙ
ΝΑ ΞΑΝΑΡΧΗΣΗ

Ἀκόμη καὶ ἂν ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς καταστρεφῆται ἀπὸ τὴ θύμω ὁδρογόνου καὶ τὰ 2.000.000.000 οἱ κάτοικοί τῆς ἔμειναν ἀπογυμνωμένοι σκελετοί, τὰ μικρὰ αὐτὰ πλάσματα ποὺ μελετῶνται σήμερὰ στὸ Ἰνστιτοῦτο Ὁκεανογραφίας Σκρίπς θὰ ξαναρχίσουν τὴν περιπέτεια τῆς ζωῆς ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Οἱ ἐπιστήμονες ποὺ τοὺς μελέτησαν πιστεύουν ὅτι ἀπὸ τέτοιους ὁργανισμοὺς ξεκίνησε ἡ ζωὴ πάλιν στὴ γῆ. Ἡ ζωὴ τους προχωρεῖ πάρα πολὺ ἀργά.

Εἶναι βακτηρίδια. Ἀλλὰ βακτηρίδια ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ἀπὸ κείνα ποὺ ξέρουμε.

Μεγάλωσαν σὲ θάθος 4.500

Ο Δρ Κλώντ Ε. Ζομπέλλ (δεξιά) και ο βοηθός του Δρ Ρίτσαρντ Μορίτα στο εργαστήριό τους. Ο Μορίτα κρατά ένα σωληνάριο που περιέχει παράξενα βακτηρίδια, παρμένα από τον βυθό του Ωκεανού, σε βάθος 4.500 μέτρων, όπου η ατμοσφαιρική πίεσι είναι 3.700 χιλιόγραμμα σε κάθε τετραγωνική ίντσα.

μέτρων και από κεί μεταφέρθηκαν στο καράβι και κλείστηκαν μέσα σε 3.456 δοκιμαστικούς σωλήνες.

Τό καράβι λεγόταν «'Ορίζων» και συνώδευε την εξερευνητική αποστολή Μέσου Ειρηνικού που είχε οργανώσει το περασμένο φθινόπωρο το 'Ινστιτούτο Σκρίππς και τὰ 'Ηλεκτρονικά 'Εργαστήρια του Ναυτικού των 'Ηνωμένων Πολιτειών.

Οί μικροοργανισμοί αυτοί κλείστηκαν, όπως είπαμε, στους δοκιμαστικούς σωλήνες και μεταφέρθηκαν στα εργαστήρια, όπου σήμερα μεγαλώνουν.

Μεγαλώνουν ; Μάλιστα μεγαλώνουν. Σωστό θαύμα ! Όταν

τους έβαλαν μέσα στους σωλήνες μαζί με την ιλύν που τους περιέβαλλε, κοιμόντουσαν ή τουλάχιστον θρίσκονταν σε λήθαργο. Και αν παραδεχτούμε ότι ζούσαν, μεγάλωναν με αφάνταστα άργο ρυθμό.

Ωστόσο με τὰ διάφορα μέσα που χρησιμοποίησαν οί επιστήμονες στην καλλιέργειά τους «εξανήρθαν στη ζωή!». Μικρά βακτηρίδια, μερικά στρογγυλά, άλλα σαν μικρά άγγουράκια, πορτοκαλιά, κόκκινα, καφέ, άρχισαν να κουνιούνται μέσα στα παρασκευάσματα και να μεγαλώνουν. Έτσι έπρεπε να ήταν ή πρώτη αύγη της ζωής !

Ύπῃρχαν μέσα στο μαύρο σκο-

τάδι κάτω από την επιφάνεια του Ωκεανού, (μερικά χωρίς καθόλου όξυγόνο !) επί 1.500.000 χρόνια, τουλάχιστον. Ύπῃρχαν, σχεδόν σε θερμοκρασία ψύξεως, σε 35 βαθμούς Φαρενάιτ, και υπό πίεσι 7.500 λιθρών κατά τετραγωνική ίντσα, πίεσι δηλαδή ίκανή να τινάξει στον αέρα και τον μεγαλύτερο λέβητα του κόσμου σὰ να ήταν ένα κομμάτικι παλιόχαρτο.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΘΑ ΕΣΚΑΓΕ

Και όμως, ύστερα από πέντε μήνες από την ημέρα που τὰ πήραν από την πατρίδα τους βρίσκονται σε πλήρη άκμή, μέσα σε δωμάτια με θερμοκρασία από 60 - 70 βαθμούς Φαρενάιτ και υπό πίεσι 15 λιθρών κατά τετραγωνική ίντσα. Με άλλα λόγια εξακολουθούν να ζούν ύστερα από μιὰ τρομερή και επαναστατική μεταβολή του περιβάλλοντος. Αν τὸ πάθαινε αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος, θὰ ἦταν σὰ νὰ ἔμπαινε στὸ κενό, καὶ φυσικὰ θὰ ἔσκαγε. Οί επιστήμονες τοῦ 'Ινστιτούτου Σκρίππς πὺ μελετοῦν αὐτὰ τὰ βακτηρίδια δὲν ἀποκλείουν τὴν ἄποψι ὅτι μπορεῖ νὰ ἀποτελοῦν τὸ κλειδί τῆς συνεχίσεως τῆς ζωῆς πάνω στὴ γῆ, ἀνεπηρέαστα ἀπὸ βόμβες καὶ κατακλυσμούς.

Οί επιστήμονες αὐτοί εἶναι ἄνθρωποι ταπεινοί, ἀπὸ διαφόρους τόπους καὶ με διαφορετικὲς θρησκευτικὲς πεποιθήσεις ὁ καθένας, καὶ κατεβαίνουν στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας καὶ βλέπουν τὰ ἔργα τοῦ Κυρίου καὶ τὰ θαύματά του. Γι' αὐτοὺς τὰ βακτηρίδια τοῦ Εἰρηνικοῦ εἶναι ἀπὸ τὰ θαύματα τοῦ Θεοῦ. Ο' μικροβιολόγος Δρ Κλώντ Ε. Ζομπέλλ πὺ διευθύνει τὴ μελέτῃ τῶν μικροοργανισμῶν αὐτῶν λέει :

«Τὰ βακτηρίδια αὐτὰ με ἔχουν σαγηνεύσει ὅπως θὰ σαγηνεύουν ὅποιονδήποτε μὴ εἰδικό. Καί, παρ' ὅλο πὺ δὲν ἔχει ἀκόμη ἀποδειχθῇ ἐπιστημονικὰ, ἐγὼ ἐπιμένω στὴν ὑπόθεσι ὅτι οί μικροοργανισμοί αὐτοί θὰ μπορούσαν νὰ ἐπιζήσουν ὕστερα ἀπὸ ὅποιονδήποτε καταστροφή πὺ θὰ συνέβαινε στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς καὶ θὰ ἐξαφάνιζε αὐτὸ πὺ οί ἄνθρωποι ὀνομάζουν ὡς σήμερα ζωή.

Τὰ βακτηρίδια αὐτὰ διαφέρουν ἀπὸ τὰ ἄλλα ὅχι μόνο στὸ σχῆμα, ἀλλὰ καὶ στὸν τρόπο πὺ συμπεριφέρονται καὶ στὴν κατασκευή τους.

«Ενα ἀπὸ τὰ αἰνίγματα εἶναι πὺς μπορούσαν νὰ ὑπάρχουν ἐκεῖ ὅπου θρέθηκαν. Ἀπαραίτητη προϋπόθεσι γιὰ νὰ ὑπάρξη ζωὴ εἶναι νὰ ὑπάρχουν οί ὀργανικὲς ὁλες ἀπὸ τίς ὁποῖες θὰ τραφή. Ἐκεῖ, ὅπως φαίνεται, τέτοιες ὁλες δὲν ὑπῆρχαν. Πὺς, λοιπόν, τὰ βακτηρίδια ἔλυσαν τὸ τρομερὸ αὐτὸ πρόβλημα ;

Η ΖΩΗ ΤΟΥΣ ΕΙΧΕ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ

Καὶ ρωτᾶνε οί εἰδικοί :

Μήπως βρήκαν κανέναν τρόπο νὰ μετατρέπουν τίς ἀνόργανες ὁλες σε ὀργανικὲς ; Μερικοί ὀργανισμοί μποροῦν νὰ τὸ κάνουν αὐτό.

Μήπως βρίσκονταν, ὅπως υποστηρίζουν πολλοί ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονες τοῦ 'Ινστιτούτου, σε μιὰ κατάστασι λανθάνουσας ζωῆς, περιμένοντας δεκάδες χιλιάδες χρόνια νὰ ἀλλάξη κάτι, ὥστε νὰ γίνη κατάλληλο γιὰ νὰ τὰ θρέψη ;

(Δὲν μπορῶ νὰ συμφωνήσω ἀπόλυτα σ' αὐτό, ἀλλὰ μιὰ καὶ δὲν ἔχουμε καμμιά καλύτερη ἐ-

ξήγησι, δὲν βλέπω γιατί νά τήν ἀπορρίψουμε σάν ἰδέα).

Μήπως κατάρθωσαν νά ζήσουν ὅλες αὐτὲς τὶς χιλιάδες χρόνια τρώγοντας τοὺς νεκροὺς ἀδελφούς τους, ποὺ ἦταν βέβαια ὀργανικὲς ὅλες; Ἀφάνταστος τρόπος διαιωνίσεως ποὺ ἐπιστημονικὰ φαίνεται ἀδύνατος. Ἀλλὰ ποὺ ξέρεи κανεῖς;

Πάντως ἐκεῖνο γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν μπορούμε νά ἀμφιβάλλωμεν εἶναι ὅτι ἡ ζωὴ τους ἔμενε στάσιμη, ἐξ αἰτίας τῆς τρομερῆς ὑδροστατικῆς πιέσεως καὶ τῆς χαμηλῆς θερμοκρασίας.

Στὸ ἐργαστήριό, σὲ κανονικὴ θερμοκρασία, καὶ κοντὰ σὲ οὐσίες ἀπὸ τὶς ὁποῖες μπορούν νά τραφοῦν, τὰ θακτηρίδια διχοτομοῦνται, καὶ ἐπομένως πολλὰπλασιάζονται κάθε μισή ὥρα.

Μέσα στὸ βυθὸ τοῦ ὠκεανοῦ τὰ θακτηρίδια ποὺ μελετοῦμε ἴσως νά πολλαπλασιάζονται μιά φορά στὰ τόσα, κάθε ὅδομάδα, κάθε μῆνα, ἢ καὶ κάθε ἑκατὸ χρόνια.

Ποιὸς ξέρεи; Πάντως ἀπὸ ὅ,τι ξέρουμε φαίνεται ὅτι θὰ περνοῦσε πολλὸς καιρὸς μέχρις ὅτου ἀποφασίσουν νά διαιωνίσουν τὸ εἶδος τους.

Τὸ παχύτερο στρώμα ἀπὸ τὸ ὁποῖο πήραμε αὐτοὺς τοὺς ὀργανισμούς ἔφθανε τὰ 7.50 μέτρα καὶ βρέθηκε ἀπὸ τὸν κ. Μορίτα στὸ βαθύτερο σημεῖο ποὺ ἔφθασε ἡ ἐξερεύνησί μας. Ἄν ὑπάρχουν καὶ ἄλλα στρώματα ἀκόμη πιὸ παχειά, δὲν ξέρουμε. Ἄν ὅμως πραγματικὰ ὑπάρχουν, τότε τὸ πρόβλημά μας θαθαίνει ἀκόμη περισσότερο!

Ὁ κ. Μορίτα βρῆκε τὰ θακτηρίδια σὲ ὅλο τὸ μῆκος τῆς γραμ-

μῆς τῶν 20.000 μιλίων ὅπου ἔγινε ἡ ἐξερεύνησις. Συνήθως ἦταν μεμονωμένα καὶ μόνο σὲ ἓνα ἢ δύο σημεῖα σχημάτιζαν συνοικισμούς.

ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΞΑΝΑΓΥΡΙΣΟΥΝ;

Γιὰ νά μπορῇ νά πειραματίζεται καλύτερα, ὁ Δρ Ζομπέλλ χρησιμοποιεῖ ἓνα εἰδικὸ δωμάτιο σάν δοκιμαστικὸ σωλήνα, στὸ ὁποῖο ἡ πίεσις μπορεῖ νά φθάσῃ τὶς 75.000 λίβρες κατὰ τετραγωνικὴ ἴντσα.

Καὶ τώρα τίθεται τὸ ἐρώτημα: ἂν τὰ θακτηρίδια αὐτὰ τοποθετηθοῦν ὑπὸ πίεσι ἀκόμη μεγαλύτερη ἀπὸ κείνην ποὺ εἶχαν στὸν τόπο ὅπου βρέθηκαν, θὰ ξαναγυρίσουν στὸν παλιὸ τρόπο ζωῆς ποὺ ἀκολουθοῦσαν οἱ πρόγονοί τους;

Μὲ ἄλλα λόγια, μπορούν νά βγοῦν ἀπὸ τὸ περιβάλλον τους, νά ζήσουν μερικὲς ἑκατοντάδες γενεές στὸ περιβάλλον ποὺ ζῇ ὁ ἄνθρωπος καὶ μετὰ νά ξαναγυρίσουν πάλι στὸ ἀρχικὸ τους περιβάλλον νά ξαναβγοῦν στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς, καὶ πάλι τὸ ἴδιο;

Αὐτὸ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ πολλὰ ἐρωτήματα, στὰ ὁποῖα ὁ Δρ Ζομπέλλ καὶ οἱ συνάδελφοί του ἐλπίζουν νά ἀπαντήσουν. Ἄν ἀποδειχθῇ ὅτι τὰ θακτηρίδια μπορούν νά προσαρμόζονται σὲ ὅλες τὶς συνθήκες, θὰ πῇ ὅτι πραγματικὰ πρόκειται γιὰ πλάσματα τελείως ἐξαιρετικά.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἀνέγγιχτα ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ ἀνθρώπου, ἄλλα θακτηρίδια, μέσα στὸ βυθὸ τοῦ ὠκεανοῦ, συνεχίζουν τὴ ζωὴ τους, διχοτομοῦνται σιγά-σιγά καὶ περνοῦν ἀπὸ αἰῶνα σὲ αἰῶνα, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος βασανίζεται μετὰ τὰ προβλήματά του.

ΠΑΛΙΟΙ ΧΟΡΟΙ

Τῆς

ΚΟΥΛΑΣ ΠΡΑΤΣΙΚΑ

Μέσα στὸν Ἀπρίλιο ἡ κυρία Κούλα Πράτσικα καὶ οἱ συνεργάτες της θὰ δώσουν δύο παραστάσεις μετὰ παλιούς χοροὺς καὶ μετὰ τὸ «Ὀνειρο καλοκαιρινῆς νύχτας» τοῦ Σαίξπηρ. Ἡ κυρία Πράτσικα εἶχε τὴν καλωσύνη νά γράψῃ τὸ κατωτέρω ἐπεξηγηματικὸ ἄρθρο γιὰ τοὺς ἀναγνώστες τῆς «Ἐκλογῆς».

Δὺο κίνητρα μᾶς ἔσπρωξαν, τοὺς ἀγαπητοὺς μου συνεργάτες Μίνα Δούνια καὶ Ἀγάπη, καὶ ἔμένα τὴν ἴδια, νά ἐπεξεργασθοῦμε τὸ φετινὸ μᾶς πρόγραμμα. Ἀγαποῦμε καὶ οἱ τρεῖς τοὺς παλιούς χορούς: ὁ Δούνιος ἀγαπᾷ τὴν μουσικὴ τους: ἡ Ἀγάπη τὴν κινησιολογία τους, καὶ ἐγὼ εἶχα τὴν ἐπιθυμία ἀπὸ πολλὰ χρόνια νά καταπιασθῶ μιά φορά μετὰ τὸ «ΟΝΕΙΡΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗΣ ΝΥΧΤΑΣ» τοῦ Σαίξπηρ. Ἦθελα, ὅμως, νά τὸ καταπιασθῶ στήριζοντάς το στὴν γνήσια παλιά

μουσικὴ τῆς ἐποχῆς του, ποὺ εἶναι καὶ ἡ μόνη ἱκανὴ νά δώσῃ ὅλη τὴν ἀνάλαφρη πνευματικότητά, ὅλη τὴ λυγεράδα καὶ τὴ χάρη, ὅλη τὴν ἀτμόσφαιρα ποὺ μᾶς δημιουργοῦν οἱ στίχοι τοῦ Σαίξπηρ. Καὶ τὸ εὐτύχημα εἶναι ὅτι αὐτὴ ἡ μουσικὴ ὑπάρχει. Μὲ φροντίδα τὴν διαλέξαμε, κι' αὐτὴ πλούσια μᾶς τὸ ἀνταπέδωσε. Θὰ μπορούσε ἡ μουσικὴ τοῦ νέου μᾶς προγράμματος ν' ἀκουστῇ καὶ μόνη της σὲ συναυλία, γιατί εἶναι καθ' αὐτὸ μουσικὴ δωματίου παιγμένη ἀπὸ ἓνα μικρὸ σύ-

νολον έννά όργάνων. Είναι όλόκληρη διαλεγμένη μέσα από την άτέλειωτη ποικιλία των παλιών χορών. Με τόν άφάνταστο πλούτο της σέ ρυθμική και τονική άγωγή, με τά αιώνια νειάτα της, γραμμένη από μεγάλους συνθέτες τής έποχής, άλλους γνωστούς και άλλους άνώνυμους, μάς έδωσε ένα στερεό υπόβαθρο, πού επάνω του μπόρεσε ή μικρή μας συντροφιά νά στηρίξη την έργασία της.

Τοποθετώντας σάν κεντρικόν άξονα όλης τής θραδιάς, την παλιά χορευτική μουσική, πλέξαμε γύρω του τό πρόγραμμά μας χωρισμένο σέ τρία μέρη: 1) Παλιοί χοροί, στην πρώτη λαϊκή τους μορφή. Αυτούσιοι στά θέματα και στά σχήματα όπως τους χόρευαν οί λαοί στή Δύση από τόν 15ον ως τόν 17ον αιώνα. 2) Παλιοί χοροί στην αὐλική τους μορφή, έτσι όπως άλλαξαν τά χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα, όταν μετεπήδησαν μέσα στά παλάτια, και τέλος 3), παλιοί χοροί στή θεατρική τους

μορφή, όταν άφησαν τό περιβάλλον του γλεντιού και πέρασαν στά πλαίσια τής Τέχνης. Για την τελευταία αὐτή φάση, πήραμε τό μύθο από τό «Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας» του Σαίξπηρ.

Τά δύο πρώτα μέρη του προγράμματος, δηλαδή τους αὐτούσιους παλιούς χορούς, έπεξεργάστηκε κινησιολογικά μονάχη της ή Ἀγάπη. Την μελέτη αὐτή δέν την έκαμε ειδικά για τούτο τό πρόγραμμα μονάχα. Πολλά χρόνια πίσω την έχει άπασχολήσει τό θέμα των παλιών χορών, και συχνά έδωσε μικρά δείγματα. Ἀλλωστε είναι αὐτονόητο τό ένδιαφέρον μιάς έπαγγελματίου χορεύτριας γι' αὐτή την ρίζα, γιατί τό σημερινό μπαλέτο δέν είναι τίποτε άλλο, παρά ή κληρονομιά των παλιών χορών στά θέματα και στά σχήματα, κωδικοποιημένα από τους μεγάλους δασκάλους του χορού. Ἀλλά ως την αφήσαμε νά μιλήσει μόνη της και νά μάς δώσει μερικές λεπτομέρειες, στην άμέσως επόμενη ανάλυση:

«Είναι πολύ δύσκολο νά δώση κανείς μιά ολοκληρωμένη εικόνα των χορών στύλ, όπως λέγονται οί λαϊκοί χοροί του 13ου ως τόν 18ον αιώνα. Έχουν ένα έντελώς ξεχωριστό χαρακτήρα και δική τους ατμόσφαιρα. Δέν μπορεί νά τους φαντασθή κανείς άλλοιώς παρά με τό κοστουμι τής έποχής και τις άπαραίτητες ύποκλίσεις.

Γεννήθηκαν από τους λαούς και χορεύτηκαν στίς λαϊκές γιορτές και τά πανηγύρια. Μπήκαν όμως και στά παλάτια και χορεύτηκαν κάποτε παραλλαγμένοι και κάποτε τελείως διαφορετικοί.

Στην αρχή τους συναντούμε νά χορεύονται χώρια ό ένας από τόν άλλον. Σιγά σιγά, όμως, συντάσσονται και αποτελούν μικρά σύνολα. Ἡ σουίτα πρίν πάρη την κλασική της μορφή άποτελείτο από δύο χορούς: την μεγαλόπρεπη Pavane

(15—17 αιώνας), ένα είδος ζευγαρωτής παρελάσεως με λικνιστό θεματισμό πού έκαναν οί αὐλικοί την είσοδό τους στίς αίθουσες του χορού. Ἀκολουθούσε ή πηδηχτή Cail-larde. Οί καβαλιέροι την χόρευαν με τό κατέλλο στο χέρι και στην τελική ύπόκλιση άφιναν τό φτερό ν' άγγίξη τό πάτωμα. Αὐτή είναι ή προκλαστική σουίτα.

Στην κλασική σουίτα έχουμε τέσσερις χορούς: την Allemande, Courante, Sarabande, Gigue.

Ἡ λαϊκή Allemande πήγασε στην Γερμανία στά μέσα του 16ου αιώνα. Εὐθυμα ζευγάρια έστριβαν και χοροπηδούσαν σέ κύκλο, όπως τό σημερινό Landler. Έναν αιώνα αργότερα ή Allemande ξεπέρασε τά σύνορά της και μπήκε στή γαλλική αὐλή, παίρνοντας και τό κατάλληλο ύφος για τό καινούργιο της περιβάλλον. Ἡ στροφή παρέμεινε σάν βασική φιγούρα, αλλά προσετέθησαν πολλοί χαριτωμένοι θεματισμοί, πόδες και ύποκλίσεις, πού έποίκιλλαν ανάλογα με την ικανότητα των χορευτών. Ἡ Allemande χορεύτηκε όσο λίγοι χοροί και ζή ακόμα σήμερα στή μορφή του βάλς.

Σάν ένα «χοροπηδηχτό πήγαινε—έλα» έχαρακτήριζαν την Courante στην έποχή της. Πρωτοεμφανίζεται σάν έρωτική χορευτική παντομίμα πού παίζεται ανάμεσα σέ τρία ζευγάρια χορευτών, και αὐτή τόν 16ο αιώνα. Λίγο—λίγο έχασε τό παντομιμικό της στοιχείο και έμεινε ό τρεχατός πηδηχτός χορός, πού αναφέρει ό Σαίξπηρ στόν «Ερρίκο τόν 5ο». Στά μέσα του 17ου αιώνα και ή Courante παύει νά είναι τρεχατή. Γίνεται ένας σοβαρός, αργός χορός με μιά τυπική τάξη θεμάτων.

Ο τρίτος χορός τής κλασικής σουίτας έχει την πιο ένδιαφέρουσα εξέλιξη. Λένε πως μιά φλογερή Σεβιλιάνα χορεύτρια έδωσε τό όνομά της στόν αισθησιακό χορό, την ισπανική Sarabanda. Την χόρευαν στους δρόμους πολλά ζευγάρια με ντέφια και καστανιέττες και με τολμηρές κινήσεις σέ ρυθμό πού όλο γινόταν και

πιο γοργός, ώσπου έφθαναν σέ ένα χορευτικό ντελίριο. Ο νόμος άπαγόρευε την Sarabanda και τιμωρούσε τους άνδρες παραβάτες με φυλακή ή έξορία και τις γυναίκες με κούρεμα των μαλλιών. Έναν αιώνα μετά χορεύεται ή Sarabanda για πρώτη φορά στην αὐλή μέσα σέ μιά κωμωδία. Επίσης την ίδια έποχή την χορεύουν για πρώτη φορά και στή γαλλική όπερα. Την δίνουν, όμως, τόσο παραλλαγμένη, ώστε σχεδόν νά άμφισβητητή ή καταγωγή της. Κρατάνε μονάχα τό ντέφι για τους άνδρες, τις καστανιέττες για τις γυναίκες και τό μέτρο των 3/4. Ἡ τελευταία της μορφή στά μέσα του 17ου αιώνα την παρουσιάζει σάν ένα αργό, επίσημο χορό, με πλατειές κινήσεις, πού αρχίζει πάντα με θέσι και έχει κρατημένο τό 2ο θήμα. Χορεύεται από βασιλιάδες και γίνεται τής μόδας σέ όλα τά σαλόνια των ευγενών. Ποιός θά φανταζόταν μιά τέτοια εξέλιξη.

Ἡ κλασική σουίτα κλείνει με την Gigue τόν πιο γοργό και πηδηχτό χορό από τους τέσσερις, αλλά και τόν πιο παλιό. Γνωστός από τόν 13ο αιώνα, πιθανώτατα ίρλανδοσκητσέζικης καταγωγής. Δέν έχει ώρισμένη φόρμα. Μπορεί νά χορευτή από πολλούς μαζί, ή από ένα μοναχό ζευγά-

ρι, ἡ ἀκόμη καὶ ἀπὸ ἑνα μόνον πρόσωπο. Λένε πὼς ἡ Ἑλισάβετ τῆς Ἀγγλίας ἀγαποῦσε τὸ χορὸ αὐτὸ καὶ χόρευε 6 Cigues ἀντὶ πρωϊνῆς γυμναστικῆς. Μιὰ διαφορετικὴ Cigue, ὑπόλειμμα τῆς παλιάς, χορεύουν ἀκόμη σήμερα στὴν Ἰταλία ζευγαρωτὰ καὶ σὲ κύκλο.

Ὡστόσο, ἀργότερα, διάφοροι μικροὶ χοροὶ μπήκαν ἀνάμεσα στοὺς τέσσερις τῆς κλασσικῆς σουίτας καὶ

ἀλλοίωσαν τὴν κλασσικότητά της. Ἀπὸ τοὺς πιὸ πολυχoreυμένους ἦταν οἱ Bransles στὸ πρῶτο ἡμισυ τοῦ 16ου αἰῶνα, καὶ πού ἔμειναν μάλλον σὰ λαϊκοὶ χοροὶ ὡς τὸ τέλος. Σχημάτιζαν μεταξὺ τοὺς ἑνα εἶδος μικρῆς σουίτας. Ἀρχίζαν μὲ τὴν Bransle double, πού τὴν χόρευαν οἱ ἡλικιωμένοι. Ἀκολουθοῦσε ἡ Bransle simble, ἀπὸ τοὺς νιόπαντρους καὶ στὸ τέλος οἱ δυὸ τελευταῖες Bransle gaie καὶ Bransle de Borgogne χορεύονταν ἀπὸ τὴν νεολαία. Ὁ ρυθμὸς καὶ οἱ θεματισμοὶ ἐποίκιλλαν ἀνάλογα μὲ τὴ σειρά τῶν ἐκτελεστῶν.

Στοὺς χοροὺς τοὺς ἀνεξάρτητους ἀπὸ τὴν σουίτα ἀνήκει ἡ Gavotte, ὅχι ὅμως τοῦ 19ου αἰῶνα, ἀλλὰ τοῦ 16ου. Ἔχει κομψὸ δῆμα, βαθεῖες ὑποκλίσεις καὶ χαρακτηριστικὸ χεῖρο-

φίλημα. Εἶναι γνήσιος γαλλικὸς χορὸς. Ὁ βασιλιάς ὅμως τῶν παλιῶν χορῶν εἶναι τὸ Menuet. Στὴν πρώτη του ἐμφάνισι χορεύεται μόνον ἀπὸ ἑνα ζευγάρι, μὲ πολὺ μικρὰ καὶ χαρακτηριστικὰ δῆματα καὶ σὲ ρυθμὸ $\frac{3}{4}$. Κανεὶς χορὸς δὲν συγκρίνεται μ' αὐτὸν στὴ χάρι, στὴν ἔκφρασι καὶ στὴν αὐλικὴ εὐγένεια, ὅπου καὶ μόνον γεννήθηκε καὶ ἔζησε. Εἶδος χορευτικῆς παραλλαγῆς τοῦ Menuet εἶναι τὸ Passeried, χορὸς πολὺ ζωηρὸς καὶ πηδηχτός, στάθηκε μιὰ ἐποχὴ (ἐπὶ Λουδοβίκου 14ου) τόσο ψηλά, ὅσο καὶ τὸ μενουέτο.

Οἱ χοροὶ εἶναι ἄπειροι, ἐξέτεινα, ὅμως, τὶς μικρὲς αὐτὲς τεχνικὲς λεπτομέρειες μόνο σ' ἐκείνους τοὺς χορούς, πού περιλάβαμε στὸ φετεινὸ μας πρόγραμμα. Μέσα ἀπὸ τὴ μελέτη τῶν χορῶν Στυλ προσπάθησα νὰ τηρήσω ὅσο τὸ δυνατόν τὴν γνησιότητα τῶν θεματισμῶν καὶ τοῦ χώρου. Βέβαια, ὅπου τὰ στοιχεῖα ἦσαν ἑλλιπῆ, συμπλήρωσα μὲ τὴ φαντασία, κρατώντας, ὅμως, πάντα τὸ ἴδιο πνεῦμα. Θέλω νὰ πιστεύω ὅτι ἐπλησίασα ὅσο μπορούσα ἀκριβέστερα κοντὰ σὰ παλιὰ αὐτὰ πρότυπα, ἀφίνοντας τοὺς ἴδιους τοὺς χορούς νὰ δείξουν μὲ τὴν ζωντανή τους ἐμφάνισι πόσο αἰώνια νέοι εἶναι καὶ θὰ μείνουν πάντα».

Ἡ παραπάνω μελέτη τῆς Ἀγάπης γιὰ τοὺς παλιούς χορούς μᾶς δίνει μιὰ ἰδέα τῆς πορείας πού ἀκολούθησε γιὰ τὴ γνῶσιν τους. Στὴ σύνθεσι τοῦ «ONEIROY» κρατήσαμε ἄλλη γραμμὴ. Στὸ πλαίσιο τοῦ θεάτρου δὲν μπορεῖς νὰ μεταχειριστῇς δουλικὰ τὴν μορφή τῶν χορῶν. Κρατήσαμε τὴ μουσικὴ, μερικὰ θέματα, σχήματα, τὸ ὅλο ὕφος (αὐτὰ δηλαδὴ τὰ στοιχεῖα πού μόνη της τὰ ζητεῖ ἡ μουσικὴ τῆς ἐποχῆς) καὶ ὕστερα ἀφήσαμε τὴ φαντασία μας νὰ δουλέψῃ γιὰ τὴν ὅλη σύνθεσι.

Εἴμαστε πολλοὶ οἱ συνεργάτες πού δουλέψαμε πάνω σ' αὐτό. Ὁ Μεν. Παλλάντιος ἐνωρχήστρωσε

τὰ παλιά ἐγγλέζικα τραγούδια τοῦ 1590. Ὁ Βασ. Ρώτας μᾶς ἔγραψε τὸν χαριτωμένο πρόλογο καὶ πέταξε ἀνάμεσα στὴ χορευτικὴ σύνθεσι τὰ στιχάκια τοῦ κειμένου. Ὁ Ἀντ. Φωκάς μᾶς φρόντισε τὰ κουστούμια, καὶ οἱ κοπέλλες, οἱ 10 διπλωματοῦχες τῆς Σχολῆς, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Ἀγάπη, θάζουν τὰ δυνατὰ τους, τὸν κόπο τους, τὴν καρδιά τους, γιὰ νὰ προσθέσουν τὸ πετράδι τους στὸ ὅλο οἰκοδόμημα.

Τὸ «Ὀνειρο» εἶναι ἑνα ἔργο γεμᾶτο ποιητικὸ λυρισμὸ καὶ χάρι. Κυρίαρχο στοιχεῖο τοῦ ἔχει τὴ χαρά. Ἔχει ἑνα περίβλημα κωμικῆς δροσερότητας πού παίζει πάνω ἀπὸ τὸ βαθὺ νόημα τῆς ζωῆς. Εἶναι ἑνα τραγούδι γραμμένο γιὰ τὸ βαθὺ καὶ αἰώνιο θέμα τοῦ ἔρωτα μὲ τὸν πιὸ ἀνάλα-

φρο τρόπο. Ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ θάθος, μὲ τὴν ἀέρινη νταντέλλα στὴν ἐπιφάνεια μᾶς ἔδωσε ἡ καλὴ αὐτὴ παλιά μουσικὴ. Πετοῦν οἱ στίχοι μὲ τὰ τελώνια καὶ τὰ ξωτικά. Πετοῦν οἱ ρυθμοὶ καὶ οἱ μελωδίες. Πετᾷ καὶ ἡ δική μας ἡ ψυχὴ μαζὺ τους. Αὐτὸ τὸ ἀνάλαφρο πέταγμα μᾶς γέμισε τὴν καρδιά ὅλο τὸ μακρὸ διάστημα πού τοῦτο τὸ ἐργάκι ὠρίμαζε στὴν σκέψι μας καὶ στὴν πράξι.

Καὶ ἀναρωτιόμαστε ἂν ἀληθινὰ μπορέσαμε νὰ πλησιάσουμε ἀρκετὰ τὸ πνεῦμα τοῦ «ONEIROY ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗΣ ΝΥΧΤΑΣ» ὥστε νὰ τὸ μεταδώσουμε καὶ πάρα κάτω, καὶ νὰ χαρίσουμε στὸ κοινὸ μας τὸ ψυχικὸ σκίρτημα πού τὸ ὄνειρο, αἰῶνες τώρα, προσφέρει καὶ θὰ προσφέρῃ στὶς ἀνθρώπινες γενιές.

Σχέδια τῆς Κας Διαμαντοπούλου ἀπὸ τὰ κοστούμια τοῦ Κοῦ Ἀντων. Φωκά.

Η ΕΥΘΥΜΗ ΠΛΕΥΡΑ

Όταν τελείωσε ή εξέτασι, ό γιατρός πήρε Ιδιαιτέρως τη σύζυγο.

— Κυρία μου, ό άνδρας σας δέν μου άρέσει καθόλου.

— Ούτε και μένα γιατρέ μου. Άπαντά ή σύζυγος. Τί νά κάνω όμως ; Βλέπετε άρέσει στά παιδιά.

☆

Μιά φορά ένας άρχαιοπώλης, στό Παρίσι, έβγαλε στη βιτρίνα του πέντε ξύλινα άγαλματάκια νά τά πουλήση. Τά τοποθέτησε όμορφα - όμορφα και μπροστά τους έβγαλε ένα χαρτονάκι μέ την έπιγραφή: «Οί πέντε αίσθήσεις».

Σέ λίγο πούλησε τό ένα και άμέσως άλλαξε την έπιγραφή : «Οί τέσσερις έποχές».

Εύκολα βρέθηκε και ό δεύτερος άγοραστής. Άμέσως μπήκε και ή τρίτη έπιγραφή: «Οί τρεις χάριτες».

Σέ λίγο είχαν μείνει μόνον τά δυό άγαλματάκια, «ή Ημέρα και ή Νύχτα».

Τέλος άνεχώρησε και ή Ημέρα και έμεινε μόνη ή Νύχτα. Ό καταστηματάρχης έμεινε σκεπτικός. Πώς νά την πη; Εύτυχώς ή έμπνευσι δέν άργησε νά του έρθη και γρήγορα τό άγαλματάκι βαφτίστηκε «Μοναξιά».

Ernest Maass

☆

Είναι γνωστό πώς ή Πορτογαλία έχει άποικίες στην κεντρική Άφρική. Συνεπώς δέν θεωρείται διόλου περίεργο όταν κάποιος Νέγρος θεαθή στους δρόμους της Λισσαβώνας. Ωστόσο ή θέα ενός Νέγρου θεόγυμνου στόν κεντρικώτερο δρόμο της πόλεως δέν μπορούσε παρά νά ξαφνιάση τόν καθένα.

Έπεμβαίνει κάποιος άστυφύλακας και πιάνει τόν Νέγρο. Στην άστυνομία ό Νέγρος διαμαρτύρεται και λέει πώς άνήκει σέ μιά αίρεσι πού έχει τό κέντρο της έξω από την πόλι.

— Και στό κάτω - κάτω φωνάζει άγανακτισμένος έχω άδεια νά κυκλοφορώ έτσι.

— Έχεις άδεια ; ρωτάει ό άστυφύλακας. Πού είναι ;

Μέ πολλή ήρεμία ό Νέγρος τραβάει από τό αúτί του ένα χαρτί και ό άστυφύλακας διαβάζει :

Στόν Τονταγκμπάν, μέλος της ένώσεώς μας, δίδεται άδεια 24 ώρών. Στό διάστημα αυτό μπορεί νά κυκλοφορή μέ την συνήθη του ένδυμασία.

(Constellation)

☆

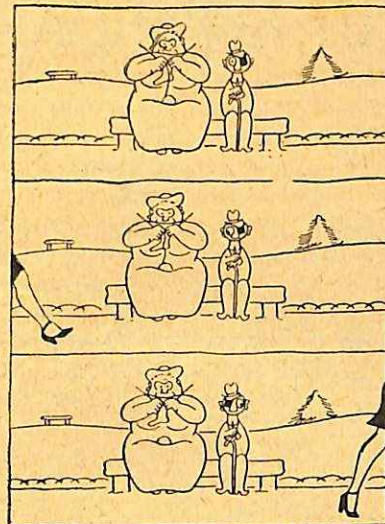
Τζέντλεμαν είναι εκείνος πού ποτέ δέν όμολογεί ότι έχει ξανακούσει ένα άνέκδοτο πού του διηγούνται.

☆

“Αν μπορούσα νά συνδυάσω τις άρετές αúτων τών δύο άνδρών θα ήμουν ή εύτυχέστερη γυναίκα στη γή. Ό Γιώργος είναι ώραίος, εύθυμος και πλούσιος. Και ό Δημήτρης θέλει νά με παντρευτή...”

42

‘Η Άγγλοσαξωνική γελοιογραφία

Χωρίς λόγια

— Με συγχωρείτε πού σας ένοχλώ, κύριε Ποσειδών, αλλά σκάβουμε ένα ύποβρύχιο καταφύγιο.

— Δέ μιλω με άνδρες πού δέν τους ξέρω. Άπλώς τους άκούω.

Χωρίς λόγια

Μία διασκεδαστική δημοσιογραφική παράδοσι

ΠΡΩΤΑΠΡΙΛΙΑ ΣΤΗ ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Της

ELSA DAT

Τὰ πρωταπριλιάτικα άστεία είναι μιὰ παλιά παράδοσι σὲ πολλές χώρες. Κάθε χρόνο, τὴν πρωταπριλιά, ὅλοι μας λίγο πολὺ θρίσκουμε κάποιο θῦμα γιὰ λίγη κοροϊδία, γιὰ ἓνα ἄθωο—ἢ καὶ πειρακτικὸ καμμιὰ φορὰ—άστείο.

Στὴ Νορβηγία οἱ δημοσιογράφοι ἔχουν ἀναγάγει τὰ πρωταπριλιάτικα άστεία σὲ σοβαρὴ τέχνη. Τὸ φύλλο τῆς πρώτης Ἀπριλίου ἔχει πάντα στὴν πρώτη σελίδα κάποιο ρεπορτάζ, κάποια ἱστορία ποὺ μπαίνει ἐκεῖ ἐπίτηδες γιὰ νὰ ξεγελάσῃ τοὺς ἀναγνώστες. Οἱ ἱστορίες συχνά συνοδεύονται ἀπὸ φτιαχτὲς φωτογραφίες ἢ ψεύτικες συνεντεύξεις. Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς εἶναι νὰ μαζέψουν τὸν κόσμον κάπου γιὰ νὰ δῇ ἢ νὰ ἀκούσῃ κάτι. Καὶ ἡ ἐπιτυχία συνήθως εἶναι ἐξασφαλισμένη.

Μιὰ ὥραία καὶ χαρακτηριστικὴ ἱστορία ἦταν ἐκείνη ποὺ δημοσίευσε ἡ σοβαρὴ, συντηρητικὴ καὶ μονότονῃ συνήθως ἐφημερίδα τοῦ Ὁσλο «Ἀφτενποστεν» τὴν 1η Ἀπριλίου τοῦ 1950. Ὁ τίτλος ἔλεγε :

Τὰ οἶνοπωλεῖα ξεπουλοῦν σήμερα μεγάλες ποσότητες ἀπὸ τὰ ἀποθέματά τους.

Καὶ τὸ κείμενον ἐξηγοῦσε ὅτι, γιὰ νὰ δημιουργηθῇ χώρος στίς

ἀποθήκες γιὰ τίς μεγάλες ποσότητες κρασιοῦ ποὺ ἡ Νορβηγία ἦταν ὑποχρεωμένη—σύμφωνα με τίς συμβάσεις τῆς—νὰ εἰσαγάγῃ ἀπὸ τὴ Γαλλία, τὰ μαγαζιά τοῦ Κρατικοῦ Μονοπωλίου Οἶνων θὰ πουλοῦσαν φθηνὰ ἓνα μέρος ἀπὸ τὰ ἀποθέματά τους. Τὸ κρασί ἦταν κόκκινο καὶ ἄσπρο. Θὰ ἦταν ἀπαλλαγμένο ἀπὸ τὸν συνήθη φόρο 100% καὶ θὰ τὸ πουλοῦσαν σὲ τιμὴ κατὰ 75% κατώτερη ἀπὸ τὴν κανονικὴν.

Οἱ πελάτες, ὅμως, ἔπρεπε νὰ φέρουν μπουκάλια ἢ ἄλλο μέρος γιὰ νὰ θάλουν τὸ κρασί. Τὸ Μονοπώλιο — ἐξηγοῦσε ἡ ἐφημερίδα — χρειαζόταν ὅλα τὰ μπουκάλια τοῦ γιὰ τὰ καινούργια κρασιά ποὺ μόλις εἶχαν φθάσει ἀπὸ τὴ Γαλλία καὶ τὴ Βόρειο Ἀφρική. Οἱ μηχανεὲς μπουτιλιάρισματος δούλευαν ἐντατικά. Ἐπίσης παρακαλοῦσαν τὸ κοινὸ νὰ προτιμῇ νὰ φέρῃ κανάτια με ἀνοικτὸ λαϊμὸ γιὰ νὰ γεμίζουν εὐκόλα. Τὸ κρασί δὲν εἶχε φόβον νὰ πάθῃ τίποτα ἀν τὸ μετέφεραν στὸ σπῖτι σκεπασμένο μόνο μ' ἓνα κομμάτι χαρτί, φθάνει νὰ τὸ ἀδειαζαν ὕστερα σὲ μπουκάλια. Κάθε πελάτης θὰ ἔπαιρνε 5 λίτρες κρασί, ἀλλὰ βέβαια ὅσοι ἔρχονταν πρῶτοι θὰ ἦταν πιὸ τυχεροί, γιὰτὶ θὰ ἔπαιρναν τὴν καλύτερη μερίδα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνθρώπων ποὺ

τὴν ἔπαθαν μ' αὐτὴ τὴν ἱστορία ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Τὸ τηλέφωνο τοῦ Μονοπωλίου κουδούνιζε συνεχῶς, γιὰτὶ ὅλοι ἤθελαν νὰ μάθουν λεπτομέρειες γιὰ τὸ φτηνὸ κρασί. Τὰ μαγαζιά πολιορκήθηκαν ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ ἤθελαν νὰ ἀγοράσουν κανάτες, κανατάκια, κιούπια, κι' ὅ,τι ἄλλο κατάλληλο εὑρίσκαν.

Στὴ θραδυνὴ τῆς ἔκδοσι ἡ ἐφημερίδα ἐξέφρασε τὴν θαθεὶά τῆς λύπη γιὰτὶ τόσοι, κατὰ τὰ ἄλλα λογικοὶ ἀνθρώποι, ξεγελάστηκαν ἔτσι εὐκόλα. Δικαιολογήθηκαν, ἄλλωστε, γιὰτὶ ἡ πρώτη παράγραφος τῆς ἱστορίας τοὺς ἀνέφερε ὅτι τὸ Κράτος θὰ ἀφαιροῦσε τὸν συνήθη φόρο 100% κατὰ ποὺ κανεὶς δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ πιστέψῃ γιὰτὶ θὰ ἦταν ἄδύνατο νὰ γίνῃ.

Ἐνας καταστηματάρχης πάντως με ἐπιχειρηματικὸ μυαλὸ δὲν ἔχασε τὴν εὐκαιρία. Στὴν ἴδια θραδυνὴ ἔκδοσι τῆς ἐφημερίδας δημοσίευσεν τὴν ἀκόλουθη ρεκλάμα :

Ἀκόμη καὶ ἂν δὲν ἀγοράσατε
φτηνὸ κρασί

σὰς συμφέρει
νὰ ἀγοράσετε κανάτες - κιού-
πια - πιθάρια - κουβάδες
ἀπὸ τοῦ

Χάκον Λούντε

Οἱ νορβηγικὲς ἐφημερίδες ἔχουν στὸ ἐνεργητικὸ τους πολλὰ ἐπιτυχημένα σὰν καὶ αὐτὸ πρωταπριλιάτικα άστεία. Καὶ τὸ «σπὸρ» αὐτὸ τὸ καλλιεργοῦν καὶ οἱ ἐπαρχιακὲς, ὅσο καὶ οἱ πρωτευουσιάνικες ἐφημερίδες. Στίς ἐπαρχίες οἱ ἐφημερίδες συναγωνίζονται τὴν Πρωταπριλιά. Μιὰ φορὰ μιὰ μικρὴ τοπικὴ ἐφημερίδα ξεγέλασε ὅχι μόνο τοὺς ἀναγνώστες τῆς, ἀλλὰ καὶ τοὺς δη-

μοσιογράφους τοῦ Ὁσλο. Ἐγραψε ὅτι σὲ μιὰ θουνίσια σπηλιά τῆς περιοχῆς εἶχε βρεθῇ ἓνας ἀγριάνθρωπος ποὺ ὅπως φανερώθηκε ἦταν ἓνας Γερμανὸς στρατιώτης ποὺ ζοῦσε ἐκεῖ με θατόμουρα καὶ χόρτα ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν στρατευμάτων κατοχῆς τῆς Νορβηγίας, τὸ 1945. Ἡ ἱστορία αὐτὴ ἔγινε πιστευτὴ καὶ δημοσιεύθηκε στίς ἐφημερίδες τοῦ Ὁσλο. Καὶ ὅπως εἶχε χάσει τὴν ἡμερομηνία τῆς 1ης Ἀπριλίου, θεωρήθηκε ἀπολύτως ἀληθινὴ καὶ παρ' ὀλίγον νὰ τρέξουν οἱ ρεπόρτερς γιὰ συνέντευξι.

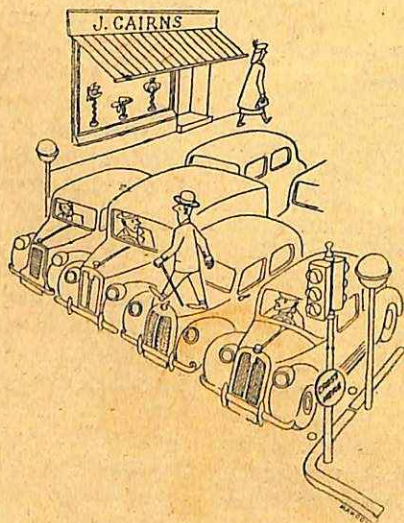
Πρὶν ἀπὸ τρία χρόνια, τὴν πρώτη Ἀπριλίου, μαζεύθηκε ἔξω ἀπὸ τὸ δημαρχεῖο τοῦ Ὁσλο πολὺς κόσμος γιὰ νὰ ἰδῇ ἓναν «ἀνθρωπο - σκυλί» ποὺ — ὅπως ἔγραφε μιὰ πρωτὴν ἐφημερίδα — θὰ ἔκανε ἓνα τολμηρὸ πῆδημα με ἄλεξιπτωτο ἀπὸ τὸν πύργον τοῦ κτιρίου ποὺ εἶχε ὕψος 63 μέτρα. Ἡ εἰδησι αὐτὴ ὅχι μόνο ξεγέλασε τοὺς πολῖτες τῆς νορβηγικῆς πρωτεύουσας, ἀλλὰ δημοσιεύθηκε ἀκόμη καὶ σὲ ξένες ἐφημερίδες.

Πέρσι μῆκε στὸ χορὸ καὶ ἡ κρατικὴ νορβηγικὴ Ραδιοφωνικὴ Ὑπηρεσία. Ἀπὸ τὸ σταθμὸ τοῦ Ὁσλο μεταδόθηκε μιὰ φαινομενικὰ σοβαρὴ ἐπιστημονικὴ ὁμιλία γιὰ τὴν τηλεόρασι. Ὁ ὁμιλητὴς εἶπε ὅτι ἀκόμη καὶ ἂν ὁ ἀκροατὴς δὲν εἶχε τηλεοπτικὴ συσκευὴ θὰ μπορούσε νὰ φτιάξῃ ἓνα ἔρασιτεχνικὸ δέκτη μόνος του. Καὶ προχώρησε στὴν περιγραφή τοῦ πειράματος. Εἶπε νὰ πάρουν ἓνα βαθὺ πιάτο με νερὸ καὶ νὰ τὸ θάλουν ἐπάνω στὸ ραδιόφωνο. Ὑστερα νὰ πάρουν ἓνα μεγάλο ἄσπρο καθαρὸ μαντήλι, νὰ τὸ βρέξουν καὶ νὰ τὸ

κρεμάσουν τεντωμένο καθέτως επάνω απ' το πιάτο με την κάτω άκρη του μέσα στο νερό. Κατόπιν οι πειραματιζόμενοι έπρεπε να άκουμπήσουν τα χέρια τους στο ραδιόφωνο με το ένα δάκτυλο μέσα στο νερό. Για να επιτύχουν καθαρότερες εικόνες στην πρόχειρη όθονη τους έπρεπε το ραδιόφωνο να παίζη σε όλη του την ένταση. Έτσι λοιπόν οι άνθρωποι που περπατούσαν στο δρόμο έκουσαν ξαφνικά από κάθε σπίτι το ραδιόφωνο να ώρύεται.

☆

Οι περισσότεροι Νορβηγοί άνοίγουν την έφημερίδα τους την Πρωταπριλιά με άρκετη φιλυποψία και σκεπτικισμό. Και όμως, κάθε χρόνο πολλοί, καταπληκτικά πολλοί, άνθρωποι γελιούνται.

Διάβασι πεζών

Ίσως αυτό να φανερώνη την έξαιρετική έμπιστοσύνη που έχουν κερδίσει οι νορβηγικές έφημερίδες μεταξύ των άναγνωστών τους. Οι σκεπτικιστές πάλι έχουν την τάσι να μην πιστεύουν τίποτα από όσα γράφουν οι έφημερίδες εκείνη τη μέρα. Άνοιγουν την έφημερίδα τους άνυπόμονα για να θρούν το άστείο, και άν δεν το καταλάβουν άμέσως, τότε δυσπιστούν για κάθε λέξι που διαβάζουν. Καμμιά κυβερνητική ύπηρεσία δεν διακινδυνεύει να δημοσιεύση εκείνη την ήμέρα καμμιά άνακοίνωσί της. Κανείς δεν θά την πιστέψη. Και ούτε το Γενικό Έπιτελείο Στρατού θά διανοηθῇ να καλέση μιá ηλικία για κατάταξι γιατί κανείς θέβαια δεν θά προσέλθῃ !

ΕΧΕΤΕ ΧΙΟΥΜΟΡ;

Παρ' όλο ότι όλοι μας είμαστε συνήθως περήφανοι για το χιούμορ μας, όταν προσέξουμε λίγο θά δοῦμε πόσο ύστεροῦμε.

Οί ψυχολόγοι συμφωνούν ότι όσο περισσότερο χιούμορ έχετε, τόσο περισσότερα πράγματα χαίρεστε στη ζωή. Το χιούμορ βοηθάει τον άνθρωπο να βλέπη τα πράγματα όπως είναι. Δεν τον άφίνει να κάνη τον ποντικό γιατίσσο και να βλέπη τη ζωή μαύρη. Ο άνθρωπος που μπορεί να βλέπη την εύχάριστη πλευρά της ζωῆς, όσο κι' άν θασανίζεταί, πάντα έχει πολύ λιγώτερες πιθανότητες να παραδώση τα όπλα. Έχει άκόμα το καλό, ότι πολύ δυσκολώτερα θυμώνει. Το άποτέλεσμα είναι ότι τά πηγαίνει καλά με όλους.

Γιατί, όμως, οί περισσότεροι άνθρωποι να ύστερούν σε χιούμορ; Οί ψυχολογικές έρευνες που διεξήγαγε ή Λουίζ Όμουαιηκ με ύποκείμενα έκατοντάδες σπουδαστάς από όλες τις Ηνωμένες Πολιτείες, έδειξαν ότι γενικά οί φοιτητάι έχουν την τάσι να ύπερτιμούν το χιούμορ τους. Ο ένας στους τέσσερεις θεωρούσε τον έαυτό του «πνεῦμα», και μόνον ένας στους έκατό έκρινε πώς κάπως ύστερούσε. Παρ' όλο ότι τά άστεία ήταν πολύ άπλά, κανένας φοιτητής δεν τά κατάλαβε όλα. Πολλοί επίσης θρήκαν τρομερά άστεία μερικά σαχλά άνέκδοτα.

Μπορεί άραγε να βελτιωθῇ το χιούμορ;

Το χιούμορ σας μπορείτε να

το καλλιεργήσετε όπως καλλιεργήτε το γοῦστο σας στη μουσική. Στο Πανεπιστήμιο της Φλωρίδας άρχισε ή διδασκαλία του χιούμορ από ειδικό καθηγητή, και όπως φαίνεται το μάθημα πρόκειται να καθιερωθῇ. Ο καθηγητής Ο. Ε. Μούαρ έξηγει το σκοπό της διδασκαλίας αυτού του μαθήματος. «Σκοπός του» λέει, «είναι να καταστήση το φοιτητή ικανό να καταλαβαίνη το κωμικό στοιχείο μιáς καταστάσεως ή ενός άτόμου, χωρίς ό ίδιος να έπηρεάζεται, και, κυρίως να μπορῇ να καταλαβαίνη το άστείο στον ίδιο του τον έαυτό.

Έχουν οί άνδρες περισσότερο χιούμορ από τις γυναίκες;

Στο Πανεπιστήμιο του Ουέσλη έγιναν σχετικές έρευνες σε φοιτητάς — άγόρια και κορίτσια — με έκατό άνέκδοτα, άλλα καλά, άλλα θαυμάσια και άλλα φρικτά. Άποτέλεσμα: Τά άγόρια έκριναν καλά περισσότερα άνέκδοτα από ότι τά κορίτσια, αυτά όμως έδειξαν μεγαλύτερη εύαισθησία, έβαλαν μεγάλο βαθμό στα άστεία άνέκδοτα, και σχεδόν δεν χαμογέλασαν καν με τά δευτερώτερα. Αυτό δείχνει πώς, ενώ οί άνδρες γελάνε εύκολώτερα, οί γυναίκες ξεχωρίζουν καλύτερα το άστείο από το μη άστείο.

Έχουν ώρισμένοι λαοί το πρόνομιο του χιούμορ;

Όχι. Σάν παράδειγμα αναφέρουμε το γεγονός ότι από 10.000 άγγλικά άνέκδοτα τά 40% δεν δημοσιεύθηκαν γιατί δεν κρίθηκαν άναμφισβήτητα καλά. Όστε-

ρα, τὸ θεωρούμενο ὡς καλύτερο ἀπὸ ὅλα τὰ ἀγγλικά ἀνέκδοτα, κυκλοφοροῦσε σὲ μιὰ σχετική παραλλαγή στὶς Ἑνωμένες Πολιτείες καὶ ἦταν πολὺ δημοφιλές.

Εἶναι τὸ χιούμορ ἀπόδειξις εὐφυΐας;

Ἀπὸ τὶς ἔρευνες ποὺ ἔγιναν ὡς τώρα φαίνεται ὅτι ἡ ἱκανότης τῆς ἐκτιμῆσεως ἑνὸς ἀστείου καὶ τὸ ζωηρὸ χιούμορ πηγαίνουν χέρι-χέρι μὲ τὴν ἐξυπνάδα. Οἱ καλοὶ φοιτηταὶ ἐκτιμοῦσαν πάντα σωστά τὰ διάφορα ἀνέκδοτα καὶ εἶχαν περισσότερο χιούμορ, ἐνῶ οἱ κακοὶ φοιτηταὶ ἦταν ἐτοιμοὶ

νὰ γελάσουν μὲ κάθε ἀνοησία.

Ποιὰ ἀστεία προτιμᾶει ὁ κόσμος;

Ὁ καθηγητὴς Τζὼν Οὐϊλμάν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἰλλινόις λέει ὅτι τὸ σὸκ ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶναι πολὺ δυνατό, εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ σημαντικά στοιχεῖα τοῦ χιούμορ. Τὰ πιὸ τολμηρὰ ἀστεία, προκαλοῦν πάντα πολὺ περισσότερο γέλιο. Ἀπὸ τὶς σχετικὲς ἔρευνες ἀπεδείχθη ἐπίσης ὅτι, ὅταν σὲ μιὰ μικτὴ συντροφιά λέγεται μιὰ ἱστορία μᾶλλον τολμηρὴ, οἱ ἄνδρες ἐνοχλοῦνται πάντα περισσότερο ἀπὸ τὶς γυναῖκες!

ΣΩΣΤΟ ἢ ΛΑΘΟΣ;

Τῆς

SALT TOUNG

Εἶναι πολλὲς οἱ πλάνες τῶν γυναικῶν σχετικὰ μὲ τὴν διατήρησι τῆς ὁμορφίας τους. Ἰδοὺ μερικὲς ἀπὸ τὶς πιὸ συνηθισμένες:

ΣΩΣΤΟ ἢ ΛΑΘΟΣ: Ἡ κρέμα τοῦ καθαρίσματος πρέπει νὰ μένῃ στὸ πρόσωπο ὅλη τὴ νύχτα γιατί μαλακώνει τὸ δέρμα.

Λάθος. Ἡ κρέμα τοῦ καθαρίσματος ἔχει προορισμὸ μόνον νὰ καθαρίσῃ καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ βγαίνει μὲ μιὰ λουσιόν.

ΣΩΣΤΟ ἢ ΛΑΘΟΣ: Ἡ καθαριστικὴ κρέμα εἶναι τὸ μόνο ποὺ χρειάζεστε γιὰ νὰ κρατήσετε τὸ πρόσωπό σας φρέσκο καὶ καθαρό.

Λάθος. Ἡ κρέμα αὐτὴ ἀπλῶς βγάζει τὴ σκόνη καὶ τὶς ποῦδρες. Ἀφοῦ ὅμως καθαρίσετε τὸ πρόσωπο πρέπει ἢ νὰ τὸ πλύνετε μὲ νερὸ καὶ σαποῦνι ἢ νὰ τὸ σκουπίσετε μὲ μιὰ δροσιστικὴ λουσιόν (γιὰ ξερὸ ἢ λιπαρὸ δέρμα).

ΣΩΣΤΟ ἢ ΛΑΘΟΣ: Ὅταν ἔχετε κάνει περμανάντ ἔχετε λύσει τὸ πρόβλημα τοῦ χτενίσματος τῶν μαλλιῶν σας.

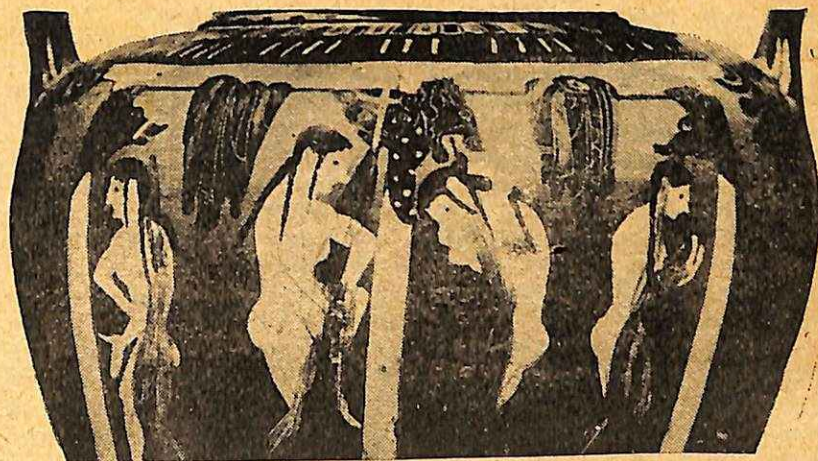
Καὶ νὰ καὶ ὅχι. Σ' αὐτὸ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀπαντήσῃ ναι ὅχι, γιατί κατὰ μεγάλο μέρος ἐ-

ξαρτᾶται ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν μαλλιῶν. Τὰ μαλλιά μερικῶν γυναικῶν ἰδίως ὅταν ἡ περμανάντ εἶναι δυνατὴ, μπορεῖ νὰ μὴν χρειάζονται δίπλωμα κάθε βράδυ. Ἄν ὅμως τὰ μαλλιά σας εἶναι μαλακὰ καὶ ἡ περμανάντ σας ἐλαφριά καὶ φυσικὴ, τότε ἀναγκαστικὰ πρέπει νὰ τὰ διπλώνετε κάθε βράδυ.

Οἱ περισσότερες κομψὲς γυναῖκες διπλώνουν τὰ μαλλιά τους κάθε βράδυ, πολὺ συχνὰ πηγαίνουν στὸ κουρεῖο, καὶ προτιμοῦν τὶς μαλακὲς περμανάντ, ὅς συνεπάγονται περισσότερα ἔξοδα.

ΣΩΣΤΟ ἢ ΛΑΘΟΣ: Οἱ κρέμες κάνουν τρίχες στὸ πρόσωπο.

Λάθος. Ἄν αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια, φαντάζεστε πὼς θὰ ὑπῆρχαν φαλακροὶ ἄνθρωποι στὸν κόσμος; Ἀπλῶς τὴν ὥρα ποὺ βάζετε τὴν κρέμα σας, οἱ τρίχες ποὺ ὑπάρχουν στὸ πρόσωπο νοτίζονται καὶ φαίνονται περισσότερο. Ὅταν σκουπίσετε τὴν κρέμα καὶ στεγνώσετε τὸ πρόσωπό σας, τὰ τριχάκια ποὺ σὰς τρομάζουν ἐξαφανίζονται ἀμέσως.

Οἱ Ἕλληνες συνεδύαζαν τὸ λουτρὸ μὲ τὴ φιλοσοφία. Τὸ ἀρχαῖο αὐτὸ ἀγγεῖο, τοῦ βου π. Χ. αἰῶνα παριστάνει ἕνα ἑλληνικὸ «γυμνάσιο» ὅπου τὸ λουτρὸ ἦταν ἕνα διάλειμμα ἀνάμεσα στὶς σωματικὲς ἀσκήσεις καὶ τὴ φιλοσοφικὴ συζήτηση.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΛΟΥΤΡΟΥ

Τοῦ

SIEGFRIED GIEDION

Μὲ τὴν σημερινὴ διάδοσι τῶν οἰκιακῶν ἀνέσεων εἶναι εὐκολο νὰ καταλάβουμε πὼς τὸ λουτρὸ ἔγινε ἀπαραίτητο γιὰ κάθε συγχρονισμένο σπῆτι. Μόλις ὁ ἄνθρωπος ἐπέτυχε τὴν ὑδραυλικὴ ἐγκατάστασι, ἡ διάδοσι τοῦ λουτροῦ ἦρθε σὰν φυσικὴ ἐξέλιξι. Ἀλλὰ τὸ γιατί ἔγινε αὐτό, εἶναι πιὸ δύσκολο νὰ τὸ δῇ κανεὶς. Γιατί ἐνῶ σήμερα τὸ λουτρὸ εἶναι καθαρὰ ἰδιωτικὴ ὑπόθεσι καὶ σχετίζεται μόνον μὲ τὴν καθαριότητα τοῦ σώματος, στὰ παλιὰ τὰ χρόνια τὸ λουτρὸ ἦταν μιὰ κοινὴ ὑπόθεσι ψυχαγωγίας ποὺ σχετι-

ζόταν μὲ κοινωνικὲς ἐκδηλώσεις ἦταν μιὰ προσπάθεια ἀναγεννήσεως πιὸ πολὺ καὶ ὄχι μιὰ ρουτίνα ὑγιεινῆς. Τὸ σύγχρονο λουτρὸ εἶναι ἕνα σύμπτωμα ψυχολογικῆς μεταβολῆς, μιὰ φροντίδα γιὰ τὴν καθαριότητα τοῦ σώματος καὶ ὄχι γιὰ γενικὴ εὐεξία.

Τὰ πρῶτα λουτρά ποὺ γνωρίζουμε εἶναι τὰ ἀπλὰ λουτρά τῆς Κρήτης, ποὺ διαφέρουν ἀπὸ τὰ δικά μας μόνον στὶς τεχνικὲς βελτιώσεις. Δὲν ξέρομε, ὥστόσο, ποιά ἦταν ἡ μινωικὴ ἀντίληψι γιὰ τὰ λουτρά. Τὴν πρώτη σαφῆ

μνεία γι' αὐτὰ τὴν ἔχουμε στὴν ἐποχὴ τοῦ Μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ, ποὺ υἱοθέτησε τὸ μινωϊκὸ λουτρό. Ὁ Ὅμηρος λέει καθαρά ὅτι τὸ λουτρό ἦταν ἓνα μέσο γιὰ νὰ ξανανιώνη κανεὶς καὶ νὰ ἐπανακτᾷ τὴν ἰσορροπία τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς.

Τὴν ἐποχὴ τοῦ Σωκράτη ὁ θεσμός τοῦ «γυμνασίου» εἶχε ἤδη ἀποτελέσει μιὰ χαρακτηριστικὴ ἐκδήλωσι τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ λουτρό τώρα ἦταν ἀπλῶς ἓνα κρῦο ντοῦς ποὺ ἐρχόταν σὰν ἓνα διάλειμμα ἀνάμεσα στὰ κουραστικὰ ἀγωνίσματα τοῦ πεντάθλου στὴν παλαίστρα καὶ στὶς φιλοσοφικὲς συζητήσεις. Σὲ καμμιά ἄλλη ἐποχὴ τῆς ἱστορίας τὸ λουτρό, σὰν μέσο ἀναγεννήσεως, δὲν εἶχε τόσο πολὺ ἀποτελέσει ἀναπόσπαστο μέρος τῆς ζωῆς ἑνὸς ἔθνους.

Οἱ Ρωμαῖοι υἱοθέτησαν τὸ λουτρό τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ ἔδωσαν περισσότερη ἔμφασι στὸ σκοπὸ τῆς καθαριότητος καὶ ἔκαναν διαφορὲς τεχνικὲς βελτιώσεις,

ἄρχισαν ὅμως νὰ βλέπουν τὴν ἄσκησι τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος σὰν ξεχωριστὲς ἐκδηλώσεις. Ἄν καὶ τὸ λουτρό ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι μιὰ πρᾶξι ἀναγεννήσεως, ὥστόσο ἔγινε μᾶλλον ἓνα εἶδος «κοινωνικῆς» λέσχης. Ὁ λουόμενος περνοῦσε ἀπὸ διάφορα λουτρά ὅλο καὶ πιὸ ζεστά (tepidarium, caldarium, laconicum) ἔτριβε τὸ σῶμα του μὲ ἓνα strigil καὶ τελείωνε μὲ μιὰ θουτιά στὸ frigidarium.

Τὰ χαμάμ τοῦ Ἰσλάμ στηρίζονται πιὸ πολὺ στὴν ἰδέα τῆς ἀναπαύσεως. Τὰ ἀγωνίσματα τῶν λουτρῶν τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς τὰ διαδέχθηκε μιὰ τεχνικὴ γιὰ τὸ χαλάρωμα τῶν ἀρθρώσεων καὶ ἓνα πολὺπλοκο σύστημα μασσάζ μὲ σαπουνάδα. Τὴ θέσι τῆς ἐλληνικῆς ἐξέδρας πήραν ἀναπαυτικὰ κρεβάτια καὶ οἱ μουσικοὶ ἔπαιζαν ὁμορφα στὶς στοές. Ἡ «ἀναγέννησις» συνδέθηκε μὲ τὴ θρησκεία καὶ τὸ χαμάμ ἦταν μιὰ πρᾶξι εὐλαβικὴ, γιὰτὶ τὰ λουτρά ἦσαν ἐλεύθερα γιὰ φτωχοὺς.

Τὸ λουτρό γίνεται ξεχωριστὸ δωμάτιο. Τὸ 1901 λήγει ἡ περίοδος τοῦ φορητοῦ μπάνιου. Τὸ δωμάτιο τοῦ λουτροῦ καθιερώνεται σ' ὅλα τὰ ἀγγλικά σπίτια τῆς ἀνωτέρας καὶ τῆς μεγαλοαστικῆς τάξεως

Τὸ 1830 ὁ πολιτικὸς καὶ ταξιδιώτης Δαβίδ Οὐρκχαρτ ἀναγνώρισε τὸ χαμάμ σὰν ἐπιβίωσι τῶν πολιτισμῶν ποὺ δὲν περιφρονοῦσαν τὴ σωματικὴ ἀναγέννησι. Ὁταν ἔζησε στὴν Ἀνατολὴν κατάλαβε πόσο θάρβαρες ἦσαν οἱ συνθηκὲς ζωῆς τῶν Ἀγγλῶν στὶς καπνισμένες τοὺς πόλεις καὶ ἐπέμενε ὅτι κάτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ γιὰ τὶς ἐργατικὲς τάξεις. Τὸ 1862 ἐπέτυχε νὰ κτισθῇ τὸ πρῶτο χαμάμ (Τουρκικὸ λουτρό, ὅπως τὸ ὠνόμασε) στὸ Λονδίνο. Ἡ ἐποχὴ, ὅμως, δὲν ἦταν εὐνοϊκὴ. Τὸ σύστημα θὰ μπορούσε νὰ ἐπιτύχῃ σὲ μιὰ κοινωνία μὲ ὠρισμένο καὶ ἀξιοπρεπὴ ρυθμὸ ζωῆς. Παρ' ὅλον, ὅμως, τὸν ἐνθουσιασμό τοῦ Οὐρκχαρτ, τὸ τουρκικὸ λουτρό δὲν ἐξυπνέτησε ποτὲ τὸ σύνολο τοῦ λαοῦ.

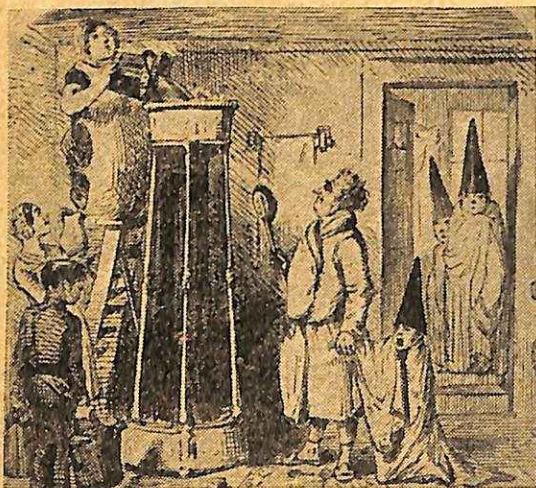
Τὸ ἀτμόλουτρο εἶναι ὁ ἀπλούστερος καὶ φθηνότερος τρόπος καθαρισμοῦ τοῦ σώματος καὶ στὴ Ρωσία καὶ τὴ Φινλανδία ὁ χῶρος τοῦ λουτροῦ διατηρεῖ ἀκόμη τὴν πρώτη μορφή του: ἔ-

να ἀνοιγματοῦ στὸ πάτωμα καὶ ἓνας σωρὸς τοῦβλα. Τὸ μόνο ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ προκαλέσῃ μεγάλη ἐφίδρωσι στὸν γεμάτο ἀτμούς ἄερα, εἶναι μιὰ λεκάνη μὲ νερό, ἓνα δεματάκι κλαδιὰ γιὰ ἐντριβὴ τοῦ σώματος καὶ μερικὰ φύλλα γιὰ μασσάζ. Τὰ ἀτμόλουτρα αὐτοῦ τοῦ εἴδους, ποὺ ἀναφέρονται γιὰ πρώτη φορὰ στὸν Ἡρόδοτο, ἀποτελέσαν ἓναν κοινωνικὸ θεσμό σὲ ὅλη τὴν Εὐρώπῃ στὸ Μεσαίωνα.

Ὅπως οἱ Ρωμαϊκὲς θερμὲς καὶ τὰ Ἰσλαμικὰ χαμάμ, ἔτσι καὶ ὁ μεσαιωνικὸς «βραστήρας», ὅς ποῦμε, ἦταν ἓνας τόπος κοινωνικῆς συγκεντρώσεως. Ἡ Μεταρρύθμισι, ὅμως, καὶ ἡ Ἀντιμεταρρύθμισι θεώρησαν τὸ γυμνὸ ἀμάρτημα καὶ ἔτσι ἐξουδετέρωσαν τὶς ἀναγεννητικὲς συνήθειες τοῦ Μεσαίωνα. Τὸ λουτρό ποὺ ἐμφανίζεται στὶς γαλλικὲς λιθογραφίες τοῦ 18ου αἰῶνα εἶναι μεταμορφωμένο σὲ ἀνάκλιτρο. Τὸ κάθισμα ἀνοίγει καὶ τοποθετεῖται μιὰ ρηχὴ λεκάνη.

Τὸ λουτρό στὴν κλασσικὴ ἐποχὴ: Οἱ Ρωμαῖοι εἶχαν ἀναγάγει τὶς ὑδραυλικὲς ἐγκαταστάσεις σὲ ἐπιστήμη. Οἱ ρωμαϊκὲς «θερμὲς» — ὅπως φαίνονται στὴν εἰκόνα αὐτὴν — ἔμειναν ἱστορικὲς.

Μία χαρακτηριστική γελοιογραφία του Λήτς στο «Πάντς» που σατυρίζει το πρωτόγονο αγγλικό λουτρό των μέσων του περασμένου αιώνα

Σκοπός του, βέβαια, είναι κάθε άλλο παρά η καθαριότητα του σώματος. Πολύ συχνά γίνεται σκηνικό μιὰς έρωτικής περιπέτειας. Λουτρό και άμαρτία έχουν γίνει ένα.

Στά τελευταία χρόνια του 18ου αιώνα οι όπαδοι του λουτρού όλο και πληθαίνουν. Μερικοί γιατροί, όπως ο Σκωτσέζος Τζαίμς Κάρρι συνιστούσε κρύα ντους και λουτρά και είχε μεγάλη έπιτυχία στη θεραπεία ύψηλου πυρετού και μεταδοτικών ασθενειών με κρύα μπάνια. Ό-τόσο μόνο τό 1830 ή ύδροθερα-πεία απέκτησε μεγάλη φήμη. Τό-τε ήταν πού ο Βικέντιος Πρίσνιτς, ένας Σιλεσιανός χωρικός, άρχι-σε τό θεραπευτικό σύστημά του με κρύο νερό πού χτυπούσε την άρρώστεια και ξανάφερνε την καλή κυκλοφορία στο σώμα. Τό 1829 είχε 45 άρρώστους, τό 1843 είχε πάνω από 1500 και έτσι ά-

πέκτησε περιουσία 50.000 λιρών.

Άπό τό 1850 ως τις άρχές του 20ου αιώ-να, έγιναν μερικές έντονες προσπάθειες για νά εισαχθή στα σπίτια κάποια μορφή λουτρού πού θά είχε πιο άναγεννητικό ά-ποτέλεσμα άπό την πρωτόγονη λεκάνη και τό σφουγγάρι. Ό άτμός, τά κρύα ντους, τά ήλιόλου-τρα, καμμιά φορά μα-ζύ με μασσάζ και γυ-μναστική, όλα είχαν τους όπαδούς τους.

Ένώ ο Ουρκχαρτ άγωνιζόταν για τό τουρκικό λουτρό, ο

Έλβετός Άρνολντ Ρίκλι άνοιγε μιá έπιχείρησι όπου γίνονταν «ά-τμοσφαιρικά» λουτρά. Σε μιá έ-ποχή, όμως, πού οι άνθρωποι απέ-φευγαν τόν ήλιο δέν μπορούσε νά έλπίζει ότι θά έπιτύχη. Τά αε-ρόλουτρα και τά ήλιόλουτρα στην πρωτόγονή τους μορφή εί-χαν άρχίσει νά γίνονται άρκετά κοινά. Ήταν οι όμάδες των γυ-μνιστών πού σχηματίστηκαν πρώτα στην Γερμανία μετά τό 1900 και ήταν τά κυριακάτικα ήλιόλουτρα, όταν οι κάτοικοι των πόλεων, πού ζούνε χωρίς ή-λιο και καθαρό άέρα όλη την έβδομάδα, πηγαίνουν και κα-θουρντίζονται στις άμμουδιές. Αυτά, όμως, δέν έχουν καμμιá σχέση με την άναζωογόννησι του ανθρώπου. Ό κοινός άνθρωπος δέν ξέρει τί θά κάνη καλό στο σώμα του και τί θά τό θλάψη.

Όταν με την έπιδημία της χο-λέρας του 1850 πέθαναν 50.000

άνθρωποι στην Άγγλία, παρου-σιάστηκε τό πρόβλημα πώς θά μάθη ή μάζα του λαού νά άγα-πά την καθαριότητα. Έτσι κτί-στηκαν διάφορα δημόσια λουτρά, αλλά ή διαφορά άνάμεσα στις «θέρμες» των Ρωμαίων και στα ιδρύματα αυτά ήταν άρκετά με-γάλη.

Η θαδική δυσκολία, όμως, πού παρουσιάστηκε ήταν ή παρο-χή του νερού, γιατί ή ύδραυλική έγκατάστασι δέν έμφανίστηκε παρά μετά τό 1850. Στο Παρί-σι περνούσαν στο δρόμο κάρρα και πουλούσαν ζεστό νερό. Πολ-λοί Άγγλοι, όταν ταξίδευαν, έ-παιρναν μαζί τους ένα μικρό λα-στιχένιο μπάνιο πού δίπλωνε.

Όταν τό τρεχούμενο νερό και ή άποχέτευσι έγιναν προσιτά για όλους, τότε δημιουργήθηκε τό ζή-τημα άν τό λουτρό θά είναι ένα δωμάτιο σαν τά άλλα του σπι-τιού ή ένα χώρισμα τόσο μεγάλο, ώστε νά χωρή τά άπαραίτητα. Στην Άγγλία υιοθετήθηκε ή πρώτη λύσι και στην Άμερική ή δεύτερη.

Άπό τό 1880 ως τό 1910 δη-μιουργήθηκε στην Άγγλία τό λουτρό πολυτελείας, πού έγινε σύμβολο πλούτου και τό βρίσκου-με στην Πετρούπολι, στα παλά-τια των Ίνδων μαχαραγιαδών και στα μέγαρα της Πέμπτης Λεωφόρου στη Νέα Ύόρκη. Στα είκοσι, όμως, πρώτα χρόνια του αιώνα μας διαδόθηκε και στις μεσαίες τάξεις των ευρωπαϊκών χωρών.

Στην Άμερική υιοθετήθηκε τό μικρό κελλι-λουτρό. Συχνά ένα σπίτι έχει δυό και τρία τέτοια λουτρά, πάντα πλάγι στην κρεβ-βατοκάμαρα. Τό άμερικανικό μπάνιο εξυπηρετεί συνήθως έναν άνθρωπο. Πολλοί σύγχρονοι άρ-

χιτέκτονες κατακρίνουν τό ότι στα άγγλικά σπίτια τό λουτρό είναι συνήθως μακριά άπ' τό ύ-πνοδωμάτιο.

Μετά τό 1930 έγιναν πολλές προσπάθειες για νά περιορισθούν τά έξοδα των ύδραυλικών έγκα-ταστάσεων, χωρίς όμως άποτέ-λεσμα. Κι' αυτό γιατί τό λουτρό είναι τμήμα ενός συνόλου, ο μη-χανικός πυρήνας του σπιτιού, πού συνδέεται, όμως, και με την κου-ζίνα, τό πλύσιμο, τη θέρμανσι. Η άπάντησι θά ήταν νά γίνων-ται πολλά έλεύθερα τυποποιημέ-να τμήματα. Σκοπός της μηχανοποιήσεως δέν είναι, όμως, νά δώση έτοιμα σπίτια ή λουτρά, άλ-λά εύπροσάρμοστες μηχανικές έ-νότητες, πού νά συνδυάζονται και νά δίνουν καλύτερες και ά-νετώτερες κατοικίες.

Ο αιώνας μας δημιούργησε τό λουτρό παράρτημα της κρεβ-βατοκάμαρας. Αυτό, όμως, δέν εξυπηρετεί βέβαια την ιδέα της άναγεννήσεως. Νομίζω ότι χρει-άζεται μιá έπιστροφή στην πα-λιά αντίληψι. Κάθε πολιτισμός πού παραμελεί την άνάγκη τέ-τοιου θεσμού δέν έχει υγιείς θά-σεις. Θά πρέπει νά βρεθί ένας τρόπος για νά έχουν όλοι την εύ-καιρία της άναγεννήσεως.

Άναγέννησι όμως και άναζωο-γόννησι δέν γίνεται με την άπομό-νωσι. Έχει σχέση με μιá πλατύ-τερη έννοια, την έννοια της άνα-παύσεως, πού τόσο λείπει άπό την εποχή μας. Χρειαζόμαστε έ-ναν ίσορροπημένο τρόπο ζωής στον όποιο ή δράσι και ή σκέψι θά έλληλοσυμπληρώνονται. Η γενιά μας δέν κατώρθωσε νά τό έπιτύχη άκόμη αυτό. Ός πότε ό-μως θά άδιαφορή ;

(Άπό τό «Picture Posts»)

ΟΙ ΜΑΝΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ

(Από το «NEWE ZEITUNG» Μόναχο)

Δέν είναι εύκολο να φιλοσοφήση κανείς πάνω στις διάφορες μανιές των ανθρώπων. Τό ψάρεμα, χωρίς να τό θέλουμε, μάς φέρνει στο νού τόν ψαρά του Γκαίτε, ό όποιος σέ ένα ποίημα κάθεται ύπομονετικά μέ τό καλάμι του δίπλα στο όρμητικό ποταμάκι. Όστόσο ή φαινομενική αυτή ξεκούρασι και ήρεμία είναι μόνο ένα μέρος όλης τής ύποθέσεως. Τό ψάρεμα χρειάζεται άρκετή πείρα, και ενώ ό ψαράς περπατάει μέ τις λαστιχένιες μπότες του μέσα στο νερό, πρέπει να ξέρη τή στιγμή πού θα τραβήξη τό καλάμι. Από τούς 'Αμερικανούς πολιτικούς, μανιάδης ψαράς ήταν ό Πρόεδρος Χέρμπερτ Χούβερ. Φαίνεται πως τό σπόρ αυτό χρειάζεται δύναμι θελήσεως, φυσική αντοχή και ύπομονή.

Φυσικά οί γνώσεις μας για τις ιδιοτροπίες των διαφόρων πολιτικών στην ιδιωτική τους ζωή είναι λίγες, και όχι πάντα αξιόπιστες, όταν ύπολογίση κανείς και την αξία πού έχουν από άπόψεως προπαγάνδας. Τό περιφημο τσιμπούκι του Στάλιν δίνει την έντύπωσι ενός ανθρώπου ήρεμου και αξιοπρεπούς, άγαθού και μετριοπαθούς. Χάνει, όμως, έντελώς την αξία του, όταν μάς πούν ότι χρησιμοποιείται για διαφήμησι και δι-στην πραγματικότητα ό Στάλιν προτιμάει απλά τσιγαράκια τα όποια μάλιστα κατασκευάζονται ειδικώς γι' αυτόν.

Τό ψάρεμα πάντως φαίνεται ότι είναι ένα είδος πολιτικό σπόρ. Στην 'Αμερική ιδίως σχεδόν όλοι οί Πρόεδροι και

οί 'Αντιπρόεδροι των 'Ηνωμ. Πολιτειών ήταν άφωτισμένοι σ' αυτό και όλοι τους έχουν φωτογραφηθή στο ψάρεμα. Ό Μάρσαλ, ό Τσώρτσιλ και ό Μακλόυ καθώς και ό Τρούμαν, δέν αλλάζουν μέ τίποτε τό καλάμι του ψαρέματος. Ό Τρούμαν και ό Μάρσαλ, είναι επίσης δεινοί κολυμβηταί. Μάλιστα ό Τρούμαν έχει εφαρμόσει έντελώς δικό του σύστημα κολυμβήσεως, συνδυασμό κρόουλ και πлагιού, ώστε να μην βρέχη τα γυαλιά του. Παρά την ηλικία του, ό Τρούμαν είναι καλός ίππεύς και συμμερίζεται τόν ένθουσιασμό του Μάρσαλ για τό τένις.

Είναι πάρα πολλοί οί γνωστοί πολιτικοί πού είναι συγχρόνως και εξαιρετικοί σπόρτσμεν, παρ' όλο ότι από τις φωτογραφίες τους φαίνονται άνθρωποι πού τούς άρέσει ή ήσυχία και τό καθησιό. Ό πρώην Πρωθυπουργός του Βελγίου κ. Πώλ 'Ανρϋ Σπάκ και ό Γενικός Γραμματεύς των 'Ηνωμένων 'Εθνών Τρύγκβε Λή είναι τυπικά παραδείγματα. Παρ' όλο του τό πάχος ό Λή είναι περίφημος για την ποικιλία των σπόρ στα όποια επιδίδεται (τένις, φούτμπωλλ, σκι) αλλά συγχρόνως και για την καλή έκτέλεσι. Δέν είναι ακόμη ένας χρόνος πού ό Νορβηγικός 'Αθλητικός Όμιλος «Τούρου-σετ» στον όποιο ανήκει, του ανήγγειλε ότι εξακολουθεί να κατέχη δύο ρεκόρ στο σκι, τό ένα από τα όποια κατέρριψε στα 1917.

Ό Βασιλεύς Γεώργιος ΣΤ', ό

'Ατλη, ό 'Ατσεσον και ό Μάρσαλ έχουν μανία μέ την κηπουρική. Ό 'Ατσεσον περνά τα Σάββατοκύριακά του σε ένα κτήμα πού έχει στο Μαίρυλαντ. Ό 'Αγγλος Βασιλεύς είναι ό ίδιος υπεύθυνος για τό κτήμα του Ουίνδσορ και είναι

πολύ εύτυχής όταν μπορεί να πηγαί-νη εκεί και να βοηθή κάπως κι' αυτός στη δουλειά.

Τό θεωρούμε πολύ φυσικό όλοι μας οί μεγάλοι πολιτικοί να άσχολούνται μέ τις έπιστήμες και τέχνες, παρ' όλο ότι πολλοί άπ' αυτούς πρέπει να σηκώνονται πρώι, για να προλάβουν την καθημερινή τους δουλειά. Τό σπούδαίο ώστόσο είναι ότι πολλοί δέν περιορίζονται σε άπλό ενδιαφέρον μα άσχολούνται και οί ίδιοι και μάλιστα μέ πάθος. Γνωστοί κριτικοί έχουν άναγνωρίσει τα τοπία του Τσώρτσιλ, ενώ σε μία έκθεσι ζωγραφικής πού άνοιξε τελευταίως στο Πανεπιστήμιο τής Κολούμπια συμμετέσχε και ό Ντουάιτ 'Αϊζενχάουερ.

Έκτός από τις σοβαρές, άς τις πούμε μανιές, υπάρχουν και οί μικρές. Ό 'Αϊζενχάουερ π.χ. λέγεται ότι φτιάχνει εξαιρετική χορτόσουπα και τηγανιτά αυγά. Ό Τρούμαν είναι στην πρόγνωσι του καιρού καλύτερος και από τό άστεροσκο-πέιο.

Ό Γάλλος πρωθυπουργός Ρομπέρ Σουμάν έννοεί να ράβη μόνος του τα κουμπιά του. Ό Φρειδερίκος ΙΧ τής Δανίας τρελλαινόταν να οδηγη τραίνα. Ό πρόεδρος τής Πορτογαλίας Δρ. Ό-λιβιέρα Σαλαζάρ ταξιδεύει πάντα μέ τό κοστούμι του

μπάνιου και μέ ένα πίνακα λογαρίθμων, γιατί έχει τη μανία να λύνη μαθηματικά προβλήματα. Ό Παντίτ Νεχροϋ, Πρωθυπουργός των 'Ινδιών, συνηθίζει τις ώρες τής σχολής του να τριγυρίζη στην αγορά ή να χαζεύη στα καταστήματα όπου πουλουν παλιά βιβλία, ζητώντας την πρώτη έκδοσι των έργων του Σαίξπηρ ή κάτι έξ' ίσου σπάνιο. Λένε ότι ό Μολότωφ καλλιεργεί τριαντάφυλλα και ότι ό Βυσίνσκυ φτιάχνει χαρτοσακκούλες.

Ό Γερμανός καγκελάριος Δρ. Κόνραντ 'Αντενάουερ είναι εξαιρετικός κηπουρός.

Μέ τό να δείχνη κανείς την ανθρώπινη πλευρά γνωστών πολιτικών, δε θα πη ότι είσχωρεί στην ιδιωτική τους ζωή. Είναι λάθος να φανταζώμαστε τούς πολιτικούς σαν ήμιθέους πού δέν καταδέχονται, ή σαν τόσο πολυάσχολους πού δέν προφταίνουν να θυμούνται ότι είναι κι' αυτοί άνθρωποι.

Τό άλογο δέν πάει μπροστά αν δέν τό ζέψη. Ό άτμός δέν κινεί τη μηχανή αν δέν τόν περιορίσης. Κανένας καταρράκτης δέν γίνεται φώς και κινητήρια δύναμι, παρ' όταν τόν βάλης σε δρόμο. Ποτέ ή ζωή δέν γίνεται μεγάλη αν δέν την προσανατολίση κανείς, αν δέν την συγκεντρώση και δέν την πειθαρχήση σύμφωνα μέ μιá ώρισμένη ιδέα.

Harry Emerson Fosdick

ΞΕΡΕΤΕ ΟΤΙ...

Ξέρετε ότι βαφτισμένη Ρίο προς τιμήν ενός ανύπαρκτου ποταμού, η πρωτεύουσα της Βραζιλίας ονομάζεται στην πραγματικότητα Σάο Σεμπαστιάνο ντν Ρίο ντν Τζανέιρο; Ξέρετε ότι ανακαλύφθηκε στα 1502 από τους Ισπανούς που πήραν τον μεγάλο κόλπο που το βρέχει για τις έκβολες κάποιου ποταμού; Λέγεται ακόμη και Ρίο ντν Ζανέιρο, δηλαδή ποτάμι του Ιανουαρίου, γιατί οι πρώτοι του άποικοι αποβιβάστηκαν εκεί την 1ην Ιανουαρίου.

☆

Ξέρετε ότι από τον καυτερό ήλιο του Αυγούστου δεν σάς χωρίζουν παρά 150.000.000 χιλιόμετρα; Αν υποθέσουμε ότι έχετε στον ήλιο ένα γιγαντιαίο κανόνι και μ' αυτό θέλετε να κανονιοβολίσετε τη γη, θα μεσολαβήσουν 8,3 λεπτά από την στιγμή που θα χτυπήσετε το κανόνι, ως την ώρα που θα γίνει όρατη η φλόγα στη γη; Για να φθάσει το φως από τον ήλιο ως εμάς χρειάζονται 8,3 λεπτά. Μπορείτε όμως να φαντασθήτε τί διάστημα θα μεσολαβούσε μέχρις ότου η όβιδα σκάσει στη γη; Λοιπόν ακούστε: "Υστερα από έννέα χρόνια. Και το χορτάρι, τα λουλούδια και τα σπίτια θα είχαν πριν από πολλόν καιρό καταλάβει το ξεκίνημα της όβιδας, πολύ πριν εμείς ακούσουμε το θόρυβο του ξεκινήματός της. Ο θόρυβος αυτός θα έφθανε στη γη πέντε χρόνια μετά την πτώση της όβιδας, αν φυσικά μπορούσε να προωθηθεί μέσα στο κενό, που μεσολαβεί μεταξύ γης και ήλιου.

☆

Ξέρετε ότι στο Βασίλειο του Μαχαράγια του Γκουαλντόρ, στις Ινδίες, υπάρχει το πιο μικροσκοπικό και συγχρόνως το πιο πολύτιμο τσάι του κόσμου; Είναι φτιαγμένο από καθαρό άσπιο, κινείται με ηλεκτρισμό και κυκλοφορεί άργα, την ώρα του φαγητού κατά μήκος της μεγάλης τραπεζαρίας του Μαχαράγια. Τα βαγονέτα του είναι φορτωμένα με εξαιρετικά φαγητά, φρούτα, ξηρούς καρπούς, μπαχαρικά και κάθε λογής λιχουδιά. Ο μηχανισμός του είναι έτσι ρυθμισμένος ώστε το τσάι να σταματά κατά κανονικά διαστήματα μπρος στην καρέκλα κάθε καλεσμένου, ο οποίος σερβίρεται μόνος του και διαλέγει, τι θέλει.

☆

Ξέρετε ότι μια κόττα που κάνει 100 αυγά το χρόνο, χάνει βάρος τέσσερες έως πέντε φορές μεγαλύτερο από το βάρος του σώματός της;

☆

Ξέρετε ότι το 1865 κατασκευάστηκαν στις Ηνωμένες Πολιτείες τα μεγαλύτερα γραμματόσημα του κόσμου; Τα γραμματόσημα αυτά ήταν 50 τετραγωνικά εκατοστά, και ήταν 36 φορές μεγαλύτερα από τα μικρότερα γραμματόσημα του κόσμου, που έθεσε σε κυκλοφορία ο Μπολίβαρ από το 1863 ως τα 1865 στην Κολομβία.

☆

Ξέρετε ότι στην Κένυα της Αφρικής του Ισημερινού, λίγα χιλιόμετρα έξω από την πόλη της Νιγηρίας υπάρχει ένα μεγάλο ξενοδοχείο «Οι κορυφές του δέντρου», στερεωμένο στην κορυφή μιας πελώριας αγριοσυκιάς που δεσπόζει σε όλη τη ζούγκλα; Στο ξενοδοχείο αυτό συχνάζουν τουρίστες που θέλουν να φωτογραφίσουν άγρια ζώα. Αντί 10.000 γαλλικών φράγκων την ημέρα, μπορείτε όχι μόνο να βλέπετε τα πιο άγρια θηρία του κόσμου, μα και... να τα φωτογραφίζετε με όλη σας την ήσυχία!

Το κινηματογραφικό γεγονός του 'Απριλίου

ΣΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΟΣΚΑΡ

Του

LOUIS BERG

Κάθε χρόνο τέτοια έπο-
κχή—τον 'Απρίλιο—έν-
σκήπτει στο Χόλλυγουντ
ένας πυρετός που μοιάζει
με κείνον που πάνει την
Ουάσιγκτων τις παρα-
μονές των Προεδρικών έ-
κλογών. Και άφορμή εί-
ναι η άπονομή των θρα-
βείων 'Οσκάρ.

Κάθε χρόνο 2.000 μέλη της 'Α-
καδημίας Κινηματογραφικής Τέ-
χνης και 'Επιστήμης ψηφίζουν
για να προσφέρουν κάτι χρυσά
αγαλματάκια, τα 'Οσκάρ, στους
έκλεκτους που διακρίθηκαν για
την καλύτερη ήθοποιΐα, την κα-
λύτερη σκηνοθεσία, το καλύτερο
σενάριο, την καλύτερη μουσική
κ.λ.π. Για την τελετή αυτή νοι-
κιάζεται μια κατάλληλη αίθουσα,
όπου συγκεντρώνονται όλες οι
διασημότητες και άσημότητες
του κινηματογράφου και γίνον-
ται οι σχετικές τυμπανοκρουσίες.

Να κερδίσεις ένα 'Οσκάρ! Αυ-
τό είναι το όνειρο και ο σκοπός
της ζωής όλων των ανδρών και
των γυναικών του Χόλλυγουντ.

"Ισως το μυστικό του γοήτρου
και της δημοτικότητας που πε-
ριβάλλει το 'Οσκάρ να βρίσκεται
στο πρωτότυπο και κομψό
του όνομα. Μου φαίνεται ότι αν

λεγόταν «'Ετήσια Βρα-
βεία της 'Ακαδημίας Κι-
νηματογραφικής Τέχνης
και 'Επιστήμης» (ή «Βρα-
βεία ΕΒΑΚΤΕ» χάριν
συντομίας) ασφαλώς θα
προσείλκυε πολύ λιγώτε-
ρο το ενδιαφέρον.

'Αξίζει να μάθη κανείς
ότι το όνομα 'Οσκάρ δόθηκε ά-
πό άπλη σύμπτωση. Μια μέρα η
Μάργκαρετ Χέρρικ, γραμματέας
της 'Ακαδημίας, καθώς κύτταζε
για πρώτη φορά το αγαλματάκι
είπε: «Τί περίεργο! Μου θυμίζει
τον θείο μου 'Οσκάρ». Το είπε έ-
τσι, για άστειο, γιατί η Μάργκα-
ρετ Χέρρικ δεν είχε κανένα θείο
'Οσκάρ. Το όνομα, όμως, έπιασε
και έμεινε. Και το ίδιο έγινε και
με τα βραβεία, που έφθασαν να
αποτελούν ύψιστο δείγμα άνα-
γνωρίσεως και γοήτρου στην ό-
θόνη.

'Υπάρχουν και άλλα αξιόλογα
κινηματογραφικά βραβεία, μα
όλα τα ξεπερνά το 'Οσκάρ, γε-
μάτο δύναμι και λάμψη, όπως και
το αγαλματάκι. Η ύλική του ά-
ξια είναι μικρή. "Ισως μόνο 100
δολάρια. Η άπόκτησί του, ό-
μως, σημαίνει προσφορές έκα-
τομμυρίων.

Ο ήθοποιός, που κερδίζει ένα

Όσκαρ κερδίζει για πάντα και μιὰ θέσι στο πάνθεο του Χόλλυγουντ, αν και μερικές από τις πραγματικές θεότητες του κινηματογράφου — όπως ή Γκρέτα Γκάρμπο, ή Τσάρλι Τσάπλιν, ή Γκλόρια Σβάνσον — δεν έχουν να επιδείξουν ούτε ένα Όσκαρ.

Τόσο πολύτιμα είναι τα Όσκαρ, ώστε θέλουν να τα δίνουν σε όσο γίνεται περισσότερους — για να είναι όλοι ευχαριστημένοι. Κανένας, όμως, δεν έχει πάρει περισσότερα από δύο. Γι' αυτό, το βράδυ της απονομής, η ατμόσφαιρα είναι γεμάτη συγκινήσι και προσδοκία.

Όταν ή Γκρήρ Γκάρσον, που συνήθως είναι τόσο έξυπνη και καθώς πρέπει, κέρδισε το Όσκαρ της, έμεινε άλλη και ύστερα άρχισε με μεγάλη σύγχυση να έξυμνεί τον σκηνοθέτη, τον παραγωγό, το σενάριο, τον γκρούμ, όλους. Μέσα στον ένθουσιασμό της είχε ξεχάσει ότι στην αρχή είχε ή ίδια αγωνισθή για να μη γίνη «Κυρία Μίνιβερ».

Η Τζόαν Κράουφορντ ήταν άρρωστη με 39 πυρετό τη βραδυά που κέρδισε το Όσκαρ της. Βρήκε, όμως, το κουράγιο να σηκωθεί και να ποζάρη στους φωτογράφους με λαμπερά μάτια, ξεχνώντας τα χάλια της.

Πραγματικά πολύ λίγοι μπόρεσαν να κρατήσουν την ψυχραιμία τους σ' αυτή την εξαιρετική στιγμή. Η Σίρλεϊ Τέμπλ ήταν όκτώ χρονών όταν πήρε το Όσκαρ. Η αξιοπρέπεια που έδειξε ήταν καταπληκτική. «Μαμάκα μπορούμε να πάμε τώρα στο σπίτι;» Αυτό μόνον είπε.

Το 1931 συναγωνίζονταν για το Όσκαρ ήθοποιας ο Τζαίку Κούπερ, μικρό αγοράκι τότε, και ο Λάιονελ Μπάρρυμωρ. Ο πα-

λαίμαχος Μπάρρυμωρ νίκησε και όλοι γύρισαν με συμπάθεια να δουν τον ήττημένο. Ο Τζαίку όμως κοιμώταν άμέριμνα στην άγκαλιά της μαμάς του.

Η Σίρλεϊ και ο Τζαίку ήταν ίσως οι μόνοι άστέρες που έμειναν αδιάφοροι μπροστά στο κύρος, τη διαφήμιση και τη φήμη, που χαρίζει το Όσκαρ. Οι ένηλικες δεν είναι τόσο μπλαζέ.

☆

Το Όσκαρ σημαίνει πολλά για το Χόλλυγουντ. Και όμως οι τελετές του, παρ' όλους τους προβολείς και τις κομπές εμφανίσεις, είναι αρκετά βαρετές. Ίσως γιατί τα βραβεία είναι πολλά και απλώνονται σε κάθε τόμή της έβδόμης τέχνης. Τριάντα προσφωνήσεις και άλλοι τριάντα ευχαρηστήριοι λόγοι — όλοι καταπληκτικά όμοιοι — δεν μπορούν να προσθέσουν τίποτα για να ζωηρέψη ή βραδυά.

Οι τακτικοί θεαταί που παρακολουθούν από χρόνια τώρα την απονομή των βραβείων, έχουν μάθει απ' έξω τα ευχαριστήρια λόγια που λένε οι έκλεκτοί. «Είμαι πολύ ευτυχής και περήφανος και τυχερός... Θέλω να ευχαριστήσω τον σκηνοθέτη μου και τους με βοήθησαν κ.λ.π. κ.λ.π.».

Μόνον ο λόγος της Λωρέττας Γιάνγκ ήταν διαφορετικός. Είκοσι χρόνια περίπου κρατούσε μιὰ ξεχωριστή θέσι στην τέχνη της και πληρωνόταν αυμάσια, προτού πάρη το Όσκαρ της. «Ετσι πολύ δικαιολογημένα είπε: «Επιτέλους!».

Καμμιά φορά — όχι, όμως, αρκετά συχνά — γίνονται και οι γκάφες που σκορπούν εύθυμία. Μια φορά ο Σεσίλ ντέ Μίλλ προσφώνησε μιὰ κινεζική αντιπροσωπεία που παρακολουθούσε

την τελετή του 1941 αποκαλώντας την «ή πρεσβεία από την Ίαπωνία». Πολλά είναι τα άνέκδοτα και τα άστεία που διηγούνται γύρω από το Όσκαρ, που έχει και τα μυστήριά του. Ένα απ' αυτά είναι και ένας άγνωστος γενειοφόρος, που θρέθηκε φωτογραφημένος με τους βραβευμένους του 1939. Ώς σήμερα κανένας δεν ξέρει ποιός ήταν, ούτε πώς θρέθηκε εκεί.

☆

Ένα μεγάλο μέρος της συγκινήσεως οφείλεται στο γεγονός ότι τα όνόματα των βραβευμένων ανακοινώνονται την τελευταία στιγμή, την ώρα της τελετής. Όλοι οι ύποψήφιοι είναι εκεί γεμάτοι έλπίδες, και ή απογοήτευση είναι μεγάλη, όταν το άγαλματάκι πάη σε κάποιον άλλον.

Το 1947 ή Ρόζαλιντ Ράσσελλ πίστευε — και πολύ δικαίως — ότι θα κερδίση το Όσκαρ για «Το πένθος ταιριάζει στην Ήλέκτρα». Η έταιρία της, μάλιστα, είχε διοργανώσει και δεξίωση για να γιορτάσουν το γεγονός. Της το πήρε,

όμως, ή Λωρέττα Γιάνγκ για την ταινία της: «Η κόρη του άγρότου». Η Ρόζαλιντ δέχθηκε το χτύπημα πολύ ήρεμα. Η modistρα της, όμως, που είχε ετοιμάσει το «φόρεμα της νίκης», άρχισε τα κλάματα και ή Ρόζαλιντ Ράσσελλ χρειάστηκε να την παρηγορήσει.

Οι ήττημένοι, όμως, δεν είναι πάντα τόσο ήρεμοι. Η Όλβια ντέ Χάβιλαντ δεν έμεινε να συγχαρή την άδελφή της Τζόαν Φονταίν, όταν πήρε το Όσκαρ πριν από όκτώ χρόνια. Και ή συμφιλιώσί τους φαίνεται πως δεν είναι ακόμα πλήρης.

Πολλές φορές άκούστηκε ή κατηγορία ότι τα στούντιο έπηρεάζουν τα αποτελέσματα. Η αλήθεια, όμως, είναι ότι οι έκλογές αυτές είναι τίμιες και ειλικρινείς. Συνήθως επικρατεί το άισθημα και γι' αυτό τα αποτελέσματα ποικίλουν. Το 1949 το μεγαλύτερο βραβείο δόθηκε στον

«Άμλετ», μιὰ ξένη ταινία.

Το σύστημα της υποδείξεως των ύποψηφων είναι πολύ δημο-

κρατικό. Τους υποδεικνύουν τα μέλη της 'Ακαδημίας και όλοι όσοι ανήκουν στο έπαγγελμα. 'Η τελική ψηφοφορία, όμως, περιορίζεται στα 2.000 μέλη της 'Ακαδημίας και είναι μυστική.

Πολλοί, βέβαια, άμφισβητούν αν τα μέλη αυτά είναι τα πιά κάταλληλα για να αποφανθούν για την αξία ενός ήθοποιου ή μιας ταινίας.

Τα μέλη της 'Ακαδημίας, ωστόσο, άγανακτούν γιατί γίνεται τόσο φασαρία για τα άγαλμα-

(Από το «New York Times Magazine»)

Άγγλικό χιούμορ

«Κύριε Πρόεδρε, είπε ο δικηγόρος, έχω την τιμήν να σας αναφέρω ότι ο πελάτης μου δεν εισήλθε δια της βίας εις την έν λόγω οικίαν. Άπλως εύρηκε το παράθυρο της τραπεζαρίας ανοικτόν, άπλωσε το χέρι του και έπηρε μερικά άσήμαντα άντικείμενα. Το χέρι, όμως, του πελάτου μου δεν είναι ό ίδιος ό έαυτός του και δεν έννοώ πώς είναι δυνατόν να τόν τιμωρήσετε δι' ένα παράπτωμα, το όποιο έπραξε άπλως ένα μέλος του σώματός του».

«'Η υπεράσπισί σας, άπάντησε ό δικαστής, είναι άπολύτως όρθή. Άκολουθών τόν συλλογισμόν σας καταδικάζω το χέρι του κατηγορουμένου εις ένός έτους φυλάκισιν. 'Ο κατηγορούμενος είναι έλεύθερος να ακολουθήση το χέρι του ή όχι».

Και τότε ό κατηγορούμενος με μεγάλη ήρεμία παρέδωσε το ψεύτικο χέρι του και βγήκε από την αίθουσα.

(The English Digest)

☆

«Ένα από τα χαρακτηριστικά του Λονδίνου είναι οι ρήτορες του Χάυντ Πάρκ που άνεβασμένοι σε σκαμνιά και κολόνες μιλούν ακούραστα για τα σοβαρά και μη σοβαρά προβλήματα του καιρού μας. Ένα πρωί ένας άπ' αυτούς τούς ρήτορες είχε μαζέψει πολύν κόσμον γύρω του μιλώντας δριμύτατα έναντίον τών ί-θονόντων.

«Αυτόι φταίνε για όλα μας τα βάσανα! Έκείνο που πρέπει να κάνουμε είναι να κάψουμε τη Βουλή, να κάψουμε τα Άνάκτορα του Βούκιγγχαμ!»

«'Ο κόσμος, όμως, είχε μαζευτή πολύν και έμπόδιζε την κυκλοφορία. Και επένεβη εύγενικά ένας άστυφύλακας που άκουε και αυτός.

«Έλάτε τώρα, παιδιά, μην κόβετε την κυκλοφορία. Όσοι θέλετε να κάψετε τη Βουλή κάντε δεξιά, όσοι θέλετε να κάψετε τα ανάκτορα, κάντε άριστερά και άνοίξτε το δρόμο».

«'Ο κόσμος έβαλε τα γέλια και διαλύθηκε.

(«The Wall Street» Journal)

Για να μαθαίνετε

ΕΙΝΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΝΗΜΕΡΩΜΕΝΟΣ Ο ΚΟΣΜΟΣ;

Η Μεγάλη Βρετανία, όπου για κάθε δυο ανθρώπους πουλιέται ένα φύλλο καθημερινής έφημερίδας, είναι ή χώρα με το μεγαλύτερο ίσως άναγνωστικό κοινό έφημερίδων. Στην 'Αμερική υπάρχει ή ίδια άναλογία με τα ραδιόφωνα (566 ραδιόφωνα για 1.000 ανθρώπους).

Σ' όλον τόν κόσμο τυπώνονται κάθε μέρα περίπου 219.000.000 φύλλα έφημερίδες. Σ' όλον τόν κόσμον υπάρχουν περισσότερα από 160.000.000 ραδιόφωνα και πάνω από 44.000.000 θέσεις σε αίθουσες κινηματογράφων. Ξέρουμε ότι στην 'Αγγλία το 1948 υπήρχαν 4.827 κινηματογράφοι με 4.200.000 θέσεις.

Από τις λεπτομέρειες αυτές φαίνεται ότι ή Εύρώπη και ή Βόρεια 'Αμερική έχουν σχετικά έπαρκή μέσα πληροφοριών. Υπάρχουν, όμως, πολλές χώρες στην 'Αφρική, την 'Ασία και την Νότια 'Αμερική, που ύστερούν πολύ σ' αυτόν τόν τομέα. Στις καθυστερημένες περιοχές της 'Αφρικής, έκαστομύρια άνθρωποι δεν έχουν ούτε μιάν έφημερίδα γραμμένη στη γλώσσα τους. Στη Σοβιετική Ένωσι κυκλοφορούν δημοσιεύματα σε 70 γλώσσες.

Η 'Αμερική παράγει κάθε χρόνο 432 μεγάλες ταινίες. Ακολουθούν οι 'Ινδίες με 250, ή 'Ιαπωνία με 123, ή Γαλλία με 106, το Μεξικό με 84 και ή 'Αγγλία με 71 ταινίες.

Η 'Αγγλία έχει άναλογία 227 ραδιόφωνων για κάθε 1.000 ανθρώπους. Υπάρχουν, όμως, και χώρες, όπως το 'Ιράκ και το Πακιστάν, όπου ή άναλογία είναι πολύ χαμηλή: ένα ραδιόφωνο σε 1.000 ανθρώπους. Οι

χώρες που έχουν λιγώτερα από 10 ραδιόφωνα για κάθε 1.000 άτομα είναι ή Κένυα (1), ή Τζαμάικα (7), το Κράτος του 'Ισημερινού (9), ή 'Ελλάδα (6), ή Μαλαισία (4).

Προγράμματα τηλεόρασης μεταδίδονται τακτικά στις 'Ηνωμένες Πολιτείες (98 πομποί και πάνω από 3.700.000 δέκτες), στην 'Αγγλία (2 πομποί, 250.000 δέκτες), στην Σοβιετική Ένωσι (2 πομποί, 50.000 δέκτες) και στη Γαλλία (2 πομποί, 25.000 δέκτες). Οι αριθμοί τών συσκευών τηλεόρασης ύπολογίζονται κατά προσέγγισιν.

Οι χώρες, που έχουν τις περισσότερες θέσεις σε αίθουσες κινηματογράφων, για κάθε 1.000 κατοίκους, είναι: Μονακό (190), Αυστραλία (182), Νέα Ζηλανδία (149), 'Αγγλία (84), 'Ηνωμένες Πολιτείες (83). Στο αντίθετο άκρο βρίσκονται οι 'Ινδίες με 4 θέσεις για 1.000 ανθρώπους, ή Κίνα, ή 'Ινδοκίνα και ή Αίθιοπία με 1.

Όλα αυτά τα στοιχεία προέρχονται από μιάν έκθεσι που δημοσίευσε ή άγγλική κυβέρνηση με τίτλο: «Παγκόσμιες Έπικοινωνίες» με την συνεργασία της Ούνεσκο και κατά παραγγελία της ύποεπιτροπής του Ο.Η.Ε. για την έλευθερία τών πληροφοριών και του τύπου. Η έκθεσι δεν είναι ακόμα ούτε πλήρης, ούτε όριστική. Η συγκέντρωσι τών στοιχείων συνεχίζεται. Η δημοσίευσι αυτή, ωστόσο, έγινε για να γίνουν γνωστές οι περιοχές εκείνες, που είναι άπαραίτητο να ληφθούν διάφορα μέτρα για την καλύτερη ενημέρωσι του κοινού.

(Από το «Bookseller», Λονδίνο)

ΤΙ ΞΕΡΕΤΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΝΟ ΣΑΣ;

Τῆς

GRETTA PALMER

Από τὰ 25 ὥς τὰ 70, κάθε ἄνθρωπος σπαταλάει 25 χρόνια σὲ ὕπνο. Ἡ ἀϋπνία ἔκανε στρατηγούς νὰ χάσουν μάχες, νευρασθενεῖς νὰ χάσουν ἐντελῶς τὸ λογικὸ τους, γυναῖκες νὰ χάσουν τοὺς ἄνδρες τους. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι πρέπει νὰ καταλάβουμε τί σημαίνει ὁ ὕπνος. Πόσοι ὅμως ἀπὸ μᾶς ἔχουμε ἔστω καὶ λίγες ἐπιστημονικὲς γνώσεις σχετικὰ μὲ τὸν ὕπνο; Τί ἔχετε νὰ ἀπαντήσετε στὶς παρακάτω ἐρωτήσεις;

Ὁ γερὸς ἄνθρωπος ποτὲ δὲν γυρίζει στὸν ὕπνο του.

Λάθος. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γυρίζουν τὴ νύχτα, γιατί οἱ μῦες δὲν μποροῦν νὰ ξεκουραστοῦν ὅταν τὸ σῶμα εἶναι διαρκῶς ξαπλωμένο ἀπὸ τὴν ἴδια μεριά.

Ὁ καλύτερος ὕπνος εἶναι ὁ πρῶτος.

Σωστό. Μελέτες στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Κόλγκεϋτ ἔδειξαν ὅτι περισσότερο ὠφελεῖ ὁ ὕπνος τῶν πρῶτων ὥρων.

Ἄν κοιμᾶστε ἔξη ὥρες ἀντὶ γιὰ ὀκτώ, πρέπει νὰ ξοδέψετε πολὺ περισσότερη ἐνεργητικότητα γιὰ νὰ κάνετε τὴν ἐπόμενη τὴν δουλειὰ πού κάνετε συνήθως.

Σωστό. Ἐργαστηριακὲς ἔρευνες ἔδειξαν ὅτι χρησιμοποιοῦμε 25% περισσότερες θερμίδες γιὰ νὰ ἀναπληρώσουμε τὸν ὕπνο πού χάσαμε.

Γιὰ νὰ ἀναπληρώσετε τὸν ὕπνο πού

χάσατε πρέπει νὰ κοιμηθῆτε λίγο περισσότερες ὥρες ἐπὶ ἀρκετὲς νύχτες, συνέχεια.

Λάθος. Κανονικὸς ὕπνος μιᾶς νύχτας θὰ σᾶς δώσῃ αὐτὸ πού χάσατε.

Ὅταν κοιμᾶστε μὲ ἄλλον, δυσκολώτερα ξεκουράζεστε.

Σωστό. Καὶ ἡ παραμικρὴ κίνησι τοῦ συγκοιμωμένου σας δὲν σᾶς ἀφίνει νὰ χορτάσετε τὸ βαθύ ὕπνο πού εἶναι καὶ ὁ πιὸ ὠφέλιμος.

Οἱ ἄνθρωποι πού κοιμούνται λιγώτερο εἶναι οἱ πιὸ ἐνεργητικοί.

Λάθος. Ὁ Ναπολέον καὶ ὁ Ἔντισον κοιμόντουσαν λίγο τὴ νύχτα, κατὰ τὴ διάρκεια ὅμως τῆς ἡμέρας ἔπαιρναν πολλὰ μικρά ὑπνάκια. Μέσα στὸ 24ωρο δηλαδὴ κοιμόντουσαν τὶς κανονικὲς ὥρες πού χρειάζεται κάθε ἄνθρωπος.

Ἡ ἀϋπνία καὶ μόνο μπορεῖ νὰ ὀδηγήσῃ σὲ σοβαρὲς ἀρρώστειες.

Σωστό. Τὰ ζῶα πεθαίνουν πιὸ συχνὰ ἀπὸ ἔλλειψι ὕπνου, παρὰ ἀπὸ ἔλλειψι τροφῆς.

Κοιμώμαστε βαθιὰ καὶ ὅμως ξυπνάμε μὲ τὸ παραμικρό.

Λάθος. Ὅταν εἴμαστε μισοκοιμισμένοι εἴτε στὴν ἀρχή, εἴτε στὸ τέλος τῆς νύχτας, περνοῦμε πάντα μιὰ περίοδο, κατὰ τὴν ὁποία δὲν μποροῦμε νὰ μιλήσουμε, μποροῦμε, ὅμως, νὰ ἀκοῦμε καθα-

ρὰ κάθε ἦχο. Ἡ κίνησί μας κοιμᾶται ἀλλὰ ἡ ἀκοή μας εἶναι ξυπνητή.

Ὁ ὕπνος ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ μέρος πειράζει τὴν καρδιά.

Λάθος. Δὲν ἔχει καμμιά σημασία ἀπὸ ποῖο μέρος κοιμώμαστε.

Ζεστά ροφήματα πρὶν ἀπὸ τὸν ὕπνο εἶναι τὸ καλύτερο φάρμακο κατὰ τῆς ἀϋπνίας.

Λάθος. Τὰ πολλὰ ὕγρα δὲν ὠφελοῦν. Πιέτε πολὺ λίγα ὕγρα στὸ βραδυνὸ φαγητὸ ἂν θέλετε νὰ περάσετε ἡσυχὴ νύχτα.

Εἶναι κακὸ νὰ κοιμώσαστε τὸ καλοκαίρι μὲ τὸν ἀνεμιστήρα στὸ δωμάτιο.

Λάθος. Ἄν ὁ ἀνεμιστήρας εἶναι γυρισμένος κατὰ τὸν τοῖχο, ὥστε νὰ μὴν σχηματίζεται ρεῦμα καὶ εἶναι τοποθετημένος σὲ κάτι παχὺ καὶ μαλακὸ γιὰ νὰ μὴν κἀνὴ θόρυβο, δὲν βλάπτει καθόλου. Ἀντίθετα δροσίζει τὴν ἀτμόσφαιρα καὶ κάνει τὸν ὕπνο πιὸ εὐχάριστο.

Ἡ σωματικὴ κούρασι φέρνει ἀϋπνία.

Σωστό. Ἐνα ζεστὸ μπάνιο πρὶν ἀπὸ τὸν ὕπνο, εἶναι ἀσφαλῶς ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ ἐλαττώσετε τὴν ὑπερέντασι πού ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ ὑπερβολικὴ καὶ ἀσυνήθιστη κούρασι.

Τὸ χειρότερο πού μπορεῖτε νὰ κάνετε ὅταν ἔχετε ἀϋπνία, εἶναι νὰ

(Ἀπὸ τὸ «Woman's Home Companion»)

σκέπτεστε τὰ ἀποτελέσματα πού θὰ ἔχη στὴ δουλειὰ σας τὴν ἄλλή μέρα.

Σωστό. Ὁ δρ Ντόναλντ Λαίαρντ, πού μελέτησε τὰ σχετικὰ μὲ τὸν ὕπνο στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Κόλγκεϋτ, λέει τὸ ἑξῆς: «Ὅταν δὲν ἔχετε ὕπνο, ἀποφασίστε νὰ σηκωθῆτε ἀργὰ τὴν ἄλλη μέρα. Ξεροντας ὅτι ἔχετε καιρὸ μπροστά σας, θὰ τὰ καταφέρετε καλύτερα χωρὶς νὰ ἐκνευρισθῆτε».

Τὸ στρώμα σας καὶ τὸ σωματὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι οὔτε πολὺ μαλακὸ, οὔτε πολὺ σκληρὸ.

Σωστό. Τὸ πολὺ μαλακὸ κρεβάτι εἶναι ὁ χειρότερος ἐχθρὸς τοῦ ὕπνου, ὅπως εἶναι καὶ τὸ πολὺ σκληρὸ.

Ἐνας ὑπνάκος μετὰ τὸ φαῖ εἶναι καθαρὴ ματαιοδοξία καὶ ἀπλῶς σὰς κόβει ὅλη σας τὴν ἐνεργητικότητα.

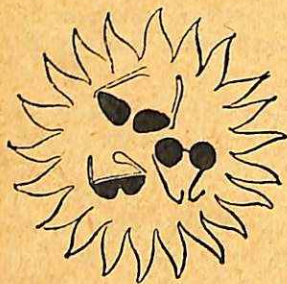
Λάθος. Εἰδικὲς ἔρευνες στὸ Κολέγιο Στήβενς τοῦ Μιζούρι ἀπέδειξαν ὅτι, ὅταν οἱ φοιτηταὶ κοιμόντουσαν ἐπὶ μία ὥρα μετὰ τὸ φαγητό, ἀπέδιδαν περισσότερο στὰ μαθήματά τους.

Ἡ διανοητικὴ προσπάθεια εἶναι ἡ χειρότερη προετοιμασία γιὰ τὸν ὕπνο.

Σωστό. Ἐνα ἡσυχὸ βραδυνὸ, πού τελειώνει μὲ ἕναν περίπατο ἀρκετὸν γιὰ νὰ κουράσῃ τοὺς μῦς σας, εἶναι ἡ καλύτερη προετοιμασία γιὰ τὸν ὕπνο.

Ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς πού ἔλυσε μὲ ξηλεὺθ σοφία τὸ πρόβλημα τῆς φλυαρίας τῶν ρητόρων. Οἱ ρήτορες ἐπιτρέπεται νὰ μιλοῦν ὅσην ὥρα μποροῦν νὰ στέκωνται στὸ ἕνα τους πόδι. Μόλις ὅμως κουραστοῦν καὶ τὸ σηκωμένο πόδι πατήσῃ στὴ γῆ, εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ τελειώσουν ἀμέσως καὶ τὸν λόγο τους.

«The Safer Way»

ΠΡΟΣΕΞΤΕ

τὰ γυαλιὰ τοῦ ἡλίου

Τοῦ

ALTON L. BLAKESLEE

Δύο λάθη στὴ χρησιμοποίησι τῶν γυαλιῶν τοῦ ἡλίου μποροῦν νὰ σᾶς δημιουργήσουν μεγάλες φασαρίες.

Τὸ ἓνα εἶναι ἡ ὑπερβολικὴ χρησιμοποίησί τους. Φορώντας τὰ γυαλιὰ τοῦ ἡλίου—ὅπως μερικοὶ ἀστέρες τοῦ κινηματογράφου—ἀκόμη καὶ σὲ μέρη ἐντελῶς σκιερὰ, κάνετε τὰ μάτια σας νὰ μὴν ἀντέχουν στὸ φῶς.

Τὸ δεύτερο εἶναι ἡ συνήθεια νὰ κυττάζετε κατάματα τὸν ἥλιο. Μὲ πολὺ σκοῦρα γυαλιὰ, ἴσως νὰ μπορῆτε νὰ τὸ κάνετε αὐτό, χωρὶς νὰ δυσκολεύεστε. Πολλοὶ ἀνθρώποι, ὅμως, ποὺ τὸ ἔκαναν ἔστω καὶ γιὰ λίγα λεπτά, ἔπαθαν μερικὴ τύφλωσι. Οἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου εἰσχώρησαν στὸ μάτι καὶ προκάλεσαν ἐγκαύματα. "Εἶσι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἔχουν στὰ μάτια τους τυφλὰ σημεῖα καὶ διαρκῶς, γύρω ἀπὸ κάθε ἀντικείμενο, βλέπουν ἓνα μαῦρο κύκλο.

Οἱ προειδοποιήσεις αὐτὲς γίνονται ἀπὸ τὴν Ἑθνικὴ Ἑταιρίαν γιὰ τὴν Παρεμπόδισι τῆς Τυφλώσεως. Κάθε καλοκαίρι παρουσιάζονται πολλὲς περιπτώσεις ἀνθρώπων ποὺ κατέστρεψαν τὰ μάτια τους, λέει ὁ Δρ. Φράνκλιν Μ. Φούτ, Πρόεδρος τῆς Ἑταιρίας.

"Εργο τῶν μαῦρων γυαλιῶν εἶναι νὰ λιγοστεύουν τὴ λάμψι καὶ νὰ σπᾶνε τὸ πολὺ καὶ ἀνεπιθύμητο φῶς ποὺ κουράζει τὰ μάτια.

Τὰ καλὰ γυαλιὰ τοῦ ἡλίου ἀπορροφοῦν καὶ τὶς ὑπέρυθρες καὶ τὶς καυστικὲς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, καθὼς καὶ τὸ ὑπεριώδες φῶς.

Τὸ λίγο ὑπεριώδες φῶς εἶναι ἴσως καλὸ γιὰ τὰ μάτια, λέει ὁ Δρ. Φούτ. "Οπου καὶ ἂν θρискώμαστε, στὸ ὑπαιθρο, πάντα παίρνουμε λίγο ὑπεριώδες φῶς.

Τὸ περισσότερο φῶς ἀντανεκλάται στὰ μάτια μας ἀπὸ τὰ διάφορα ἀντικείμενα καὶ αὐτὰ ἀπορροφοῦν πολὺ ὑπεριώδες φῶς.

Τὸ νερὸ ὅμως, τὸ χιόνι καὶ ἡ ἄμμος ποὺ φωτίζονται ἀπὸ τὸν ἥλιο εἶναι διαφορετικά. "Ολα αὐτὰ ἀντανεκλοῦν πολὺ περισσότερες ὑπεριώδεις ἀκτίνες. Τὰ μαῦρα γυαλιὰ στὴν περίπτωσι αὐτὴ εἶναι πολὺ χρήσιμα.

Ἀκόμα μιὰ ἐνδιαφέρουσα προειδοποίησι: Ποτὲ μὴ φορᾶτε γυαλιὰ, ὅταν ὀδηγῆτε τὸ θράδυ. Σᾶς στεροῦν πολὺ φῶς καὶ ἡ ὄρασί σας ἐλαττώνεται τόσο ὥστε νὰ μὴ σᾶς παρέχη καμμιὰ ἀσφάλεια. Δὲν ἔχουν ἀκόμη βρεθῇ τὰ γυαλιὰ πού, ἐνῶ θὰ σᾶς προστατεύουν ἀπὸ τὸ ἐκτυφλωτικὸ φῶς τῶν ἄλλων αὐτοκινήτων, δὲν θὰ ἐλαττώνουν τὴν ὄρασί σας.

Τὰ κακῆς ποιότητος γυαλιὰ, καὶ τὰ γυαλιὰ ἀπὸ σελλυλοῖντ καταστρέφουν τὰ μάτια καὶ χαλᾶνε τὴν ὄρασι. Ποτὲ μὴν τὸ ξεχνάτε αὐτὸ ὅταν ἀποφασίσετε νὰ ἀγοράσετε γυαλιὰ τοῦ ἡλίου.

Μικρὴ Ἀνασκόπη τῆς Ἑκδόσεως

Σκίτσα Πάυλου Βλάχου

ΔΙΣΤΙΧΑ

Γιὰ ἰδῆς ἐκεῖνο τὸ βουνό, ὁποῦ ἄναψε καὶ καίγει,
νάποιος ἀγάπη νάχασε καὶ κάθεται καὶ κλαίγει

ΠΟΙΟΣ ΗΤΑΝ ΠΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΑΓΕ ..

Ποῖος ἦταν πὺ τραγοῦδαγε ἐχτὶς τὸ βράδυ-βράδυ,
πὺ τῶλεγε τόσ' ὄμορφα καὶ παραπονεμένα;
Ξυπνάει τ' ἀηδόνια 'χ' τίς φωλιές, τὰ λάφια 'χ' τὰ λαγκάδια,
Ξυπνάει καὶ μιὰ καλογριὰ πὸ μέ; ἀπ' τὸ κελλί της.

Σκύφτει πετάει τὰ ράσα της, κίφτει τὰ κομπολόγια.
—Σύρτε, σταυροί, στίς ἐκκλησιές, ράσα στὰ μοναστήρια,
κ' ἐγὼ μὲ τὸν τραγουδιστὴ ἀπόψε θὰ ξωμείνω.
πὺ τῶλεγε τόσ' ὄμορφα καὶ παραπονεμένα.

Καὶ τὰ τραγούδια λόγια 'ναι. Τὰ λὲν οἱ παθιασμένοι.
Πάσχουν νὰ διώξουν τὸ κακό, μὰ τὸ κακό δὲ βγαίνει.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ

ΘΑΛΑΣΣΑ

Νὰ σ' ἀγναντεύω, θάλασσα, νὰ μὴ χορταίνω
ἀπ' τὸ βουνὸ ψηλὰ
στρωτὴ καὶ καταγάλανη καὶ μέσα νὰ πλουταίνω
ἀπ' τὰ μαλάματά σου τὰ πολλὰ.

Νᾶναι χινοπωριάτικου ἀποσήμερο ὄντας
μεπ' ἄξαφνη νεροποντὴ
χυμάει μὲς ἀπ' τὰ σύννεφα θαμπωτικά γελώντας
ἥλιος χωρὶς μαντώ.

Νὰ ταξιδεύουν στὸν ἀγέρα τὰ νησάκια, οἱ κάβοι,
τ' ἀκρογιάλια σὰ μεταξένιοι ἄχνοι
καὶ μὲ τοὺς γλάρους συνοδιὰ κάποτ' ἓνα καράβι
ν' ἀνοίγουν νὰ τὸ παίρνουν οἱ οὐρανοί.

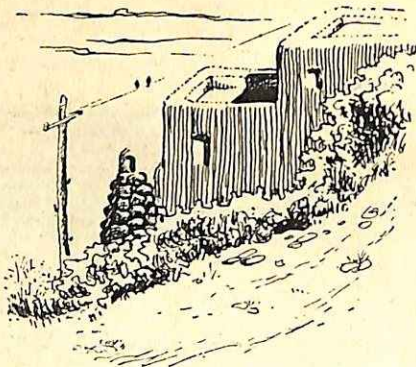
Ξανανιωμένα ἀπ' τὸ λουτρὸ νὰ ροβολᾶνε κάτω
τὴν κόκκινη πλαγιά χορευτικά
τὰ πάρκα, τὰ χρυσόπαρκα, κι' ἀνθὸς τοῦ μαλαμάτου
νὰ στάζουν τὰ μαλλιὰ τους τὰ μυριστικά,

κι' ἀντάμα τους νὰ σέρνουνε στὸ φωτεινὸ χορὸ τους
ὥς μέσα στὸ νερὸ
τὰ ἐρημικὰ χιονόσπιτα — κι' αὐτὰ μὲς στ' ὄνειρό τους
νὰ τραγουδᾶνε, ἀξύπνητα, καιρό.

Ἔτσι νὰ στέχω, θάλασσα, παντοτεινὲ ἔρωτά μου,
υὲ μᾶτια νὰ σὲ χαίρομαι θολὰ
καὶ νᾶναι τὰ μελλούμενα στὴν ἄπλα σου μπροστά μου,
πίσω κι' ἀλόγα βάσανα πολλὰ.

Ὡς νὰ μὲ πάρεις κάποτε, μαργιόλα, σύ,
στοὺς κόρφους σου ἀψηλὰ τοὺς ἀνθισμένους
καὶ νὰ μὲ πᾶς πολὺ μακριὰ ἀπ' τὴ μαύρη τούτη Κόλαση,
μακριὰ πολὺ κι' ἀπὸ τοὺς μαύρους κολασμένους...

Κ. ΒΑΡΝΑΛΗΣ

ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Δέν τὸ ξεχνῶ τὸ θλιβερὸ δρομάκι πρὸς τὸ βράδι,
 πού ἡ θρύση του νανούριζε τῇ σιωπηλῇ ζωῇ,
 κι' ἀπ' τὸν χισσὸ πού ἐσκάλωνε στὸ σκοτεινὸ ρημάδι
 τὸ πλημμυροῦσε τῶν στρουθιῶν ἡ μουσικὴ πνοή.

Ἄλλο δὲν ξέρω ν' ἀγαπῶ μὲς στίς πλατειὲς τὶς ροῦγες
 παρὰ τὶς γλάστρες τ' ἀνοιχτοῦ στὸ φῶς παραθυριοῦ,
 τὶς στέγες, πού χιονίζουνε περιστεριῶν φτεροῦγες
 κι' ὅ,τι μοῦ λέει τὸ σήμαντρο παλιοῦ καμπαναριοῦ.

Στὰ μονοπάτια ὦρα καλή, πού τὴν πρασινισμένη
 πλαγιά τοῦ λόφου ἐτύλιγε κι' ἀνέβαινε τερπνὸ,
 τόσ' ὁμορφο, τόσο καλὸ, θαρροῦσε πὺς πηγαίνει
 τὴν Ἄνοιξη μὲ τ' ἄνθη του ψηλὰ στὸν οὐρανό.

Κι' ἀντὶ νὰ πάει στὸν οὐρανό, τὸ παραστρατισμένο,
 μᾶς ἐτραβοῦσε λιόχαρο μέσα στὴ σιγαλιά,
 μᾶς ἔσερνε στὸ τέλος τοὺς φτωχοὶ κι' εὐτυχισμένο,
 κάτω ἀπὸ μιὰν ὀλόανθη λευκὴν ἀμυγδαλιά.

Μ' ἀπ' ὅλα ἐσὺ μὲ μάγεψες ἀπ' τὰ μικρά μου χρόνια,
 ὦ! μονοπάτι τῶν στοιχειῶν, πού χάνεσαι μακριά,
 ἀτέλειωτο στὴ λαγκαδιά, σκοτεινιασμένο αἰώνια,
 εἰς νᾶσαι ἐκεῖνο ποῦλεγεν ἡ πεθαμένη γριά.

Σὰ νᾶσαι ὁ δρόμος πού ποτὲ δὲ γνώρισε διαβάτη,
 καὶ τάχα στῶν παραμυθιῶν μονάχα τὸν καιρό,
 τὰ παλληκάρια σ' ἔπαιρναν, στρατὶ τὸ μονοπάτι,
 νὰ φέρουν στὴν ἀγάπη τοὺς τ' ἀθάνατο νερό.

Λ. ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΘΑΛΑΣΣΑ ΤΟΥ ΠΡΩΙΟΥ

Ἐδῶ ἄς σταθῶ. Κι' ἄς δῶ κι' ἐγὼ τὴ φύση λίγο.
 Θάλασσας τοῦ πρωιοῦ κι' ἀνέφελου οὐρανοῦ,
 λαμπρὰ μαβιὰ καὶ χίτρινη ὄχθη· ὅλα
 ὠραῖα καὶ μεγάλα φωτισμένα.

Ἐδῶ ἄς σταθῶ. Κι' ἄς γελασθῶ πὺς βλέπω αὐτὰ
 (τὰ εἶδ' ἀλήθεια μιὰ στιγμή σὰν πρωτοστάθηκα).
 κι' ὄχι κι' ἐδῶ τὶς φαντασίες μου,
 τὶς ἀναμνήσεις μου, τὰ ἰνδάματα τῆς ἡδονῆς.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ

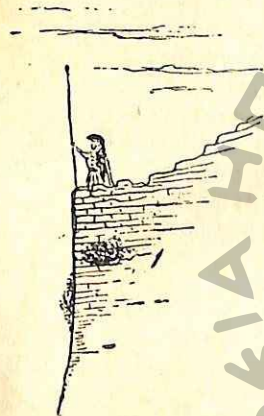
Τιμὴ σ' ἐκείνους ὅπου στὴν ζωὴν των
 ὄρισαν νὰ φυλάγουν Θερμοπύλες.
 Ποτὲ εἰς τὸ χρέος μὴ κινουντες·
 δίκαιοι κι' ἴσαιοι σ' ὅλες τῶν τῆς πράξεις,

ἀλλὰ μὲ λύπη κιόλας κι' εὐσπλαχνία·
 γενναῖοι ὁσάκις εἶναι πλούσιοι, κι' ὅταν
 εἶναι πτωχοί, πάλ' εἰς μικρὸν γενναῖοι,
 πάλι συντρέχοντες ὅσο μπορούνε,

πάντοτε τὴν ἀλήθεια ὁμιλοῦντες,
 πλὴν χωρὶς μῖσος γιὰ τοὺς ψευδομένους.
 Καὶ περισσότερη τιμὴ τοὺς πρέπει

ὅταν προβλέπουν (καὶ πολλοὶ προβλέπουν)
 πὺς ὁ Ἐφιάλτης θὰ φανεῖ στὸ τέλος,
 κι' οἱ Μῆδοι ἐπὶ τέλους θὰ διαβούνε.

Κ. ΚΑΒΑΦΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΜΗΤΕΡΑ

Κρέμεται τὸ σπαθὶ κοντὰ στὴν κούνια σου, καλὸ μου,
ἀλλὰ τὸ χέρι δὲν εἶναι ποὺ τὸ σφιγγε στὴ νίκη.
Μακρὸς ὁ λάκκος π' ἀνοίξε καὶ κλεῖ τὸ γίγαντά μου.
Κάμπους, βουνά, χωρὶς αὐτὸν μάχης καπνοὶ σκεπάζουν·
ἀλλ' αὐτὸ τώρα ποὺ κουνῶ τ' ἀμέριμνο κορμάκι
αὐριο θὰ γίνε δύναμη ποὺ ὁ λογισμὸς κινάει
καὶ στῆθι ἀντρίκιο θὰ στηθεὶ στὲς σαϊτιῖες τῆς μοίρας.
Βρέχει τὰ θέλη της αὐτὴ στὰ ὕψη τῶν ἀνδρείων
ποὺ ἐκεῖ στημένοι, στερεοί, λάμπουν στὴ μάχη θεῖοι.
Χαρὲς καὶ πλούτη νὰ χαθοῦν, καὶ τὰ βασίλεια, κι' ὅλα,
τίποτα δὲν εἶναι, ἂν στητῇ μένει ἡ ψυχὴ κι' ὁλόρθη.
"Ὅλα τὰ ἐρείπια γύρω της κοιτᾷ χαμογελώντας
κι' ἀνθοῖ σ' αὐτά, παντοῦ κι' ἀργά, βλασταίνουν ὥς τὸν τάφο.
φουτῶνει καὶ στὸ σκότος του τοῦ Παραδείσου τ' ἀνθί.
Τοῦ κόρφου σύ, τῆς ἀγκαλιᾶς ἀγαπημένο βάρος,
σπούδαζε, μὴν ἀργοπορεῖς θάρος νὰ γίνεις τρόμου
ἐκεῖ ποὺ οἱ χεῖμαρροι τοῦ ἐχθροῦ τρομαχτικὰ βρυχίζον.
Ἀλλὰ τὸ χέρι σου ζωστὸ πλιά στὸ λαιμό μου γύρω
δὲ θᾶναι τότε, ἀλλὰ σ' αὐτὸ τ' ὀλεθροφόρο ξίφος.
Τῆς Μοίρας ἔτσ' οἱ δύνამες ὅσο τρανές κι' ἂν εἶναι,
κι' ἂν πέσεις σὺ στὸν πόλεμο, μένουν ἐκεῖνες, ὅπως
τῆς κούνιας τὰ κινήματα ποὺ τώρα σὲ κοιμίζουν.
Μεγάλωσε, μεγάλωσε, μὴ δίχως μάννα μείνεις.
Θὰ ζῶσει ἐκείνη τὸ σπαθὶ μέσ στοῦ βυζι ἀποκάτου
κι' ἐμπρός! σημαία καὶ σπαθί, ψυχὴ, ψυχὴ καὶ νίκη!
Τὴν ψυχὴ μέσα μου γροικῶ τοῦ ποθητοῦ πατρός σου
καὶ χίλιες, χίλιες γύρω μου ξεστράφτουν Ἀμαζόνες.
"Ἄντρες, γυναῖκες εἶν', κανεῖς δὲ θὰ ρωτᾷ στὴ μάχη.
Κοίτα τοὺς λάκκους! — ἀλλὰ τί μπορεῖς σὺ νὰ κοιτάξεις;
"Ἀπειρους λάκκους, ἄπειρους γεμίζουν οἱ νεκροὶ μας.
Πέφτουμε· ἐμεῖς, τὸ ἔργο μας γιὰ τὴν πατρίδα μένει,
καὶ σ' ὅλα ζεῖ τὰ στηθὴ μας τοῦ· ἡ πνοὴ καὶ μόνη,
ποὺ φλόγα γίνεται φοιχτὴ καθολικοῦ πολέμου,
ποὺ κάθε γῆ καὶ θάλασσα παντοῦ περιλαβαίνει,
ποὺ ζώνει ἐσέ καὶ σκίρτημα τῆς κούνιας σου τῆς δίνει.
Σκίρτα, κούνια, μ' εὐχὴ χαρὰς γιὰ τὸ καλὸ ποὺ ὀθρῇ!
Γλυκὰ κ' ἡ τύχη μοῦ γελᾷ, γιατί ἡ στιγμή 'ναι τούτη
ποὺ τ' ἀκριβὰ σου βλέφαρα σηκώνονται κι' ἀφίνουν
τὸ χαμογέλιο τῆς ματιᾶς νὰ λάμψει, σ' ὅλα τ' ἄλλα
ὀθέδαιο καὶ τρεμάμενο, ἀλλ' ὄχι καὶ σ' ἐμένα.
"Ἐλα σ' ἐμέ, τῶν σπλάγχχνων μου γλυκὸ βλαστάρι. Θέλω
γιὰ μιὰ στιγμή γοργὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ σπίτι νὰ μακρύνω.
Θέλω τὸ μέτωπ' ὁ καπνὸς τῆς μάχης νὰ σοῦ ἀγγίξει
πλατυὰ στὸ στῆθος σου, βαθυὰ, νὰ πνέξει ὀλέθρου φλόγα.

Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΑΞΙΔΙ

Καλὸ ταξίδι, ἀλαργινὸ καράβι μου, στοῦ ἀπείρου
καὶ στῆς νυχτὸς τὴν ἀγκαλιά, μὲ τὰ χρυσὰ σου φῶτα!
Νᾶμουν στὴν πλώρη σου ἦθελα. γιὰ νὰ κοιτάζω γύρου
σὲ λιτανεῖα νὰ περνοῦν τὰ ὄνειρα τὰ πρῶτα.

Ἡ τρικυμία στὸ πέλαγος καὶ στὴ ζωὴ νὰ παύει,
μακρυὰ μαζί σου φεύγοντας πέτρα νὰ ρίχνω πίσω,
νὰ μοῦ λιχνίζεις τὴν αἰώνια ὀλίψη μου, καράβι,
δίχως νὰ ξέρω ποῦ μὲ πᾶς καὶ δίχως νὰ γυρίζω!

Κ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

ΑΓΑΠΗ

"Ἄς μὴ γυρίζεις ὁ λογισμὸς στὰ χρόνια ἐκεῖνα πίσω.
κάλλιο μιὰ τέτοια θύμηση γιὰ πάντα νὰ χαθῇ·
ποῖος ξέρει, τώρα θάτανε γραφτὸ νὰ σ' ἀγαπήσω,
καὶ τόσο ποὺ καμμιὰ ποτὲ δὲν ἔχει ἀγαπηθεῖ.

Κι' ἂν ἐφυγεν ἡ νιότη σου, ποῦ θλίβεσαι γιὰ δαύτη,
ὥς γιὰ πουλὶ ποὺ πέταξε μ' ἄλλα μαζί πουλιά,
περσότερο ἀπὸ μιὰ ἀνοιξὴ τὸν ἔρωτά μου ἀνάφτει
τοῦ χινοπόρου τ' ἄγγιγμα στὰ ὠραῖα σου μαλλιά.

Κι' ἀκόμα φτάνω ν' ἀγαπῶ σ' ἐσέ μιὰν ἄλλη εἰκόνα
—τ' ὀρκίζομαι στὰ μάτια σου ποὺ τόσο λαχταρῶ—
τὸν ἥμερο κι' ἀνέφελο καὶ τὸ γλυκὸ χειμῶνα,
ποὺ στὸ χλωμό σου πρόσωπο μιὰ μέρα θὰ θωρῶ.

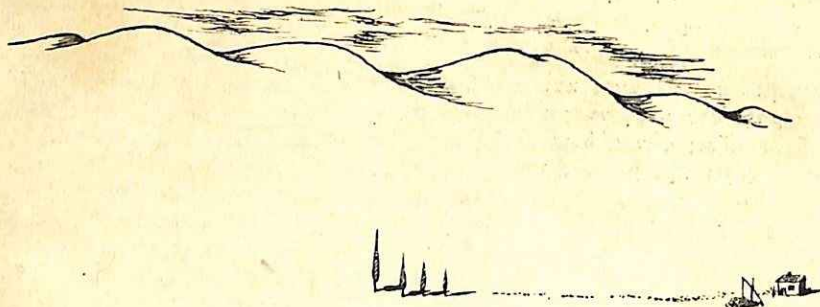
Καὶ μάθε το· τίς μελιχρὲς λαμπράδες τοῦ Δεκέθρη
καὶ τίς φεγγαροσκέπαστες τοῦ Γενναρίου ὁμορφίες,
μῆτε στίς τρέλλες τ' Ἀπριλιοῦ κανέναν θὰν τίς εὔρει,
μῆτε καὶ στίς μονότονες τοῦ Μάη καλοκαιρίες...

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΧΑΡΑΥΓΗ

Ἀχνὰ σὰν τὸ ροδόβαμμα μιᾶς πρώτης
ἐνήξερης ἀγάπης ξημερώνει·
τὴν ἀπάρθενη θάλασσα φουσκώνει
τὰ γλυκανασασμὸς παναγνῆς νιότης
καὶ σὰν ἄνθια κυλάει τὸν κάτασπρό της
ἀνάλαφρον ἀφρὸ καὶ ἡ γῆς ἀσκώνει
τὴ λευκὴ καταγνιά καὶ φανερώνει
τὴν ὁμορφάδα τῆς αἰωνιότης
ἔγγιχτη, ἀφίλητη, ἀθώρητη. Μένει
ἡσυχασμένη ἡ ψυχὴ στὴ δροσεράδα
τοῦ ἀγέρος ποὺ ὅσο πᾶει καὶ ἀπορογαλιάζει·
τὸ πάθος ξαστοχάει κι' ἀναγαλλιάζει
σὰν ὁ ἄγριος κρίνος ποὺ ξανοίγει ἀράδα,
τὴν ἄπειρη ὠραιότητ' ἐρωτεμένη.

Λ. ΜΑΒΙΛΗΣ

Ο ΤΟΠΟΣ ΜΑΣ

Ὁ τόπος μας εἶναι κλειστός, ὅλο βουνά
 πού ἔχουν σκεπή τὸ χαμηλὸ οὐρανὸ μέρα καὶ νύχτα.
 Δὲν ἔχουμε ποτάμια, δὲν ἔχουμε πηγὰδια, δὲν ἔχουμε πηγές,
 μονάχα λίγες στέρνες, ἄδειες κι' αὐτές, πού ἤχουν
 καὶ πού τις προσκυνοῦμε.

Ἦχος στεκάμενος κούφιος, ἴδιος μὲ τὴ μοναξιὰ μας,
 ἴδιος μὲ τὴν ἀγάπη μας, ἴδιος μὲ τὰ σώματά μας.
 Μᾶς φαίνεται παράξενο πού κάποτε μπορέσαμε νὰ χτίσουμε
 τὰ σπίτια, τὰ καλύβια καὶ τις στάνες μας.
 Κι' οἱ γάμοι μας, τὰ δροσερὰ στεφάνια καὶ τὰ δάχτυλα
 γίνονται αἰνίγματα ἀνεξήγητα γιὰ τὴν ψυχὴ μας.
 Πῶς γεννηθήκαν, πῶς δυναμώσανε τὰ παιδιὰ μας;

Ὁ τόπος μας εἶναι κλειστός. Τὸν κλείνουν
 οἱ δυὸ μαῦρες Συμπληγάδες. Στὰ λιμάνια
 τὴν Κυριακὴ σὰν κατεβοῦμε ν' ἀνασάνουμε
 ὤλεπνουμε νὰ φωτίζονται στὸ ἡλιόγευμα
 σπασμένα ξύλα ἀπὸ ταξίδια πού δὲν τέλειωσαν
 σώματα, πού δὲν ξέρουν πιά πῶς ν' ἀγαπήσουν.

Κι' ἂν ὁ ἀγέρας φυσᾷ δὲ μᾶς δροσίζει
 κι' ὁ ἴσκιος μένει στενὸς κάτω ἀπ' τὰ κυπαρίσσια
 κι' ὅλο τριγύρω ἀνήφοροι στὰ βουνά.

Μᾶς βαραίνουν
 οἱ φίλοι πού δὲν ξέρουν πιά πῶς νὰ πεθάνουν.

Γ. ΣΕΦΕΡΗΣ

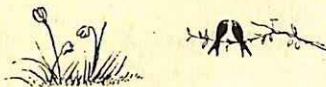

ΟΙ ΔΥΟ

Οἱ δυὸ πιασμένοι σφιχτὰ ἀπ' τὸ χέρι
 στῶν δάσους ἤρθαν τ' ἀπόσχια μέρη·
 γιὰ πάντα ἀγάπη καὶ πίστη ὠρκίστηκαν
 κι' ἄξαφνα σῶπασαν καὶ χωρίστηκαν.

Καὶ τ' ἀγριολούλουδα τ' ἀνθισμένα
 καὶ τὰ πουλάκια τὰ ταιριασμένα
 ρωτᾷ ἓνα τᾷλλο καὶ συλλογίζονται:
 —Μ' ἂν ἀγαπιῶνται, γιατί χωρίζονται;

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

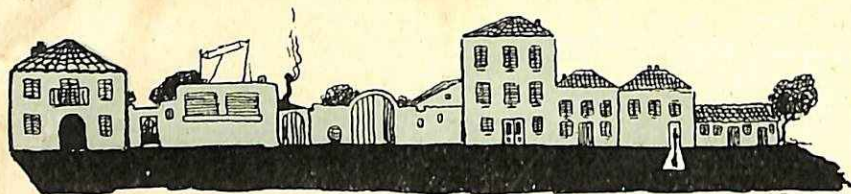

Η ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΤΖΕΣΙΒΑΝΟ

Ἀνεπίληπτα ἐπῆρε τὸ μαχαίρι
 ὁ Ἀτζεσιβάνο. Κι' ἦταν ἡ ψυχὴ του
 τὴν ὥρα ἐκείνη ὀλάσπρo περιστ'ρι.
 Κι' ὅπως κυλᾷ ἀπὸ τ' ἄδυτα τ' ἄδυτου
 τῶν οὐρανῶν μὲς στὴ νυχτιὰ ἐν' ἀστέρι,
 ἢ, ὡς πέφτει ἀνθὸς μηλιάς μὲ πρᾶο ἀγέρι,
 ἔτσι ἀπ' τὰ στήθη πέταξε ἡ πνοὴ του.
 Χαμένοι τέτοιοι θάνατοι δὲν πᾶνε.
 Γιατὶ μονάχα ἐκεῖνοι πού ἀγαπᾶνε
 τὴ ζωὴ, στὴ μυστικὴ τῆς πρώτῃ θξία,
 μποροῦν καὶ νὰ θεορίσουνε μονάχοι
 τῆς ὑπαρξῆς τους τὸ μεγάλο ἀστάχυ,
 πού γέρνει πιά μὲ θείαν ἀταραξία.

ΑΓΓ. ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

Η ΑΓΑΠΗ

«Α! Τί ὠφελεῖ νὰ καρτερῇς ὄρθιος στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ
καὶ μὲ τὰ μάτια στοὺς νεκροὺς τοὺς δρόμους στηλωμένα,
ἂν εἶναι νᾶρθει θὲ νᾶρθεῖ, δίχως νὰ νοιώσεις ἀπὸ ποῦ
καὶ πίσω σου πλησιάζοντας μὲ βήματα σβυσμένα

Ὁὲ νὰ σοῦ κλείσει ἀπαλὰ μὲ τ' ἄσπρα χέρια τῆς τὰ δυὸ
τὰ μάτια ποὺ κουράστηκαν τοὺς δρόμους νὰ κοιτᾶνε,
κι' ὅταν, γελώντας, νὰ τῆς πείς θὰ σὲ ρωτήσῃ «ποῖα εἶμαι ἐγώ ;»
ἀπ' τῆς καρδιᾶς τὸ σκίρτημα θὰ καταλάβεις ποῖα 'ναι.

Δὲν ὠφελεῖ νὰ καρτερᾷς! "Αν εἶναι νᾶρθει θὲ νᾶρθεῖ.
κλειστὰ ὅλα ν' εἶναι, ἀντίκρυ σου νὰ στέκεται θὰ δεῖς ὄρθῃ
κι' ἀνοίγοντας τὰ χέρια τῆς πρώτη θὰ σ' ἀγκαλιάσει.

'Αλλοιῶς, κι' ἂν εἶν' ὀλόφωτο τὸ σπίτι γιὰ νὰ τήνε δεχθῇς,
κι' ἔτσι ὡς τὴν δεῖς, τρέξεις σ' αὐτήν, κι' ἐμπρὸς στὰ πόδια τῆς υυρθῆς
ὄν εἶναι νᾶρθει θὲ νᾶρθεῖ—ἄλλοιῶς θὰ προσπεράσῃ...

Κ. ΟΥΡΑΝΗΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ

Καὶ ἦτανε τὸ τραγοῦδι τῆς αὐγῆς
ποὺ λέγαμε σιγὰ τὸ βράδυ·
καὶ ἦταν τὸ βράδυ ἄχνὸ καὶ ἦταν θολὸ
καὶ ἦταν ὠραῖο τὸ βράδυ.

Καὶ ἦταν ὠραῖο τὸ τραγοῦδι τῆς αὐγῆς
κι' ἔλεγε γιὰ τὰ σύννεφα τὸ βράδυ
κι' ἔλεγε γιὰ σένα τάχα μιὰν αὐγὴ
γιὰ σένα καὶ γιὰ μὲ ἕνα βράδυ.

Κι' ἔλεγε γιὰ τὴ θάλασσα μακρὰ
καὶ τὰ καρᾶβια ποὺ ἔρχονται καὶ πᾶνε
γιὰ ταξιδιάρικα, ἔλεγε, πουλιὰ
ποὺ φεύγουν τὸ φθινόπωρο καὶ πᾶνε.

Καὶ χάνονται, ἔλεγε, μιὰ αὐγὴ
κι' ἔφευγε ἀργὰ σιγὰ τὸ βράδυ
καὶ ἦταν ὠραῖο τὸ τραγοῦδι τῆς αὐγῆς
καὶ ἦταν ἄχνὸ καὶ ἦταν θολὸ τὸ βράδυ.

Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΙΟΠΗ

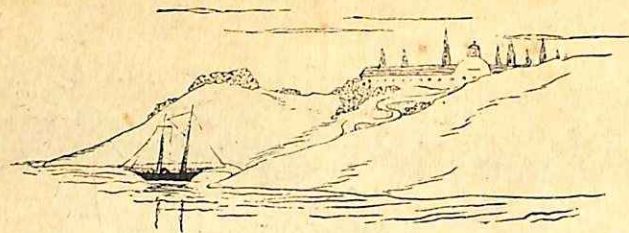
... Στὸ πλάϊ σου πῶς μοσκοβολᾷν τὰ κίτρινα τὰ σπάρτα
ποὺ κάνουν ἕνα πέλαγο φεγγόβολο τὸν κάμπο,
καὶ πῶς τοῦ λόγγου οἱ κουμαριές μὲ κρᾶζουν νὰ τρυγήσω
τὴ ροδοπόρφυρη δροσιὰ τους γιὰ νὰ σὲ ταῖσω.

Γι' αὐτὸ μπροστά σου ἄς βουβαθῇ κάθε ἄλλη φωνὴ ξένη
στὰ πόδια σου καὶ κάθε ἀχὸς ἀπ' ὅπου κι' ἂν ξυπνήσῃ
καὶ κοντινὸς κι' ἀλαργινός, ἄς πῆαι νὰ ξεψυχήσῃ·
σωπάστε, λειτουργέ ὀρφικέ, δαδιδικὸ ψαλτήρι,
κι' ἐσεῖς, κασσιανικοὶ δαρμοί, σάλπιγγα ἐσὺ τυρταῖα,
ἄς παίζει ἡ λύρα τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ βοσκοῦ ἡ φλογέρα,
κι' ἄς ἔρθῃ ἡ Ἑλλάδα ἡ Ρούμελη κι' ἡ Ἑλλάδα ἡ Ρωμιοσύνη
μὲ τὰ βιολιά παθητικά, τὰ χωριανὰ λαοῦτα,
γιὰ νὰ σοῦ στήσουνε χορό.

Κ' ἐσὺ ξαναφερμένη
καὶ σὰν ἀπὸ τὴ δύναμη τῆς ψάλτρας ἁρμονίας
στὰ περιβόλια ὀλάνθιστα τῶν εἴκοσι χρόνων σου
στὸ χορὸ πρόθυμα νὰ μπείς καὶ στὸ χορὸ νὰ σύρεις,
λιγνόμεση, σγουρόμαλλη, μεστή, περδικοστήθω,
μ' ὅλα σου τὰ δολώματα καὶ μ' ὅλα σου τὰ γέλοια
καὶ μ' ὅλο τὸ θησαύρισμα τῆς ἄδολης καρδιᾶς σου
καὶ μὲ τὰ ροδοχάραγα βαθιὰ λακκάκια ἀπάνου
στὰ συντεφένια μάγουλα, κρυψῶνες τῶν ἐρώτων,
ὦ ποῦ σ' ἐγέννα ἡ μάνα σου μὲ τὴ χαρὰ τοῦ Πάσχα,
νὰ ἦταν ἡ μοῖρα σου λαμπρὴ, καθὼς ἡ γέννα σου ἦταν!

Κι' ἄς τραγουδήσουνε γιὰ σὲ σκληρὰ τὴ γῆς χτυπώντας
μὲ τίς χρυσές τίς φέμελες καὶ τᾶλικά παρούχια
ἀπὸ τὸ Βάλτο ἀσίκηδες κι' ἀπὸ τὰ Καρπενήσια
καὶ βλάχες ροδοκόκκινες μὲ τᾶσπρα τὰ σεγκοῦνια
σκοποὺς ἀρματολιτίκους, τῆς κλεφτουριᾶς τραγοῦδια...

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑΝΤΑΡΑ

Έγέρασα, μωρέ παιδιά, στους κλέφτες καπετάνιος,
τριάντα χρόνια άρματολός, πενήντα χρόνια κλέφτης
Θέλω ν' άφίσω τήν κλειψιά, καλόγερος νά γένω,
καλόγερος και γούμενος και ρασοτυλιμένος.

Λέκα χωριά νέχάλασα, τὰ ξαναφκειάνω πάλε,
δυό μοναστήρια χάλασα τὰ ξαναχτίζω πίσω.
Και σās χαρίζω τάρματα μαζί με τήν εύχή μου.

Νά ρήνω και στο θυμιατό μπαρούτι άντις λιθάνι,
νά μου θυμάει τόν πόλεμο, τὰ περασμένα νιάτα,
σείς νά χαλάτε τήν Τουρκιά, κι' εγώ νά σās σχωράω.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

ΣΥΝΝΕΦΟΥ ΔΑΚΡΥ

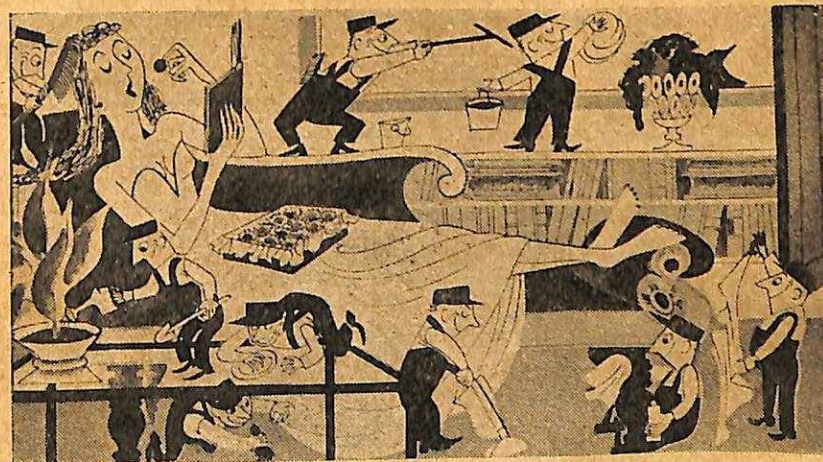
Μές στη γαλάζιαν άντηλιά σέ είδε θαμπό τó μάτι
κάν σύννεφο, κ'άν φάντασμα Κόρης λευκό νά θγαίνεις·
κι' όλοι, γαμπροί τής νύφης μας τής πολυγυρισμένης
τό καταπόδι σου πετούν στού νοῦ τή φρεναπάτη.

Παίρνουν τή στράτα τού βουνού τ' όλόρθο μονοπάτι
πού στην κορφή του ραϊδινη παρθένα τούς προσμένεις
κι' όλους μ' έλπίδα πώς θά βροῦν στο πλάγι σου τούς δένεις
τής κούνιας τήν άγνότητα στο νυφικό κρεβάτι.

Μά είδαν κι' άπόειδαν οι ξανθοί κι' όλοι γυρνώντας πίσω,
μόνος μου εγώ μένω ό χλωμός, πού ξέρω ν' άγαπήσω
ένα ήσκιο, κάποιο σύννεφο, τόνειρο πού δέ φτάνω....

Και σύ, σά νά συμπόνεσες για τόν τρελλό μου πόθο,
σχοτείνιασες — στην όψη μου τή φλογισμένη επάνω
θερμούς δακρύων σταλαγμούς νά με ραντίζεις νοιώθω.

Ι. ΓΡΥΠΑΡΗΣ

ΑΦΗΣΤΕ ΕΝΑΝ ΑΝΔΡΑ ΝΑ ΣΑΣ ΠΗ ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Τού
ARTHUR SCHOENBAUM

Ο κ. Σαινμπάουμ είναι αντιπρόεδρος της εταιρίας
Φλάτιρον της Νέας Τόρκης, μίας μεγάλης επιχειρήσε-
ως πού ιδρύθηκε τό 1893 και αναλαμβάνει τόν καθαρι-
σμό ιδιωτικών κατοικιών.

Τά θρώμικα σπίτια μου δίνουν
τό ψωμί μου. Έγώ είμαι ό
ειδικός πού καλεϊ ή νοικοκυρά
όταν τό χάλι είναι τόσο, ώστε
δέν ξέρει από πού ν' άρχισή.
Βλέπω σπίτια πού θρίθουν στη
θρόμα και όμως έχουν τέσσε-
ρις υπηρέτριες. Κάποτε ρώτησα
μιά κυρία νά μου πη άν ήθελε
τούς τοίχους τής κουζίνας μāt ή
γυαλιστερούς. «Κάντε ό,τι θέλε-

τε» μου είπε. «Δέν μπαίνω ποτέ
έκεϊ μέσα».

Ίσως οι κατηγορίες εναντίον
των γυναικών νά σās πειράζουν.
Ήουχάστε. Είμαι και γώ από
κείνους πού πιστεύουν πώς οι
γυναίκες είναι θαυμάσιες. Πι-
στεύω ακόμη πώς είναι καλύτε-
ρες από τούς άνδρες για νά κρα-
τούν τό νοικοκυριό. Οι γυναίκες
δίνουν περισσότερη σημασία στη

λεπτομέρεια. Συνήθως προσέχουν πολύ περισσότερο τὰ πράγματα πού τούς ἀνήκουν.

Γιατί, ὅμως, εἶναι τόσα πολλά τὰ σπίτια πού σαπίζουν στή θρώμα; Γιατί οἱ γυναῖκες πού θέλουν νά ἔχουν τὰ σπίτια τους καθαρά, κοπιᾶζουν τόσο πολύ; Νομίζω πῶς μπορῶ νά δώσω τήν ἀπάντησι.

1. Οἱ γυναῖκες ἐννοοῦν νά ἀκολουθοῦν τίς πατροπαράδοτες μεθόδους πού ἀκολουθοῦσε ἡ γιαγιά τους καί ἡ προγιαγιά τους στό καθάρισμα τοῦ σπιτιοῦ.

Ξέρετε π. χ. ὅτι μπορεῖτε νά πλύνετε τὰ τζάμια καί μέ θρώμικο νερό; Ὅτι ποτέ δέν πρέπει νά καθαρίζετε ἕναν τοῖχο ἀπό πάνω πρὸς τὰ κάτω; Ὅτι εἶναι τρομερό νά πλένετε μέ νερό ἕνα σενιδένιο πάτωμα;

2. Δέν ξέρουν οὔτε τί μέσα πρέπει νά χρησιμοποιοῦν, οὔτε πῶς νά τὰ κρατοῦνε σέ καλή κατάστασι.

Πόσες φορές δέν ἔτυχε νά βρῆτε τήν ἡλεκτρική σκούπα χαλασμένη τήν ὥρα ἀκριβῶς πού τήν χρειάζεστε, ἢ τὰ παρκετόπανα σέ ἄθλια κατάστασι;

3. Ἀφίνουν τὰ πράγματα νά φθάνουν στό ἀπροχώρητο.

Ὅταν μετὰ πολλὰ ἀνασκουμπωνόσαστε γιά νά μπήτε στό χορό, ἢ θρώμα εἶναι τόση πού δέν ξέρετε καί σεῖς τί νά πρωτοκάνετε.

Θ' ἀρχίσῃ ἀραγε νά γκρινιάζῃ ὅτι δέν ὑπάρχει τακτική καί σύστημα; ρωτᾶτε. Εἰλικρινᾶ δέν μπορῶ νά σᾶς δώσω κανένα πρόγραμμα. Ὅταν οἱ ἄνθρωποι μου πηγαίνουν σ' ἕνα σπίτι, ποτέ δέν πλένουν ἕνα παράθυρο γιά νά ἀρχίσουν μετὰ νά δίνουν συνταγές πῶς νά κάθεται τὸ παιδάκι ἢ τὸ σκυλάκι σας.

Ὁ εἰδικὸς σᾶς συμβουλευεῖ νά ξεσηκώνετε τὸ σπίτι μιά φορά τὴν ἑβδομάδα καί ὅλες τίς ἄλλες ἡμέρες νά μὴν ἀσχολῆστε παρὰ μὲ ἕνα ἐλαφρὸ ξεσκόνισμα. Ὁ ἄλλος σᾶς προτείνει νά καταπιάνεστε μέ τὸ σπίτι σας δυὸ ὧρες τὴν ἡμέρα.

Μόνη σας πρέπει νά φτιάξετε ἕνα σύστημα πού νά ταιριάζῃ στοῦ χαρακτήρα σας καί νά συμφωνῇ μέ τίς ἀνάγκες τοῦ σπιτιοῦ καί κυρίως μέ τὴν ἀντοχή σας.

Ὅταν μᾶς καλοῦν ἀπὸ ἕνα σπίτι γιά νά τὸ καθαρίσουμε, τὸ πρῶτο πρᾶγμα πού κάνουμε εἶναι νά στείλουμε ἕναν εἰδικὸ νά μελετήσῃ τὴν κατάστασι. Αὐτὸς γυρίζει ὅλο τὸ σπίτι μαζί μέ τὴν οἰκοδόμοισα καί κάνει ἕνα λεπτομερὴ κατάλογο τοῦ τί καί τί πρέπει νά γίνῃ. Θὰ ἤθελα ἔστω καί μιά γυναῖκα νά ἔβλεπε τὸ σπίτι της μέ τὸ ἴδιο ἀπροκατάληπτο μάτι, πού τὸ βλέπει ὁ ὑπάλληλός μας καί νά συμφωνήσῃ μαζί του.

Εἶναι ἀνάγκη νά ἔχῃ πάνω ἀπὸ τὰ ἐπιπλά αὐτὰ τὰ πετσετάκια πού τραβᾶνε σὰ μαγνήτες τὴ σκόνη; Εἶναι ἀπαραίτητο νά ἔχῃ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς πορσελλανένιους σκύλους ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ ἀνοιχτὸ ράφι; Δέν θὰ μποροῦσε νά θάλῃ τὴ συλλογὴ της σ' ἕνα ντουλάπι πού νά κλείνῃ μέ μιά κρυστάλλινη πόρτα; Δέν θὰ μποροῦσε νά θάλῃ τὴν ψάθα τῆς ἐξώπορτας μέσα σὲ μιά ξύλινη θήκη ὥστε νά μὴν περπατᾷ τὸ χῶμα μέσα σὲ ὅλο τὸ σπίτι;

Μὰ τέλος πάντων, ἀπὸ πού μπαίνει ὅλη αὐτὴ ἡ θρώμα; θὰ ἀναρωτηθῆκατε πολλές φορές. Ἐ λοιπὸν ἡ θρώμα μπαίνει ἀπὸ τὴν πόρτα μαζί μέ σᾶς καί μέ ὅλη σας τὴν οἰκογένεια μπαίνει

ἀπὸ τὰ παράθυρα μέ τὸν ἀέρα, ἀπὸ τὸ τζάκι, ἀπὸ τὰ καλοριφέρ, ἀπὸ ὅλα τὰ ὑφάσματα πού χρησιμοποιεῖτε γιά καλύμματα. Μπορεῖτε νά γλυτώσετε πολλές ὧρες δουλειᾶς καθαρίζοντας τὴ θρώμα στή πηγὴ της.

Κυττάζετε τίς πόρτες ἀπὸ μέσα κ' ἀπ' ἔξω, σκουπίζετε καλὰ τὰ πόδια σας, τινάζετε ὅμως τακτικὰ τὸ χαλάκι τῆς ἐξώπορτας γιά νά μὴν μαζεῦτε περισσότερη σκόνη ἀπὸ ὅση ἀφίνετε.

Τὰ παράθυρα εἶναι πάντα μιά ἀπειλή, μὰ ὥστόσο ἀπαραίτητη, ὅσο δέν ὑπάρχει κανένα ἄλλο σύστημα ἀερισμοῦ. Σκουπίστε μέ τὸ δάκτυλό σας τὸ τζάμι τοῦ παραθύρου ἀπὸ τὴν ἔξω μεριά· μαῦρο! Κάντε τὸ ἴδιο στὰ ἐξώφυλλα· μαῦρο! Ὅλη αὐτὴ ἡ μαυρίλα μπαίνει μέσα μέ τὸν ἀέρα. Τοῦλάχιστον κάθε δυὸ μῆνες πρέπει νά καθαρίζετε τὰ ἐξώφυλλα μέ μιά στεγνὴ θούρτσα. Ὅσο γιά τὰ τζάμια, τὸ μόνον πού μπορεῖτε νά κάνετε εἶναι νά τὰ σκουπίζετε μιά φορά τὴν ἑβδομάδα.

Ἡ κάπνα πού βγαίνει ἀπὸ τὴν κουζίνα καί οἱ ἀτμοὶ χαλᾶνε τὸ χρῶμα τῶν τοίχων καί τῶν ὑφασμάτων τῶν ἐπιπλῶν ὅλου τοῦ σπιτιοῦ. Φροντίστε, λοιπὸν, νά ἔχετε ἕναν ἐξαεριστῆρα στὴν κουζίνα σας.

Ἄν δέν μπορῆτε, τότε φροντίζετε νά κλείνετε τὴν πόρτα τὴν ὥρα πού μαγειρεῦτε.

Τὰ καλοριφέρ μαυρίζουν τὸν τοῖχο πού βρίσκεται ἀπὸ πίσω τους καί τὸ ταβάνι ἀπὸ πάνω τους. Ἐνα σκαλιστὸ κάλυμμα πάνω ἀπὸ τὸ καλοριφέρ ἀντανάκλᾳ τὴ ζέστη καί σᾶς σώζει ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀνησυχία.

Πολλὲς γυναῖκες δέν καταλαβαίνουν πόσο χνούδι γεμίζουν τὸ σπίτι τὰ ὑφάσματα τῶν ἐπιπλῶν.

Φυσικὰ αὐτὸ δέν γιαιτρεύεται, μᾶς βοηθαίει ὅμως νά καταλάβουμε ἀπὸ πού βγαίνει ὅλο αὐτὸ τὸ χνούδι πού γεμίζει τὸ σπίτι.

Ἄν μπορῆτε νά τὰ βγάλετε πέρα μόνη σας, πάει καλά. Ἄν ὄχι—καί ἂν ἔχετε τὴν τύχη νά ζητε στὴν Ἀμερικὴ—τότε καλέστε τὸν εἰδικό. Πρῶτα θὰ φθάσῃ ὁ ἐκτιμητὴς τῆς θρώμας τοῦ σπιτιοῦ σας. Μετὰ θὰ ὑπογραφῇ τὸ συμβόλαιο καί τὴν ἡμέρα πού θὰ συμφωνήσετε, ἕνα πλῆθος ἀνθρώπων ὀπλισμένων μέ διάφορα ἐργαλεῖα θὰ εἰσβάλλῃ στοῦ σπιτιοῦ σας. Τὰ πάντα θὰ ἀναστατωθοῦν, θὰ λάμψουν ἀπὸ καθαριότητα καί θὰ ξαναμποῦν στὴ θέσι τους.

Φυσικὰ αὐτὸ θὰ χρειαστῇ μερικές ἡμέρες καί θὰ στοιχίσῃ ἀρκετὲς ἑκατοντάδες δολλάρια, ἀνάλογα μέ τὸ μέγεθος τοῦ σπιτιοῦ καί τὸ πάχος τῆς θρώμας τοῦ.

Μιά ὅμως καί τὰ ἔξοδα εἶναι πολλὰ (Σ.Σ. καί στὴν Ἑλλάδα δέν ὑπάρχουν ἄντρες νά καθαρίζουν τὰ σπίτια μας) σᾶς δίνουμε αὐτὲς τίς πολὺτιμες συμβουλές.

1. Καθαρίζετε συχνά, ὥστε νά προλαβαίνετε τὴ θρώμα προτοῦ μαζευτῇ.

2. Καθαρίζετε καλὰ. Βγάζετε τὴ θρώμα ἀπὸ τίς πηγές της.

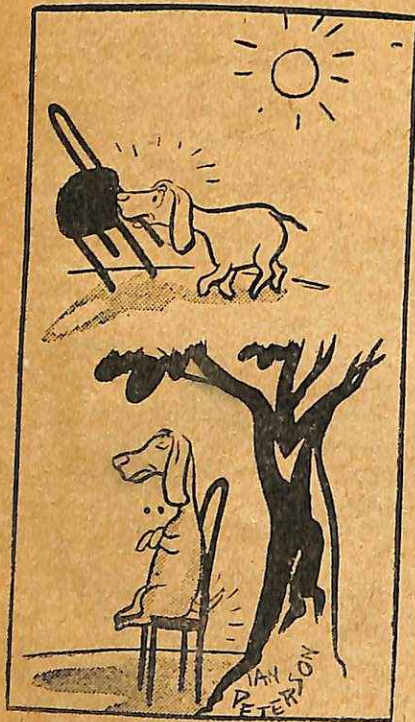
3. Διατηρεῖτε τὰ καθαριστικὰ μέσα καθαρά καί σὲ καλὴ κατάστασι.

4. Μὴν κάνετε περιττοὺς κόπους μόνον καί μόνον γιὰτὶ ἔτσι ἔκανε καί ἡ γιαγιά σας.

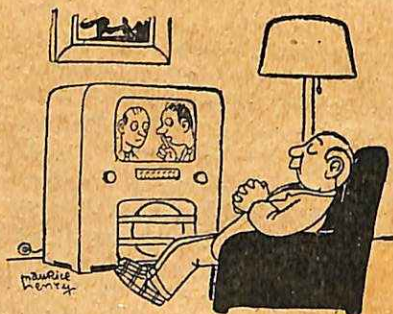
5. Ὁργανώστε ἕνα σύστημα καθαριότητος πού νά ταιριάζῃ μέ τίς ἀνάγκες σας. Μὴν ξεχνᾶτε πῶς ἡ καθαριότητα δέν ἀξίζει ὅσο ἡ ζωὴ.

6. Μὴν ξεχνᾶτε πῶς τὸ σπίτι δέν πρέπει νά σᾶς παίρνει τόσοσὺν καιρό, ὥστε νά παραμελῆτε τὸν ἑαυτὸ σας.

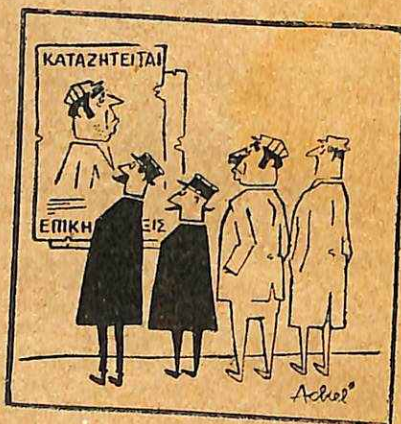
Ἡ Γαλλικὴ γελοιογραφία

Χωρίς λόγια

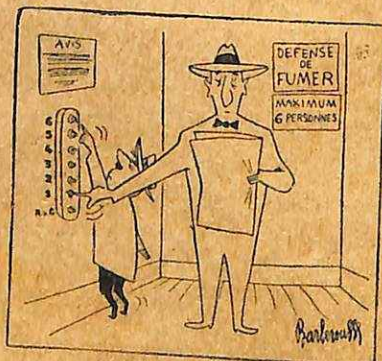
— Σιωπή, κοιμάται!...

Χωρίς λόγια

Χωρίς λόγια

Ὁ κόσμος εἶναι ανάποδος

ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΟΤΗΣ

Στὴν αἴθουσα ἀναμονῆς μιᾶς ναυτικῆς ἐταιρίας περίμεναν ἄρκετοὶ ὑποψήφιοι γιὰ νὰ ἐξεταστοῦν ὡς ραδιοτηλεγραφηταί. Περιμένοντας τὴ σειρά τους μιλοῦσαν μεταξύ τους καὶ ἦταν τόσο ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὴν κουδέντα τους, ὥστε δὲν πρόσεξαν κάτι σήματα πού ἀκούστηκαν ἀπὸ τὸ megafono. Τὴν ὥρα ἐκείνη ἦρθε ἀκόμη ἓνας ὑποψήφιος καὶ κάθησε ἥσυχος σὲ μιὰ γωνιά. Ξαφνικά τέντωσε τὰ αὐτιά του, σηκώθηκε, πήγε στὸ παραμέσα γραφεῖο καὶ σὲ λίγο ἐγῆκε γελαστός.

— Δὲ μοῦ λές, εἶπε ἓνας ἄλλος, γιατί μῆρες μέσα πρὶν ἀπὸ μᾶς ἀφοῦ ἦρθες ἀργότερα;

— Ἀσφαλῶς κάποιος ἀπὸ σᾶς θὰ ἔπαιρνε τὴ θέσι ἂν ἔπαιρνε τὸ μήνυμα.

— Ποιὸ μήνυμα;

— Τὸ μήνυμα Μὸρς ἀπὸ τὸ megafono πού ἔλεγε: «Ὁ ἄνθρωπος πού μοῦ χρειάζεται πρέπει νὰ εἶναι πάντα σὲ ἐπιφυλακή. Ὁ πρῶτος πού θὰ ἀκούσῃ αὐτὸ τὸ μήνυμα καὶ θὰ ἔρθῃ στὸ γραφεῖο μου, θὰ προσληφθῇ γιὰ ἓνα ἀπὸ τὰ πλοία μου».

(Walter c. Mello)

☆

Ἐνα ἀμερικανικὸ πανεπιστήμιο ἔβγαλε πρὸ ὀλίγων μηνῶν τὴν ἀκόλουθη ἀνακοίνωσι:

«ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΡΩΣ»

«Εἰδοποιοῦται ὅλοι οἱ φοιτηταὶ νὰ συγκεντρωθοῦν ἀνυπερθέτως αὔριον εἰς τὰς 3 μ.μ. εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Πανεπιστημίου διὰ νὰ συζητήσουν καὶ νὰ λάβουν ἀποφάσεις διὰ ζητήματα ἀφορῶντα τὴν προσεχῆ πανεπιστημιακὴν περίοδον.

Ἡ συγκέντρωσις ἐνδιαφέρει τοὺς φοιτητὰς ὅλων τῶν ἐτῶν καὶ πρέπει νὰ τύχῃ ἰδιαιτέρας προσοχῆς. Οἱ προσερχόμενοι ὀφείλουν νὰ ἐπιδεικνύουν τὴν φοιτητικὴν τὴν ταυτότητα δεόντως ἀνανεωμένην».

(Ὁ τίτλος τῆς ἀνωτέρω ἀνακοινώσεως εἶναι προφανῶς ἄσχετος μὲ τὸ περιεχόμενό της καὶ ζητοῦμε συγγνώμην γι' αὐτό, ἀλλὰ ἦταν ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ τὴν διαβάσουν ὅλοι).

Τὸ Συμβούλιον τῆς Φοιτητικῆς Ἐνώσεως
(Reader's Digest)

ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ποτὲ ὁ ἄντρας δὲν εἶναι τόσο ἀδύνατος ὅσο τὴν ὥρα πού μιὰ γυναῖκα τοῦ λέει πόσο δυνατὸς εἶναι.

«Fascination»

☆

Ἡ γυναῖκα ἀνησυχεῖ γιὰ τὸ μέλλον ὥσπου νὰ ἀποκτήσῃ σύζυγο, ἐνῶ ὁ ἄντρας ποτὲ δὲν ἀνησυχεῖ γιὰ τὸ μέλλον, παρὰ ὅταν ἀποκτήσῃ γυναῖκα.

«Woman's Home Companion»

☆

Ὅταν ἓνας ἄντρας κἀνῇ ἓνα ἀνόητο λάθος, οἱ ἄλλοι λένε: «Τί ἀνόητος πού εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. Ὅταν μιὰ γυναῖκα κἀνῇ ἓνα ἀνόητο λάθος οἱ ἄντρες λένε: «Τί ἀνόητες πού εἶναι οἱ γυναῖκες!»

«Detroit News»

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ ΤΑ ΔΕΝΔΡΑ !...

Ακριβώς έπειδή το δέντρο φαίνεται γερό και δυνατό, έπειδή τὰ φύλλα του και τὰ κλαδιά του άπλώνονται και ψηλώνουν, ό κόσμος νομίζει πως μπορεί να του κάνει κάθε κακό. 'Από καθαρή άγνοια ή από άφέλεια, άκόμη και οί ιδιοκτήτες τών δέντρων, τούς προκαλούν άνεπανόρθωτες ζημιές. Τό κακό έχει πάρει διαστάσεις και γι' αυτό νομίζουμε πως είναι καιρός να φωνάξουμε μερικά «μή». Τό άνάτηρο και μπανταρισμένο δέντρο δέν είναι μια άπλη γελοιογραφία όπως μπορεί να νομίσουν πολλοί.

Όπως κάθε ζωντανό όργανισμός, έτσι και τό δέντρο πρέπει να τό μεταχειριζόμαστε με προσοχή. Όσο άπασχολημένος και άν είναι ό ιδιοκτήτης με τις χαρές και τὰ παιγνίδια που άπολαμβάνει στην έξοχή, δέν πρέπει να παραμελή τὰ δέντρα του. Δέν του ζητάνε και τόσα πολλά. 'Ας μή τούς ξύνει όμως τό φλοιό. 'Ενα άνοιχτό τραύμα είναι πάντα κίνδυνος. Τὰ δέντρα τὰ τριγυρίζουν τόσα έντομα, που περιμένουν να θρούν μια πορτούλα άνοιχτή για να μπουν μέσα και να άρχίσουν την καταστροφή τους.

Έμποδιστε λοιπόν τὰ τραύματα για να έχετε τὰ δέντρα σας πολλά χρόνια. Προσέξτε όταν βγάζετε τὰ χόρτα που φυτρώνουν γύρω από τις ρίζες τών δέντρων. Βγάζετε τα με τὰ χέρια. Τό σκεπάρι θά χτυπήσει χωρίς να τό θέλετε στον κορμό και θά τόν τραυματίσει. 'Αν έχετε τόν κύλινδρο που ισιώνει τη χλόη, τὰ μάτια σας τέσσαρα ! μή τόν παραπλησιάζετε στα δέντρα.

ΜΗ στοιβάζετε σαβούρες, τσιμέντα ή άλλα υλικά κοντά στο δέντρο. Με τη βροχή μπορεί να δημιουργηθούν χημικές αντιδράσεις πολύ βλαβερές. ΜΗ μαζεύετε σωρούς χώματα γύρω από τό δέντρο. Οί ρίζες του παθαίνουν άτροφία γιατί δέν μπορούν να πάρουν άέρα. Και τό πιό άνθεκτικό δέντρο δέν θά ζήσει πολύ όταν ό άέρας που παίρνει δέν είναι άρκετός.

ΜΗ χύνετε σαπουνάδες και βρώμικα νερά πάνω από διακοσμητικά δέντρα ή φυ-

τά. Δέν βλάπτουν μόνο τις ρίζες και τό φλοιό. Καταστρέφουν τό φύλλωμα και στερούν τό δέντρο από τόν άέρα, δηλ. από την κυριότερη τροφή του.

ΜΗ καίτε τις φαλγές τών έντόμων. 'Ο άναμμένος δαυλός είναι συχνά πιό επικίνδυνος και από τὰ έντομα που πάτε να καταστρέψετε. Ρίχνετε λοιπόν πρώτα κάτω τις φαλγές, μαζεύετε τις σε ένα άνοιγμα μακριά από τὰ δέντρα και εκεί καίγεται.

ΜΗ δένετε καλώδια πάνω σε άδυνατισμένα κλαδιά. Τὰ κλαδιά θά λυγίσουν με άποτέλεσμα να σταματήσει ή κυκλοφορία του χυμού δηλ. του αίματος του δέντρου. ΜΗ σκαρφώνετε στα δέντρα, ούτε ως γιατρός. Τό σκαρφάλημα φέρνει μαζί του πολλούς κινδύνους άκόμη και όταν γίνεται από τόν πιό ειδικό.

ΜΗ κάνετε τό δέντρο στόχο για να μάθετε σκοποβολή. Τὰ βλήματα εισχωρούν βαθειά μέσα στον κορμό ή στα κλαδιά, και φυσικά άνοίγουν τό δρόμο στα διάφορα έντομα που περιμένουν άνυπόμονα για να κάνουν τό δέντρο δικό τους στόχο.

Μην ραντίζετε τὰ δέν-

('Από τό «House and Garden»)

ντρα όταν και με ό,τι σάς έρθει στο νού. Ρωτήστε τόν ειδικό. ΜΗ καίτε χαρτιά ή άλλα σκουπίδια κάτω από τό δέντρο. 'Εκτός από τὰ φύλλα και τὰ κλαδιά βλάπτετε τις ρίζες που είναι τρομερά ευαίσθητες. 'Αν μαλιστα είναι ρηχές ή ζέστη άσφαλώς θά τις καταστρέψει. Τή ζημιά μπορεί να μή την καταλάβετε άμέσως. Θά την δήτε όμως την έρχόμενη άνοιξη.

ΜΗ άφίνετε τούς νεαρούς έρωτευμένους να χαράζουν στα δέντρα τὰ άρχικά τους. Χαράζοντας την πατροπαράδοτη καρδιά πάνω στο δέντρο του προκαλείτε μεγάλες ζημιές.

ΜΗ δένετε στα δέντρα σκοινιά για άπλωμα και για κούνιες.

'Εκτός από τὰ 12 αυτά βασικά «μή» υπάρχουν και μερικά άλλα που θά είναι καλύτερα να τὰ θυμώσατε παρά να διορθώσετε τη ζημιά εκ τών ύστερων. Πολλά δέντρα είναι ευαίσθητα και, καθώς άπλώνονται κινδυνεύουν από τόν άνεμο ή τό χιόνι. Μή τὰ άφίνετε έτσι υποστηρίξετέ τα.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ: 'Εσύ παιδί μου, εξακολουθείς να ισχυρίζεσαι ότι είσαι άθώος, ενώ όκτώ άνθρωποι εδώ καταθέτουν ότι σε είδαν να κλέβεις τό αυτοκίνητο.

Ο ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ: Αυτό δέν έχει σημασία, κύριε δικαστά. 'Εγώ μπωρώ να σάς φέρω 8.000 ανθρώπους που να σάς πούν ότι δέν με είδαν να κάνω τέτοιο πράγμα.

«Constellation»

ΑΝ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΕΙΧΕ ΤΑΛΕΝΤΟ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ...

Του
TEHUDI MENUHIN

Πολλές φορές άκουσα να μου λένε ότι ασφαλώς θα θέλω να μεγαλώσω τα παιδιά μου σύμφωνα με την δική μου ανατροφή. Μ' αυτό έννοούσαν ότι θα μπορούσαν κι' αυτά να παρουσιαστούν στο κοινό, όταν θα γίνονταν όκτώ χρονών. Οί κουβέντες αυτές, όμως, είχαν πάντα την ίδια απάντησι από μένα: «Ο Θεός να φυλάξη!». Κι' αυτό όχι γιατί θεωρώ ότι ήμουν δυστυχισμένος σαν παιδί, ή γιατί θα ήθελα να ήταν διαφορετική ή ζωή μου. Κάθε άλλο. Δεν θα άλλαζα τη ζωή μου με κανενός άλλου και νοιώθω μεγάλη ευγνωμοσύνη για τον πατέρα μου, που καθοδήγησε τα βήματά μου με τόσο φρόνησι. Μιά καριέρα, όμως, σαν τη δική μου δεν είναι δυνατό να οργανωθεί σύμφωνα με ένα σχέδιο.

Η πρώτη μου επαφή με τη μουσική έγινε όταν ήμουν τριών έτων. Μιά μέρα οί γονείς μου, που δεν είχαν τότε μέσα να πληρώ-

Τουλάχιστον τα 95% των ανθρώπων έχουν έμφυτη αγάπη στη μουσική.

σουν κάποιον για να κάτση μαζί μου και να βγούν έξω, με πήραν μαζί τους σ' ένα ρεσιτάλ βιολιού. Η έπαφή ήταν μοιραία, φαίνεται, γιατί άμέσως επέμενα ν' αποκτήσω ένα βιολάκι δικό μου. Από κείνη την ημέρα άρχισα να μελετώ, ώρες πολλές κάθε μέρα, καμιά φορά και έπτά ώρες το είκοσιτετράωρο, όπως όταν δούλευα με τον Ζώρζ Ένέσκο στην πατρίδα του τη Ρουμανία ή με τον Άντόλφ Μπούς, στο Παρίσι. Από την πρώτη μου εμφάνισι στο κοινό, στον "Άγιο Φραγκίσκο, δεν θυμούμαι παρά μόνο πολλές γρηές κυρίες που μου έδιναν καρAMELLES. Θυμούμαι, όμως, ότι, μέσα στα 25 χρόνια που δίνω ρεσιτάλ, έπαιξα 1700 κονσέρτα και ότι πολλά απ' αυτά τα έπαιξα με συνθήκες κάθε άλλο παρά ευχάριστες. Μπορώ να ξεχάσω πόσο κακό έκανε στο βιολί μου ή ζέστη της Άφρικής, ή παγωνιά της Άλάσκας και ή ύγρασία των Τροπικών; Ξέρω ότι έπαιξα με

όλες τις μεγάλες όρχήστρες του κόσμου και ότι όλες άνεξαιρέτως είχαν διαφορετικό τρόπο έρμηνείας της μουσικής. Κάθε σολίστ έχει μία ιδανική αντίληψι για μία σύνθεσι, αλλά, όταν κανείς παίζει με άλλους 70 ανθρώπους και με ένα μαέστρο που έχει κι' αυτός τη δική του έρμηνεία, τότε βέβαια χρειάζεται μεγάλη ικανότητα προσαρμογής και προθυμία να κάνη κανένας υποχωρήσεις.

☆

Θά μπορούσε κανένας να βγάλη τὸ συμπέρασμα από όλα αυτά ότι δεν θέλω τα παιδιά μου να σπουδάσουν μουσική. Η σκέψι αυτή μου είναι περισσότερο ξένη από κάθε άλλη. Και μάλιστα είμαι ὁ πιὸ περήφανος πατέρας του κόσμου, γιατί ὁ γυιός μου, ὁ Σμίθ, που είναι 18 μηνών μπορεί κιόλας και τραγουδά. Όταν γίνη τριών-τεσσάρων χρόνων, έχω σκοπό να τονβάλω ν' άκούη μουσική. Δε θα τον αφήσω, όμως, να με άκούη όταν μελετώ, γιατί τα γυμνάσματα δεν έμπνέουν πάντα. Και μόλις δείξη τα πρώτα σημάδια, μόλις θελήση να πάρη τὸ βιολί μου και να γρατζουνίση κάτι στις χορδές, ή μόλις πλησιάση τὸ πιάνο και θελήση με τὸ ένα δάκτυλο να θρῆ έναν σκοπό, τότε θα του άρχίσω μαθήματα μουσικής.

Τα μαθήματα αυτά δε θα έχουν σκοπό να δημιουργήσουν ένα επαγγελματία μουσικό. Κύριος σκοπός τους θα είναι να φέρουν τη μουσική στη ζωή του παιδιού και έτσι να του δώσουν την ευκαιρία να κάνη καλύτερη τη ζωή του. Έχω πεισθῆ ότι ή μουσική έχει αυτή τη δύναμι. Έλευθερώνει την ψυχῆ του ανθρώπου, τὸν

Τὸ παίξιμο ενός μουσικοῦ ὁργάνου δίνει στὸ παιδί αὐτοπεποίθησι, τὸ ἀπελευθερώνει συναισθηματικά.

βοηθεῖ ν' ἀντιμετωπίζη καλύτερα τις ἀποτυχίες και εὐρύνει τὸ πνεῦμα του. Η μουσική είναι ὁ καλύτερος τρόπος για να ξεαπλώνεται ή άνεκτικότητα στὸν κόσμο.

☆

Αν τα παιδιά μου σπουδάσουν μουσική με την ιδέα ότι θα γίνουν επαγγελματίες, τὸ ζήτημα είναι διαφορετικό. Αν καταλάβαινα ότι τὸ ταλέντο του παιδιού και ή έπιθυμία να θέση τη μουσική σαν προορισμό της ζωῆς του είναι ισχυρότερα από τις αντιρρήσεις μου, θα έκανα ὅ,τι έκανε και ὁ σοφός πατέρας μου για μένα. Θα φρόντιζα να πάρη τὸ παιδί τὸν καλύτερο δάσκαλο του κόσμου, να μην έχη καμμιάν άλλη φροντίδα στο νοῦ του και να ἀναλάβη την γενική του μόρφωσι ένας ιδιαίτερος δάσκαλος. Θα επέμενα επίσης (αν άρχιζε την καριέρα του από μικρό παιδί) να ξεφύγη έντελῶς από τὸν κόσμο της δουλειᾶς του ἐπὶ δύο

Πρώτο βήμα: Παίξιμο στο πιάνο με το ένα δάχτυλο.

ρίση τόν έαυτό του και τόν κόσμο γύρω του.

☆

Δέν είναι καθόλου εύκολο νά θρῆ κανέναν τόν κατάλληλο δάσκαλο γιά ένα παιδί. "Αν δέν είναι ο κατάλληλος άνθρωπος, τότε μπορεί νά καταστρέψη τήν αγάπη τοῦ παιδιοῦ γιά τή μουσική καί νά κάνη άνεπανόρθωτο κακό. Είναι πιό σημαντικό νά ὑπάρχει κατανόηση ανάμεσα στό δάσκαλο καί στό παιδί, παρά νά είναι ο δάσκαλος μεγάλος μουσικός. Τώρα, θέβαια, μιῶ γιά τό δάσκαλο τοῦ παιδιοῦ, πού δέ θά γίνη ἐπαγγελματίας. Συμβουλεύω νά παρακολουθοῦν οἱ γονεῖς τίς ἀντιδράσεις τοῦ παιδιοῦ πρὸς τόν δάσκαλο. "Αν εἶναι ἀρνητικές, νά δοκιμάσουν ἄλλο πρόσωπο.

"Αν τό παιδί σας δέ δείξη καμμία ἐπιθυμία νά παίξη κάποιο μουσικό ὄργανο, μή τό θιάσατε ποτέ. Σιγά-σιγά, ὅμως, προσπαθήστε νά κινήσετε τό ἐνδιαφέρον τοῦ φέρνοντας τή μουσική στή ζωή του, χωρίς νά τό καταλάβῃ καί χωρίς νά ἐνοχληθῇ. "Αν τό ροδιόφωνο μεταδίδῃ ἕνα ὠραῖο κονσέρτο, πέστε στό παιδί νά μή κάνη φασαρία καί νά ἀκούσῃ. Δώστε του νά διαβάσῃ καλά βιβλία, πού θά τοῦ κινήσουν τό ἐνδιαφέρον γιά τή ζωή τῶν μεγάλων μουσικῶν. Πάρτε το μαζί σας πότε-πότε στή συναυλία ἢ στήν ὄπερα. Γιατί εἶμαι βέβαιος ὅτι τοῦλάχιστον οἱ 95 ἀπό τοὺς 100 ἀνθρώπους ἔχουν μιὰ ἔμφυτη συμπάθεια στή μουσική πού, ὅταν ξυπνήσῃ καί ὀδηγηθῇ στό σωστό δρόμο, κάνει τή ζωή καθε ἀνθρώπου πιό καλή, πιό εὐτυχισμένη, πιό πλήρη.

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΣΑΣ

ΟΠΩΣ ΕΙΝΑΙ

('Από τό «ELLE»)

Τό ψυχολογικό αὐτό τεστ ἀποτελεῖται ἀπό 8 ἐρωτήσεις πού ὑπεβλήθησαν σέ διάφορα πρόσωπα, τό καθένα μὲ κάποια ιδιαίτερη ἀξία στὸν τομέα του.

"Από τίς ἀπαντήσεις τους, καί πιθανόν ἀπό τίς δικές σας, ἂν ξέρετε νά βγάξετε συμπεράσματα, θά διαγνώσετε ἀστείες πλευρές τοῦ χαρακτήρα τους πού ἴσως δέν τίς φανταζόσαστε ποτέ.

Συχνά οἱ ἀπαντήσεις πού θά σᾶς δώσουν οἱ φίλες σας, ὅπως αὐτές πού μᾶς ἔδωσαν ἐμᾶς, θά εἶναι ἐνδιαφέρουσες αὐτές καθ' ἑαυτές. "Αλλά, ἂν μὲ τή βοήθεια τῆς διαισθησέως σας μπορέσετε νά θρῆτε τό θαυότερο νόημά τους, ἐμεῖς θά σᾶς δώσουμε τὸν τρόπο νά τίς καταλάβετε πέρα-γιά πέρα.

"Ὡστόσο μὴν ξεχνᾶτε, ὅτι ἕνας ψυχολόγος πού μεταχειρίζεται αὐτό τό τεστ σάν μέσον διαγνωστικό, πρέπει, γιά νά εἶναι βέβαιος γιά τὸν ἀσθενή του, νά τό συμπληρώσῃ μὲ ἕνα εἶδος ἐξετάσεως τοῦ διανοητικοῦ τοῦ ἐπιπέδου καί μὲ διάφορα ἄλλα στοιχεία, πού γιά νά διαγνωστοῦν καί νά μελετηθοῦν, χρειάζεται ἀρκετὴ δουλειά.

Προσέξτε λοιπόν, μὴν πάρετε τὸν ἑαυτὸ σας γιά ψυχολόγο, καί δοκιμάστε ἀπλῶς νά διασκεδάσετε μὲ τὰ σοφὰ μας μυστικά...

1. Ποιὰ ἦταν ἡ μεγαλύτερη ἀποτυχία στή ζωή σας ;

"Αν φέρνετε στό νοῦ σας μὲ κέ-

φι ἢ τοῦλάχιστον μὲ ἀδιαφορία μιὰ περασμένη ἀποτυχία σας, εἰστε ἀπὸ κείνους πού δέν χάνονται σέ μάταιες θλίψεις καί ξέρουν νά ἀντικρύζουν μὲ θάρρος καί αὐτοπεποίθησι τή ζωή.

"Ἰσως, ὅμως, νά μὴ θυμᾶστε καμμία ἀπογοήτευσί ἀπὸ τή ζωή σας. Τότε, αὐτό πού θά φανταστήτε σάν δυνατὴ ἀποτυχία, θά σᾶς δώσῃ ἐκεῖνο πού χωρὶς νά τό καταλαβαίνετε, τοῦ δίνετε τή μεγαλύτερη σημασία στή ζωή. Πρόκειται γιά τὸν ἔρωτα, γιά τίς σπουδές, τὰ σπὸρ ἢ τό ταλέντο σας στή μαγειρική ;

Φαντάζεστε τήν καταστροφὴ σάν μιὰ ἀποτυχία δημοσίαι ; κάτι σάν γκάφαι ; σᾶς κατέχει ἡ ἰδέα πὼς δέν μπορείτε νά ἐπιτύχετε ; Πέστε πὼς ὁ κόσμος δέν ἔχει τὰ μάτια του στηλωμένα ἐπάνω σας. "Αν ἔχετε τὸ αἶσθημα ὅτι κάθε δουλειά πού ἀρχίζετε εἶναι προωρισμένη νά ἀποτύχῃ, τό σύμπλεγμα κατωτερότητος πού σᾶς κατέχει ἀσφαλῶς θά σᾶς βασανίζῃ πολύ.

"Αντιδράστε καί κυτᾶστε νά διορθώσετε τή γενική σας κατάσταση. Πάντα ὑπάρχει καιρὸς.

2. Ποιὰ ἡλικία θά διαλέγατε γιά νά περάσετε ὅλη σας τή ζωή ;

Τό ἐρώτημα αὐτό εἶναι πολὺ σημαντικό. "Αν μπορείτε νά πῆτε ὅτι ἀπὸ κάθε ἡλικία προσπαθήσατε νά διαφυλάξετε αὐτό πού κερδίσατε, εἶναι καλὸ σημάδι γιά σᾶς. Οἱ γονεῖς σας, ὁ ἄνδρας

σας, τὰ παιδιά σας, θὰ εἶναι ἀσφαλῶς πολὺ εὐτυχισμένοι μαζί σας.

"Αν ἐπιθυμῆτε νὰ ξαναβρῆτε τὰ παιδικὰ σας χρόνια, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εἶστε τύπος δειλὸς καὶ φοβᾶστε τὶς εὐθύνες καὶ τὸν ἀγῶνα. "Αν ὑπάρχει καιρὸς, φροντίστε νὰ βρῆτε ἕνα σύντροφο πρὸς ἡλικιωμένο ἀπὸ σᾶς.

Συχνὰ οἱ νέοι παρακαλοῦν νὰ μεγαλώσουν. "Όταν δὲν ἔχουν περάσῃ τὰ εἴκοσι, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι σοβαρὸ. Ἀργότερα, ὅμως... Χμ... Προσέξτε. Μὴν περιμένετε νὰ σᾶς πέφτουν ὅλα στὰ χέρια σας.

Οἱ ἄνθρωποι πού ἔχουν εὐδοκίμησι σὲ κάτι, προτιμοῦν συνήθως νὰ ξαναβροῦν τὴν ἡλικία ὅπου ἄρχισαν νὰ ἀναγνωρίζονται. "Όσο γιὰ μιὰ γυναῖκα εἶναι τελείως φυσικὸ νὰ θέλῃ νὰ ξαναβρῇ τὰ τριάντα τῆς χρόνια.

3. "Αν χάνετε ὅ,τι ἔχετε καὶ δὲν ἔχετε τί θὰ κάνετε ;

"Αν ξαναρχίζατε μὲ θάρρος τὴν σταδιοδρομία σας ἀπὸ τὴν ἀρχή, καὶ μάλιστα στὸ ἴδιο πεδίο, εἶστε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού ἀσφαλῶς θὰ θριαμβεύσουν.

"Αν φροντίσετε νὰ βρῆτε μιὰ μικροδουλίτσα τῆς ρουτίνας πού νὰ μὴν σᾶς παρακουράζῃ, εἶστε τύπος πού ἀποθαρρύνετε εὐκολα καὶ ἡ ζωὴ σᾶς παίρνει ἀπὸ πάνω.

"Αν σκεφθῆτε νὰ πέσετε ἀπὸ τὸ παράθυρο, τὸ ψυχικὸ σας σθένος εἶναι πολὺ φτωχὸ καὶ, χωρὶς ὕλικά ἀγαθὰ, ἡ ζωὴ δὲν σημαίνει τίποτε γιὰ σᾶς.

4. "Αν ξαφνικὰ στὸ μέρος πού βρίσκεστε ἐπίανε φωτιά, τί θὰ σκεπτόσαστε νὰ σώσετε ;

"Αν ζητήσετε νὰ βρῆτε ἕνα

ροῦχο γιὰ νὰ μὴ βγῆτε γυμνός, θὰ πῇ πὼς εἶστε τύπος σεμνὸς καὶ συντηρητικὸς. "Αν ζητήσετε νὰ πάρετε μαζί σας κάποιον ἐνθύμιον πού δὲν ἔχει παρὰ αἰσθηματικὴ ἀξία, εἶστε τύπος ρωμαντικὸς. "Αν τὸ ἀντικείμενον πού θὰ προτιμήσετε εἶναι κάτι μὲ ὕλική ἀξία, τότε εἶστε τύπος πρακτικὸς. Δὲν σκεφθήκατε νὰ πάρετε τίποτε ; Παρατεῖστε πολὺ εὐκολα, καί, προσοχή ! Αὐτὸ μπορεῖ νὰ σᾶς χαλάσῃ ἕναν μεγάλο ἔρωτα, ἂν νομίσετε ὅτι δὲν παίρνετε ὅ,τι σᾶς ἀνήκει. Δὲν θὰ ἔχετε τὸ θάρρος νὰ τὸ διεκδικήσετε.

5. Ποιὸ ἦταν τὸ περιστατικὸ πού σᾶς ἔφερε στὴ μεγαλύτερη ἀμχανία ;

Πάντα εἶναι τρομερὸ νὰ γίνεται κανεὶς ἀστεῖος. "Αν τὸ σκέπτεστε χωρὶς νὰ πειράζεστε εἰσθε φυσιολογικὸς ἄνθρωπος. "Αν ἡ ἀνάμνησι αὐτοῦ τοῦ περιστατικοῦ σᾶς καταδιώκει, τότε προσοχή, ἰδίως ἂν ἡ ἀπάντησί σας στὴν πρώτη ἐρώτησι δὲν εἶναι πολὺ αἰσιόδοξη. Μπορεῖ νὰ δυσκολέψῃ πολὺ τὴν προσαρμογὴ σας στὸν κόσμον καὶ νὰ σᾶς ἀφήσῃ μιὰ πικρία ἀπέναντι στὴ ζωὴ. Ἐνοχλεῖστε ὅταν γνωρίζετε καινούργια πρόσωπα ; Προμηθευτῆτε ἀμέσως ἕνα καθρεφτάκι καὶ κυττᾶτε νὰ ἀντλήτε ἀπ' αὐτὸ λίγη ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτὸ σας, ἀφοῦ προηγουμένως ἐπιθεωρήτε τὸ μακιγιάζ σας.

6. "Αν θρῖσκόσασταν σὲ δύσκολη θέσι, τίνος τὴ συμβουλὴ θὰ ζητούσατε ;

"Αν δὲν συμβουλευέστε παρὰ τὸν ἑαυτὸ σας, τοῦ ἔχετε ἐμπιστοσύνη, εἶστε πεισματάρης. "Αν προστρέχετε στοὺς ἀνθρώπους

Τέσσερες γνωστότατοι Γάλλοι, οἱ ὁποῖοι ἀπαντοῦν στὶς 8 ἐρωτήσεις τοῦ ψυχολογικοῦ τέστ. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ : Μαρσέλ Ροσά, Ζάν Κοκτώ, Ρενέ Κλαίρ καὶ Μωρίς Γαρσόν.

τοῦ σπιτιοῦ σας, ἢ στοὺς φίλους σας, αὐτὸ σημαίνει πὼς ἐμπιστεύεστε αὐτούς. "Αν ἀκοῦτε ἀπόλυτα ὅ,τι σᾶς λένε οἱ ἄλλοι, ἔχετε τὴν τάσι νὰ ἀποφεύγετε τὴν πραγματικότητα καὶ τὸν ἀγῶνα. "Αν ζητᾶτε συμβουλὴ ἀπὸ τὸ δικηγόρον σας, εἰσθε λογικὸς τύπος. Γιὰ νὰ χρησιμοποιήσετε τὴ θέσι ἐνὸς προσώπου μὲ συγκεκριμένο σκοπὸ, δὲν θὰ πῇ πὼς εἶστε κάπως περισσότερο ἀπὸ τὸ κανονικὸ ὁπαδὸς τοῦ ρεαλισμοῦ ;

7. "Αν σᾶς ἔμεναν 24 ὥρες νὰ ζήσετε, πὼς θὰ τὶς περνούσατε ;

"Αν προτιμούσατε νὰ τὶς περάσετε κοντὰ σὲ κείνους πού ἀγαπᾶτε, εἶστε φύσις εὐαίσθητη καὶ ἀκοῦτε τὴν καρδιά σας. "Αν προτιμᾶτε νὰ τὶς περάσετε μόνη σας, τότε εἶσατε τύπος μᾶλλον κατηφὲς καὶ ἀνικανοποίητος ἀπὸ τὴ ζωὴ. "Αν ἀποφασίσετε νὰ καταλάβετε κάτι πολὺ σημαντικό προτοῦ φύγετε ἀπὸ τὴ ζωὴ εἶστε ἐπίμωον, ἀλλὰ σᾶς ἐνδιαφέρει πολὺ ἡ γνώμη πού ἔχουν οἱ ἄλλοι γιὰ σᾶς.

"Αν ἐξακολουθῆτε ἡρεμα τὴν καθημερινή σας δουλειά, εἶστε μοιρολάτριάς καὶ ἔχετε δυνατό χαρὰ κτηρᾶ.

8. Ποιὸ μέρος θὰ διαλέγατε γιὰ νὰ περάσετε τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ σας ;

"Αν θὰ προτιμήσετε τὸ μέρος ὅπου ζήσατε ὅλα σας τὰ χρόνια, θὰ πῇ πὼς εἶστε ἱκανοποιημένη ἀπὸ τὴ ζωὴ σας. "Αν διαλέξετε κάποιον μαγικὸ καὶ ἀπομακρυσμένο μέρος, προσέξτε τὴ φαντασία σας, τὸ σνομπισμό σας καὶ τὴν τάσι σας πρὸς τὴν πικρία καὶ τὸ ἀνικανοποίητο.

"Αν δὲν σκεφθῆτε κανένα μέρος, ἡ ἐσωτερικὴ ζωὴ σας εἶναι ἀρκετὰ πλούσια, ὥστε νὰ αἰσθάνεστε εὐτυχὲς παντοῦ καὶ νὰ ὑπερνικάτε κάθε κατάστασι. Εἶστε, ὅμως, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού δὲν δένονται μὲ τίποτα καὶ ἂν στὴν περίπτωσι τῆς πυρκαϊᾶς δὲν θὰ διαλέγατε τίποτα γιὰ νὰ τὸ σώσετε, τότε φέρεσθε πρὸς τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν μελαγχολία.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Στὰ παραπάνω 8 ἐρωτήματα ἀπάντησαν διάφοροι γνωστότατοι Γάλλοι — συγγραφεῖς, καλλιτέχνες, ἐπιστήμονες καὶ ἄλλοι. Οἱ πρὸς ἐνδιαφέροντες ἀπαντήσεις εἶναι τοῦ περίφημου ράπτη Μαρσέλ Ροσά, τοῦ Ζάν Κοκτώ, τοῦ Ρενέ

Κλαίρ και του Μωρίς Γκαρσόν— πού πέρασε το Φεβρουάριο από την 'Αθήνα και έδωσε δυο διαλέξεις. Οί απαντήσεις τους είναι οί έξης στα 8 έρωτήματα με την παραπάνω αριθμητική τους σειρά :

Οί απαντήσεις

του κ. ΜΑΡΣΕΛ ΡΟΣΑ

1. 'Η άποτυχία μου να επιβάλω τη μακρυά φούστα που έγινε της μόδας ύστερα από πέντε χρόν:α.

2. 10 χρόνια περισσότερο από ό,τι είμαι τώρα, γιατί δεν ξέρω πώς θα είναι.

3. Θα ήθελα να ξαναβρω τη φιλοδοξία που είχα όταν ήμουν παιδί : θα δημιουργούσα ένα καινούργιο όνομα, μια καινούργια προσωπικότητα.

4. Σάν συντηρητικός που είμαι συνηθίζω να κρατάω πάντα μέσα σε ένα κουτί όλα τα σουβενίρ των παιδικών μου και των νεανικών μου χρόνων. Αυτό θα ξηραίνεται μαζί μου.

5. 'Ενα μπάνιο που έκανα πριν από 15 χρόνια στην πλάξ του Σαιν Τροπέ. 'Αφησα το μαγιώ μου στην άμμουδιά, και όταν ξύγαινα είδα να το κρατούν δυο χωροφύλακες. 'Ωσπου να τους το πάρω κρίθηκε.

6. Τόν έαυτό μου.

7. Κοντά στην αγαπημένη μου.

8. Σε ένα έξοχικό σπιτάκι στη Νότιο Γαλλία.

Οί απαντήσεις

του κ. ΜΩΡΙΣ ΓΚΑΡΣΟΝ

1. Το ότι ποτέ μου δεν μπόρεσα να καταλάβω τη μουσική.

2. 'Από τα τριάντα ως τα σαράντα.

3. Θα ξαναρχινόμουν στη δουλειά. Δεν έχει σημασία τί θα ξανα.

4. Τίποτε.

5. 'Ωρισμένα προβλήματα επαγγελματικής συνειδήσεως για τα όποια δεν μπορώ να μιλήσω.

6. Θα προσπαθούσα να τα βγάλω πέρα μόνος μου.

7. Θα έπεφτα να κοιμηθώ.

8. Δεν θα έπληττα πουθενά.

Οί απαντήσεις

του κ. ΖΑΝ ΚΟΚΤΩ

1. Κάθε τι σημαντικό γεννιέται ύστερα από μία άποτυχία. Πίσω από κάθε θρησκεία και ήρωισμό βρίσκεται μια άποτυχία.

2. 'Αφού δεν πρόκειται ο άνθρωπος να μένη πάντα παιδί, ή καλύτερη ηλικία είναι ανάμεσα στα σαράντα και πενήντα. 'Ο άνθρωπος γίνεται τότε θεατής και μάλιστα ψυχραιμος.

3. Θα εξακολουθούσα τον ρυθμό που είχα ως τώρα. 'Υπάρχουν δύο κατηγορίες ανθρώπων. 'Εκείνοι στους όποιους τα πράγματα μένουν όπως έρχονται, και εκείνοι στους όποιους όλα αλλάζουν. 'Ανήκω στους δεύτερους.

4. Θα προσπαθούσα να σθήσω τη φωτιά.

5. Σχεδόν κάθε σοβαρή κατάσταση είναι και δυσάρεστη. Το χειρότερο είναι όταν τίθεται το πρόβλημα να αδικήσης ή να αδικηθής. 'Ο φόβος αυτός με έκανε να χάσω πολλές ευκαιρίες και αυτός είναι ή αίτία που δεν μπορώ να άπαντήσω.

6. Συνήθως ζητάω τη συμβουλή ενός πεθαμένου : του Ραϋμόν Ραντιγκέ, γιατί πάντα μαντεύω αυτό που θα μου πη, και γιατί αυτό ποτέ δεν είναι εκείνο που θα έλεγα εγώ στον έαυτό μου.

7. Κοντά στους φίλους μου (χωρίς να τους πω πως έχω μόνον 24 ώρες ζωή μπροστά μου).

8. Δεν θα διάλεγα το Παρίσι που με έφτιαξε τέτοιο άνθρωπο που εγώ δεν θα ήθελα να γνωρίσω ποτέ. Θα πήγαινα σε ένα μέρος όπου θα ζούσα χωρίς να κουράζω το μυαλό μου με χίλιες δυο λεπτομέρειες.

Οί απαντήσεις

του κ. PENE ΚΛΑΙΡ

1. Στο προσωπικό πεδίο ή άδυναμία μου να πιστέψω με πάθος σε κάτι. Στο επαγγελματικό ή έλλειψη ευκολίας.

2. Τα τριάντα ή τα τριάντα πέντε. Φυσικά όχι τα είκοσι.

3. Μου φαίνεται πως θα δοκιμάζα να ξαναρχίσω από την άρ-

χή στο πεδίο των δυνατοτήτων μου και των γνώσεών μου.

4. Δεν θα μπορούσα να διαλέξω και έπομένως δεν θα έπαιρνα τίποτε.

5. Κάποτε σε μία έκθεσι, ένοιώσα κάποιον να με πλησιάζη και να με άγκαλιάζη. 'Ηταν ένας άγνωστος, ο όποιος με ρώτησε τα νέα μου. Του άπάντησα προσπαθώντας να θυμηθώ το όνομά του, ώσπου κάποια στιγμή τον άκουσα να φωνάζη «'Ω! με συγχωρείτε σας πήρα για άλλον».

6. Κάποιον που να τον ξέρω πολύ λίγο.

7. Θα τις περνούσα φλυαρώντας με τους φίλους μου λένοντάς τους ότι έχω μόνο 24 ώρες ζωή.

8. Είμαι πολύ δεμένος με τη Νότιο Γαλλία και την έξοχή. Θα έμενα στη Γαλλία, στο μικρό σπιτάκι που έχω στο Σαιν - Τροπέ.

—Και εγώ σου λέω ότι αν καπνίζης γόπες από άμερικανικά τσιγάρα, είσαι πουλημένος στους δυτικούς ιμπεριαλιστές!...

ΤΑΞΙΔΙ

ΜΕ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ...

Τὰ αγωνιώδη ἐρωτήματα τῶν γονέων

ΤΙ ΞΕΡΕΤΕ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΤΕ;

Τοῦ

A. SCHEINFELD

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙ : Οἱ ἀρχὲς τῆς Οὐκρανίας ἐξεπλάγησαν ὅταν ἀνεκάλυψαν ὅτι κυκλοφοροῦσαν πολλὰ χαρτονομίσματα τῶν 1.000 ρουβλίων, σκισμένα στὴ μέση καὶ ξανακολλημένα. Ὅταν ἀνακαλύφθηκε τὸ γιατί, προκάλεσε πολλὰ σκάνδαλα, ἀκόμη καὶ διαζύγια. Ὑπεύθυνος γιὰ ὅλα ἦταν ἕνας Δὸν Ζουάν ἀπὸ τὸ Αἰκατερινοσλάβ. Ὁ κύριος αὐτὸς εἶχε τὴν ἰδέα νὰ στείλῃ στὶς ὁμορφες κοπέλλες τῆς πόλεως του ἀπὸ μισὸ χιλιάριο, καλώντας τις νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν προσωπικῶς γιὰ νὰ πάρουν τὸ ἄλλο μισό. Σύμφωνα μὲ τὸ κοινοπολιό, παραπάνω ἀπὸ ἑκατὸ κοπέλλες δέχτηκαν τὴν πρόσκλησι.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ : Ὁ Ἀχμέτ Χουσεΐν, ἕνας πλούσιος τοῦ Καΐρου εἶχε ἕνα σκύλο τὸν ὁποῖο ὑπεραγαποῦσε. Κάποτε ἀποφάσισε νὰ παντρευτῇ, καὶ τότε εἶχε δυὸ ἀγάπες στὴ ζωὴ του : τὴ γυναῖκα του καὶ τὸν σκύλο του. Τὴν ἐπομένη τοῦ γάμου του εἶδε ὅτι ὁ σκύλος του τὸν ἀπέφευγε. Οἱ μέρες περνοῦσαν καὶ ἡ ἀποδοκιμασία τοῦ σκύλου γιὰ τὸν ἀφέντη του, ὅταν ἦταν μαζί μὲ τὴν γυναῖκα του, διαρκῶς μεγάλωνε. Στὰ μάτια του ὁ Ἀχμέτ διέκρινε μιὰ φοβερὴ περιφρόνησι. Αὐτὸ συνεχίστηκε ἀρκετοὺς μῆνες. Τώρα ὁ Ἀχμέτ ἔχει κάνει αἰτήσι διαζυγίου. Αἰσθάνεται πὼς δὲν μπορεῖ νὰ χάσῃ τὴν ἐκτίμησι τοῦ σκύλου του.

ΜΑΙΡΥΛΑΝΤ : Λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ 1937, ὅποτε ἔγινε ἕνας εἰδικὸς νόμος, τὸ Ἐλκτον τοῦ Μαίρυλαντ, μιὰ μικρὴ πόλι μὲ ἑξὶ χιλιάδες οἰκογένειες, εἶχε περὶ τὰ 250.000 δολλάρια εἰσόδημα τὸ χρόνο ἀπὸ τὰ 12.000 ζευγάρια, ποὺ πῆγαιναν ἐκεῖ γιὰ νὰ παντρευτοῦν.

BENEZΟΥΕΛΑ : Στὸ Καρακάς τὰ ἐρωτικὰ γράμματα πηγαίνουν χωρὶς γραμματόσημα, ἀρκεῖ νὰ βρί-

σκῶνται μέσα σὲ κόκκινο φάκελλο.

ΜΕΞΙΚΟ : Ὁ δήμαρχος τοῦ Ταμπέικο ἔδωκε μιὰ διάταξι, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία αὐτοὶ ποὺ φτιάχνουν τὶς βιτρίνες τῶν μαγαζιῶν, ἀπαγορεύεται νὰ ντύνουν ἢ νὰ ξεντύνουν μιὰ κούκλα μέσα στὴ βιτρίνα, χωρὶς νὰ κατεβάσουν τὰ ρολά. Οἱ γερνότεροι εἶναι πολὺ εὐχαριστήσιμοι ἀπὸ τὴ διάταξι αὐτή, γιατί, λένε, τὸ θέαμα γεννοῦσε πονηρὲς καὶ κακὲς σκέψεις στοὺς περαστικούς. Ὡστόσο, γιὰ τὰ ἦθη αὐτῶν ποὺ γδύνουν καὶ ντύνουν τὶς κούκλες, ὁ δήμαρχος δὲν ἔλαβε ἀκόμη κανένα προστατευτικὸ μέτρο.

ΠΕΡΣΙΑ : Στὰ 1873, ὁ Σάχης τῆς Περσίας Νάσρ-Ἐλ-Ντίν, πῆγε στὸ Παρίσι. Ἐνα βράδυ, στὴν ὀπερα, τόσο πολὺ ἐνθουσιάστηκε μὲ τὶς μπαλλαρῖνες ὥστε διέταξε νὰ τοῦ ἀγοράσουν τὶς μισὲς γιὰ τὸ χρέμι του. Ἐπειδὴ, ὁμως, δὲν μποροῦσε νὰ πάρῃ τὶς χορεύτριες στὴν Περσία, ἀγόρασε καμμιά ἑκατοστὴ κουστούμια σὰν αὐτὰ ποὺ φοροῦσαν οἱ μπαλλαρῖνες. Οἱ κυρίες τῆς Περσικῆς Αὐλῆς πῆραν τὰ κουστούμια γιὰ τὴ μόδα τοῦ Παρισιῶ καί, παραπάνω ἀπὸ 50 χρόνια συνήθιζαν νὰ φοροῦν κοντὲς φουστίτσες, εὐτυχῶς μόνον μέσα στὸ παλάτι.

ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ : Μόνον τέσσερις γυναῖκες σὲ ὅλη τὴν ἱστορία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κατηγορήθηκαν καὶ καταδικάστηκαν ἐπὶ διαταράξει τῆς κοινῆς ἡσυχίας. Ἡ πρώτη ἦταν ἡ Ἄνν Ρόαγιαλ, ἡ ὁποία, τὸ 1829, στὴν Οὐάσιγκτων ἀναγκάστηκε νὰ πληρώσῃ 10 δολλάρια πρόστιμο καὶ 50 δολλάρια ἀποζημίωσι. Οἱ ἄλλες τρεῖς ἦταν οἱ ἀδελφές Ζνόσκο ἀπὸ τὸ Πίτσμπουργκ, οἱ ὁποῖες τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1947 καταδικάστηκαν σὲ φυλάκισι 23 μηνῶν.

Χιλιάδες χρόνια τώρα οἱ ἄνθρωποι, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ γίνουν γονεῖς, εἶχαν διάφορες ἀπορίες καὶ ἔθεταν πολλὰ ἐρωτήματα γιὰ τὰ ὁποῖα, ὁμως, δὲν ἔπαιρναν ποτὲ σωστὴ ἀπάντησι. Οἱ ἐπιστήμονες κατάρθωσαν τελευταῖα νὰ σηκώσουν τὸν πέπλο τοῦ μυστηρίου ποὺ ἐκάλυπτε τὶς ρίζες τῆς ζωῆς. Καὶ εὐτυχῶς τώρα οἱ ἀπαντήσεις εἶναι σωστές.

Μποροῦμε νὰ κάνουμε τίποτα γιὰ νὰ γίνῃ τὸ παιδί μας ἀγόρι ἢ κορίτσι ;

Ὁχι. Τὸ φύλο καθορίζεται τὴν ὥρα τῆς συλλήψεως ἀπὸ ἐκεῖνο ἀπ' τὰ δύο εἶδη τῶν σπερματοζωαρίων ποὺ θὰ γονιμοποιήσῃ τὸ ὠαριο τῆς μητέρας. Οἱ γονεῖς δὲν μποροῦν νὰ ἐπέμβουν μὲ κανένα τρόπο.

Μπορῶ νὰ καταλάβω τὸ φύλο τοῦ παιδιοῦ μου προτοῦ γεννηθῇ ;

Ὁχι. Ἡ γνώμη ὅτι τὸ ἐμβρυο τοῦ ἀγοριοῦ κλωτσάει πιὸ δυνατὰ εἶναι λανθασμένη.

Τί χρῶμα θὰ ἔχουν τὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ μου ;

Ἄν οἱ δυὸ γονεῖς εἶναι γαλανοί, εἶναι σχεδὸν βέβαιον ὅτι καὶ τὸ παιδί θὰ γίνῃ γαλανό. Ἄν ὁ ἕ-

νας εἶναι γαλανὸς καὶ ὁ ἄλλος εἶχε μητέρα ἢ πατέρα ἢ ἀδελφὸ ἢ ἀδελφὴ μὲ γαλανὰ μάτια, ὑπάρχουν πιθανότητες 50—50 νὰ γίνῃ τὸ μωρὸ γαλανό. Ἄν καὶ οἱ δυὸ γονεῖς ἔχουν σκοῦρα μάτια, ἀλλὰ καὶ οἱ δυὸ στὴν οἰκογένειά τους εἶχαν γαλανοὺς συγγενεῖς, ἡ πιθανότητα εἶναι 1 στὰ 4 νὰ γίνῃ τὸ παιδί γαλανό. Ἄν δὲν ὑπῆρχαν γαλανὰ μάτια καθόλου στὴν οἰκογένεια, τότε τὸ παιδί θὰ ἔχῃ σκοῦρα μάτια.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὸ παιδί θὰ μοιάσῃ ἀπὸ τοὺς γονεῖς σὲ κείνον ποὺ ἔχει πιὸ ἔντονα καὶ ἀδρὰ χαρακτηριστικά ;

Ὡς ἕνα σημεῖο ναί. Ἄν πάρουμε τὰ ἀτομικὰ χαρακτηριστικὰ τῶν γονέων, ὅσα εἶναι πιὸ ἔντονα—ἡ μεγάλη μύτη, τὰ μεγάλα αὐτιά, τὰ μεγάλα μάτια, τὰ μακρὰ ματόκλαδα—ἔχουν τὶς μεγαλύτερες πιθανότητες νὰ ἐμφανιστοῦν στὸ παιδί. Ἄν ἕνα ἰδιαίτερο χαρακτηριστικὸ τὸ εἶχαν ἄνθρωποι πολλῶν γενεῶν μιᾶς οἰκογενείας καὶ τὸ ἔχει καὶ ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς γονεῖς, τότε ὑπάρχει ἡ ἴδια πιθανότητα νὰ τὸ ἔχῃ καὶ τὸ παιδί.

Καὶ οἱ δυὸ μας δὲν εἴμαστε καθόλου ὁμορφοί. Ἐχει πιθανότη-

τα το παιδί μας να γίνει ωραίο ;

Μεγάλη. "Αν και οι όμορφοι γονείς έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να αποκτήσουν ωραία παιδιά, είναι πολύ πιθανό δυο άσημαντοι στο εξωτερικό γονείς να έχουν μέσα τους κάποια κληρονομικότητα που θα τους δώσει ένα παιδί καλλονή.

'Ακούω πολλά για παιδιά που γεννιούνται παραμορφωμένα ή ανάπηρα, γιατί ή μητέρα στην έγκυμοσύνη έπαθε κάποιο σόκ. Είναι αλήθεια αυτό ;

Και βέβαια όχι. Δεν υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ του νευρικού συστήματος του παιδιού και της μητέρας, ώστε να δικαιολογηθεί παραμόρφωση του παιδιού. 'Η φαντασία και οι συμπτώσεις δημιουργήσαν τη φήμη αυτή.

"Αν έμεις οι γονείς είμαστε έρωτευμένοι, το παιδί μας θαχη μεγαλύτερες πιθανότητες να έχει ήπιο χαρακτήρα ;

Ναί, αλλά όχι από κληρονομικότητα ή επίδραση πριν από την γέννησή του. Αυτό θα γίνει μόνο γιατί ή ατμόσφαιρα στην οποία θα γεννηθεί και θα μεγαλώσει το παιδί θα το βοηθήσουν να αποκτήσει ήπιο χαρακτήρα.

Το παιδί κληρονομεί το χαρακτήρα εκείνου από τους γονείς, που έχει την ισχυρότερη προσωπικότητα ;

"Οχι. Το παιδί δεν κληρονομεί τον χαρακτήρα κανενός. Αρχίζει τη ζωή του με όρισμένες κληρονομικές διαθέσεις, τις οποίες συνθέτουν τα «γέννη» που πήρε και από τους δυο γονείς, ο χαρακτήρας του, όμως, διαμορφώ-

νεται με την ανατροφή, την πείρα και τις επιδράσεις.

'Ο άντρας μου κι' εγώ είμαστε πολύ λίγο μορφωμένοι. Αυτό σημαίνει ότι το παιδί μας θα γεννηθεί λιγώτερο έξυπνο από τα άλλα που οι γονείς τους είναι μορφωμένοι ;

"Οχι. 'Η εύφυια του παιδιού δεν επηρεάζεται από την μόρφωση των γονέων. 'Η ύπαρξη ή ή έλλειψη μορφώσεως δεν μπορεί ν' αλλάξει καθόλου τους κληρονομικούς παράγοντες της εύφυιας.

'Ο άντρας μου γύρισε από τον πόλεμο σοδαρα πληγωμένος. "Αν κάνουμε παιδί, θα είναι μήπως ελαττωματικό ;

Καθόλου. "Όταν ένας άντρας μπορεί να κάνει παιδί, ή σωματική του κατάσταση, ή υγεία ή ή ηλικία δεν μπορούν να επηρεάσουν το παιδί.

'Ο άντρας μου, όταν ήταν νέος, είχε ένα μεταδοτικό νόσημα. "Υπάρχει φόβος να το κληρονομήσει το παιδί μας ;

"Οχι. Κανένας παθογόνος οργανισμός δεν μεταδίδεται κληρονομικά στο παιδί. "Αν, όμως, ή μητέρα είχε άρρωστηση και αυτή, μπορεί να μεταδώσει το μικρόβιο στο παιδί προτού γεννηθεί. "Αν ο άντρας έχει γιαιτρευτή, το παιδί του δεν κινδυνεύει άπ' αυτόν.

Το παιδί μου θα έχει στενώτερο δεσμό αίματος με μένα, παρά με τον άντρα μου ;

"Οχι. Ούτε μια σταγόνα από το αίμα της μητέρας, όπως είναι, δεν πηγαίνει στο παιδί της. Το

αίμα της αναλύεται σε διάφορα συστατικά που φιλτράρονται μέσα από τον πλακούντα και άπ' αυτά το παιδί φτιάχνει το δικό του αίμα.

Τί πιθανότητες έχω να κάνω δίδυμα ;

Οι πιθανότητες σε κάθε έγκυμοσύνη για δίδυμα είναι περίπου 1 στα 90, για τρίδυμα 1 στις 8.000 και για τετράδυμα 1 στις 700.000

Σε μια μεγάλη οικογένεια το τε-

('Από το «Woman's Home Companion»)

λευταίο παιδί είναι πιθανώτερο να κληρονομήσει έντελώς διάφορο χαρακτήρα από το πρώτο ;

"Οχι. 'Η κληρονομικότητα δεν έχει καμιά σχέση με τη σειρά γέννησεως. Το περιβάλλον, όμως, ναί. Τα μικρότερα παιδιά βρίσκουν γονείς που έχουν αποκτήσει πείρα, είναι συχνά πιο εύποροι και έχουν και τα μεγαλύτερα παιδιά τους που βοηθούν στην ανατροφή κ.λ.π. Γι' αυτό το μικρότερο παιδί συχνά αναπτύσσεται πιο γρήγορα και έχει τάσεις ανεξαρτησίας.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

"Όσο ζή κανείς του προσφέρουν αγκάθια. "Όταν πεθάνη του φέρνουν τριαντάφυλλα.

'Ανατόλ Φράνς

Το πιο άνθελληνικό πράγμα που μπορούμε να κάνουμε είναι να αντιγράφουμε τους "Ελληνες. Ουδέποτε οι "Ελληνες άντέγραψαν άλλους λαούς.

A. N. Whitehead στο «Adventures of Ideas»

Ποτέ σας μη δανείζετε βιβλία κανείς δεν τα επιστρέφει. Τα μόνα βιβλία που έχω στη βιβλιοθήκη μου είναι αυτά που δανείστηκα.

'Ανατόλ Φράνς

Αυτό που ξεχωρίζει τον μεγάλο άνθρωπο, είναι ότι το πνεύμα του κινεί και το πνεύμα των άλλων.

W. S. Landor

'Υπάρχουν δύο άνθρωποι ο ένας είναι πολύ εύτυχισμένος και ο άλλος πολύ δυστυχής. 'Η βασική διαφορά ανάμεσά τους είναι ότι ο ένας αγαπά την όμορφιά του κόσμου και ο άλλος μισεί την άσχημία του.

T. Dreier

Κάθε έρασιτεχνής μπορεί να άρχισή μια έρωτική περιπέτεια με μια γυναίκα. Χρειάζεται όμως ένας είδημων για να την διακόψει.

Calgary Herald

Το μυστικό για να γίνετε άνιάρος είναι να μιλάτε για όλα τα πράγματα.

Voltaire

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ο χρόνος της έκθεσης

Τυφλοσοφίας δι' ἀρχαρίους

Ἡ ἀπόπειρα δημοσηφισματος πλὴν στὰ φωτογραφικὰ ἄρθρα τῆς «Ἑ-
κλογῆς» φαίνεται ὅτι μᾶλλον ἀποτυγχάνει. Λίγοι μοιάζει νὰ εἶναι οἱ φί-
λοι τῆς φωτογραφίας καὶ ἀκόμη λιγώτεροι ἐκείνοι πού ἀπὴντησαν. Στὰ
γραμμὰ πού λάβαμε ὑπάρχει ἰσοψηφία. Θὰ δοκιμάσουμε νὰ τοὺς εὐ-
τερο συντελεστή μᾶς φωτογραφίας: τὸν χρόνο τῆς ἐκθέσεως (πόζας).
Χωρὶς ἐπιστήμη ὅμως, χωρὶς ἐξηγήσεις, χωρὶς γιαντὶ. Ἀργότερα σὲ
ἄλλο ἄρθρο θὰ τὰ ξαναποιήσουμε γιὰ ὅσους ἐνδιαφέρονται νὰ μάθουν θεω-
ρητικὰς λεπτομέρειες.

Γιὰ νὰ ἐπηρεασθῇ σωστὰ μιὰ φω-
τογραφικὴ πλάκα, ὥστε νὰ ἐπι-
τύχουμε τὴν εἰκόνα τοῦ ἀντικειμέ-
νου μας, ἀφίνομε νὰ περάσῃ στὸ
σκοτεινὸ θάλαμο τῆς μηχανῆς, μέσα
ἀπὸ τὸ φακὸ καὶ τὸ διάφραγμα τὸ
φῶς πού ἀντανάκλᾳ τὸ ἀντικείμενο,
γιὰ ὠρισμένη χρονικὴ περίοδο. Ὁ
ἀναγκαῖος χρόνος γιὰ τὴν ἀκριβῆ ἐ-
πιτυχία αὐτῆς τῆς διαδικασίας ὀ-
νομάζεται «χρόνος ἐκθέσεως» ἢ «πό-
ζα».

Τὸ «χρόνος τῆς ἐκθέσεως» μπορού-
με νὰ τὸν παρομοιάσουμε μὲ τὸ χρο-
νικὸ διάστημα πού χρειάζεται ἕνας
κουβάς νὰ γεμίσῃ μὲ νερό. Ὅσο
πιο πολὺ ἀνοίξουμε τὸν κρουνοὶ τῆς
δρύσης, τόσο πιο πολὺ νερὸ θὰ τρέ-
ξῃ καὶ συνεπῶς ὁ κουβάς θὰ γεμί-
σῃ πιο γρήγορα. Τὸ χρονικὸ, ὅμως,
διάστημα ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τὴν
πίεσι τοῦ νεροῦ. Ὅταν ἡ πίεσι εἴ-
ναι μικρὴ, τότε ὅσο καὶ ἂν ἀνοί-
ξουμε τὸν κρουνοὶ δὲν θὰ τρέξῃ πε-
ρισσότερο νερὸ, ἀλλὰ θὰ περιμένου-
με περισσότερη ὥρα γιὰ νὰ γεμίσῃ
ὁ κουβάς.

Ἐνας ἄλλος συντελεστής γιὰ τὸ
χρόνο γεμίσματος εἶναι τὸ μέγεθος
τοῦ κουβά. Ὁ μικρὸς κουβάς θὰ γε-
μίσῃ—ὑπὸ τὶς ἴδιες συνθήκες—γρη-
γορώτερα ἀπὸ τὸ μεγάλο.

Τώρα ἂς ξανάρθουμε στὸ θέμα
μας: Ἄν ἀντικαταστήσουμε τὸν
κουβά μὲ τὸ φιλμ (ὁ μεγάλος κου-
βάς εἶναι τὸ ἀργὸ φιλμ, ὁ μικρὸς
τὸ γρήγορο ἢ πολὺ εὐαίσθητο), τὸ

νερὸ μὲ τὸ φῶς, τὴν πίεσι τοῦ νε-
ροῦ μὲ τὴν ἔντασι τοῦ φωτός, τὸ
ἀνοίγμα τοῦ κρουνοῦ μὲ τὸ ἀνοίγμα
τοῦ διαφράγματος, τότε θὰ ἔχουμε
μιὰ σαφὴ εἰκόνα τοῦ «χρόνου τῆς
ἐκθέσεως». Ὅσο πιο μικρὸ διάφραγ-
μα δάλομε, τόσο λιγώτερο φῶς θὰ
περάσῃ, συνεπῶς ὁ χρόνος τῆς ἐκ-
θέσεως πρέπει νὰ αὐξήσῃ ἀντίθετα,
ἂν τὸ διάφραγμα εἶναι ὀρθάνοιχτο,
θὰ περάσῃ μεγαλύτερα ποσότης
φωτός μέσα στὴ μηχανὴ καὶ συνε-
πῶς ἡ πόζα θὰ μειωθῇ.

Ἡ πόζα ἐπίσης ἐξαρτᾶται καὶ ἀ-
πὸ τὴν ἔντασι τοῦ φωτός (πίεσι τοῦ
νεροῦ). Ἐὰν ὁ φωτισμὸς εἶναι ἀδύ-
νατος, τὸ ἀντικείμενο δὲν θὰ ἐκπέμ-
ψῃ παρὰ ἐλάχιστη ποσότητα φωτός
καὶ, ὅσο καὶ ἂν αὐξήσουμε τὸ ἀ-
νοίγμα τοῦ διαφράγματος, θὰ πρέ-
πῃ νὰ τὸ κρατήσουμε ἀρκετὴ ὥρα
ἀνοικτὸ, ὥστε τὸ λίγο φῶς πού
μπαίνει στὴ μηχανὴ νὰ ἐπιδράσῃ
στὴν ἐπιφάνεια τοῦ φιλμ. Τὸ ἀντίθε-
το θὰ συμβῇ μὲ δυνατό φωτισμό.
Θὰ πρέπει νὰ κλείσουμε τὸ διάφραγ-
μα καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἐλαττώσουμε
τὸ χρόνο, ὥστε νὰ μπῇ τόσο ἀκρι-
βῶς φῶς, ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ
μαυρίσῃ σωστὰ τὸ φιλμ.

Παρακάτω σὰς δίνουμε ἕναν πί-
νακα πού μπορεῖτε νὰ τὸν πάρετε
σὰ βάσι γιὰ νὰ φωτίσετε σωστὰ τὸ
νεγκατίφ σας.

Καθένας θὰ κἀν τὶς τροποποιή-
σεις τοῦ ἀνάλογα μὲ τὶς προσωπικὲς
τοῦ ἐκτιμήσεις, τὴν πείρα τοῦ καὶ
τὶς ἀπαιτήσεις του.

ΠΙΝΑΞ ΧΡΟΝΟΥ ΕΚΘΕΣΕΩΣ (ΠΟΖΑΣ)

Τὸ ἄθροισμα τῶν ἀριθμῶν τοὺς ὁποίους θὰ ἐπιλέξετε ἀπὸ τοὺς πίνακες
Α ἕως Ε καὶ πού ἀντιστοιχοῦν στὶς συνθήκες μὲ τὶς ὁποῖες πρόκειται
νὰ φωτογραφήσετε, θὰ σὰς δώσῃ στὸν πίνακα Ζ τὸ χρόνο πού πρέπει νὰ
χρησιμοποιήσετε. Στὸ τέλος τοῦ πίνακα δίνουμε παραδειγμα.

Α. ΩΡΕΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Πρωτ	11	10	9	8	7	6	5
Ἀπόγευμα	12	1	2	3	4	5	6
Ἰουνίος	0	0	0	0	1	1	2
Μάιος—Ἰούλιος	0	0	0	1	1	1	2
Ἀπρίλιος—Αὐγούστος	0	0	0	1	1	2	3
Μάρτιος—Σεπτέμβριος	0	0	1	1	2	3	
Φεβρουάριος—Οκτώβριος	1	1	1	2	3		
Ἰανουάριος—Νοέμβριος	2	2	2	3			
Δεκέμβριος	2	2	3	4			

Β. ΚΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἥλιος λαμπρὸς	0
Ἐλαφρὰ θολός	1
Γκρίζος οὐρανός	2
Πολὺ γκρίζος οὐ- ρανός	3

Δ. ΔΙΑΦΡΑΓΜΑ

F 2,7	ἕως	3,2	0
F 4,0	»	4,5	1
F 5,6	»	6,3	2
F 8	»	9	3
F 11	»	12,5	4
F 16	»	18	5
F 22	»	25	6
F 32	»	36	7

Γ. ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΦΙΛΜ

Κόντακ Σούπερ XX, Ἀγκφα Ι Σ κλπ
(21/10 NTIN ἢ 100—120 ΑΣΑ) . 0
Κόντακ Βέρικρόμ, Κόντακ Πλούς Χ
(18—19/10 NTIN ἢ 40—60 ΑΣΑ) . 1
Κόντακ Πανατόμικ Χ, Ἀγκφα Ἴσοπᾶν
(16—17/10 NTIN ἢ 25—40 ΑΣΑ) 2
Κόντακ Κόντακρομ
(15/10 NTIN ἢ 16—20 ΑΣΑ) . 3
Ἀνσκοκολόρ, Ἐκτακρόμ, Γκεβακολόρ
(12/10 NTIN, 10—14 ΑΣΑ) . 4

Ε. ΘΕΜΑ

Χιονισμένα τοπία	0
Σκιηνὲς στὴν ἀμμουδιά	1
Τοπία, δρόμοι φωτεινοὶ	2
Σκιηνὲς στὸ δρόμο	3
Γκρουπ στὸ ὑπαίθριο, κτίρια	4
Πορτραῖτο στὴ σκιά, σκοτεινοὶ δρόμοι	5
Γκρουπ κάτω ἀπὸ δένδρα, σκιηνὲς σὲ δάσος	6
Ἀτελιέ, θεράντες	7
Φωτεινὸ δωμάτιο, κοντὰ στὸ πα- ράθυρο	8
Σκοτεινὸ δωμάτιο, κοντὰ στὸ παράθυρο	9
Φωτογραφίες στὸ ἐσωτερικὸ σπι- τιοῦ	10

Ζ. Χρόνος ἐκθέσεως

Δευτερό Λεπτα	Ἀθροισμα
	1
	2
	3
	4
1/1000	5
1/500	6
1/250	7
1/100	8
1/50	9
1/25	10
1/10	11
1/5	12
1/2	13
1	14
2	15
4	16
8	17
16	18
32	19

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ἐνα ἡλιόλουστο ἀπόγευμα τοῦ Ἰουνίου στὶς 5 μ.μ. ἔριακόμαστε στὰ μπάνια
τοῦ φαλήρου. Στὴ μηχανὴ μας ἔχουμε φιλμ Κόντακ Βέρικρόμ. Θέλουμε νὰ φω-

τογραφήσουμε με διάφραγμα F16 για να έχουμε μεγάλο βάθος πεδίου. Τι χρόνο θα βάλουμε;

Στον πίνακα Α θα δούμε ότι στις 5 μ.μ. του 'Ιουνίου αντιστοιχεί ο αριθμός 1. Στον πίνακα Β ο αριθμός 0. Στον Γ ο αριθμός 1. Στον Δ ο αριθμός 5 και στον Ε ο αριθμός 1. Άθροζουμε $1+9+1+5+1=8$. Στον πίνακα Ζ θα βρούμε έναντι του αριθμού 8 τον αντίστοιχο χρόνο $= 1/100$ του δευτερολέπτου.

Κον Μαρκόπουλον, 'Αθήνας. Οι φυσαλλίδες στους φακούς δεν πρέπει να σάς ανησυχούν. Θα τους δρῆτε και στους καλύτερους φακούς. Οι Γερμανοί τις αποκαλούν «λάθη της όμορφιάς» και δεν προκαλούν καμμιαν αλλοίωση στα προτερήματα του φακού. Κάποτε ο περίφημος κατασκευαστής φακών καθηγητής 'Αμπε κατασκεύασε για ένα άστεροσκοπείο ένα τεράστιο τηλεσκόπιο. Όταν η επιτροπή παραλαβής το εξέτασε παραπνέθηκε για τις φυσαλλίδες που υπήρχαν στο φακό. Τότε ο 'Αμπε θύμωσε και κόλλησε στο κέντρο του φακού ένα γραμματόσημο. Κατόπι κάλεσε τα μέλη της επιτροπής να κυττάξουν μέσα από το τηλεσκόπιο. Το γραμματόσημο δεν φαινόταν καθόλου. Και φυσικά πολύ λιγώτερο οι μικροσκοπικές φυσαλλίδες. Αυτά για τις φυσαλλίδες του φακού σας. Όσο για τους δύο όμοκεντρους κύκλους στο επάνω μέρος της μηχανής σας, που ο ένας φέρει τους αριθμούς των διαφραγμάτων και ο άλλος τους αριθμούς του τηλεμέτρου, δεν έχουν καμμιά οργανικήν σχέση με τη μηχανή σας, αλλά απλώς σας πληροφορούν για το βάθος πεδίου, δηλαδή από πόσα μέτρα έως πόσα έχετε νέο με το εκάστοτε διάφραγμα. Για τον άλλο μοχλό που ρωτάτε δεν είμαι σε θέση να σας απαντήσω παρά μόνον αν δώ τη μηχανή σας, γιατί συνήθως οι Καρατ μηχανές δεν τον έχουν.

Τον Στρατιώτη Σ. Χρηστίδη ν Σ.Τ.Γ. 902 6, τον ναύτη Π. Δημητρίου, Ναύσταθμον, και τόν, παρ' όλης τας παρακλήσεις μας, παραμένοντα άγνωστο, Χ. Δ. Α., 'Αθήναι εύχαριστώ για τα καλά τους λόγια.

BIBLIA, περιοδικά, έγκυκλοπαιδείας κ.λ.π. αγοράζω με τας καλύτερας τιμές. Έκτιμώνται διβλία κατ' οίκον.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Μ. ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΑΣ
Χ. Τρικούπη 14. Αρ. τηλ. 28.344.

Η «ΕΚΛΟΓΗ»

προκηρύσσει
φωτογραφικό διαγωνισμό
με θέμα

ΤΟ ΠΑΣΧΑ

Φωτογραφίες γίνονται δεκτές
ως την 1η 'Ιουνίου.

Στο διαγωνισμό μπορεί να πάρη μέρος κάθε έρασιτέχνης ή επαγγελματίας.

Κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί να στείλη έως 6 διαφορετικές φωτογραφίες.

Το μέγεθος των φωτογραφιών δεν πρέπει να είναι μικρότερο από 13X18 ούτε μεγαλύτερο από 24X30.

Πίσω από τις φωτογραφίες να γράφονται με μελάνι και κεφαλαία γράμματα το όνομα του αποστολέα, το είδος της μηχανής, το φιλμ που χρησιμοποιήθηκε και τα στοιχεία λήψεως (φωτισμός, διάφραγμα, ταχύτητα).

Οι καλύτερες φωτογραφίες
θα δημοσιευθούν στην
«Έκλογή».

Δικαίωμα συμμετοχής αποτελεί το παρακάτω απόκομμα, που πρέπει να συνοδεύη τις φωτογραφίες.

**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
«ΕΚΛΟΓΗΣ»**

ΑΠΟΣΤΟΛΕΥΣ :

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ :

Το πλήθος ξεαλλο χειροχορούσε και μετέφερε στους ώμους του το διάσημο ταυρομάχο Ραφαήλ Ροδρίγκεθ έπειτα από λαμπρή νίκη του στην Πόλη του Μεξικού. Ο φωτογράφος, που πήρε την παραπάνω φωτογραφία του «εδριάμβου» δεν πρόσεξε μια λεπτομέρεια: ότι ένας μικρός πορτοφολάς είχε έπωφεληθεί από το παραλήρημα του πλήθους και την άσασχόληση των αστυνομικών για να κλέψη ανετάτατα το πορτοφόλι του ανθρώπου που κουβαλούσε στους ώμους του τον ταυρομάχο. Και μόνον όταν δημοσιεύθηκε η φωτογραφία αυτή στο περιοδικό «Χού», οι άναγνώστες επρόσεξαν αυτήν τη λεπτομέρεια, που την κάνει τόσο ζωντανή.

Λουίτζ

ΣΩΣΤΟ Η ΛΑΘΟΣ ;

- 1) 'Ο άστακός κολυμπάει προς τα πίσω.
- 2) 'Ο μοργανατικός γάμος είναι παράνομος.
- 3) 'Η κινεζική γλώσσα αποτελείται από συνουσύλλαβες λέξεις.
- 4) Τò δόγμα του Μονρόε δεν επικυρώθηκε ποτέ.
- 5) Τα περισσότερα μωρά μπορούν να κάθονται μόνα τους σε ηλικία τεσσάρων μηνών.
- 6) 'Ο 'Ιούλιος Καίσαρ είχε κρίσεις επιληψίας.
- 7) 'Η 'Ισιδώρα Ντούνκαν ήτο αντιπρόσωπος του κλασσικού μπαλέτου.
- 8) 'Ένα από τα 7 θαύματα του κόσμου ήτο ο ναός της 'Αρτέμιδος στην Έφεσο.
- 9) 'Ο Μίλτων ήτο Πουριτανός.
- 10) 'Ο 'Εντισον έφευρε τον κινηματογράφο.
- 11) 'Ο Μωϋσής αναφέρεται στο Κοράνιον.
- 12) 'Η γενική του σκόρου (σής) είναι σκός.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ — ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ — ΙΣΤΟΡΙΑ

Μπορείτε να συνδυάσετε σωστά τους τόπους αυτούς με τα ανάλογα γεγονότα και συμβάντα ;

α) Δωδώνη	= 1) Θεωρείται ως τόπος γεννήσεως των Διοσκούρων.
β) Έρεσσός	= 2) Γενέτειρα του 'Αριστοτέλους.
γ) Στάγειρα	= 3) 'Εκεί έπεσεν ο 'Ηφαιστος, έξεσφενδονισθείς εις την γήν.
δ) Νάξος	= 4) 'Ηττα του 'Αντωνίου και της Κλεοπάτρας.
ε) Ρόδος	= 5) Κέντρον λατρείας του Διός.
ζ) 'Ακτιον	= 6) 'Εκεί έβασίλευσεν ο Περσεύς.
η) Τίρυνς	= 7) 'Εκεί έφονεύθη ή 'Αριάδνη από την 'Αρτέμιδα.
θ) 'Αλίαρτος	= 8) Πατρίς της Σαπφούς.
ι) Πέφνος	= 9) 'Η πατρίς του έπικού ποιητού Πεισανδρου.
κ) Λήμνος	= 10) 'Εκεί έφονεύθη ο Λύσανδρος.
λ) Σκίωνη	= 11) 'Εκεί ο Λυκομήδης έφόνευσε τον Θησέα.
μ) Σκύρος	= 12) 'Η πατρίς του περιφήμου δύτου της αρχαιότητας Σκυλλίου.

(Λύσεις στη σελίδα 140)

ΣΩΣΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ !

Στις διάφορες παραβάσεις που δικάζε προ ήμερών το άγορανομικό δικαστήριο, όπου έτυχε να βρεθούμε και μεις, ανεφέρεται και ή παρακάτω άξιωπερίεργη σύμπτωσης που θα ενδιαφέρει τους άναγνώστας της σελίδος αυτής, διότι είναι ένα σωστό... ΚΟΥ-Ι-Ζ !

«Ο ΑΓ. ΗΛ. ΠΑΚΤΩΛΟΣ καταδικάστηκε σε είκοσι μέρες φυλάκισι, διότι...»

‘Αν όχι για την πράξι για την όποια καταδικάστηκε ο κύριος αυτός για τον τρόπο του σκέπτεσθαι, άσφαλώς θα υπερέχη σε γνώσεις των άλλων συναδέλφων του !

Πλουσία πηγή, σκέφθηκε, αφού σημαίνει το όνομά μου, γιατί να μην πλουτίσω και εγώ ;

Κ' έναν ποταμό αφού αντιπροσωπεύω, γιατί να μην άντλήσω από κεί ό,τι χρειάζεται για να πλουτίσω γρήγορα ;

Δυστυχώς όμως γι' αυτόν επενέβη ή άγορανομία...

Τò πιό περίεργο λοιπόν άπ' όλα είναι, και αυτό θα σας ενδιαφέρει, ότι το όνομά του δίνει—άληθώς διαβολική σύμπτωσης ! —σωστά άναγραμματιζόμενον και τò έπάγγελμα του κυρίου αυτού!!

Τί πλούτος έννοιών μέσα σ' ένα και μόνο όνομα !

Ποιό ήτο τώρα τò έπάγγελμά του που βγαίνει από τα 12 αυτά γράμματα ;

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΚΕΨΕΩΣ

Σε μια δίκη κακούργοδικείου σε μια μικρή πόλι των 'Ινδιών, ένας κατηγορούμενος καταδικάστηκε σε θάνατο. 'Εκεί υπήρχε μια παράδοσι του να τοποθετηθούν στην πλατεία των εκτελέσεων ένα τραπέζι με δυο συρτάρια. Στο ένα συρτάρι έμπαινε ένα χαρτί με τη λέξι «ΝΑΙ» γραμμένη επάνω, και στο άλλο ένα χαρ-

τί με τη λέξι «ΟΧΙ». Τò ναί σήμαινε πάντοτε την άθώωσι.

‘Ετσι υπήρχε για κάθε καταδικασμένο μια τελευταία ευκαιρία για να σώση τουλάχιστον τη ζωή του. 'Η τοποθέτησις των δυο χαρτιών και τò σφράγισμα των 2 συρταριών γίνονταν από τον ίδιο τον πρόεδρο του δικαστηρίου.

Κατά σύμπτωσην ο καταδικασμένος σε θάνατο ήταν ένας παλινός παιδικός φίλος του προέδρου.

Καθήμενος μέσα στο γραφείο του ο δικαστής άφησε άλλη μια φορά να περάση μπροστά στα μάτια του όλη ή δράσις του καταδικασμένου προσπαθώντας να βρη τίποτα τò έλαφρυντικό γι' αυτόν. Δέν μπόρεσε όμως να βρη άπολύτως τίποτε και ήταν πεπεισμένος ότι ο κατηγορούμενος έπρεπε να πληρώση για τα έγκλημάτα του με τη ζωή του.

Μ' αυτή τη σκέψι πήγε κι' έβαλε και στα δυο συρτάρια από ένα χαρτί με τò «ΟΧΙ» επάνω.

Την νύκτα όμως, πριν από την εκτέλεσι, ο πρόεδρος καταλήφθηκε από τρομερές τψψεις συνειδήσεως διότι τò αίσθημα της δικαιοσύνης του έλεγε ότι και αυτός ο κακούργος δέν έπρεπε να στερηθή του ευεργετήματος που του έδιδε ή παληά αυτή παράδοσι που ήταν δικαίωμα κάθε καταδικασμένου.

Ντύθηκε λοιπόν γρήγορα, και πήγε στο κελλι του καταδικασμένου λέγοντάς του τò τί έκανε.

— Μπορείς αύριο τò πρωί να κάνης χρήσι στην πλατεία από αυτά που σου είπα. Εγώ θα χάσω τη θέσι μου, αλλά έσύ θα σώσης τουλάχιστον τη ζωή σου, ήταν τα τελευταία λόγια προς τον άλλοτε παιδικό φίλο.

‘Ο καταδικασμένος όμως, τον άγκάλιασε όλο χαρά, φωνάζοντας :

— Βεβαίως και θα τò κάνω αυτό, γιατί έσύ μου έκαμες την έκδουλεισι, έσύ και μόνος μου έσωσες τη ζωή χωρίς να έκτεθής καθόλου !

ΕΡΩΤΗΣΙΣ : Πώς ήτο δυνατόν αυτό αφού σε κάθε συρτάρι υπήρχε και ένα «ΟΧΙ» ;

(Λύσεις στη σελίδα 140)

Μια γυναίκα είναι ικανή να δη μια ξανθιά τρίχα στο σακκάκι σας, και την ίδια στιγμή να μη μπορή να δη την πόρτα του γκαράζ.

Τού

B. R. LEWIS

Αντισυνταγματάρχου

Στά τελευταία χρόνια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου άκούστηκαν πολλά για τις ρουκέττες, σαν να ήταν όπλα καινούργια ή έντελως άγνωστα. Καί όμως είναι τόσο παλιά, όσο και κάθε άλλο έκρηκτικό όπλο.

Η άρχή, στην οποία βασίζεται ή ρουκέττα, ήταν γνωστή στους άρχαίους Έλληνες. Φαίνεται ότι ρουκέττες χρησιμοποιήθηκαν στις Ίνδίες τόν 2ο ή 3ο π. Χ. αιώνα. Η Ιστορική μνεία τους άρχίζει από τόν 1232 όταν οι Κινέζοι, ύπερασπιζόμενοι τόν Πιέν-Κίνγκ έναντίον τών Μογγόλων, χρησιμοποίησαν «έμπρηστικά βέλη». Έπειδή δέν άναφέρεται τίποτα για τόξα, καταπέλτες ή άλλα μηχανικά μέσα, έχει γίνει γενικά δεκτό ότι αυτή είναι ή πρώτη έξακριβωμένη μνεία πολεμικής ρουκέττας.

Η ιδέα διαδόθηκε στην Άραβία και στις Ίνδίες και ύστερα στην Εύρώπη, όπου ό Ιταλός Ιστορικός Μουρατόρι διηγείται ότι στά 1379 χρησιμοποιήθηκε ρουκέττα για νά έμπρησθή ένας ώχυρωμένος πύργος τού έχθρου. Στην πολιορκία τού Δελχί, τόν 1399, ό Τιμούρ χρησιμοποίησε ρουκέττες και τόν όπλο αυτό άναφέρεται στά έργα τού φιλοσόφου μοναχού Άλθέρτου τού Μεγάλου και τού Ρογήρου Βάκωνα. Οι ρουκέττες μνημονεύονται πολύ συχνά στην Εύρώπη στην

περίοδο 1300 - 1500, φαίνεται, όμως, πώς προορισμός τους ήταν μόνο νά φοβίζουν τόν έχθρό ή νά θάζουν φωτιά στά ξύλινα παραπήγματα.

Η συστηματική έρευνα τών πρώτων αυτών δειγμάτων είναι δύσκολη, γιατί Άραβες και Ευρωπαίοι χρησιμοποιούν τούς όρους θόμβας, έμπρηστικό βέλος ή ρουκέττα, πολύ συχνά τόν ένα με την έννοια τού άλλου.

Στό τέλος τού 18ου αιώνα οι Άγγλοι, πολεμώντας με τόν Σουλτάνο της Μυσόρης, θρέθηκαν μπροστά σέ πολλά παράξενα όπλα. Στά 1799 τόν «ρουκετοφόρο» σώμα τού Σουλτάνου είχε 5.000 άνδρες ώπλισμένους με ρουκέττες, πού ζύγιζαν 6½ λίμπρες και τις χειρίζονταν με κοντάρια μήκους τριών μέτρων. Οι ρουκέττες αυτές ήταν φτιαγμένες από μπαμπού και μπορούσαν νά φτάσουν σέ άπόσταση 1.000 μέτρων.

Στά 1801 έφθασαν στό Λονδίνο λεπτομέρειες για τις ρουκέττες αυτές και ένας νέος κρατικός υπάλληλος, ό Ουίλλιαμ Κόνγκρηθ, άρχισε τις μελέτες πού έκαναν τόν όνομά του συνώνυμο με τις ρουκέττες όλόκληρο τόν 19ο αιώνα. Τόν 1805 κατασκεύασε ρουκέττες θάρους 6 λιμπρών με άκτίνα δράσεως 2.000 μέτρων. Τόν περίβλημά τους ήταν φτιαγμένο από χαρτί, όταν θέλησαν, ό-

μως, νά τις χρησιμοποιήσουν έναντίον τού γαλλικού στρατού στή Βουλώνη, ή επιχείρησι απέτυχε γιατί... έβρεχε. Άργότερα ό Κόνγκρηθ έφτιαξε έναν καλύτερο τύπο ρουκέττας από σίδερο πού ζύγιζε 32 λίμπρες ό κοντός ήταν 5 μέτρα. Οι ρουκέττες αυτές μπορούσαν νά φθάσουν σέ άπόσταση 3.000 μέτρων. Τόν 1806 έκτοξεύθηκαν διακόσιες τέτοιες ρουκέττες έναντίον της Βουλώνης και έκαναν λίγες ζημιές. Τόν επόμενο χρόνο ή Κοπεγχάγη σχεδόν καταστράφηκε από 25.000 ρουκέττες πού έξαπέστειλεν έναντίον της ό γαλλικός στόλος. Άργότερα τόν Ντάντσιγκ παραδόθηκε όταν οι άποθήκες του κάηκαν με τόν ίδιο τρόπο.

Ο άγγλικός στρατός απέκτησε τόν 1814 μιá «ρουκετοφόρο» μονάδα. Καί σέ λίγο παρόμοιες μονάδες ιδρύθηκαν στην Πρωσία, τήν Πολωνία, τήν Γαλλία, τήν Ίσπανία, τήν Σαρδηνία, τήν Ίταλία, τήν Ρωσία, τήν Αύστρια και τήν Ελλάδα. Τόν ίδιο χρόνο έμφανίσθηκαν για πρώτη φορά οι ρουκέττες στην άμερικανική Ιστορία, όταν οι Άγγλοι χρησιμοποίησαν πολλές έναντίον τού όχρου Μάκ Χένρυ. Ο βομβαρδισμός με ρουκέττες έγινε από έξη μικρά σκάφη, άν και οι Άγγλοι είχαν εκεί περισσότερα από 50 πολεμικά, πού περιελάμβαναν τέσσερα θωρηκτά και πολλές φρεγάτες. Πέντε από τά μικρά σκάφη είχαν από δυό όλμους τών 13 ίντσών και τόν έκτο είχε 40 συσκευές έκσφενδονίσσεως ρουκεττών. Ο βομβαρδισμός αυτός με ρουκέττες έγινε από 3.000 μέτρα, άπόσταση μεγαλύτερη από τήν άκτίνα δράσεως τού άμερικανικού πυροβολικού. Στή μάχη τού Μπλάντενσμπουργκ οι άγγλικές ρουκέ-

τες συνέτειναν πολύ στην ήττα τών Άμερικανών. Ο συνταγματάρχης Κόνγκρηθ συνήθιζε νά λέη πώς «ή ρουκέττα είναι ή άσώματη ψυχή τού πυροβολικού».

Ο Άμερικανικός στρατός άρχισε νά μελετά τις ρουκέττες τόν 1813 αλλά χωρίς ιδιαίτερα άποτελέσματα. Στόν Μεξικανικό Πόλεμο τού 1845 οι Άμερικανοί χρησιμοποίησαν ρουκέττες τού τύπου Κόνγκρηθ. Τόν 1850 άγόρασαν από έναν άλλο Άγγλο, τόν Χαίηλ, τά δικαιώματα μιās νέας περιστροφικής ρουκέττας πού είχεν έφεύρει. Καί άλλες χώρες έκαναν πειράματα με διάφορα είδη ρουκεττών. Τήν εποχή, όμως, τού Άμερικανικού Έμφυλίου Πολέμου οι ρουκέττες δέν ήταν πιά σέ χρήςι παρά μόνο για σηματοδότησεις. Ποτέ δέν είχαν επιτύχει μεγάλη άκρίβεια και ή εξέλιξι τού πυροβολικού τις είχε έντελως παραμερίσει.

☆

Η σύγχρονη έπιστημονική έρευνα για τις ρουκέττες άρχισε πριν από πενήντα χρόνια περίπου και σήμερα υπάρχουν διάφορα είδη τους πού κατατάσσονται άνάλογα με τόν σκοπό πού έξυπνρητούν: 1) σέ διαβίβασι σημάτων, 2) σέ βομβαρδισμό, 3) σέ διάφορα όργανα παρατηρήσεως, 4) σέ διάφορες έργασίες μεγάλης άκτίνης δράσεως, 5) στην άπογείωσι τών άεροπλάνων, 6) στην έκσφενδόνισι μη-κατευθυνομένων βλημάτων, 7) στην έκσφενδόνισι κατευθυνομένων βλημάτων.

Οι ρουκέττες μπορεί νά ταξινομηθοún και άνάλογα με τήν καύσιμη ύλη πού χρησιμοποιούν. Οι κατηγορίες 1 και 2 χρησιμοποιούν στερεοποιημένες ύλες, ενώ οι κατηγορίες 4 και 7 χρησι-

μοποιούν ύγρα. Στην κατηγορία 3 ή ύλη εξαρτάται από το ύψος και το βάρος του φορτίου. Στις άλλες κατηγορίες το είδος της καύσιμης ύλης δεν έχει σημασία. Η στερεοποιημένη ύλη είναι είτε τα γνωστά παλιά μίγματα με μπαρούτι (όπως και στα πυροτεχνήματα), είτε πιο συγχρονισμένα μίγματα με θάσι την νιτρογλυκερίνη ή κάτι παρόμοιο. Οί ύγρες ύλες χωρίζονται σ' εκείνες που περιέχουν όσο δευγόνο χρειάζονται και σ' εκείνες που πρέπει να πάρουν δευγόνο από μια εξωτερική πηγή.

Οί ρουκέττες με μπαρούτι δεν έχουν προσαρμοσθή για μαζική παραγωγή και όπωσδήποτε είναι λίγο επικίνδυνες. Στόν Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο χρειάστηκε να κατασκευασθῇ ειδικό άκκαπνο μπαρούτι για ρουκέττες που από τότε τελειοποιήθηκε άρκετά.

Η έκρηκτική ύλη σ' ύγρη κατάσταση είναι προτιμότερη, γιατί μπορεί κανείς πολύ εύκολότερα να έλέγξη την ταχύτητα της καύσεως. Έξ άλλου τ' ύγρα έχουν

και τ' άξῃς πλεονεκτήματα: δεν υπάρχει όριο για το μέγεθος της ρουκέττας και υπάρχει καλή σχέση ανάμεσα στο βάρος της έκρηκτικής ύλης και το βάρος όλης της ρουκέττας. Έπειτα, το μπαρούτι χρειάζεται ισχυρό περίβλημα για να αντιστέκεται στην πίεση που μπορεί να φθάση τις 1800 λίβρες κατά τετραγωνική ίντσα, ενώ ή πίεση του ύγρου δεν υπερβαίνει τις 300 λίβρες και συγχρόνως ή θερμοκρασία του είναι χαμηλότερη. Για το λόγο αυτό το περίβλημα μπορεί να είναι ελαφρότερο. Στις ρουκέττες του μέλλοντος θα χρησιμοποιήται άσφαλώς ύγρη έκρηκτική ύλη όπως και στο γερμανικό V-2.

Ίσως μια μέρα θ' είναι δυνατό να χρησιμοποιήσουμε και ατομική ενέργεια για τις ρουκέττες, υπάρχουν, όμως, πολλά προβλήματα που πρέπει να λυθούν πρώτα. Άλλωστε ή μέθοδος αυτή δεν θ' άχρη κανένα πλεονέκτημα, όταν οί ρουκέττες προορίζονται για μικρές άποστάσεις.

(Άπό τ' «Revista de las Fuerzas Armadas», Βενεζουέλα)

Ο πλούσιος επιχειρηματίας είχε την πρώτη του συνεργασία με την καινούργια δακτυλογράφο του. Όταν τελείωσαν, πολύ εύχαριστημένος της λέει: «Λοιπόν δεσποινίς μου, έν τάξει. Είμαι δέβαιος πώς θ' ά πάμε περίφημα. Μόνο θ' ήθελα να σ' παρακαλέσω κάτι. Μήπως έχετε καμμιά παλιά φωτογραφία σας από ταυτότητα για τη γυναίκα μου;»

☆

California Plasterer

Ένας γείτονας μου είχε ένα πολύ πρωτότυπο τρόπο για να θεραπεύη τη νοσταλγία που τον έπιανε κατά καιρούς να ταξιδέψη κάπου. Πρώτα αποφάσιζε πού θ' ά πήγαινε. Μετά γραφόταν συνδρομητής σ' ένα έφημερίδα του μέρους που είχε διαλέξει και επί ένα μήνα τη διάβαζε καθημερινώς. Στό τέλος του μηνός μου έλεγε: «Πάει μου πέρασε έντελώς. Τώρα ξέρω πώς υπάρχει ένα μέρος όπου ή κατάσταση είναι πολύ χειρότερη από ό,τι φαίνεται πώς είναι εδώ».

Helen Rightman

Ο ΑΡΧΟΝΤΑΣ ΤΗΣ ΣΚΙΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Τῆς JEANNE GALZY

Άπό τῆς Nouvelles Litteraires

Ο ΑΡΧΟΝΤΑΣ ΤΗΣ ΣΚΙΑΣ

Τῆς

JEANNE GALZT

— Ναι, εἶπε ὁ Μεριέ, ἔχω πολλές ὥραιες καὶ τραγικὲς ἀναμνήσεις.

Μέσα στὸ μεγάλο του διαμέρισμα, ὁ Μεριέ γερνοῦσε ἀνάμεσα σὲ ἀντικείμενα σπάνια καὶ πολύτιμα, πού τὰ εἶχε μαζέψει σιγά-σιγά, ὅταν ἦταν πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας, τὸν καιρὸ πού ἡ Κωνσταντινούπολις ἦταν ἀκόμα μιὰ ὀνειρεμένη πολιτεία καὶ στὸ Βόσπορο περνοῦσαν μὲ τὰ καϊκια οἱ ὁμορφες ἄγνωστες γυναῖκες, κρυμμένες πίσω ἀπὸ τὸν φερετζέ.

— Ἡ ζωὴ ἔχει μυστήρια περισσότερα ἀπὸ ὅσα νομίζει κανεὶς. Ἐκεῖ, κοντὰ στὸν Βόσπορο, ἀγγίζα τὸ πεπρωμένο μὲ τὸ ἴδιο μου τὸ χέρι.

Ὅπως γίνεται πάντα μὲ τοὺς πολὺ γέρους ἀνθρώπους, δὲ χρειάζοταν νὰ τὸν παρακαλέσῃ κανεὶς γιὰ νὰ ἀκολουθήσῃ τοὺς μαιάνδρους τῶν στοχασμῶν του καὶ νὰ τοὺς μεταδώσῃ δυνατά.

— Ἦταν τὸν πρῶτο καιρὸ τῆς καριέρας μου, ὅταν δὲν ἤμουν ἀκόμα, παρὰ ἀκόλουθος στὸ προξενεῖο. Εἶχα νοικιάσει γιὰ τὸ καλοκαίρι ἓνα μικρὸ τούρκικο σπίτι στὴν Ἀσιατικὴ ἀκτὴ. Δὲν μποροῦσα νὰ φύγω μακριὰ ἀπὸ κείνες τὶς ἀκτές. Ἦμουν μαγεμέ-

νος, ὅπως ὁ Πιέρ Λοτὶ πού κατοικοῦσε τότε ἐκεῖ. Ὑπάρχουν τοπία πού ἡ ὁμορφιά τους σὲ σκλαβώνει. Ποτὲ δὲν ἔπαυσα νὰ αἰσθάνομαι τὴ γοητεία τοῦ Βοσπόρου. Ἀλλοίμονο! Ἐνα μεγάλο μέρος τῆς γοητείας αὐτῆς δὲν ὑπάρχει πιά. Ὁ κόσμος ἐκεῖ κάτω ἔχασε τὸ χρῶμα του. Ὑστερα ἀπὸ τὴν μεγάλη φωτιά τῆς Σταμποῦλ ἦρθε ὁ συγχρονισμὸς τῆς νέας Τουρκίας.

Καὶ ἄρχισε ἓναν φιλιππικὸ ἐναντίον τῆς προόδου. Τότε κατάλαθα γιατί στὸ διαμέρισμά του δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἠλεκτρικὸ, οὔτε τηλέφωνο. Ἐχθρευόταν τὶς μοντέρνες ἐφευρέσεις, γιατί κατέστρεφαν τὴν ὁμορφιὰ ἐνὸς τοπίου καὶ ἴσως κυρίως γιατί εἶχαν παραμερίσει ἓναν πιὸ ὥραϊο καὶ συγκινητικὸ τρόπο ζωῆς.

— Γεῖτονάς μου ἦταν ὁ Ὁρμπαντέρ μπέης. Λέγανε πὼς ἦταν πολὺ πλούσιος. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, στὴν Πόλι, ἦταν κανεὶς πλούσιος μὲ λίγα χρήματα. Τὸ χρηματιστήριό μᾶς εὐνοοῦσε ἐμᾶς τοὺς Γάλλους καὶ πολλοὺς ἄλλους ξένους. Φαίνεται πὼς σ' αὐτὴ τὴν εὖνοια χρεωστοῦσε ὁ Ὁρμπαντέρ μπέης τὴν περιουσία του, γιατί τὸ ὄνομά του ἔδειχνε περσικὴ καταγωγή.

Τὸ μεγάλο του σπίτι κρυβό-ῆταν κανένα ἀπὸ τὰ θαποράκια ταν πίσω ἀπὸ πυκνὴ πρασινάδα, τῆς συγκοινωνίας. Καμμιά φορὰ ἄκουα στὸν κη- κάδες. Ἀπὸ τὸ δρόμο δὲν ἔβλε-πο γέλια. Ἦταν γέλια νεανικά, πε κανεὶς παρὰ τὸν τοῖχο τοῦ πυ-σχεδὸν παιδικά. Καμμιά φορὰ κνοφυτεμένου κήπου, τὴν ταρα-πάλι ἔβλεπα νὰ τρέχουν εὐκίνη- τσα τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὸ καφασω-τες σιλουέττες ντυμένες μὲ μα- τὸ «σαχνισί». Ἀπὸ τὸ δικό μου, κρυὰ καὶ φαρδεῖὰ ἀνοιχτόχρωμα ὁμως, σπῖτι ἔβλεπα τὰ δρομάκια παντελόνια. Στιγμές-στιγμές τοῦ κήπου ἀπὸ τὴ μεριά πού κα-γυάλιζαν ἀνάμεσα στὰ κλαδιὰ τέβαινε ὡς τὴ θάλασσα καὶ τὰ ρόδινα καὶ πράσινα μεταξωτά, δέντρα ἦσαν πιὸ ἀραιά. Μιὰ θάρ-σπινθήριζε κάποιο πετράδι. Ὁ- κα, δεμένη σ' ἓνα μικρὸ ξύλινο ταν τὰ γέλια ἦσαν πολὺ δυνατά, μῶλο, ταλαντευόταν στὸ νερὸ δ-ἀκούοταν ἀπὸ μέσα μιὰ ἀνδρική ταν περνοῦσαν οἱ ἀργοκίνητες φωνὴ καὶ γινόταν γιὰ λίγο σιω- μαοῦνες καὶ χοροπηδοῦσε ὅταν πῆ. Ὑστερα, πάλι, ἄρχιζαν τὰ

...Ἐβλεπα σιλουέττες ντυμένες μὲ μακριὰ ἀνοιχτόχρωμα παντελόνια.

γέλια και οι φωνές που έμοιαζαν με κελήδημα. Καμιά φορά μια γυναίκα τραγουδοῦσε παίζοντας ένα ὄργανο. Ἦταν μια φωνή πλούσια, λιγάκι ἑνρρινη, που με συγκινοῦσε, ἂν και δὲν καταλάβαινα τὰ λόγια τοῦ τραγουδιοῦ. Ὁ κήπος ἦταν σιωπηλὸς μόνο τις ὥρες αὐτές που τὸ καλοκαίρι πυρακτώνει τὰ πάντα, καὶ θάζει φωτιά ἀκόμα καὶ στὰ νερά που νομίζεις πὼς λυώνουν.

Οἱ μακρὲς αὐτὲς ὥρες τοῦ μεσημεριοῦ, ὥρες ὕπνου ἀσφαλῶς γιὰ τοὺς γείτονές μου, ἦταν τόσο κουραστικές, ὥστε ὑπέκυπτα καὶ γὼ στὴ νάρκη. Χωρὶς νὰ χάσω ἐντελῶς τις αἰσθήσεις μου, θυσιζόμενος στὴν εὐδαιμονία, ἔμενα ναρκωμένος. Ἐνα κομμάτι, ὅμως, τοῦ ἑαυτοῦ μου, σὰν κ' αὐτὲς τις θάρκες που ταλαντεύονταν στὶς ἀγκυρές τους, ἀναπηδοῦσε στὸ παραμικρό. Ἔτσι διέκρινα κάθε θόρυβο στὸ σπίτι, τὰ θήματα τοῦ γέρου ὑπηρετή μου καὶ τὸν παφλασμὸ τῶν νερῶν, ὅταν μιὰ θάρκα περνοῦσε.

Μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ δειλινοῦ ξαναγύριζε καὶ ἡ ζωὴ. Φυσοῦσε ἀεράκι ἀπ' τὴ θάλασσα. Τὰ φοινικόδεντρα δὲ σάλευαν καθόλου, ἀλλ' οἱ βελόνες τῶν πύκνων τρεμόπαιζαν. Ἦταν ἡ ὥρα που ὁ γειτονικὸς κήπος γέμιζε ξανά με γέλια καὶ φωνές. Προσπαθοῦσα νὰ κυττάξω ἀνάμεσα ἀπὸ τις τρυπούλες τοῦ καφασωτοῦ μου καὶ ἕνα βράδυ, που ἔτυχε νὰ κυττάζω τὴν ὥρα ἀκριβῶς που περνοῦσαν, τις εἶδα.

Μερικὲς γυναῖκες, μικροκαμωμένες ἴσως γιατί ἦταν μακρυὰ, κατέβαιναν στὴ θάλασσα κρυμμένες καλὰ πίσω ἀπ' τὰ πέπλα τους. Ἦταν πέντε καὶ πίσω τους ἐρχόταν ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης φο-

ρώντας μόνο γύρω στὴ μέση του ἕνα εἶδος ποδιάς.

Ἦταν πολὺ ψηλός. Δὲν μπορούσα νὰ δῶ τὸ πρόσωπό του, ἀλλ' ἡ κορμοστασιά του εἶχε τὴν ὁμορφιά τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων. Τὸ σίγουρο θάδισμά του ἔδειχνε τὴ δύναμὶ του. Οἱ πέντε γυναῖκες που τις ὠδηγοῦσε στὸ μπάνιο, θὰ ἦταν φαίνεται τὸ χαρέμι του.

Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο κάθε μου-σουλμάνος πίστευε πὼς ἦταν ἱερό του καθήκον νὰ ἔχη τόσες γυναῖκες, ὅσες μπορούσε νὰ θρέψῃ στὸ σπίτι του. Αὐτὸ ἦταν κάτι πολὺ συνηθισμένο. Ἐκεῖνο που με ξένισε ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης, που κοντὰ στὶς γυναῖκες που συνῴδευε φαίνονταν ἀληθινὸς κολοσσός. Δὲν ἤξερα τίποτα γι' αὐτὸν γιατί ἦταν λίγος καιρὸς που εἶχα ἔρθει στὴν Τουρκία καὶ δὲν εἶχα σχέσεις παρὰ με τὴν Εὐρωπαϊκὴ παροικία καὶ με λίγους ἀνώτερους ὑπαλλήλους Τούρκους. Κατάλαβα, ὅμως, ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν γυναικῶν, γιατί τὸ χαρέμι τοῦ γειτονά μου φυλαγόταν ἀπὸ δυὸ εὐνοῦχους καὶ γιατί οἱ τοῖχοι τοῦ κήπου ἦσαν τόσο ψηλοὶ καὶ τὰ δέντρα τόσο πυκνά.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὴν ἴδια ὥρα, ἐγκαταστάθηκα στὸ παρατηρητήριό μου, περιμένοντας τὸ γέρο Πέρση, που μοῦ ἔκανε τὸ δάσκαλο, γιατί μάθαινα ἀνατολικὲς γλώσσες, ἀπὸ τις ὁποῖες εἶχα μόνο λίγες θεωρητικὲς γνώσεις ἀπ' τὸ Παρίσι. Τὴν ἴδια ὥρα, με τὴν ἴδια ἱεροτελεστία, ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης πῆγε τις γυναῖκες του στὸ μπάνιο.

Θὰ ἔδιναν πολλὰ γιὰ νὰ δῶ τις γυναῖκες στὸ μπάνιο, γιατί ἤμουν ἀκόμη στὴν ἡλικία που τὰ πράγματα αὐτὰ συγκινοῦν καὶ ἡ-

μου ἀναγκασμένους, ἐξ αἰτίας τῆς ὑγείας μου, νὰ ζῶ πολὺ μόνος. Τὰ δέντρα, ὅμως, καὶ οἱ θάμνοι ἔκρυβαν ὅσα δὲν ἔκρυβαν οἱ τοῖχοι. Δὲν ξέρω πὼς εἶχε γίνει, ἀλλὰ χάρι σὲ κάποιον τέχνασμα ἢ σὲ κάποια παραξενιά τῆς ἀκτῆς, τὸ κτήμα τοῦ γείτονά μου εἶχε τὸ προνόμιο ἐνὸς μικροῦ κολοῦ. Ἔτσι ποτὲ δὲν εἶδα τίποτα παραπάνω ἀπὸ αὐτὴ τὴ λευκὴ λιτανεία τῶν πεπλοφόρων γυναικῶν με τὸν κολοσσὸ γιὰ ἀκόλουθό τους.

— Γνωρίζετε τὸν γείτονά μου, ρώτησα τὸ γέρο ἀνθρωπάκο, που χρησιμοποιοῦσε τις γλώσσες που ἤξερε γιὰ νὰ κάνῃ ἕνα σωρὸ συναλλαγές.

— Εἶδατε τις γυναῖκες του ; με ρώτησε χωρὶς νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ. Ἐγὼ ὠμολόγησα τὴν ἀγνοιά μου.

— Μπῆ ἐφέντη μου, εἶπε με τὴν ἀνατολίτικη ἐκδηλωτικότητά του, χάνετε τὸ ὠραιότερο πρᾶγμα που ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ ἀσιατικὴ ἀκτὴ.

Τὸν πολióρκησα με ἐρωτήσεις, ἀλλὰ δὲν εἶχε νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ πολλὰ γιατί, ἂν καὶ εἶχε πάη στὸ σπίτι τοῦ Ὀρμπαντέρ μπέη, ὠστόσο δὲν εἶχε δῆ τις γυναῖκες του, γιὰ τις ὁποῖες προωρίζονταν τὰ μεταξωτὰ καὶ τὰ ἀρώματά του. Τὴ γνώμη του τὴν εἶχε σχηματίσει ἀπὸ τις κουβέντες τῶν εὐνοῦχων.

— Ἀφοῦ, λοιπόν, εἶδατε τὸν Ὀρμπαντέρ μπέη ἀπὸ κοντὰ, θὰ προσέξατε πόσο ψηλὸς εἶναι.

Ὁ γέρος ἔδειξε ἔκπληξι.

— Πολὺ ψηλός ; Δὲ νομίζω. Δὲ μοῦ φαίνεται νὰ περνᾷ πολὺ τὸ μέτριο ἀνάστημα.

Μπροστὰ στὰ μάτια μου, ὅμως, εἶχα τὴ διαφορὰ ἀνάμεσα σ' αὐτὸν καὶ στὴ μικρὴ συντρο-

φία τῶν ἀσπροντυμένων γυναικῶν.

— Θὰ πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ψηλός, ἐπέμενα.

— Ἐφέντη μου, ξαναεἶπε ὁ γέρος, τὸν εἶδα ὅπως σὰς βλέπω, ὅταν με δέχτηκε καὶ δὲ μοῦ ἔκανε ἐντύπωση.

— Τὸ ὄνομα Ὀρμπαντέρ, εἶναι, νομίζω, περσικό. Εἶναι συμπατριώτης σας ;

Ὁ γέρος χαμογέλασε καὶ χάρεισε τὸ γκρίζο γενάκι του.

— Αὐτό, ἐφέντη μου, ποιὸς μπορεῖ νὰ τὸ θεοβαίωσῃ ; Ὅπως δὴποτε θὰ ἔχασε τὴ μητρικὴ του γλῶσσα καὶ μιλᾷ πολὺ ἄσχημα τουρκικά.

— Ἄν εἶναι δυνατόν !

— Ὅλα εἶναι δυνατό, εἶπε ὁ γέρο - Σαλάρ. Ἡ Ἀγγλία πληρώνει ἀρκετοὺς κατασκόπους. Μὴν ξεχνᾶτε πὼς ἡ Τουρκία εἶναι, γιὰ ὅλες τις διπλωματίες τῆς Εὐρώπης, «ὁ ἀσθενής».

Ἡ ἰδέα αὐτὴ ταίριαξε στὸ ρωμαντισμὸ μου. Ἡ θάρκα που ἔφευγε μέσα στὴ μεσημεριάτικη ζέση, δὲν ἦταν μήπως ἕνα σημάδι ὅτι ὁ ἀνθρωπος με τις πέντε γυναῖκες ἠθελε νὰ ξεγελάσῃ τὸν κόσμον καὶ ἔκανε κάποιο κρυφὸ ἐπάγγελμα ;

☆

Ὁ Αὐγουστός θρῑσκόταν στὶς δόξες του. Τὸ Σεπτέμβριο θὰ ξαναγύριζα στὴ δουλειά μου. Ἡ μοναξιά μου ζώῃρε ἀπὸ ὅσα μάντευα γιὰ τὸ γειτονικὸ σπίτι. Σκεπτόμουν λιγώτερο τὴν ἀνάπαυσί μου καὶ περισσότερο τις δυνάμεις που με ξανάθρῑσκαν. Ποιός, ἄλλωστε, δὲν εἶναι ἄξιος γιὰ ἀπερισκεψίες στὰ νειάτα του ; Ἦθελα νὰ γνωρίσω αὐτὴ τὴ νυκτερινὴ Σταμποῦλ που ἀγνοοῦσα.

Ὅλες οἱ πλούσιες οἰκογένειες

είχαν ζητήσει να θρούν δροσιά σε κάποια παραλία της Μαύρης Θάλασσας, αλλά οι χαρές δεν είχαν εγκαταλείψει την πόλι, αν έκρινα από όλα τα φώτα που φαίνονταν τη νύχτα από την απέναντι ακτή του Βοσπόρου και μ' έκαναν να μαντεύω τον πυρετό της ζωής που κυριεύει μιά πολιτεία ύστερα από την ζέση της ημέρας.

Πήρα, λοιπόν, το θαποράκι και γύρισα στο διαμέρισμά μου, στο τελευταίο πάτωμα ενός σπιτιού του Πέραν από όπου, πάνω από τις στέγες, έβλεπα τη θάλασσα. Όλα είχαν μείνει όπως τα άφησα, σκεπασμένα θέβαια με σκόνη. Τίποτα δέ με κρατούσε εκεί, παρά η άναμνη της νύχτας. Άρχισα τότε να τριγυρνά στους δρόμους, ελπίζοντας να θρω κάτι καινούργιο και ενδιαφέρον, ίσως και κάποια περιπέτεια. Οι νεαρές Τούρκισσες, όμως, ήταν τόσο άορατες όσο και οι γειτόνισσές μου στην ασιατική ακτή. Δέ μου έμειναν, λοιπόν, παρά τα μεγάλα κοσμοπολικά ξενοδοχεία με τη διεθνή τους πελατεία.

Έκεί την είδα.

Δυο άντρες ντυμένοι επίσημα τη συνώδευαν καθώς κατέβαινε τις σκάλες που, ανάμεσα σε πρασινάδες, ώδηγούσαν στο χώλλ. Τό εξαιρετικά μικρό κεφάλι της δημιουργούσε την εντύπωση ότι ήταν ψηλή. Ή ούρα του άσπρου φορέματός της σερνόταν στο κόκκινο χαλί. Ήταν μελαχροινή, με σταρénιο δέρμα. Τό χρώμα των ματιών της μου έκανε εντύπωση. Ήταν πράσινα, καθαρά και κρύα, και είχαν μιά καταπληκτική σκληρότητα. Αισθάνθηκα άμέσως τόση έλξη, ώστε την άκολούθησα. Περπατούσε μπροστά

μου, μόνη, όπως είδα παραξενεμένος. Οι δυο συνοδοί της είχαν κάνει φτερά. Ίσως να μου φάνηκε ότι ήταν μαζί της.

Στη θεράντα είχαν ήδη καθήσει αρκετοί για τό δείπνο και μόλις μπήκε αυτή, οι άντρες σήκωσαν τό κεφάλι. Ύστερα οι γυναίκες άρχισαν να μιλούν χαμηλόφωνα, δείχνοντας τη νεοφερμένη με μιά αδιόρατη κίνησι. Θά ήθελαν, σίγουρα, με κάποια παρατήρησι να μειώσουν την εντύπωση που δημιούργησε ή εμφάνισί της.

Δέν ξέρω αν έφταιγε τό σκληρό μά πολύ ώραίο πρόσωπο ή τό καλλίγραμμο σώμα που προδιδόταν, κάτω από τό δαντελλένιο φόρεμα, πάντως, όταν ή τύχη με βοήθησε να καθήσω σ' ένα τραπέζακι απέναντί της, δέν μπορούσα να ξεκολλήσω τά μάτια μου από πάνω της. Προσποινήθηκε ότι δέν πρόσεξε τό δένιμονο βλέμμα μου, ωστόσο αυτή ή άπόλυτη άδιαφορία έδειχνε ότι δέν τό άγνοούσε. Από την άρχή του φαγητού της ήπια σαμπάνια, όπως συνηθίζουν στη Ρωσία. Συλλογιζόμουν ότι θά ήταν καμμιά Μεγάλη Δούκισσα που ταξίδευε ίνκόνιτο. Είχε περήφανη κορμοστασιά και ήταν ντυμένη με σπάνιο και πολυδάπανο γούστο.

Όταν σηκώθηκε, πέρασε από μπροστά μου και μου έρριξε ένα πλάγιο βλέμμα. Τά μάτια της κατεβασμένα έκρυβαν την σκληρή λάμψι τους. Τά χείλη της σαν να τρεμόπαιζαν. Ένοιωσα να με τραβά μιά άγνωστη δύναμι και τόλμησα να την άκολουθήσω.

Την πλησίασα μιλώντας τουρκικά, αλλά φάνηκε να καταλαβαίνει με δυσκολία. Της πρότεινα να πάμε ένα περίπατο με τό καίκι. Θά είχε ώραία δροσιά στη

θάλασσα. Όταν κατάλαβε, με κύτταξε στο πρόσωπο με τό κοφτερό της βλέμμα. Νόμιζα ότι την πρόσβαλα και άρχισα να δικαιολογούμαι. Με πολλή ήρεμία, όμως, και μ' αυτήν τη λίγο υπόκαφη φωνή που έχουν οι Σπανιόλες, μου άπάντησε γαλλικά. Και αυτό, που μου είπε, ήταν ένας αριθμός, ένας αριθμός όλοστρόγγυλος. Σχεδόν όλος ό μισθός μου, που τον είχα εισπράξει στην πρεσβεία και τον είχα μαζί μου. Ή κατάπληξι μου ήταν τόσο μεγάλη, ώστε έμεινα άφωνος. Έκείνη γύρισε και έφυγε, χωρίς να με κυττάξει. Και τότε την άκούθησα.

Όταν άνοιξε την πόρτα του διαμερίσματός της, όπου δούλευε ακόμα μιά καμαριέρα, φαινόταν σαν να είχε ξεχάσει την ύπαρξί μου. Πήγε κοντά στο μεγάλο παράθυρο και κύτταξε τό νυκτερινό τοπίο, τά κινούμενα φώτα στη θάλασσα, την ακτή της Άσίας σχεδόν σκοτεινή, χαμένη στο φώς του φεγγαριού.

Ήμουν τόσο νέος, ώστε δέν μπόρεσα να άντισταθώ στην επιθυμία να μιλήσω για τον έαυτό μου και, όταν πήγα να σταθώ κοντά της, της έδειξα, πέρα από τον Βόσπορο, τό μακρινό σημείο όπου θρισκόταν τό τουρκικό σπίτι μου. Ύστερα τη ρώτησα αν θρισκόταν από καιρό στην Πόλη και αν της άρεσε. Της φάνηκε άκατανόητο να αισθάνεται δεμένος κανείς με έναν όρίζοντα.

— Έδω ή άλλοι, είπε, τί σημασία έχει !

Έξακολουθούσε όμως να κυτάζει τη νύχτα, τά άστρα, τη μακρινή ακτή.

Ή καμαριέρα ρώτησε αν ή κυρία την χρειαζόταν ακόμα. Ένα «εύχαριστώ» την έστειλε σε άλλους ταξιδιώτες ίσως τόσο παρ-

ξενους, όσο και αυτή ή γυναίκα με τό αυτοκρατορικό ύφος που δέ ζητούσε να περάση από τό στάδιο των λεπτών περιπτώσεων όπως θά τό ήθελε μιά πιό φτωχή. Μέσα μου αισθανόμουν την πληγή. Δέν με είχε διαλέξει, τίποτα δέν πρόδιδε την παραμικρή ταρχή. Βρισκόταν πολύ μακριά από τό πάθος που με είχε κυριεύσει.

Δέν της πήρα παρά αυτό που μπορεί να άγοραστή : την τέλεια όμορφιά της. Δέν έδειξε την παραμικρή τρυφερότητα, δέν έκανε την παραμικρή έξομολόγησι, όπως συμβαίνει συνήθως αυτές τις στιγμές. Έμεινε μακρυνή και θά έλεγα άναίσθητη. Τί ζητούσε, λοιπόν ; Να ξεχάση ; Να έλευθερωθί από τον έαυτό της ; Δέν τό έμαθα.

Τό πρωί, χωρίςαμε. Αισθανόμουν την ίδια συστολή, όπως και όταν γνωρισθήκαμε. Ήταν για μένα πάντα τό ίδιο μυστηριώδες.

— Ποι μένετε ; με ρώτησε ξαφνικά την ώρα που άνοιγα την πόρτα να φύγω.

Της είπα την διεύθυνσί μου στην ασιατική ακτή. Και για μιά στιγμή μέθυσα από μιά έλπίδα. Ξέχασα τί μου είχε κοστίσει αυτή ή νύχτα. Νόμιζα πως είχε συγκινηθί. Της μίλησα για τό παλιό σπίτι, για τον καταπράσινο κήπο, για τη σιωπή που την τάραζαν σπάνια τά γέλια και τά τραγούδια των γυναικών του Όρμπαντέρ μπέη.

Άνασηκώθηκε στο κρεβάτι γελώντας με έκπληξι.

— Τί όνομα είπατε ;

— Όρμπαντέρ μπέης.

Σήκωσε τους ώμους και έδειξε την έκπληξί της.

— Άκούσα λάθος τό όνομα.

Με μιά κίνησι παραμέρισε τό

σκέπασμά, σηκώθηκε και ήρθε κοντά μου. Μὲ ρώτησε μὲ λεπτομέρειες γιὰ τὸ δρόμο τοῦ κάλο-καιρινοῦ σπιτιοῦ μου. Θὰ ἔλειπε γιὰ λίγες μέρες, μὰ θὰ ξαναγύριζε. Ἡ ἀνεπάντευξη ἐλπίδα μοῦ ἔδινε φτερά.

Ἐφυγα σὺν τρελλός. Καὶ μόνο ὅταν ἀπομακρύνθηκα ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο, σκέφθηκα ὅτι δὲν εἶχα ρωτήσῃ τὸ ὄνομά της. Νὰ γυρίσω πίσω, θὰ ἦταν γελοῖο. Δὲν εἶχα παρὰ νὰ περιμένω. Κι' ἔτσι γύρισα στὸ καλοκαιρινό μου σπίτι.

★

Τὰ γέλια καὶ τὰ κελαηδήματα ἀκούστηκαν πάλι στὸ γειτονικό κήπο. Περίμενα. Τὰ μεσημέρια χανόμουν σὲ ρεμβασμούς. Θυμώμουν τὴν περιπέτειά μου σ' ὅλες τὲς λεπτομέρειες. Εἶχα ξεχάσει τὴν τιμὴ. Ἰσως ἢ ἀγνωστή μου νὰ περιπλανιόταν στὸν κόσμο, ζητώντας τὴν ἀγάπη. Τότε πίστευα ὅτι κάθε ἄνθρωπος δὲν ἐπιθυμοῦσε τίποτα ἄλλο, παρὰ νὰ ὁρῇ αὐτὸν ποὺ θὰ μπορούσε νὰ τοῦ δώσῃ τὴν τέλεια εὐτυχία. Ἡ γυναίκα αὐτὴ θὰ μπορούσε νὰ εἶναι τὸ πᾶν γιὰ μένα. Ἦμουν βέβαιος. Ποιὸς ξέρεῖ ἂν δὲν ἤμουν γιὰ κείνην μιὰ ἐλπίδα; Μήπως δὲν νόμισα γιὰ μιὰ στιγμή πὼς τὴν εἶχα κερδίσει; Καὶ ξαναζούσα κάθε στιγμή τῆς σύντομης γνωριμίας μας, σὺν νὰ μπορούσα ἔτσι νὰ τὴν ξαναφέρω μπροστά μου.

Τὴν τρίτη νύχτα ξύπνησα ἀπότομα. Ὁ κρότος ἦταν σύντομος καὶ ξερός. Προσπαθοῦσα νὰ θυμῶ. Ναί, ἦταν πιστολιά. Κάποιος εἶχε τραβήξει, ὅχι πολὺ μακριά. Γιατί ἄραγε; Κανένας κλέφτης ποὺ τὸν κυνηγοῦσαν; Ἡ, στοῦ γείτονά μου, κανένας κλέφτης τοῦ ἔρωτα; Ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης καὶ οἱ εὐνοῦχοι ἀγρυ-

πνοῦσαν, βέβαια, ἀλλὰ τί χρησιμεύουν οἱ ψηλοὶ τοῖχοι μπροστά στὴν ἐρωτικὴ φλόγα;

Ἐξαφνα ἀκουσα φωνὲς δυνατές, ἔντρομες. Σηκώθηκα καὶ κατέβηκα τρέχοντας. Ὁ γερο-υπηρέτης μου, ξαφνιασμένος στὸν ὕπνο του, ἔκανε νὰ μὲ κρατήσῃ καὶ μουρμούρισε κάτι γιὰ τὸν Ἀλλάχ. Ἄνοιξα τὴν πόρτα τοῦ κήπου, ἔτρεξα πρὸς τὸ γειτονικό σπίτι καὶ ἄρχισα νὰ χτυπῶ δυνατὰ τὴν κλειστή καγγελοπορτα. Χτυποῦσα, χτυποῦσα καὶ ἐπιτέλους ἡ πόρτα ἀνοίξε. Εἶδα μπροστά μου ἕναν ἄνθρωπο κατὰ χλωμο.

— Ἐλάτε, ἐλάτε! μὲ παρακάλεσε σὺν νὰ μὲ ἤξερε.

Τὰ γεράνια μύριζαν ὁμορφα στὸν κήπο καθὼς περνοῦσα, ἀκολουθώντας τὸν Ὀρμπαντέρ μπέη. Μὲ μιὰ κίνησι παραμέρισε ἀπ' τὴν πόρτα τοὺς δυὸ εὐνοῦχους. Μπήκα σ' ἕνα δωμάτιο φωτισμένο λίγο. Μιὰ λάμπα ἀκουμπισμένη χάμω φώτιζε μιὰ μορφὴ ξαπλωμένη. Ἦταν μιὰ γυναίκα μὲ ἕνα μακρὺ ἄσπρο φόρεμα. Τὸ αἷμα ἔβαφε τὲς λευκὲς δαντέλλες καὶ δὲν μπόρεσα νὰ κρατήσω μιὰ φωνή, ὅταν εἶδα τὴ νεκρὴ ξαπλωμένη ἐπάνω στὸ σάλι τῆς νὰ μὲ κυττάξῃ μὲ τὰ ἀκίνητα πράσινα μάτια της.

Ὅλα γύρω μου γύριζαν. Ἦταν σὺν ὄνειρο. Κι' ὅμως δὲν ξέρω ποιά θεία πρόνοια μ' ἔκανε νὰ συγκρατηθῶ καὶ νὰ ρωτήσω:

— Τί συνέβη;

— Τί μπορούμε νὰ κάνουμε; ρώτησε ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης καὶ αὐτὴ τὴν φορὰ κατάλαβα ὅτι μιλοῦσε γαλλικὰ χωρὶς ξενικὴ προφορά.

Οἱ δύο ἐρωτήσεις μας εἶχαν διασταυρωθῇ. Ἀπὸ τὸ ἐπάνω πάτωμα ἀκούγα βήματα, παιδικὲς φώ-

νές. Ἡ πιστολιά θὰ εἶχε ταραξεί τὸ χαρέμι καὶ μοῦ φαινόταν παρὰ ξένο πὼς καμμιά γυναίκα δὲν εἶχε τολμήσῃ νὰ κατέβῃ, γιατί δὲν ἤξερα ἀκόμα πόσο συνεσταλμένες τὲς κρατοῦσαν τὰ παλιὰ ἔθιμα. Κατανίκησα τὸν τρόπο μου καὶ πλησίασα. Τίποτα στὸν κόσμο δὲν θὰ μπορούσε νὰ μὲ κάμῃ νὰ ἀκουμπήσω τὸ κεφάλι μου σ' αὐτὸ τὸ στήθος. Ἐπίασα τὸν σφυγμό. Δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ τίποτα.

Ἡ νεκρὴ εἶχε πάντα τὰ μάτια ἀνοικτὰ καὶ ἡ ἀκίνησία τοῦ προσώπου ἔκανε πῶς σκληρὸ τὸ βουβὸ βλέμμα. Γιὰ πρώτη φορὰ κατὰ λαβὰ πόσο γρήγορα ἕνας νεκρὸς ξαναβρίσκει τὸ θάρος τῆς ὕλης καὶ χάνει ἐκείνη τὴν πνοή, ποὺ τὸν κάνει νὰ συμμετέχῃ στὴν κίνησι, στὴ ζωή.

— Πὼς ἔμαθε ὅτι ἤμουν ἐδῶ, ἄραγε; εἶπε ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης σὺν νὰ μιλοῦσε στὸν ἑαυτὸ του.

— Τί συνέβη; ξαναρώτησα.

Δὲν ἦταν σὲ θέσι νὰ μοῦ μιλήσῃ μὲ συνοχή.

— Τὴν σκοτώσατε;

— Ἐκείνη τράβηξε.

— Μὰ τὸ ὄπλο;

— Πῆρε τὸ πιστόλι ποὺ βάζω κάθε βράδυ ἐπάνω στὸ τραπέζι, γιατί φοβοῦμαι τοὺς κλέφτες.

— Γιατί σκοτώθηκε ἐδῶ;

— Τὴν ἤξερα, ἄλλοτε.

Ἡ καρδιά μου σφίχτηκε. Θυμήθηκα ὅτι τῆς εἶχα μιλήσῃ γιὰ τὸν Ὀρμπαντέρ μπέη, τῆς εἶχα δώσῃ τὴ διεύθυνσι, τῆς εἶχα πῇ γιὰ τὸ δρόμο τοῦ σπιτιοῦ.

Εἶχα ἕνα μέρος τῆς εὐθύνης. Μιλήσαμε χαμηλόφωνα. Ἡ σκοτεινὴ κηλὶδα στὸ φόρεμα μεγάλωνε. Ἐπρεπε νὰ εἰδοποιήσουμε τὴν ἀστυνομία. Ἐγὼ ἔκρινα μὲ τὲς δυτικὲς μου ιδέες. Ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης, ὅμως, δὲ σκε-

πτόταν παρὰ νὰ ἐξηγήσῃ πὼς εἶχε ἔρθῃ αὐτὴ ἡ γυναίκα.

— Δὲν ἤξερε ὅτι ἤμουν ἐδῶ. Ἀπὸ πολλὰ χρόνια δὲν ἤξερε τίποτα γιὰ μένα. Ἦταν ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ ξεφύγω ἀπ' αὐτήν.

— Θὰ πρέπει νὰ ἐξηγήσετε, εἶπα γιὰ νὰ τὸν ξαναφέρω στὴν πραγματικότητα, ὅτι πέθανε ἐδῶ χτυπημένη μὲ ἕνα δικό σας ὄπλο. Λέτε πὼς αὐτοκτόνησε. Γιατί;

— Ἦταν σὲ ἀδιέξοδο. Οἰκονομικό, βέβαια.

Ἀνατρίχιασα: ἡ γρήγορη συγκατάθεσι, τὸ ποσό... Τί ἀνόητος ποὺ ἤμουν νὰ νομίσω καὶ νὰ ἐλπίζω καὶ νὰ περιμένω!

Μὰς κύτταζε πάντα μὲ τὸ σκληρὸ τῆς βλέμμα. Ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης εἶχε πέσει σ' ἕνα ντιβάνι.

— Πὼς ἦρθε; ξαναεἶπε σὺν χαμένος.

Δὲν μπορούσα νὰ τοῦ ἐξηγήσω πὼς γιὰ τὴν μυστηριώδη ἐμφάνισί της δὲν ἔφταιγε παρὰ ἕνα τυχαῖο περιστατικό. Ὑπάρχουν ζητήματα ποὺ ἐπεμβαίνουν καὶ στὰ πιὸ δραματικὰ γεγονότα. Ἐξ αἰτίας τῆς καριέρας μου δὲν ἤθελα νὰ ἀνακατευθῶ σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι. Καὶ ὕστερα μὲ εἶχε καταλάβῃ μιὰ τρομερὴ ζήλεια.

Ἀπὸ τὸ ἐπάνω πάτωμα τὰ θήματα ἔδειχναν πὼς οἱ γυναῖκες τοῦ χαρεμιοῦ δὲν εἶχαν ξανακοιμηθῇ. Ἀποχαιρέτησα τὸν Ὀρμπαντέρ μπέη καὶ φεύγοντας τοῦ εἶπα:

Ἄν σὰς χρειαστῇ ἕνας μάρτυρας γιὰ νὰ καταθέσῃ ὅτι ἡ νεκρὴ μπορούσε νὰ πάρῃ τὸ ὄπλο σας, θὰ εἶμαι στὴ διάθεσί σας.

Τὸ φεγγάρι φώτιζε τὸν κήπο καὶ τὴν μικρὴ δεξαμενὴ τοῦ κήπου. Μοῦ φάνηκε πὼς μὲ παρακολουθοῦσαν. Γόρισα ἀπότομα καὶ διέκρινα πίσω ἀπὸ τὸ καφα-

σωτό τοῦ μπαλκονιοῦ πέντε μικρές λευκές σιλουέττες, λεπτὲς σὰν παιδικές.

☆

Δὲν ἔμεινα βέβαια οὔτε μιὰ μέρα περισσότερο στὴν αἰσιατικὴ ἀκτὴ. Γύρισα στὸ Πέραν, στὸ διαμέρισμά μου ποὺ ἦταν ψηλά, πάνω ἀπὸ τὰ σπίτια ποὺ κατεβαίνουν ὡς τὸ Βόσπορο. Ἡ ἐξαφάνισις τῆς ἀγνωστῆς γυναίκας δὲν ἐδημιούργησε κανένα θόρυβο. Οὔτε ἔμαθα τίποτα γιὰ τὸν Ὀρμπαντέρ μπέη. Σὲ λίγο καιρὸ μετατέθηκα στὸ Χανόι, ὅπου ἔμεινα πολλὰ χρόνια καὶ ὕστερα στὴν Αἰτή. Ἔτσι ἔκανα τὸ γύρο τοῦ κόσμου. Ἡ τύχη τῆς καριέρας μὲ ξανάφερε στὴν Πόλι ὕστερα ἀπὸ δεκαπέντε χρόνια. Παρ' ὅλο ποὺ εἶχε περάσει τόσος καιρὸς, δὲν εἶχα ξεχάσει τὴ γυναίκα ποὺ μοῦ εἶχε ἀποκαλύψει τί μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ πεπρωμένο ἐνὸς πάθους. Ὑστερα ἀπὸ διάφορες περιπέτειες, ἀπὸ μικρὲς λύπες καὶ περαστικὲς ἐπιθυμίες, νοσταλγοῦσα τὶς μοναδικὲς ἐκεῖνες ὥρες ποὺ πίστευα ὅτι εἶχα θρῆ τὴν πληρότητα τῆς μοίρας μου. Ὅταν περνοῦσα μπροστὰ ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο τῆς γνωριμίας μας, ἔνοιωθα πάντα ἕνα σφίξιμο στὴν καρδιά. Καὶ μιὰ μέρα δὲ βάσταξα καὶ πῆγα στὴν ἀκτὴ τῆς Ἀσίας.

Τὸ σπίτι τοῦ Ὀρμπαντέρ μπέη ἦταν τόσο κρυμμένο πίσω ἀπ' τὰ φουντωτὰ δέντρα, ὥστε δὲ φαίνονταν πιά οὔτε ἡ στέγη. Οἱ θάμνοι σχηματίζαν φράχτες ἀδιapέραστους. Παντοῦ φαίνονταν νὰ βασιλεῦῃ ἡ ἐγκατάλειψις. Ὡστόσο κτύπησα. Τὸ ἴδιο χερουλί, ποὺ εἶχα κτυπήσει ἄλλοτε μὲ τόση ἀνησυχία. Καμμιά ἀπάντησις. Ξανακτύπησα μάταια καὶ ἤμουν ἔτοιμος νὰ φύγω, ὅταν ἡ πόρτα

ἄνοιξε μὲ προφύλαξι. Ρώτησα τὸν ὑπηρέτῃ ποῦ ἦταν ὁ κύριός του. Ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης δὲν εἶχε ἀφήσει τὸ σπίτι του. Στὴν κάρτα ποὺ τοῦ ἔδωσα, ἔγραψα μιὰ ἡμερομηνία. Τὸ σύνθημα ἐπέτυχε. Προχωρώντας εἶδα τὴν ξερὴ δεξαμενὴ, τὸ ἐρειπωμένο «σαχνισί». Οἱ παιδικὲς σιλουέττες τοῦ χαρεμιοῦ θὰ εἶχαν μεταμορφωθῇ ἀπὸ καιρὸ σὲ γυναικεῖες. Κανένας θόρυβος δὲν πρόδιδε τὴν παρουσία τους. Κανένας θόρυβος δὲν ἀκούστηκε ὅταν μπῆκα στὸ σαλόνι καὶ τὰ μάτια μου πῆγαν ἀμέσως στὸν τόπο, ὅπου εἶχε ξαπλωθῇ νεκρή. Ἐκεῖ σ' ἕνα γραπεζάκι ἔκαιγε ἕνα λυχνάρι μὲ μυρωδικά.

Αὐτὸς ἦταν, βραγε, ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὸν εἶχα δῆ τόσο δυνατό καὶ δεμένο νὰ συνοδεύῃ τὶς γυναῖκες στὸ μπάνιο; Ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης εἶχε γεράσει.

Μοῦ εἶπε νὰ καθίσω. Τὸ δωμάτιο μύριζε ἀρώματα καὶ κλεισούρα. Τίποτα δὲν εἶχε ἀλλάξει ἐκεῖ μέσα, μόνο ποὺ πλανιόταν ἀέρας ἐγκαταλείψεως καὶ καταστροφῆς.

— Θυμᾶστε ἀκόμη; μὲ ρώτησε.

Αὐτὴν τὴ φορά, παρ' ὅλη τὴν συγκίνησί μου, δὲν ἤμουν τόσο ταραγμένος καὶ ἔτσι μπόρεσα νὰ τοῦ παρατηρήσω.

— Μιλάτε σὰν Γάλλος ἀπὸ τὴ Γαλλία.

— Ἐκεῖ γεννήθηκα πραγματικά, στὸ Ἐρμπέ, κοντὰ στὴν πατρίδα τοῦ Σταντάλ. Οἱ πρόγονοί μου λέγονταν νι' Ὀρμπάν. Τὸ ὄνομά μας παραμορφώθηκε στὴν Ἀνατολή, ἀπὸ στόμα σὲ στόμα.

— Τότε... τότε θὰ ἦταν στὴ Γαλλία...

Δὲν συμπλήρωσα τὴ σκέψι μου. Τὴ μάντεψε.

— Ναί, στὸ Παρίσι τὴ γνώρισα. Κύτταζε κάποια εἰκόνα μακρυνή, καὶ ἐξακολουθοῦσε νὰ μὲνησιωπηλός. Γιατί, ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, ζητοῦσα τὶς ἐξομολογήσεις του; Ἦταν ἡ παλιά μου ζήλεια ποὺ μ' ἐσπρωχνε; Χωρὶς νὰ θέλω, τοῦ εἶπα:

— Τὴν εἶχατε ἀγαπήσει;

— Ἀγαπήσει; ἐπανέλαθε.

Ἐμεινε σιωπηλός, μὲ τὸ βλέμμα χαμένο. Γιὰ μιὰ στιγμή νόμισα πὼς θὰ εἶχε τρελλαθῇ. Αὐτὸ τὸ βλέμμα, χωρὶς ἴχνος ζωῆς, σκληρὸ καὶ ἀκίνητο... Ἀλλὰ ἐξακολούθησε:

— Ναί, τὴν εἶχα ἀγαπήσει, ἀντὶ τὸ νὰ ἀνήκης σημαίνει νὰ ἀγαπᾷς. Ἦμουν κάτι περισσότερο ἀπὸ σκλάβος τῆς. Ὅλα τὰ κατέστρεψε γύρω μου. Δὲν ἐνδιαφερόταν γιὰ τίποτα ἄλλο, παρὰ γιὰ τὰ καπρίτσια τῆς, γιὰ τὸν ἑαυτὸ τῆς. Ἀγωνίστηκε μάταια. Ὑστερα, μιὰ φορά, ὕστερα ἀπὸ μιὰ προδοσία πολὺ ἀπαίσια...

Σταμάτησε. Δὲν ξέρω ποιὲς σκληρὲς ἀναμνήσεις εἶχαν ζωντανέψει μέσα του. Ἴσως ξαναζοῦσε τὸ χωρισμὸ γιὰ τὸν ὁποῖο μοῦ μίλησε κατόπι μὲ κομμένα λόγια. Ἀργότερα εἶχε συνέλθει κάπως. Ἐλπιζε νὰ γιατρευτῇ.

— Εἶχα διαλέξει ἐδῶ γυναῖκες πολὺ νέες γιὰ νὰ ἔχουν ψυχὲς παιδικές. Εἶχα ξαναθρῆ τὴ δύναμί μου, τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς. Καί, ξαφνικά, ἦρθε ἐδῶ. Τὸ πὼς μὲ ξαναθρῆκε εἶναι ἀνεξήγητο. Ἐνοιώσα πὼς τίποτα δὲν εἶχε τελειώσει, πὼς ἡ σκλαβιά μου ξανάρχιζε, πὼς θὰ τὴν ἀκολουθοῦ-

σα, πὼς θὰ ὑπέφερα πάλι. Τὸ πιστόλι ἦταν ἐκεῖ, ἐπάνω στὸ τραπέζι. Ἴσως νὰ μὴ τὴ σκότωναν ἀνδρὲς γελοῦσε. Τὸ γέλιο τῆς, ὅμως, μὲ προκαλοῦσε καὶ δὲν εἶχα παρὰ μιὰ σκέψι, νὰ τὸ κάνω νὰ σταματήσει...

Τὸ λυχνάρι μὲ τὰ ἀρώματα ἔκαιγε πάντα. Ἴσως ἦταν κάποια ἀνατολίτικη συνήθεια, ἕνας τρόπος νὰ ἀπομακρύνῃ κανεὶς τὴν ἐκδίκησι τῶν νεκρῶν. Εἶχε μιλήσει χωρὶς νὰ νοιάζεται καθόλου γιὰ τὸ τί θὰ μπορούσε νὰ γίνη. Εἶχε κανένα σίγουρο μέσο γιὰ νὰ ξεφεύγῃ ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη; Ἦταν τόσο βέβαιος γιὰ μένα ἢ αἰσθανόταν τὴν ἀνάγκη νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸ μυστικό του, ὅπως εἶχε ἐλευθερώσει καὶ μένα, γιατί θὰ μπορούσα νὰ ἤμουν ἐγὼ στὴ θέσι του.

Τὸ λυχνάρι ἔκαιγε πάντα. Ἀπὸ τὸ ἄδειο φλυτζάνι ἐκεῖ δίπλα μέσα στὸν μπρούτζινο δίσκο, ἀπὸ τὸ ναργιλὲ κοντὰ στὸ ντιβάνι, ἀπὸ τὸ θιβάλλο ποὺ εἶχε μείνει ἀνοιχτό, κατάλαβα ὅτι ὁ Ὀρμπαντέρ μπέης ζοῦσε πιά μὲ τὴ νεκρή. Τὸ βασανισμένο τοῦ πρόσωπο, ὡστόσο, εἶχε θρῆ τὴ γαλήνη. Ἡ νεκρὴ δὲν μπορούσε πιά νὰ τὸν προδώσῃ. Τώρα ἦταν ὑποταγμένη σὰν τὶς σκιές, ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὶς ἀναστήσῃ ὅποτε θέλει. Ἦταν σὰν τὶς σκιές, ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς δώσῃ τὴ μορφή ποὺ θέλει καὶ (μὴπως καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν τὸ ἤξερα;) ποὺ εἶναι πάντα ὑποταγμένες στοὺς ζωντανούς.

Οἱ Ἀμερικανοὶ ἔχουν τὰ περισσότερα μέσα γιὰ νὰ ἐξοικονομοῦν καιρό, καὶ ὅμως ἔχουν λιγώτερο καιρὸ ἀπὸ κάθε ἄλλο λαὸ στὸν κόσμον.

☆

Κάθε νέος ἀπὸ τὰ 12 ὡς τὰ 21 περιμένει νὰ γίνη κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του. Μόλις γίνη, τότε παντρεύεται.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ένας Άμερικανός κοινωνιολόγος περιώδευε στις πόλεις της Αμερικής. Μια μέρα είδε έναν Ινδιάνο ξαπλωμένο με ναχέλεια στο πεζοδρόμιο.

— Γιατί, φίλε, δεν βρίσκεις μια δουλειά; ρώτησε ο Άμερικανός.

— Για ποιο λόγο; απάντησε ο Ινδιάνος χαμογελώντας.

— Γιατί, είπε ο κοινωνιολόγος λίγο εκπληκτος, αν βρής μια δουλειά, θα μπορέσεις να μαζέψεις λεπτά και να τα βάλεις στην τράπεζα.

— Γιατί; ρώτησε ο Ινδιάνος.

— Γιατί; Για να αποσυρθείς αργότερα και να μη δουλεύεις πιά.

— Μά μήπως δουλεύω τώρα; είπε ο Ινδιάνος χαμογελώντας πάντα.

☆

Ένας καταστηματαρχής παρατήρησε μια μέρα ότι ένας υπάλληλός του συζητούσε ζωηρά με έναν πελάτη. Όταν ο πελάτης έφυγε, φώναξε τον υπάλληλο και του είπε:

— Γιατί συζητούσες με τον πελάτη; Δεν σου είπα τόσες φορές ότι σήμερα, έτσι όπως πάνε οι δουλειές, ο πελάτης έχει πάντα δίκιο;

— Μάλιστα, απάντησε ήσυχος ο υπάλληλος. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο έκανα τη συζήτηση... ο πελάτης επέμενε ότι είχε άδικο!

«Wall Street Journal»

☆

Ο διευθυντής ενός κινηματογράφου στην Αμερική ανακάλυψε ένα πολύ αποτελεσματικό μέσον για να βγάζουν οι γυναίκες τα ένοχλητικά για τους θεατές καπέλλα τους. Προτού αρχίσει η ταινία, πρόβαλλε στην οθόνη την εξής ειδοποίηση:

«Ειδικώς για τις ηλικιωμένες κυρίες, ή διευθυνσις δηλώνει ότι μπορούν να μη βγάζουν τα καπέλλα τους».

«Υστερα απ' αυτό, δεν υπήρχε γυναίκα μέσα στον κινηματογράφο με καπέλλο.

☆

Μια νεαρή κοπέλλα πιάνει δουλειά σ' ένα τσίρκο. Στην επιθυμία της να είναι έν τάξει, πηγαίνει στον διευθυντή να τον ρωτήσει μερικά πράγματα.

— Δε θέλω να κάνω τα λάθη που κάνουν όλοι οι άρχαριοι, του λέει. Μπορείτε να μου δώσετε μερικές συμβουλές;

— Ευχαρίστως, απαντάει ο διευθυντής. Πρώτ' απ' όλα να μην γδύνεσαι ποτέ μπροστά στη γυναίκα με το μούσι.

☆

Σ' ένα μαρμαρογλυφείο πήγε μια μέρα μια νεαρή μαυροντυμένη χήρα και ζήτησε να της σκαλίσουν ένα επίγραμμα για να το βάλει στον τάφο του ανδρός της. Το επίγραμμα έλεγε: «Η θλίψη μου είναι κάτι που δεν μπορώ να το υποφέρω». Σε λίγες ημέρες, διηγείται ο μαρμαράς, εμφανίστηκε η ίδια κυρία, με ανοιχτά όμωσ τώρα, και μου ζήτησε να προσθέσω στο επίγραμμα την λέξη «μόνη».

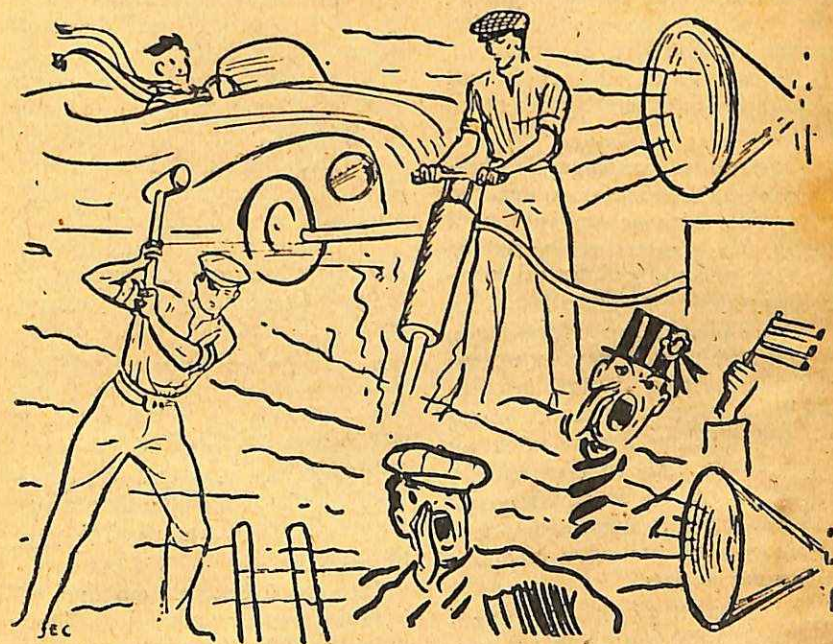
☆

Up

ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΩΝ

Ένας σταυροφόρος με τη σιδερένια πανοπλία του κοιμάται άμεριμνα κάτω από ένα δένδρο. Ένα λεοντάρι που τριγυρίζει εκεί, τον βλέπει και άγανακτεί.

— Αίσχος! Πάλι κονσέρβα κρέας!

ΟΙ ΠΟΛΕΙΣ ΜΑΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΗΣΥΧΕΣ

«Ο θόρυβος», έλεγε κάποιος, «είναι το αποτέλεσμα της οργανώσεως του φυσικού περιβάλλοντος». Θα μπορούσαμε θέσθαι να λύσουμε το πρόβλημα του θορύβου με καλή, στρώνοντας τους δρόμους μας με χλόη. Με τον τρόπο αυτό όμως θα δημιουργούσαμε χίλιες-δυο άλλες σοβαρές δυσκολίες.

Σχετικά με τις θορυβώδεις βιομηχανίες όλοι συμφωνούν πως πρέπει να εγκαθίστανται σε ειδι-

κές ζώνες έξω από τις πόλεις, όπως και οι βιομηχανίες που μυρίζουν άσχημα ή καπνίζουν πολύ.

Ακόμη μια γενική αρχή είναι ότι τα ψηλά κτίρια των εργοστασίων δεν πρέπει να αντικρύζουν το ένα το άλλο, γιατί οι τοίχοι αντανακλούν τον ήχο και επομένως ο θόρυβος γίνεται μεγαλύτερος. Τα ψηλά κτίρια των εργοστασίων πρέπει να κτίζονται ανακατεμένα με χαμηλά κτίρια, και σε ανοικτό χώρο. Στα ήσυ-

χότερα μέρη τοῦ συγκροτήματος τῶν κτιρίων ἑνὸς ἐργοστασίου πρέπει νὰ γίνωνται οἱ κοιτῶνες, τὰ ἀναπαυτήρια, τὰ ἱατρεῖα καὶ ἄλλα παρόμοια, πού χρειάζονται ἡσυχία.

Οἱ σταθμοὶ παραγωγῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος θὰ πρέπει νὰ κτίζονται ὑπογείως. Ἐπίσης οἱ αὐλές τῶν σχολείων δὲν πρέπει νὰ εἶναι πλακόστρωτες καὶ κυρίως δὲν πρέπει νὰ εἶναι μικρές.

Ὅταν γίνεται ἕνα ἀεροδρόμιο, οἱ κατασκευασταὶ τοῦ δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦνε πὼς δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν γύρω σπίτια. Ὁ λόγος δὲν εἶναι μόνον ὅτι οἱ κάτοικοι ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τὸ θόρυβο τῶν ἀεροπλάνων. Τὸ σοβαρώτερο εἶναι ὅτι τὰ σπίτια ἐμποδίζουν τοὺς ἀρμοδίους νὰ βλέπουν ἀκριβῶς τὴν ἄνεμος φυσᾷ.

Ἄς ἔρθουμε τώρα στοὺς θορύβους πού ἀπειλοῦν τὰ σπίτια μας. Στὴν κοινωνία ὑπάρχουν ὀρισμένες ὁμάδες ἀτόμων πού πρέπει νὰ προστατευθοῦν. Εἶναι οἱ γεροντότεροι πού δὲν παραθαίνουν καὶ περνοῦνε πολλές ὥρες στὸ σπίτι διαβάζοντας κάτι. Εἶναι οἱ νέοι πού σπουδάζουν καὶ μελετοῦν γιὰ τίς ἐξετάσεις τους. Εἶναι, τέλος, οἱ μουσικοὶ πού ἀσκοῦνται, ἂν καὶ πολὺ συχνὰ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔχουν ἀνάγκη προστασίας ἀπ' αὐτούς.

Εἶναι ἀκόμη οἱ εὐαίσθητοι πού ὑποφέρουν ἀπὸ τὸ θόρυβο. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι οἱ εὐαίσθητοι εἶναι κι' αὐτοὶ μέλη τῆς κοινωνίας καὶ ἐπομένως ἔχουν δικαίωμα νὰ προστατευτοῦν ἀπὸ τὸ κακὸ αὐτό, ὁ θόρυβος ἐνοχλεῖ καὶ κουράζει τὰ νεῦρα καὶ τοῦ πιδ κανονικοῦ ἀνθρώπου. Τοῦ χαλάει τὸν εἰρμὸ τῶν σκέψεών του, καὶ ἐλαττώνει τὴν ποσότητα καὶ τὴν ποιότητα τῆς δουλειᾶς του. Αὐτὰ τὴν ἡμέ-

ρα. Τὴν νύχτα τοῦ χαλάει τὸν ὕπνο του. Αὐτὸ τὸ παθαίνουν οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι.

Ὁ θόρυβος δὲν ἐνοχλεῖ μόνον τοὺς μεγάλους. Ἐνοχλεῖ καὶ τοὺς μικροὺς. Θυμοῦμαι μιὰ φορὰ πού καθόμουν δίπλα σ' ἕνα παιδάκι σ' ἕνα νοσοκομεῖο. Τὸ παιδάκι κοιμόταν καὶ τὸ προσωπάκι του ἦταν ἡρεμὸ καὶ τὸ σῶμα του χαλαρωμένο. Ξαφνικὰ ἀκούστηκε ὁ δυνατὸς θόρυβος ἑνὸς αὐτοκινήτου. Τὸ παιδάκι γύρισε ἀπτόμα, τὸ προσωπάκι του συνέφιασε καὶ ἡ ἔκφρασί του ταράχθηκε. Δὲν ξύπνησε. Τί ὕπνος ὅμως ἦταν αὐτὸς πού ἔκανε ;

Ἀπὸ ἀποψὶ προληπτικῆς ἱατρικῆς, νομίζω ὅτι ὁ θόρυβος σπᾷει τὰ νεῦρα καὶ ἐλαττώνει τὴν γενικὴ ἀντοχὴ τοῦ ὀργανισμοῦ.

Μερικοὶ ἄνθρωποι, ὥστόσο, πιστεύουν ὅτι τὰ νεῦρα μας ἔχουν μεγάλη ἐλαστικότητα καὶ μεγάλα ἀποθέματα ἐνεργητικότητας καὶ ἔτσι μποροῦν νὰ προσαρμοζοῦνται χωρὶς δυσκολία στὸ θόρυβο—ὅπως σὲ τόσα ἄλλα πράγματα. Ἄν δὲν μπορούσαν, λένε, τότε θὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ ὑποφέρουμε τὴ ζωὴ ὅπως εἶναι σήμερα χωρὶς νὰ γινώμαστε νευρασθενικοί.

Ἄν αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, τότε ἕνας λόγος παραπάνω νὰ μὴ θασανίζουμε τὰ νεῦρα μας ἀκόμη περισσότερο. Δὲν ἔχουμε νὰ κερδίσουμε τίποτε. Κάποτε πρέπει νὰ εἴναι ὅτι δὲν θὰ ἦταν παράλογο νὰ κάνουμε ἕνα εἶδος πάρκου, ὅπου οἱ πιδ πρωτόγονοι πολῖτες θὰ μπορούσαν νὰ ἀφίνουν ἐλεύθερο τὸν ἑαυτὸ τους καὶ νὰ κάνουν ὅ,τι λογῆς θόρυβο θέλει ἡ καρδιά τους.

Τὸ πάρκο θὰ ἦταν ἀρκετὰ μεγάλο ὥστε νὰ μποροῦν νὰ κυκλοφοροῦν αὐτοκίνητα, μοτοσυκλέτες καὶ ὅ,τι ἄλλο.

Πρὸς τὴν κατεύθυνσι τοῦ περιορισμοῦ τῶν θορύβων στὶς πόλεις ἔγιναν ἤδη ἀρκετὰ θήματα. Πρῶτα ἦρθε ἡ ἀπόφασι νὰ ἀπαγορευθῇ τὸ κορνάρισμα τῶν αὐτοκινήτων τὴ νύχτα, ἐπὶ ἐπτάμισυ ὥρες. Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ μέτρο ἀκούστηκαν διαμαρτυρίες ὅτι ἔτσι θὰ αὐξάνονταν τὰ ἀτυχήματα στοὺς δρόμους. Τὸ περίεργο εἶναι ὅτι συνέβη ἐντελῶς τὸ ἀντίθετο. Ὑστερα ἀπὸ μερικοὺς μῆνες, τὸ σχετικὸ δελτίο τῶν νοσοκομείων τοῦ Λονδίνου ἔδειχνε ἐλαττώσι τῶν ατυχημάτων.

Σύμφωνα μὲ ἕνα νόμο περὶ κυκλοφορίας, ἀπαγορεύθηκε ἡ πώλησις αὐτοκινήτων πού κάνουν μεγάλο θόρυβο.

Ἀπεδείχθη ὅτι οἰκοδομές δλόκληρες μποροῦν νὰ γίνουν τελεί-

ως ἀθόρυβα, μὲ κάποια ἐλάχιστα μεγαλύτερη δαπάνη.

Ὁ θόρυβος πού δημιουργεῖται ὅταν γίνεται ἕνας δρόμος καὶ ἀκόμη περισσότερο ὅταν αὐτὲς οἱ φοβερὲς μηχανὲς σπᾶνε τὴν ἀσφαλτο, μπορεῖ νὰ λιγοστέψῃ, ἂν τὸ θελήσουμε πραγματικά.

Οἱ περιττοὶ θόρυβοι ὅμως ποτὲ δὲν θὰ σταματήσουν μὲ νόμους καὶ διατάξεις, ἢ μὲ τὰ μέσα πού μᾶς δίνει ἡ ἐπιστήμη—ἂν καὶ ὅλα αὐτὰ συμβάλλουν πολὺ. Μόνον ἡ ἀναγνώρισι ὅτι κάνοντας περιττὸ θόρυβο κάνουμε μιὰ πράξι καθαρὰ ἐγωϊστικὴ μπορεῖ νὰ θάλῃ τὰ πράγματα στὴ θέσι τους. Ὁ κοινὸς πολίτης εἶναι ἐκεῖνος πού θὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα ὅταν ἀποφασίσῃ καὶ πῇ ὅτι «οἱ πόλεις μας μποροῦν νὰ εἶναι ἡσυχες».

Ο ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΡΩΣ

— «Ελεος! Έχω γυναίκα και παιδιά!» — Πόσα θέλεις να μ' αφήσης ήσυχο;
(Ἀπὸ τὸ «Isi - Paris»)

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ...

Ποιές χώρες τις παρέχουν και με ποιους όρους και προϋποθέσεις

Μέ τον πόλεμο, κάθε πνευματική έπαφή με τον έξω-
τε-
κό κόσμο είχε σταματήσει και οι
"Έλληνες ήταν αναγκασμένοι να
περιορίζονται στα φώτα που τους
πρόσφερε ο ίδιος της ο τύπος.

Μετά τον πόλεμο οι πόρτες
προς την Εύρώπη και την 'Αμε-
ρική άνοιξαν και με λαχτάρα
πολλοί "Έλληνες είδαν τη δυνα-
τότητα να γνωρίσουν την πρόοδο
που πραγματοποιήσαν στα διάφο-
ρα πεδία η Εύρώπη και η 'Αμε-
ρική.

Την δυνατότητα αυτή, αν είναι
κανείς πλούσιος την έχει μόνος
του. Μά πόσοι είναι πλούσιοι ;
"Ο πολὺς κόσμος δεν διαθέτει τα
χρήματα που απαιτούνται για ξ-
να ή περισσότερα χρόνια σπου-
δών στο έξω-τε-
κό, λοιπόν, έρχεται απ' έξω. Πολλές
χώρες της Εύρωπης και οι 'Ηνω-
μένες Πολιτείες της 'Αμερικής,
παρέχουν στον νέο που θέλει να
σπουδάσει, τα μέσα να πραγμα-
τοποιήσει το όνειρό του.

"Ας αρχίσουμε, λοιπόν, από
τις πηγές και ας δοῦμε ποιά εί-
ναι τα ιδρύματα που δίνουν τις
υπότροφίες. Θά μπορούσαμε γε-
νικά να τα χωρίσουμε σε ξένα
και σε έντοπια, μέσω των οποίων
ένεργουν οι ξένες χώρες. "Εχου-
με τρεις κυρίους παράγοντες :

Τις Πρεσβείες των διαφόρων χω-

ρών, το 'Υπουργείο Παιδείας και
το 'Υπουργείο Συντονισμού.

Με το 'Υπουργείο της Παιδείας
συνεργάζεται το Βρετανικό
Συμβούλιο ('Αγγλία), η Γαλλι-
κή Πρεσβεία, η 'Ιταλική και η
"Ολλανδική καθώς και η Ουνέ-
σκο. Την Γερμανία δεν την αναφέ-
ρουμε, γιατί ακόμη δεν άρχισε
να δίνει υπότροφίες. Το 'Υπουρ-
γείο Συντονισμού ασχολείται με
τις υπότροφίες που διαθέτει το
Σχέδιο Μάρσαλ, ο Ο. Η. Ε., η
Παγκόσμιος 'Υπηρεσία 'Υγείας,
ή U.N. I C E F (Διεθνές Ταμείο
του Ο. Η. Ε. για την περίθαλψη
των παιδιών) και άλλοι διεθνείς
όργανισμοί, εκτός της Ουνέσκο.

Τις υπότροφίες αυτές θά μπο-
ρούσαμε να τις χωρίσουμε σε δύο
μεγάλες κατηγορίες : α) σε κεί-
νες που προορίζονται για σπου-
δαστές που έχουν τελειώσει το
Πανεπιστήμιο ή—για άλλες—κά-
ποια αναγνωρισμένη από την χώ-
ρα που θά δώσει την υπότροφία,
Σχολή, που προορίζονται για τε-
λειωμένους έπιστήμονες ή ειδι-
κούς οι οποίοι θέλουν να τελειο-
ποιηθούν στον κλάδο τους και να
χρησιμοποιηθούν μετά, από το
Κράτος.

"Ας έρθουμε τώρα σε κάθε χώ-
ρα χωριστά και ας δοῦμε πότε,
πώς και με ποιές συνθήκες δίνει
τις υπότροφίες της. Θά τις πά-
ρουμε κατά αλφαβητική σειρά.

ΑΓΓΛΙΑ (Βρετανικό Συμβού-
λιο) :

Οι υπότροφίες δίδονται σε
σπουδαστές από όλα τα μέρη
του κόσμου και για όλα τα μέρη
του 'Ηνωμένου Βασιλείου.

Προορίζονται κυρίως για άγό-
ρια ή κορίτσια που έχουν τελειώ-
σει με έπιτυχία τις πανεπιστημια-
κές τους σπουδές ή έχουν ιδιαί-
τερα προσόντα για τον κλάδο
στον οποίο εργάζονται.

Προτιμώνται νέοι και νέες από
25 ως 35 χρόνων.

Κάθε υπότροφία είναι κανονι-
κά για ένα ακαδημαϊκό έτος,
μπορεί, όμως, να παραταθή για
ένα ακόμη, αν ο φοιτητής παρου-
σιάση πρόοδο.

Μιά πλήρης υπότροφία καλύ-
πτει τα δίδακτρα και τα έξοδα
συντηρήσεως του φοιτητού, ο ο-
ποῖος παίρνει και ένα έξτρα πο-
σόν για ταξίδια μέσα στο 'Ηνω-
μένο Βασίλειο. Το ποσό που
παίρνει κάθε μήνα, κυμαίνεται ά-
πό 25 ως 35 λίρες, ανάλογα με
το φοιτητή και το μέρος όπου
σπουδάζει. "Όταν ο φοιτητής
μπορεί να συμπληρώνη τα έξο-
δά του, καλό είναι να το δηλώση.

"Η άναγγελία της παροχής των
υπότροφιών γίνεται πάντοτε από
τις έφημερίδες μεταξύ Δεκεμβρί-
ου και 'Ιανουαρίου. Το Βρεταν-
ικό Συμβούλιο δίνει στους έν-
διαφερομένους πλήρη κανονισμό
των απαιτούμενων πιστοποιητι-
κών και εξηγεί τη διαδικασία που
άκολουθεί, δηλαδή εξετάσεις στα
αγγλικά, υποβολή διαφόρων πι-
στοποιητικών, συστατικών έπι-
στολών, έπισήμου αντιγράφου
του διπλώματος, προσωπικού ύ-
πομνήματος κ.τ.λ. "Απαραίτητο
για την υποβολή αίτησεως είναι
δίπλωμα του Πανεπιστημίου, του

Πολυτεχνείου ή άλλου ισοδυνά-
μου εκπαιδευτικού ιδρύματος.

ΑΜΕΡΙΚΗ :

"Η 'Αμερική χορηγεί υποτρο-
φίες μέσω του 'Εκπαιδευτικού 'Ι-
δρύματος το οποίο έχει στην 'Ελ-
λάδα. (Educational Foundation, Με-
τοχικό Ταμείο, δωμ. 544).

Το ίδρυμα αυτό άρχισε να έρ-
γάζεται στην 'Ελλάδα ύστερα ά-
πό μια συμφωνία μεταξύ 'Ελλά-
δος - 'Αμερικής στις 23 'Απρι-
λίου του 1948. Διευθύνεται από
ένα Συμβούλιο, στο οποίο συμ-
μετέχουν πέντε 'Αμερικανοί και
τέσσερις "Έλληνες και διαθέτει
μόνον δραχμές. Είναι έξωκυβε-
ρητικός όργανισμός με ώρισμέ-
νους δεσμούς προς την έδω 'Αμε-
ρικανική Πρεσβεία, έφ' όσον
τρείς από τους πέντε 'Αμερικα-
νούς που συμμετέχουν στο Διοι-
κητικό του Συμβούλιο είναι ύ-
πάλληλοι της Πρεσβείας.

Σύμφωνα με το σχέδιο Ful-
bright, το ίδρυμα δίνει υπότροφίες
σε άποφοίτους του Κολλεγίου 'Α-
θηνών, του Pierce College ('Αμερι-
κανικό Κολλέγιο Θηλέων), του
Κολλεγίου 'Ανατόλια, της 'Αμε-
ρικανικής Γεωργικής Σχολής,
και σε διπλωματούχους ή φοιτη-
τάς του Πανεπιστημίου ή του Πο-
λυτεχνείου.

Οι υπότροφοι παίρνουν τα έ-
ξοδα του ταξιδιού τους στην 'Α-
μερική και όταν λήξη ή υπότρο-
φία τους τα έξοδα έπιστροφής
τους έδω.

Τά άλλα έξοδα, τα οποία κα-
ταβάλλονται σε δολάρια, τα δί-
νει το πρόγραμμα Σμιθ - Μούντ.
Το πρόγραμμα αυτό συνδέεται
με το 'Αμερικανικό 'Υπουργείο
'Εξωτερικών και δίδει τά δολλά-
ρια που απαιτούνται για τη συν-
τήρησι και τις σπουδές των ύπο-
τρόφων εκείνων που έχουν ήδη

Πανεπιστημιακό δίπλωμα. Οἱ ἀπόφοιτοι κατωτέρων ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο Σχολείων δὲν παίρνουν παρὰ τὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς, ἐκεῖ δέ, μπαίνουν ἐσωτερικοὶ σὲ κολλέγιο καὶ καλὸ εἶναι νὰ ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ παίρνουν ἀπὸ ἐδῶ χρήματα γιὰ τὰ διάφορα μικρά τους ἔξοδα.

Οἱ ὑποψήφιοι πρέπει νὰ εἶναι Ἕλληνες, νὰ ξέρουν ἀγγλικά καὶ νὰ μὴ ἔχουν ὑπερβῇ τὰ 35, ἂν καὶ τὸ ὄριο αὐτὸ δὲν τηρεῖται αὐστηρά.

Οἱ ὑποτροφίες τόσο τοῦ Fulbright ὅσο καὶ τοῦ προγράμματος Smith - Mundt, δίδονται μέσω τοῦ Institute of International Education.

Εἶναι ἐτήσιες καὶ δὲν περιορίζονται αὐστηρῶς σὲ ἓνα πεδίο, ἐκτὸς ἂν εἶναι τετραετείς γιὰ μὴ ἀποφοίτους τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ γίνουν γιαιτροί, μηχανικοί, ἢ νὰ ἀκολουθήσουν ἄλλους τεχνικοὺς κλάδους.

Ἡ ἀγγελία γιὰ τὴν ὑποβολὴ τῶν ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν γίνεται συνήθως στὸ τέλος Σεπτεμβρίου ἢ στὶς ἀρχὲς Ὀκτωβρίου ἀπὸ τὶς Ἑλληνικὲς ἐφημερίδες καὶ τὸ ραδιόφωνο, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ Δελτίο τῆς Ἀμερικανικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ὑποτροφίες ποὺ χορηγεῖ σὲ ἀποφοίτους ἢ μὴ, τὸ Ἀμερικανικὸ Ἐκπαιδευτικὸ Ἰνστιτούτο δίνει τὴ δυνατότητα καὶ σὲ καθηγητὰς ἢ ἐρευνητὰς νὰ ἐπισκεφθοῦν γιὰ λίγο διάστημα Ἀμερικανικὰ Πανεπιστήμια. Οἱ σχετικὲς αἰτήσεις στὴν περίπτωσιν αὐτὴ ὑποβάλλονται δυὸ μῆνες ἀργότερα, δηλαδὴ στὸ τέλος Νοεμβρίου ἢ στὶς ἀρχὲς Δεκεμβρίου.

ΓΑΛΛΙΑ :

Ἡ Γαλλία ἀνακοινώνει τὶς ὑποτροφίες τὸν Μάιο μὲ τὶς ἐφημερίδες ἢ τὸ ραδιόφωνο.

Ὁ ἀριθμὸς τῆς κυμαίνεται ἀπὸ 12—20 κάθε χρόνο, καὶ δίδονται μέσω τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου σὲ πτυχιούχους τοῦ Πανεπιστημίου ἢ τοῦ Πολυτεχνείου. Ἀπαραίτητη προϋπόθεσις εἶναι οἱ ὑποψήφιοι νὰ περάσουν ἐπιτυχῶς στὶς ἐξετάσεις στὴ γαλλικὴ γλῶσσα οἱ ὁποῖες δίνονται στὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτούτο.

Οἱ φάκελλοι τῶν ὑποψηφίων μὲ τὸ πτυχεῖο τους, 2—3 συστατικὲς ἐπιστολές, τὶς ἐργασίες τους καὶ τὸ ὑπόμνημα σπουδῶν περνοῦν ἀπὸ μιὰ 10μελῆ ἢ 12μελῆ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Γάλλου Πρεσβευτοῦ.

Κάθε ὑπότροφος παίρνει 15.000 φράγκα τὸ μῆνα. Τὰ διδάκτρα στὸ Πανεπιστήμιο εἶναι πληρωμένα.

Οἱ ὑποτροφίες εἶναι συνήθως γιὰ τὸ Παρίσι.

ΙΤΑΛΙΑ :

Δίνει μέσω τῆς Πρεσβείας τῆς 2—4 ὑποτροφίες τὸ χρόνο. Καταβάλλεται προσπάθεια νὰ αὐξηθοῦν καὶ κυρίως νὰ αὐξηθῇ ἡ ἀνταλλαγὴ ἐπιστημόνων.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρέπει νὰ ὑποβάλουν αἴτησιν στὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας τὸ Σεπτέμβριο.

Τὰ χρήματα ποὺ παίρνει κάθε μῆνα ὁ ὑπότροφος δὲν εἶναι ἀρκετὰ καὶ πρέπει νὰ συμπληρώσῃ καὶ ὁ ἴδιος. Πάντως τοῦ παρέχονται διάφορες διευκολύνσεις στὸ φαγητό, ἔχει εἴσοδο δωρεάν στὰ μουσεῖα, ταξιδεύει μὲ φθηνότερα εἰσιτήρια κ.τ.λ.

Τὰ ἔξοδα τοῦ ταξιδιοῦ τὰ πληρώνει ὁ ἴδιος καὶ τὰ παίρνει ὅταν φθάσῃ στὴν Ἰταλία.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ :

Ἡ Ὁλλανδικὴ κυβέρνησις διαθέτει μερικὲς ὑποτροφίες γιὰ τὴν Ἀκαδημία Διεθνούς Δικαίου τῆς Χάγης. Γιὰ φέτος τὰ μαθήματα ὀρίστηκαν ἀπὸ τὶς 16 Ἰουνίου ὡς τὶς 11 Αὐγούστου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποψηφίων δὲν ἔχει ἀκόμη καθορισθῇ.

Οἱ ὑποτροφίες αὐτὲς προορίζονται γιὰ ἀποφοίτους ἐπιστήμονες καὶ ὄχι γιὰ φοιτητὰς.

Κατ' ἐξάρεσιν στὴν περίπτωσιν αὐτῇ, οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρέπει νὰ ζητήσουν λεπτομέρειες ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ὄχι τῆς Παιδείας.

ΣΧΕΔΙΟΝ ΜΑΡΣΑΛ (Ὑποτροφίες τελειοποιήσεως τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ) :

Οἱ ὑποψήφιοι πρέπει νὰ ἔχουν δίπλωμα ἀνωτάτων σχολῶν καὶ νὰ ξέρουν τὴ γλῶσσα τῆς χώρας στὴν ὁποία πρόκειται νὰ πᾶνε γιὰ τελειοποίησιν.

Προτιμῶνται οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ ὅπωςδήποτε πρόσωπα ποὺ μετὰ τὴν ἐπιστροφή τους θὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀπὸ τὸ Κράτος.

Αἰτήσεις ὑποβάλλεται στὴν Ὑπηρεσίαν Τεχνικῆς βοήθειας μὲ πρότασιν—ἐν εἰδῇ συστατικῆς ἐπιστολῆς—ἐνὸς γνωστοῦ προσώπου.

Ἡ Ὑπηρεσία Τεχνικῆς βοήθειας ἔχει στὴ διάθεσίν της ὀρισμένον ποσὰ καὶ ἀνάλογα μ' αὐτὰ καθορίζει τὸν ἀριθμὸ τῶν ὑποτροφίων.

Ἡ ἀγγελία τῶν ὑποτροφιῶν γίνεται καὶ ἐδῶ ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο καὶ τὶς ἐφημερίδες, ἀλλὰ ὁ

πότε ὑπάρχει κατὰ τὸ ὄχι σὲ ὀρισμένους ἡμερομηνίες.

Οἱ ὑποτροφίες αὐτὲς εἶναι γιὰ 3, 6 ἢ 12 μῆνες.

Ὁ κλάδος ὀρίζεται ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸ ποὺ προσφέρει τὶς ὑποτροφίες καὶ στὸ μέλλον προβλέπεται ὅτι θὰ δίνεται προτίμησις τοῖς βιομηχανικοῖς κλάδοις.

Ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα ποὺ καλύπτουν οἱ ὑποτροφίες αὐτὲς, ὑπάρχει μεγάλη ποικιλία. Ἄλλες εἶναι πλήρεις, δηλαδὴ διδάκτρα καὶ συντήρησις, ἄλλες μόνον τὰ διδάκτρα, ἢ μόνον συντήρησις. Ἐπίσης πολὺ διευκολύνει τὴ θέσιν τοῦ ὁ ὑποψήφιος ὅταν μὴ νὰ πληρώσῃ ὁ ἴδιος τὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς του.

Τὶς ὑποτροφίες αὐτὲς δίνουν χώρες ποὺ συνεργάζονται στὸ Σχέδιο Μάρσαλ, οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ἡ Ἀγγλία, ὁ Καναδὰς καὶ ἄλλες.

UNESCO :

Οἱ ὑποτροφίες αὐτὲς εἶναι 2—3 κάθε χρόνο, διαρκείας 6 μηνῶν γιὰ διάφορες χώρες, ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος κάθε ἐπιστήμονος.

Δίδονται κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Οὐνέσκο ἀπὸ χώρες—μέλη τῆς ὅπως ἡ Γαλλία, ἡ Ἀγγλία, ὁ Καναδὰς, ἡ Ἑλβετία κ. ἄ.

Ἡ ἀγγελία γίνεται ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο καὶ τὶς ἐφημερίδες.

Προτιμῶνται οἱ θετικὲς ἐπιστήμες καὶ τὰ παιδαγωγικά καὶ μὲ τὰ χρήματα ποὺ δίδονται, ἄλλοτε καλύπτονται τὰ ἔξοδα διαμονῆς καὶ ταξιδιοῦ καὶ ἄλλοτε μόνον τὰ ἔξοδα διαμονῆς καὶ μεταβάσεως.

ΤΑ "ΠΡΑΚΤΙΚΑ"

Με τὴν ἀνοιξὶ ἔφθασαν τὰ πρῶτα μηνύματα τῆς παριζιάνικης μόδας ἢ ὅποια ἔχει τὴν καλωσύνη ἐφέτος νὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ φορέσωμε τὰ περυσινὰ μας, διότι βασικὲς διαφορὲς δὲν ἐμφανίζει.

Ἀλλὰ ὥς πάρωμε με λίγη ἡσυχία καὶ προσοχὴ μιὰ ἀνοιξιάντικη ἀθηναϊκὴ γκαρνταρόμπα: Τί πρέπει νὰ ἔχῃ, με τί στοιχεῖα πρακτικὰ καὶ οἰκονομικὰ μπορεῖ νὰ δώσῃ μιὰ ἐμφάνισι κομψότητος. Δὲν ξέρω ἂν εἶναι πιὸ λογικὸ πρὶν πάρῃ κανέναν τὰ θετικὰ στοιχεῖα τῆς μόδας, ποὺ εἶναι πάντοτε πολλὰ, νὰ ἔπαιρνε τὰ ἀρνητικὰ, δηλαδή αὐτὰ τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ κανεὶς. Κυρίως, ἀρχίζοντας ἀπὸ ψηλά, ὁ μέγας ἐχθρὸς εἶναι ἡ «βάστα», ὡμους με βάτες ἀπὸ καιρὸ ἤδη θεωροῦνται ξεπερασμένοι. "Ἐνα φόρεμα, ὅσο ὠραῖο καὶ ἂν εἶναι, ἐὰν ἐμφανισθῇ με τετράγωνους παχουλοὺς ὡμους εἶναι παλιό. Μακριὰ λοιπὸν ἀπὸ βάτες. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἀνοιξιάντικο ταγιέρ ποὺ θὰ ἀποτελῇ τὸ βασικὸ μας ρούχο, μακριὰ ἀπὸ φαρδεῖες φούστες. Τὰ γκοντέ, τὰ λοξὰ δὲν ἐμφανίζονται πια. Γιὰ τὰ ταγιέρ μόνον φούστες τελείως ἴσιες με μικρὲς διακριτικὲς πιέτες καὶ περιορισμένα ἀνοίγματα γιὰ νὰ βοηθοῦν τὸ περπάτημα, εἶναι οἱ ἀγαπημένες τοῦ Παρισιᾶ. Ἐπίσης δὲν φοριοῦνται, διόλου τὰ βαρεῖα παπούτια, τὰ ἄλλοτε ἀγαπημένα κρέπ καὶ οἱ σόλες με τὰ φελλὰ ποὺ εἶχαν τέτοιες δόξες μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου.

Τώρα εἶπαμε στὴν ἀρχὴ γιὰ μιὰ ἀνοιξιάντικη γκαρνταρόμπα. Τὸ σπουδαιότερο ρούχο εἶναι πάντως τὸ ταγιέρ. Εἰς τὴν Ἀθῆνα ὅμως τὸ ταγιέρ γιὰ νὰ πιάσῃ τόπο πρέπει νὰ εἶναι ἐλαφρὸ γιατί ἡ ζέστη φθάνει ἀπότομη καὶ ἐξορίζει ταχύτατα κάθε βαρὺ ρούχο. Ἐλαφρὰ ταγιέρ γίνονται ὠραιότατα ἀπὸ ψιλὲς φανέλλες ἀνδρικές.

"Ἐνα ὠραιότατο ἀνοιξιάντικο φόρεμα

Ἐνα ὠραιότατο ἀνοιξιάντικο φόρεμα, ποὺ τὸ ἀναδημοσιεύουμε ἀπὸ τὸ τελευταῖο τεῦχος τοῦ «ELLE». Ἀπὸ ὑφασμα ἄσπρο καὶ μαῦρο ἀδυνατίζει καὶ με ἐλάχιστες προσπάθειες μεταμορφώνεται ἀπὸ φόρεμα τελείως πρωϊνὸ, σὲ φόρεμα σχεδὸν «ἀμπελιγιέ».

γκρίζες ανοικτές ή σκούρες και από ύφασμα που είναι τόσο αγαπημένο έδω και δύο χρόνια, την γκαμπαντίνια. Επίσης ταγιέρ από χοντρό ζέρσεϋ μπορεί κανείς να φορέσει πολύ άνετα διότι με το ζέρσεϋ αποφεύγεται εύκολα ή μπλούζα και το ίδιο το ταγιέρ με μία σάρπα μεταβάλλεται σε φόρεμα «ντέ-πιές». Όλα τα φ:γουρίνια εμφανίζουν ολόκληρες συλλογές από χαριτωμένες μπλούζες. Σε πολλές ξανα σκληρό κολλάρο στο ίδιο χρώμα ή σε αντίθεσι προσθέτει μία εξαιρετικά κολακευτική λεπτομέρεια. Αυτό το ταγιέρ το όποιον έχει και τόση σημασία και που μπορεί εις τας 'Αθήνας να χρησιμεύσει για ολόκληρη την ημέρα, πρέπει απαραίτητως να είναι πολύ καλά ραμμένο. Ίσια φούστα, στενή μέση, έφηρμοσμένες πλάτες και ώμοι, πέτα άρκετά ψηλά και ως μόνο κέφι τσέπες σε διάφορα σχήματα και άφθονα κουμπιά (πολλά κουμπιά άλλα απλά άνδρικά, τα «φανταιζί», τα σκαλιστά, τα κοκκάλινα και τα λοιπα έχουν εξαφανισθή). Μ' αυτό το τα-

γιέρ, το γοβάκι το απλό είναι το ένδεδειγμένο παπούτσι. Είμαστε πάλι στην εποχή όπου βασιλεύει το ψηλό τακούνι. Γενικά ή σιλουέττα είναι βασικά λεπτή, ελαφριά, τακτική και κομψή.

Μετά από το ταγιέρ, το ιδεώδες ανοιξιάτικο φορεματάκι, είναι αυτό που αναδημοσιεύουμε από το τελευταίο «ELLE», διότι συγκεντρώνει πάρα πολλές νόστιμες και πρακτικές λεπτομέρειες. Φτιαγμένο από ύφασμα άσπρο και μαύρο άδυνατίζει και με ελάχιστες προσπάθειες μεταμορφώνεται από φόρεμα τελείως πρωϊνό σε φόρεμα σχεδόν «άμπιγιέ». Έτσι όπως είναι στην φωτογραφία, με τόν γιακά και τα άσπρα μανικέττια είναι ένα ιδεώδες πασχαλινό φόρεμα. Χωρίς τα λευκά και μ' ένα κολλιέ από μαργαριτάρια, μαύρο καπέλλο, βελάκι και ίσως μία δυνατά χρωματιστή σάρπα πράσινη ή κόκκινη γίνεται ένα κομψότατο άπογευματινό ρούχο. Ο πολύ έφηρμοσμένος μπουστός, ή στενή μέση, ή γραμμή της φούστας που στενεύει στα γόνατα, το κοντό μανίκι, ή μαλακιά γραμμή των ώμων και ο μεγάλος άνεβαστός γιακάς είναι άκριβώς τα βασικά σημεία της ανοιξιάτικης μόδας του 1951.

Τώρα έχουμε ένα ταγιέρ, με μία, ή καλύτερα δύο μπλούζες και ένα φόρεμα. Γι' αυτό το φόρεμα, μία ζακέτα ριχτή είναι απαραίτητη. Η φαρδειά, άνετη ζακέττα «τρουά κάρ», σ' ένα ζωηρό χρώμα, μπορεί να συνοδεύσει φορέματα και ταγιέρ άνοιξι και καλοκαίρι. Μάλλινη απαραίτητως και από καλό, μαλακό, σουπλ μάλλινο ύφασμα. Ένα πράσινο βελούρ ντέ λαϊν. Ένα πολύ χοντροπλεγμένο κόκκινο ζέρσεϋ είναι ένδεδειγμένα για να υπηρετήσουν πιστά και ντυσίματα σπορ και ντυσίματα άμπιγιέ. Για πιό άπογευματινά φουστάνια και για βραδινά δεν νομίζω ότι υπάρχει μεγάλη βία. Έχουμε σαρακοστή και ή άθηναϊκή κοσμική κίνησης δεν προσφέρει εύκαιρές ξεφαντώματος. Κατά τόν Μάϊο, τὰ ξαναλέμε.

MARINA

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ

Όταν ο Γεώργιος Ε' της 'Αγγλίας ήταν Πρίγκηψ της Ουαλλίας, άκουγε χωρίς μεγάλο ενδιαφέρον τὰ μαθήματα χριστιανικής κατηχήσεως.

— Ξέρετε, 'Υψηλότατε, του είπε μία μέρα ο καθηγητής, ότι υπάρχει κάτι που βρίσκεται επάνω από το βασιλιά;

— Και βέβαια, είπε ο Πρίγκηψ, ο άσσος!

☆

Ο Κορμπιέρ, δικηγόρος σε μία μικρή πόλι της Γαλλίας, έγινε ύπουργός των Οικονομικών του Λουδοβίκου XVIII. Μία φορά σε μία συνεδρίασι όλων των 'Υπουργών, ο Κορμπιέρ χωρίς να διστάσει, βγάζει από την τσέπη του το μαντήλι του και την ταμπακιέρα του και τὰ βάζει μπροστά του πάνω στο τραπέζι.

Ο βασιλιάς, τρομερά ένωχλημένος του λέει:

— Κύριε 'Υπουργέ, δεν άδειάζουν τις τσέπες τους μπρός στο Βασιλιά τους.

— Φοβούμαι Μεγαλειότατε, άπαντάει ο Κορμπιέρ χωρίς να χάσει διόλου την ψυχραιμία του, φοβούμαι ότι είμαι ο πρώτος ύπουργός που άδειάζει τις τσέπες του, αντί να τις γεμίσει!

«Constellation»

☆

Σε μία δεξίωσι ο Ρισελιέ χασμουριόταν άγρίως.

— Η 'Εξοχότης σας πλήττει;, τόν ρώτησε μία κυρία.

— Έγώ δεν πλήττω ποτέ, κυρία μου, με πλήττουν! της άπάντησε ο καρδινάλιος.

Corrier.

☆

Κάποτε ο στρατηγός Μάκ Αρθουρ άπεφάσισε να πάη στη Κορέα και όπως συνήθως περιφερόταν χωρίς κράνος. Κάποιος που το πρόσεξε τόν πλησίασε και του είπε:

— Στρατηγέ ξέρετε ότι πρέπει να φοράτε το κράνος σας; Έδώ χτες σκοτώσαμε τρεις έλεύθερους σκοπευτάς.

— Μπράβο! άπάντησε ο στρατηγός. Αυτό είναι το καλύτερο που μπορείτε να κάνετε.

('Από το «Reader's Digest»

ΤΕΥΧΟΣ 66ον

"Εκλογή", ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ 4.000

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57, ΑΘΗΝΑΙ. ΤΗΛ. 54.873

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Έσωτ. Έτησ. 45.000

Έξωτ. Έτησ. \$ 3.50

Έσωτ. Έξωτ. 23.000

Έξωτ. Έτησ. £ 1.5.0

Απαγορεύεται ή αναδημοσίευσις άρθρων και εικόνων της «Εκλογής» χωρίς την άδειαν των συγγραφέων και των έκδοτών.
Το έξώφυλλο του κ. Γ. Μποστταντζόγλου

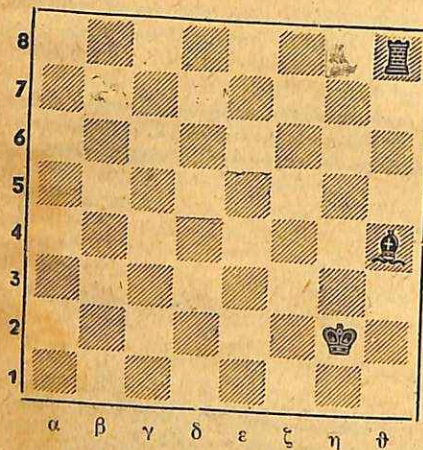

ΣΚΑΚΙ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΡ. 18.

Ι. Α. ΧΑΤΖΗΝΑΓΥΡΗ
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ
ΜΑΥΡΑ

ΛΕΥΚΑ

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΣΚΑΚΙ

Δεν πρόκειται για κανένα πρωταγρι-
λιάτικο άστείο, όπως θα νομίσουν οι
σως μερικοί, βλέποντας το παραπάνω
πρόβλημα μας χωρίς άσπρο βασιλιά.
'Αλλά ούτε ο τίτλος «Το μαγικό σκά-
κι» είναι κάτι το φανταστικό. Είναι εν-
τούτοις κάτι το «απολύτως κανονί-
σιο» για τους «Ελληνες σκακιστές».
Στά είκοσι σχεδόν χρόνια που άρι-
σθαι ή δια του τύπου γενικά διάδοσης
του σκακιού στον τόπο μας, ούδέποτε
έδημοσιεύθηκε κανένα θέμα σχετι-
κό με το είδος αυτό. 'Απλώς ανέφεθηκε
κάποτε ότι μεταξύ των διαφόρων ει-
δών προβλημάτων, σχολών κ.λ.π. ύ-
πάρχουν και τα λεγόμενα «Μυθώδη μά-
τα» (FAIRY CHESS) όπως οι Άγγλοι, το
«MARCHENSCHACH» όπως οι Γερμανοί, τα
«ÉCHECS FÉRIQUES»

ΕΣ» των Γάλλων τα οποία έχουν εν-
τούτοις άρκετους όπαίδους σ' όλα τα
μέρη του κόσμου, υπάρχουν δέ και
μερικά ειδικά περιοδικά επάνω στο λε-
φάλαιο αυτό. 'Επίσης γίνονται συχνά
διαγωνισμοί δια την σύνθεσιν τοιού-
των προβλημάτων όπου κυριαρχεί το
ΜΟΤΤΟ: «Επιτρέπεται, ό,τι άρέσει».
'Ημείς προσωπικώς δεν είμεθα θιασ-
ται του είδους αυτού, αν και ύπάρ-
χουν αληθινά άριστουργήματα επινόη-
σεων στο κεφάλαιο αυτό. Νομίζομεν ό-
μως, ότι, ή δια πρώτην φοράν δημοσί-
ευσις ενός τοιούτου θέματος εις τα έλ-
ληνικά σκακιστικά χρονικά θα ένδια-
φέρει ένα μεγάλον αριθμόν όχι μόνον
φίλων των προβλημάτων αλλά και σκα-
κιστών εν γένει.

Είς κάθε λύτην προβλημάτων είναι
γνωστά και τα λεγόμενα «άντιστροφα
μάτα» δηλαδή εκείνα τα οποία έχουν
τον αντίθετον σκοπόν των οποίων επι-
διώκει ο παίκτης σέ μια παρτίδα. Δέν
κάνουμε δηλαδή τον αντίπαλό μας μάτ
άλλά τον αναγκάζουμε να μας κάνει
αυτός, θέλοντας και μή, μάτ σ' ένα
ώρισμένο αριθμό κινήσεων. Για όσους
δέν έτυχε να λύσουν μίαν σύνθεσι αυ-
τού του είδους, ίδου ένα παραδειγμα,
μία έκλεκτή σύνθεσις των δυο κινή-
σεων του Τ. BROWN:

ΛΕΥΚΑ (6): Ρθ1. Ρζ8. Αα6. Ιγ2.
θ3. Ση2.

ΜΑΥΡΑ (5): Ρζ1. Αζ3. Ισ2.
Ση6. θ4.

Τα Λευκά άρχίζουν να παίζουν κατά
τέτοιο τρόπο, ώστε τα μαύρα αναγκά-
ζονται, θέλοντας και μή, να θέσουν
τον αντίπαλό τους μάτ σέ δυο κινή-
σεις. 'Ιδού και ή θαυμαστή λύσις: 1) Ρθ1-θ2!! 1) ... η6-η5. 2) η2-η4. 2) θ4-η3+ και μάτ!! (παίρνει
το η4 «EN PASSANT» «έν τη διελευ-
σει». 'Ενα άριστουργημα συνθέσεως
'Ημείς συνθέσαμε τώρα ένα πρόβλη-
μα από τα λεγόμενα «Μυθώδη μάτα»
που είναι ένα «άντιστροφο μάτ» τε-
σσάρων όμως κινήσεων και υπό τους ε-
ξής όρους:

Στο παρακάτω σχέδιο βλέπετε ότι

τα Μαύρα έχουν τρεις φιγούρες. Τρεις
φιγούρες θα μεταχειρισθούν επίσης τα
Λευκά, και άκριβώς τις ίδιες, Βασι-
λιά, Πύργο, και άξιωματικό. Οι λευ-
κές φιγούρες θα τοποθετηθούν διαδο-
χικώς μία μία σέ τέσσερες κινήσεις
επάνω στη σκακιέρα. Βάσις κάθε κι-
νήσεως είναι ή μεγαλύτερα πάντοτε
γεωμετρική κ'ήσις. Π.χ. 'Η μεγαλυ-
τέρα γεωμετρική κίνησις του Πύργου
είναι φυσικά θ8-α8, του 'Αξιωματι-
κού θ4-58. Διά τόν Βασιλιά Ισχυει
πάντοτε ή διαγώνιος, δηλαδή έδω το
ζ1, ζ3 ή θ1 και θ3. Τα Λευκά πρέπει
τώρα να τοποθετηθούν στην σκακιέρα
τις δικές των τρεις φιγούρες κατά τέ-
τοιο τρόπο ώστε τα Μαύρα ν' άναγκασ-
θούν, άπαντώντας σέ κάθε κίνησι των
Λευκών, και παίζοντα με το αυτό κοι-
μάτι το όποιο παίζουν ή μετακινούν α
Λευκά, και έκτελούντα συγχρόνως ή
μεγαλύτερη γεωμετρική κίνησι επάνω
στη σκακιέρα ν' άναγκασθούν είπαμε
τα Μαύρα να θέσουν τα Λευκά μάτ σέ
τέσσερες κινήσεις. Προτού δοκιμάσετε
ν' άσχοληθήτε μ' αυτό το θέμα που έ-
ξηγοϋμε με ή λύσι του παρακάτω.
σκεφθήτε λυγάκι μόνοι σας, διότι ει-
ναι πολύ πιό εύκολο άπ' ό,τι φαίνεται
έκ πρώτης όψεως. 'Η λύσις έπιτυχά-
νεται Έτσι: 1) Τα Λευκά ο-
ποθετούν τον 'Αξιωματικό τους στο
θ8! Τώρα λοιπόν πρέπει να παίζουν
τα Μαύρα, και όπως είπαμε με το Ι-
διο κομμάτι που έπαιζαν α Λευκά.
Δηλαδή, ο μαύρος 'Αξιωματικός πρέ-
πει να κινήθι κάνοντας την μεγαλύ-
τερα γεωμετρική κίνησι. (Ωστε 1)...
Αθ4-58! Δευτέρα κίνησις: 2) Τα
Λευκά τοποθετούν τον Πύργο τους στο
ζ71 Τώρα λοιπόν πρέπει να παίζουν
τα Μαύρα με τον Πύργο τους. Ποϋ άλ-
λου από το θ1!; (Ωστε 2) ... Ρθ8-
θ1! Και τώρα ή τρίτη κίνησις! Τα
Λευκά τοποθετούν το Βασιλιά τους
στο α7! Δηλαδή ο μαύρος Βασιλιάς
πρέπει να παίξει τώρα. Ποϋ άλλου δ-
μως από το θ3!; (Βλέπετε με τί τέχνη
άποκλεισθηκε μόνος του από το θ1).
(Ωστε 3) ... Ρη2-θ3! το όποιο
κλείνει πάλι ή δυνατή έπιστροφή του
μαύρου Πύργου στο θ8. Τώρα ή τε-
τάρτη και τελευταία κ'ήσις! Προσο-
χή! Τα Λευκά παίζουν 4) Ρζ7-α7!!
και τώρα τα Μαύρα, θέλοντας και μή,
πρέπει να παίζουν με τον Πύργο θ1
τή μεγαλύτερη γεωμετρική κ'ήσι, δη-
λαδή 4) ... Ρθ1-α1+ και μάτ δια
τα Λευκά!!

Αυτός είναι λοιπόν ένας τύπος προ-

βλήματος από τα «μυθώδη μάτα». 'Εν-
νοείται, όπως σέ όλα τα προβλήματα,
μία μόνη λύσις ύπάρχει και κάθε κι-
νησι, έχει ένα ώρισμένο προορισμό.

Μελετήσατε μόνοι σας τώρα τη θέ-
σι αυτή, θα δείτε ότι οιαδήποτε άλλω-
γή ή στη σειρά τοποθέτησεως των πε-
σών ή στη θέσι των, δέν έπιτυγχάνει
το μάτ στις 4 κινήσεις!

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΡ. 19

A. RINGIER

ΛΕΥΚΑ (8): Ρα8. Πα7. Αα5. θ3.
Ιγ4. Σε7. ζ6.

ΜΑΥΡΑ (5): Ργ8. Ι66. ε8. Σγ7.
ζ7.

Τα Λευκά παίζουν και κάνουν μάτ
σέ δυο κινήσεις.

Ι. Χ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

IRVING CHERNEV and K. HARKNESS
«AN INVITATION TO CHESS» London.

"Ενα από τα καλύτερα βιβλία για
άρχαριους, πλουσιώς εικονογραφημέ-
νον!

Ο γνωστός συντάκτης των σπηλών
ζατρικου των έφημερίδων «MANCHE-
STER GUARDIAN», «THE FIELD» και
«DAILY TELEGRAPH» έξέδωσε το πα-
ρακάτω έξαιρετικό βιβλίο το όποιο συ-
νιστώμεν ιδιαίτέρως για τους άρχα-
ριους:

«CHESS OPENINGS FOR BEGINNERS»
by CUNNINGTON REVISED BY J. DU-
MOND (ROUTLEDGE and KEGAN PA-
UL) 122 σελίδες, 42 διαγράμματα. Τι-
μή 2)9.

(Λύσεις στη σελίδα 140)

Οι καλοί παίκται άποφεύγουν τις
περίσκεπτες κινήσεις...

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΛΟΜΒΟ ΕΩΣ ΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ

Από 70 ημέρες σὲ 9 ὥρες

Ο Γερμανὸς μετεωρολόγος καὶ γεωφυσικὸς Ἀλφρεντ Βέγκενερ ἐδημοσίευσεν τὸ 1915 ἓνα πολὺ κροτο ἐπιστημονικὸ σύγγραμμά με τὸν τίτλο «Ἡ δημιουργία τῶν ἡπείρων καὶ τῶν ὠκεανῶν». Σ' αὐτὸ ὑποστηρίζει, μεταξύ ἄλλων, ὅτι ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀμερική, ὅπως ἐπίσης ἡ Ἀφρική καὶ ἡ Ἀμερική, ἀπομακρύνονται διαρκῶς μεταξύ τους καὶ ὅτι, κατὰ συνέπειαν, ὁ Ἀτλαντικὸς ὠκεανὸς γίνεται διαρκῶς πλατύτερος. Σύμφωνα με τὴν θεωρία τοῦ Βέγκενερ ἡ Ἀμερική ἦταν κάποτε ἐνωμένη με τὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀφρική, ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀποσπάσθηκε κάποτε καὶ ἄρχισε νὰ γλυστράῃ ἐπάνω στὸ γλοιῶδες ὑπόστρώμα πὺ ἀποτελεῖ τὴ θάλασσαν. Παρατηρήσεις πὺ ἔγιναν ἀργότερα ἀπὸ εὐρωπαϊκὰ καὶ ἀμερικανικὰ ἀστεροσκοπεῖα ἀπέδειξαν ὅτι ἡ θεωρία τοῦ Βέγκενερ εἶναι ὀρθή καὶ ὅτι μέσα σὲ διάστημα ἑνὸς αἰῶνα εἶχεν ἀπομακρυνθῇ ἡ Ἀμερική ἀπὸ τὴν Εὐρώπη κατὰ ἓνα περίπου μέτρο. Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι βέβαιον πὺ σημαντικό. Καὶ ἂν ἀκόμη ὑποθέσουμε ὅτι ἡ ἀπομάκρυνσι αὐτὴ θὰ συνεχισθῇ ἢ καὶ ὅτι θὰ ἐπιταχυνθῇ κάπως, θὰ πρέπει καὶ πάλι νὰ περάσουν πολλὰς δεκάδες χιλιάδες χρόνια ὡς ὅτου νὰ γί-

νη ἐλαφρότατα αἰσθητὴ ἡ μεγαλύτερη ἀπόστασι πὺ θὰ ἔχη δημιουργηθῇ μεταξύ τῶν δύο ἡπείρων. Στὸ μεταξύ, ἄλλως τε, ἐργάζεται πρὸς ἀντίθετο κατεύθυνσι ὁ ἄνθρωπος, περιορίζοντας συνεχῶς τὴν ἀπόστασι πὺ χωρίζει τὸν παλαιὸ μας κόσμον ἀπὸ τὸ νέο. Καὶ ὁ ἄνθρωπος γνωρίζει νὰ ἐργάζεται με ρυθμὸ πολὺ ταχύτερον ἀπὸ τὴ φύσι.

Ὅταν πρὶν ἀπὸ 450 περίπου χρόνια ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ἔκαμε τὸ πρῶτον ταξίδι ἀπὸ τὴν Εὐρώπην πρὸς τὴν Ἀντίλλαν, χρειάστηκε γιὰ τὴν διάπλευσιν τοῦ ὠκεανοῦ 70 ὁλόκληρες ἡμέρες. Στὰ ἐπόμενα ταξίδια του, εἴτε ἐπειδὴ ἔειχε ἀποκτήσει περισσότερη πείρα, εἴτε ἐπειδὴ εἶχε εὐνοϊκώτερον καιρὸν, εἴτε ἐπειδὴ εἶχε καλύτερα πλοῖα, περιώρισε τὴ διάρκειαν τῆς διαδρομῆς σὲ 62 ἡμέρες. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι οὔτε ὁ Κολόμβος, οὔτε καὶ οἱ ἄλλοι θαλασσοπόροι πὺ ἀκολούθησαν τὰ ἴχνη του ἐπεδίωκαν τότε νὰ καταρρίψουν ρεκόρ ταχύτητος. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ δὲν μᾶς μετέδωσαν καὶ ἀκριβῆ στοιχεῖα γιὰ τὴ χρονικὴ διάρκειαν τῶν ταξιδιῶν τους καὶ γιὰ τὴ διαδρομὴν τους σὲ ναυτικὰ μίλια. Ἐκεῖνο πὺ εἶναι βέβαιον εἶναι ὅτι με τὸν καιρὸ ναυπήγησαν οἱ ἄνθρωποι κα-

λύτερα ἱστιοφόρα, ἔμαθαν νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὰ ρεύματα τῆς θάλασσας καὶ τοῦ ἀέρος, ἐτελειοποίησαν τὰ ναυτιλιακὰ τους ὄργανα καὶ ἐπέτυχαν διάφορες ἄλλες βελτιώσεις, χάρις τίς ὁποῖες ἡ ἀπόστασις μεταξύ τῶν δύο ἡπείρων γινόταν ὅλο καὶ πὺ σύντομη.

Τὸ 1819 διέπλευσε τὸν Ἀτλαντικὸν τὸ πρῶτον ἱστιοφόρον γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ ὁποῖου ἔχουμε ὁπωσδήποτε θετικὰ στοιχεῖα. Ἦταν τὸ ἀμερικανικὸ ἱστιοφόρον «Σαβάννα», πὺ εἶχε ἐφοδιασθῇ καὶ με βοηθητικούς ἀτμοκίνητους τροχούς, σὲ τρόπον ὥστε νὰ ἀποτελῇ ἓνα μίγμα ἱστιοφόρου καὶ ἀτμοπλοίου. Γιὰ τὴ διαδρομὴν του, ἀπὸ τὸ Τσάρλεστον τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ὡς τὴν Ἰρλανδίαν, χρειάστηκε 25 ἡμέρες καὶ 11 ὥρες. Τὰ ἱστιοφόρα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν εἶχαν νὰ ζηλέψουν τὸ ρεκόρ αὐτὸ τῆς «Σαβάννας», ἐπειδὴ πραγματοποιῶσαν, μὲ μόναν τὰ ἱστία τους, πολὺ καλύτερες ἐπιδόσεις, μεταξύ 20 καὶ 23 ἡμερῶν. Πολλοί, μάλιστα, σοβαροὶ ἄνθρωποι καὶ «εἰ-

δικοὶ» ὑποστήριξαν τότε με ὅλους τὴ σοβαρότητα, ὅτι τὰ ἀτμοπλοῖα δὲν θὰ κατάρθωναν ποτέ τους νὰ συναγωνισθῶν τὰ ἱστιοφόρα στὴ διάπλευσιν τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ ὅτι ἦταν περιορισμένα μᾶλλον γιὰ σύντομα ἀκτοπλοικὰ ταξίδια.

Τὶς προβλέψεις αὐτὲς τίς διέψευσε πρῶτον τὸ ἀγγλικὸ ἀτμοπλοῖον «Γκρέιτ Ουέστερν» πὺ διέπλευσε τὸ 1838 τὰ 3.125 μίλια, πὺ χωρίζουν τὴ Νέα Ὑόρκη ἀπὸ τὸ Μπρίστολ μέσα σὲ 15 ἡμέρες. Δύο χρόνια ἀργότερα τὸ ἐπίσης ἀγγλικὸ ἀτμοπλοῖον «Μπριτάννια» ἐπέτυχε νέο ρεκόρ με 14 ἡμέρες καὶ 8 ὥρες καὶ ἀπὸ τὰ μέσα περίπου τοῦ περασμένου αἰῶνα ἄρχισε συστηματικὸς πὺ συναγωνισμὸς μεταξύ τῶν διαφόρων ἐταιριῶν γιὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ ρεκόρ διαπλεύσεως τοῦ ὠκεανοῦ. Τὴν ἐξελίξι τοῦ συναγωνισμοῦ αὐτοῦ μεταξύ τῶν ἀτμοκινήτων καὶ κατόπιν τῶν πετρελαιοκινήτων μεγάλων ἐπιβατηγῶν σκαφῶν μᾶς τὴν παρουσιάζει ὁ ἀκόλουθος πίνακας:

Ἔτος	Ὄνομα σκάφους	Ἐθνικότης	Μίλια	Χρον. διάστημα
1856	«Περσία»	Ἀγγλική	2780	9 ἡμ. 1 ὥρ. 45 λ.
1866	«Σκωτία»	»	2780	8 ἡμ. 1 ὥρ. 1 λ.
1876	«Γερμανία»	»	2780	7 ἡμ. 11 ὥρ. 37 λ.
1882	«Ἀλάσκα»	»	2780	6 ἡμ. 18 ὥρ. 37 λ.
1889	«Πόλις τῶν Παρισίων»	»	2780	5 ἡμ. 22 ὥρ. 50 λ.
1900	«Ντόττλαντ»	Γερμανική	3042	5 ἡμ. 7 ὥρ. 38 λ.
1908	«Λουζιτάνια»	Ἀγγλική	2780	4 ἡμ. 15 ὥρ. —
1910	«Μαυριτάνια»	»	2780	4 ἡμ. 10 ὥρ. 41 λ.
1937	«Νορμανδία»	Γαλλική	2936	3 ἡμ. 22 ὥρ. 7 λ.
1938	«Κουήν Μαίρη»	Ἀγγλική	2938	3 ἡμ. 20 ὥρ. 42 λ.
1946	»	»	2710	3 ἡμ. 15 ὥρ. 48 λ.

Ἔτσι ἐσουντομέυθη ἡ διάρκειαν διαπλεύσεως τοῦ Ἀτλαντικοῦ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου ὡς τίς ἡμέρες μας κα-

τὰ εἴκοσι περίπου φορὲς σὲ ὅτι ἀφορὰ τὰ θαλάσσια ταξίδια. Στὸ μεταξύ, ὅμως, εἶχε ἀρχίσει καὶ ἡ κατάκτησιν τοῦ ἀέρος πὺ θὰ ἔ-

φέρνε τις δύο ηπείρους ακόμη πιο κοντά τη μία στην άλλη.

Την πρώτη υπερατλαντική πτήση την έπραγματοποίησαν οι δύο 'Αμερικανοί, 'Αλκοκ και Μπράουν, που έπέταξαν το 1914 (14-15 'Ιουνίου) από τη Νέα Γη στην 'Ιρλανδία (1960 μίλλια) σε 16 ώρες και 12 λεπτά χωρίς ενδιάμεσο σταθμό. Πολύ σημαντικότερο υπήρξε, για την εποχή του, το κατόρθωμα του Λίντμπεργκ, που έπέταξε με ένα κοινότατο αεροπλάνο από τη Μινέολα (Νέας

Υόρκης) ως το Παρίσι (3.600 μίλλια) σε 33 ώρες και 30 λεπτά (20-21 Μαΐου 1927). Σήμερα το ρεκόρ διαπτήσεως του 'Ατλαντικού (από τη Νέα Υόρκη στο Λονδίνο) είναι γύρω στις έννέα ώρες, υπάρχουν δε όλες οι τεχνικές προϋποθέσεις για να ελαττωθί ακόμη.

"Ας απομακρύνονται, λοιπόν, οι δύο ηπείροι όσο θέλουν. 'Ο άνθρωπος τις προσεγγίζει διαρκώς περισσότερο.

ΚΛΑΣΣΙΚΑ Εικονογραφημένα

Τα άριστουργήματα των 'Αθανάτων συγγραφέων εις αυτοτελή βιβλία με 250—400 πολύχρωμες εικόνες όφσεντ και συντόμους διαλόγους υπό έντελως νέαν μορφήν
Μόνον με δραχμάς 4.000 έκαστον

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ :

"ΟΙ ΑΘΛΙΟΙ"
του Βίκτωρος Ουγκώ

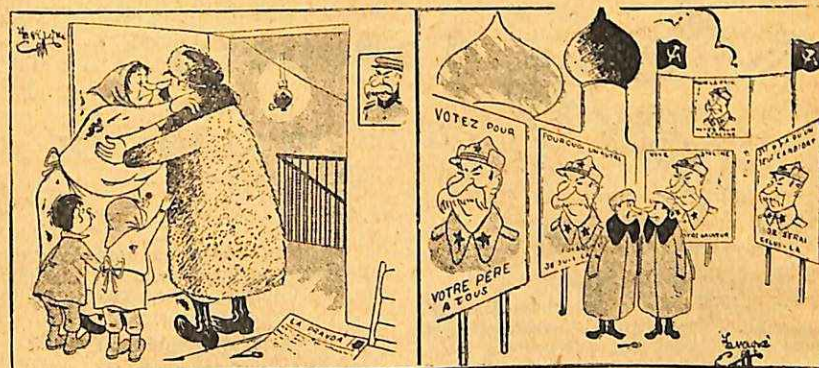
"ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΪΣΤ"
του Καρόλου Ντίκενς

ΤΗΝ 1ην ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ :

"Η ΝΗΣΟΣ ΤΩΝ ΘΗΣΑΥΡΩΝ"
του Ρομπέρτ Στήβενσον

Η ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΕΡΗ — ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΙΔΗΡΟΥΝ ΠΑΡΑΠΕΤΑΣΜΑ

— Ψήφισε όπως αισθάνεσαι, αλλά μην ξεχνάς ότι έχεις γυναίκα και παιδιά.

— Δε μου λές, εσύ ποιόν θα ψηφίσεις ;

— "Έχουμε ενέσεις για όμολγια προδοσίας, τιτοϊσμού και κατασκοπείας.
— Νά του κάνετε απ' όλες !

— Μά προ όλίγου ψηφισε «όχι».
— Ναί, αλλά κατόπιν άλλαξε γνώμη.

— Σε περίπτωση νίκης ;
— Νικούν οι κομμουνιστάι.
— Σε περίπτωση ήττας ;
— 'Ηττώνται οι Βορειοκορεάτες.

— 'Η συνύπαρξι κομμουνισμού και καπιταλισμού, όπως τη βλέπει ο Στάλιν.

(Γελοιογραφίες από το «Ici - Paris»)

Γράμματα

τῶν ἀναγνωστῶν μας

ΤΟΥΣ ΑΚΟΥΜΕ ΟΛΟΥΣ

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογὴ»

Εἶμαστε ὅλοι στὴν οἰκογένεια ἀναγνώστες σου καὶ ὁ καθένας μας θέλει κάτι ἄλλο ἀπὸ σένα. Κάθε μῆνα τσακωνόμαστε. Ὁ μεγάλος μου ἀδελφός, φιλόλογος, ἐπιμένει ὅτι ἡ «Ἐκλογὴ» ὑποτιμᾷ τὸ ἀναγνωστικὸ της κοινὸ καὶ ὅτι θὰ μπορούσε νὰ τοῦ προσφέρει σοβαρώτερη ὕλη. Ὁ πατέρας μου, μηχανικός, θέλει πῶς πολλὰ ἀστεία, ἱστοριούλες καὶ ἀνέκδοτα. Ἡ μητέρα μου ἐπιμένει ὅτι ἡ «Ἐκλογὴ» ἐνδιαφέρεται μόνον γιὰ τὸ ἀνδρικό ἀναγνωστικὸ της κοινὸ καὶ ὅτι μόλις καὶ μετὰ βίας προσφέρει κάτι καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες. Τέλος ἐγώ, φοιτητὴς τῆς Νομικῆς εἶμαι ἐνθουσιασμένος μὲ τὴν ὕλη σου καὶ σκέπτομαι, πῶς ἂν ἔπρεπε νὰ σοῦ ζητήσω κάτι, θὰ ἦταν ἴσως λίγο περισσότερα ἀθλητικά. Μὲ συγχωρεῖς γιὰ τὴ φλυαρία μου μὰ εἶμαι περίεργος νὰ ξέρω ἂν ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι μὲ τὶς ἴδιες ἀντιρρήσεις.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εἶναι πολλοὶ αὐτοὶ οἱ «ἄλλοι» καὶ ἀκριβῶς ἡ ποικιλία τῶν ἀντιρρήσεών τους, τὶς ὁποῖες παρακολουθοῦμε μὲ ἐνδιαφέρον κάνει τὴν «Ἐκλογὴ» νὰ διευθύνεται πρὸς ὠρισμένες κατευθύνσεις. Πάντα μελετᾶται τὰ ξένα περιοδικά, μελετᾶται καὶ τὸ ποσοστὸ τῆς σοβαρότητός τους καὶ τῆς εὐθυμίας τους. Καὶ βλέπει ὅτι τὸ ποσοστὸ τῆς σοβαρότητός της περνᾷ τὸ ποσοστὸ τῶν περισσότερων ξένων Digest. Αὐτὸ δὲν τὴν ἐμποδίζει νὰ προσπαθῇ νὰ ἀναγνωστῶν της, ἀφοῦ φιλοδοξία της εἶναι—τὸ ὁμολογεῖ—νὰ μπῇ σὲ κάθε σπῆτι καὶ νὰ συντροφεύῃ κάθε ἡλικία καὶ κάθε φύλο.

Θέλω νὰ σὲ εὐχαριστήσω γιὰ τὴ χαρὰ πού μοῦ δίνεις μὲ τὸ καλὸ σου περιεχόμενο καὶ τὴν ἐμφάνισί σου. Δὲν

θὰ μπορούσες ὅμως νὰ πλουτίσεις περισσότερο μὲ ποιήματα καὶ νὰ προσθέσης «Ἑλληνες πεζογράφους;

Εὐχαριστῶ

ΛΑΚΗΣ ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ

Α'. Σ.Σ.) Β.Σ.Τ. 900

Στὸ τεῦχος τοῦ Ἀπριλίου θὰ βρῆτε τὴν ποιητικὴ ἀνθολογία πού θὰ ἱκανοποιήσῃ κατὰ τὸ ἥμισυ τουλάχιστον τὴν ἐπιθυμία σας.

Μὲ τὴν ἐξαιρετικὴ βελτίωσι πού παρουσιάζει ἀπὸ τεῦχος σὲ τεῦχος, δὲν θὰ μπορούσες ἀλήθεια νὰ συντόμευες καὶ τὸ δίστασμα—ἐνὰ δλόκληρο μῆνα—μὴ ἀφήνεις νὰ σὲ περιμένουμε ἀνυπόμονα.

ΝΙΚΟΣ Γ. ΑΛΠΑΚΗΣ

Ἀνω Λεσχονία—Βόλου

Καὶ σὲ ἄλλο μας ἀναγνώστη πού μᾶς ζητοῦσε τὸ ἴδιο πράγμα ἀπάντησαμε παλαιότερα ὅτι αὐτὸ εἶναι τελείως ἀδύνατο. Ἀκόμη καὶ τὸ Reader's Digest γιὰ τὸ ὁποῖο ἐργάζεται δλόκληρη πόλις καὶ ἐκδίδεται πενήντα χρόνια τώρα δὲν ἐπεχείρησε νὰ γίνη δεκαπενθήμερο.

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογὴ»

.....

Θὰ μπορούσες νὰ ἀναπληρώσεις τὸ κενὸ τῶν ἄρθρων τοῦ κ. Μακρῆ στὴ Χριστουγεννιάτικη Νέα Ἑστία καὶ νὰ μᾶς παρουσιάσεις ἔστω καὶ χωρὶς εἰκόνας — ἂν καὶ καλὸ θάταν νὰ ὑπάρχουν κι' αὐτὲς — τὴν ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κινηματογράφου στὰ τελευταῖα πενήντα χρόνια.

Λ. Γ. Ἀθῆναι

Ζήτησα ἀπὸ τὸν κ. Μακρῆ νὰ συμπληρώσῃ ὁ ἴδιος τὸ κενὸ τοῦ ἄρθρου πού ἀναφέρετε καὶ μᾶς τὸ ὑποσχέθηκε.

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογὴ»

Εἶμαι ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ὁ-

λη σου ὅπως καὶ κάθε ἄλλος ἀναγνώστης σου ἐδῶ. Μὰ κάτι θάθελα νὰ σοῦ πῶ: Πιστεύω ὅτι εἶναι πάρα πολλοὶ ἐκεῖνοι πού θέλουν νὰ μάθουν ἀγγλικά. Λοιπὸν τί θὰ ἔλεγες γιὰ μιὰ στήλη ξένης γλώσσας;

ΤΑΚΗΣ Γ.

Θῆβαι

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ραδιοφωνικὸ σταθμὸ πολλὰ περιοδικὰ κάνουν μαθήματα ἀγγλικῶν. Γιατί νὰ προστεθῇ καὶ ἡ «Ἐκλογὴ»;

ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογὴ»

Εἶμαι 24 ἐτῶν. Καλὰ ἐγκατεστημένος, λεπτὸς καὶ μορφωμένος. Κερδίζω 3.000.000 τὸ μῆνα καὶ ζητῶ νὰ γνωρίσω...

Μὲ λύπη μας διακόπτουμε μισὸ τὸ γράμμα τοῦ ἀναγνώστη μας. Συνοικέσια δὲν ἀρχίσαμε ἀκόμη νὰ δημοσιεύουμε. Πάντως πρὶν τὸ ἀποφασίσῃς ὅς τὸ ξανασκεφθῇ. Εἶναι πολὺ νέος γιὰ νὰ ἀρχίσῃς νὰ ζητᾷ τὴν τύχη δι' ἀλληλογραφίας.

ΥΠΟΨΙΕΣ...

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογὴ»

Ὡς παλαιὸς ὑποστηρικτὴς καὶ τακτικὸς ἀναγνώστης σου θὰ ἤθελα νὰ σοῦ προτείνω κάτι. Μήπως θὰ μπορούσες νὰ κάνης ἕναν εἰκονογραφημένο τύπο Κουτζί;

Μὲ ἀγάπη ὁ ἀναγνώστης σου

Γ. ΚΩΤΤΑΣ

Μήπως δὲν ἔχετε παρακολουθήσει ὅλες τὶς «Ἐκλογές»; Γιατί ἔχουμε δώσει πολλὰ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ τους λόγια τοὺς ἀναγνώστες μας:

Σ. Μπακάλη Σέρρες, Μαρίνα Ἰ. Σαακίδη Σάρρεῦ Ἀγγλίας, Ἰ. Μαντζουράνη Λάρισα, Χρ. Κωστακόπουλο Σ.Τ.Γ. 922, Π. Παναγιωτόπουλο Ἀθῆνας, Ἀρ. Μακεδόνα Πειραιᾶ, Μάκη Τηνιακὸ Ἀθῆνας, Μωσῆ Κωνσταντίνη Ἀθῆνας, Λιακόπουλο Ἰωάννη Σ.Τ.Γ. 920α, Βάρκα Εὐστράτιο Σ.Τ.Γ. 9146, Γ. Κώττα Ἀθῆνας, Ἑμμ. Θεοδωράκη Πάτρας, Παν. Μποντίνα Πρέβεζα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Θ. Παπαϊωάννου

Σὰς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον σας καὶ τὴν ὑπόδειξί σας.

Ἡ «Ἐκλογὴ»

Θυμίζει στοὺς ἀναγνώστες της ὅτι δυστυχῶς δὲν μπορεῖ ἀκόμη νὰ δημοσιεύῃ τὶς συνεργασίες πού ἔχουν τὴν καλωσύνη νὰ τῆς ἀποστέλλουν.

Π. Κ. Ἀθῆνας

Θέλετε νὰ δημοσιεύσουμε τὴν ἀγγελία σας ὅτι ζητᾶτε παλαιὰ τεύχη χωρὶς νὰ μᾶς δίνετε τὸ ὄνομά σας.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες τῆς «Ἐκλογῆς» ἔγραψαν στὸν Τζῶν Γκρήκ καὶ δὲν πῆραν ἀκόμη ἀπάντησι, ἂς κάνουν τὸν κόπο νὰ τοῦ ξαναγράψουν στὴν διεύθυνσί του.

Κον ΤΖΩΝ ΓΚΡΗΚ

Ὁδὸς Καλλιγὰ 6

φιλοθέη

ΖΗΤΟΥΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κορέα 26—2—51

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογὴ»

Ἐως ἐδῶ ἔφτασες ἀκόμη καὶ στὴν Ἄνω Ἀνατολή καὶ μὲ χαρὰ σὲ διαβάζουμε στὸ τάγμα μας. Ἐρχεσαι νὰ μᾶς ἐνημερώσῃς σὰν φωτεινὸς ἀγγελιαφόρος γιὰ ὅλον τὸν κόσμον. Ἐπιθυμῶ νὰ δημοσιεύσῃς τὸ ὄνομά μου καὶ τὴ σύστασί μου καθὼς καὶ τοῦ συναδέλφου μου. Ἐπιθυμῶ νὰ ἀλληλογραφήσω μὲ δεσποινίδες ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμον, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν ἐλληνικὴν. Οἱ διευθύνσεις μας εἶναι οἱ ἐξῆς:

Free

To

Ἐπιλοχία

Ἀλεξιάκο Σπυρίδωνα

Λ. Δι.σας

GREEK EXPED. FORCES

C. A. P. O. 5°-800

καὶ

Free

To

Στρατιώτη

Ντάλλη Τριαντάφυλλο

Λ. Δι.σας

GREEK EXPED. FORCES

C. A. P. O. 5°-800

ΟΤΕ

ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ . . .

Φ.β.

Η ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ
ΚΑΙ Η ΚΑΛΗ ΜΑΣ ΠΟΙΟΤΗΣ

IZOLA ABE

ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ - ΧΥΤΗΡΙΑ - ΕΜΑΓΕ

1930 IZOLA 1950

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΔΙΓΛΙΟΥ 40 ΚΑΛΛΙΘΕΑ - ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 96-234

ΣΙΔΗΡΟΣΩΛΗΝΕΣ ΥΔΑΤΟΣ ΜΑΥΡΟΙ ΚΑΙ ΓΑΛΒΑΝΙΣΜΕΝΟΙ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΣΩΛΗΝΕΣ ΧΑΛΥ-
ΒΔΙΝΟΙ ΚΑΙ «BERGMANN» - ΧΥΤΟΣΩΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ - ΛΕΚΑΝΕΣ
ΕΜΑΓΕ ΚΑΙ ΚΑΖΑΝΑΚΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ - ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΑ ΜΕΡΗ ΜΗΧΑΝΩΝ & ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΧΥΤΗΡΙΟΥ

Είμαι φιλοτελιστής και ζητώ άλλη-
λογραφία δια να ανταλλάσω γραμμα-
τόσημα. Γράψετε εις την διεύθυνσι:

7η πάροδος 66

Μιχαήλ Κόκκαλην

Όδος Πελευχρονίου Κωσταντά

Κέρκυρα

Διά θέματα παιδαγωγικά, κοινωνι-
κά και διδασκαλίας, θέλω να άλλη-
λογραφήσω με φίλους και φίλους της
«Εκλογής».

Στρατ. Κωστακάπουλος Χρ.

73ον Τ.Π. 1ος Λόχος

Σ.Τ.Γ. 922

Θά ήθελα να άλληλογραφήσω με νη-
σιωτοπούλες ιδιαίτερα των Κυκλάδων.
Η άλληλογραφία είναι το μόνο που με
εξοχαριστεί εδώ πάνω.

Ανθυπολοχαγός Ι. Μαντζουράνης

221 Σ.Γ.

Λάρισα

Ζητώ άλληλογραφία για οποιοδήπο-
τε θέμα με νέες και νέους όλου του
κόσμου και περισσότερο με νέες και
νέους από την Ελλάδα.

Ανθυπολοχαγός Κων. Καράς

Δ/σις Χρηματικού Σ.Φ.Μ.

Σ.Τ.Γ. 902 6'

Νέος με πανεπιστημιακή μόρφωσι,
ζητώ άλληλογραφία με νέους ή νέες
του εσωτερικού ή εξωτερικού επί δια-
φόρων ειδικών ή γενικών ζητημάτων.

Θέματα: διπλωματία, ιστορία, δη-
μοσιογραφία, λογοτεχνία, τουρισμός,
σπόρ.

Γλώσσα: Ελληνική, Γαλλική, Ιτα-
λική, Τουρκική.

Λοχίας Λάκης Πασχαλίδης

2ον Σύνταγμα Άναγνωρίσεως

Β.Σ.Τ. 901

Μέσα στους τόσους αναγνώστες σου
που ζητούν άλληλογραφία να κατατά-
ξης και μένα. Ενδιαφέρομαι περισσό-
τερο για τον κινηματογράφο και τα
ταξίδια.

Δεκαεπτά

Κατσαμπέκης Άγις

727 Ο.Μ.

Β.Σ.Τ. 903

Θέλω και εγώ να σάς ζητήσω μι-
α χάρη: Επιθυμώ να άλληλογραφήσω

στην Άγγλική με νέο ή νέα των Ή-
νωμένων Πολιτειών, όμογενή της Ά-
μερικής ή και γνήσιο Άμερικανό ή
Άμερικανίδα.

Εμμανουήλ Θεοδωράκης

Όδος Άράτου 66

Πάτρα

Έλλάς

Είμαι από τους αναγνώστες σου και
θα ήθελα να άλληλογραφήσω με νέες
έξ όλοκληρου της Έλλάδος σε θέμα-
τα έπιστημονικά, θεατρικά, μουσικά.
Μπορείτε να γράψετε και γαλλικά.

Λοχίας

Κατσάνος Γεώργιος

11ον Τ. Προκ.

3ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 927

Είμαι στρατιώτης και θα ήθελα να
άλληλογραφήσω με άλλους φίλους και
φίλες σου.

Πυρ)τής Καρίνας Λάκης

105 Σ.Π. Πυροβολικού

Επιτελείον Συντάγματος

Β.Σ.Τ. 900

Για όσους θέλουν να άλληλογραφή-
σουν μαζί μου, αποστέλλω την μόνιμη
διεύθυνσί μου.

Άρης Μακεδών

Ευβοίας τετράγ. Β' άρ. 12

Πειραιεύς

Επιθυμώ να άλληλογραφήσω με
νέους και νέες από τη Γαλλία, την Ά-
μερική, Άγγλία και άλλες χώρες.

Μάκης Τηνιακός

Σόλωνος 58

Άθήναι—Έλλάς

Είμαι 17 έτών και επιθυμώ να άλ-
λογραφήσω στην γαλλικήν, άγγλικήν
και έλληνικήν γλώσσαν. Ενδιαφέρομαι
για τη λογοτεχνία, φιλοτελισμό, χει-
ροτεχνία και φωτογραφική.

Ρηγόπουλος Ευστάθιος

Τζαβέλλα 20

Νέον Φάληρον

Είμαι και εγώ από τους πολλούς
φίλους σου και ζητώ άλληλογραφία με
δεσποινίδες από οποιοδήποτε μέρος
της Έλλάδος.

Άσυρματιστής

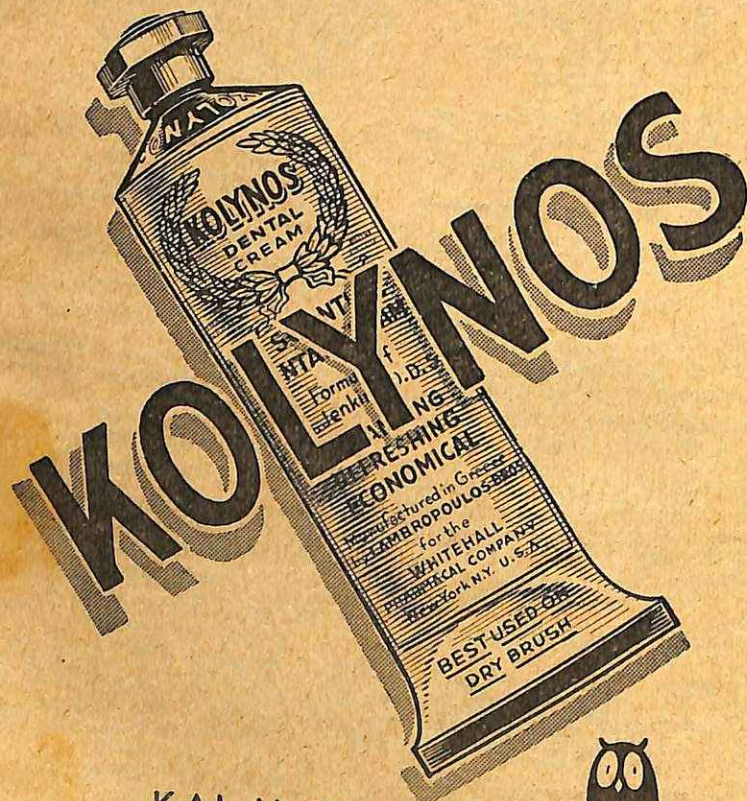
Στεφανίδης Βαλέριος

628 Τ.Π.

Σ.Τ.Γ. 918 α.

Η ΠΡΩΤΗ ΦΡΟΝΤΙΣ
ΤΟ ΠΡΩΪ...

... ΚΑΙ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ
ΤΟ ΒΡΑΔΥ

ΓΕΝ. ΑΝΤ. Α-ΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

Θὰ ἐπιθυμοῦσα καὶ ἐγὼ νὰ ἀλληλο-
γραφῶ με νέους καὶ νέες πού σέ
διαβάζουν.

Στρατιώτης Λιακόπουλος Ἰωάννης
602 Τ.Π. 2ος Λόχος
Σ.Τ.Γ. 920 Α΄

“Ὅποιος — ὅποια θάθελε νὰ χαρίσῃ
τὴν παρέα του — τῆς σ’ ἔναν νεαρό
φαντάρο ὅς γράψῃ ἕνα γραμματάκι:
Εἶμαι φοιτητὴς τῆς νομικῆς καὶ ἐν-
διαφέρομαι γιὰ ὅλα.

Στρατιώτης Βάρκας Εὐστράτιος
515 Τ.Π. 2ος Λόχος
Σ.Τ.Γ. 914 Β΄

Εἶμαι στρατιώτης μὰ παλιός σου
φίλος καὶ θάθελα νὰ ἀλληλογραφήσω
μὲ φίλους καὶ φίλες σου ἀπὸ ὅλη τὴν
Ἑλλάδα.

Στρατιώτης Σῶκος Δημήτριος
574 Τ.Π. 2ος Λόχος
Σ.Τ.Γ. 917 Β΄

Σ’ εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴ χαρὰ πού
μὰς δίνεις καὶ σοὺ ζητᾶμε μιὰ μεγάλη
χάρη: νὰ γνωρίσουμε καὶ ἄλλους φί-
λους σου γιὰ νὰ γίνουν καὶ φίλοι μας.

Ἐπολοχαγὸν Τιμόθεον Ἀβραάμ
καὶ Στρατιώτῃ Βογιατζόγλου Χρήστον
36 Ε.Σ.Ε. Σ.Τ.Γ. 916

Εἶμαι καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς
φίλους τῆς «Ἐκλογῆς» καὶ ζητῶ ἀλ-
ληλογραφία μὲ δεσποινίδες ἀπ’ ὅλην
τὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδιαίτερα σὲ θέματα
λογοτεχνικά.

Σμηνίας Ραΐκος Ἰωάννης
Α.Β.Α.—Κ.Ε.Ν.
Σ.Τ.Γ. 925

Ζητῶ ἀλληλογραφία μὲ φίλους καὶ
φίλες τῆς «Ἐκλογῆς». Τυχάνω μα-
θητῆς τῆς Σχολῆς Μον. Ὑπαξιωματι-
κῶν καὶ ἡ σύστασίς μου εἶναι ἡ ἐξῆς:

Μαθητὴν Γκίκαν Νικόλαον
Σχ. Μον. Ὑπαξιωματικῶν
5ος Λόχος
Σ.Τ.Γ. 925

Ζητῶ ἀλληλογραφία μὲ φίλους καὶ
φίλες τῆς «Ἐκλογῆς». Εἶμαι μαθητῆς
τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς καὶ ἡ σύ-
στασί μου εἶναι:

Μαθητῆς
Κοτοπούλης Λεοντόκαρδος Νικόλαος
Σχ. Μον. Ὑπαξιωματικῶν
5ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 925

“Ὅσο κι’ ἂν φθάνης πλουσιωτάτῃ σὲ
ὅλη εἶσαι γιὰ μὰς πάντα λίγη. Στὴ
μοναξιά μας μὰς συντροφεύεις μόνο
λίγες ἡμέρες ἀπὸ κάθε μῆνα. Γι’ αὐτὸ
σὲ παρακαλοῦμε νὰ πῆς στοὺς φίλους
σου, ἂν νοιώθουν μοναξιά νὰ γράφουν
σὲ μὰς γιὰ νὰ ἔχουν συντροφιά.

Στρατῆς Χρήστος
Κάντας Γεώργιος
Σαμοΐλης Βασίλειος
Δρακόπουλος Γεώργιος
513 Τ.Π. Λόχος 1ος
Σ.Τ.Γ. 914 α

Θὰ ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ ἀλληλογρα-
φήσω μὲ ἀναγνώστες σου, Ἕλληνες
τοῦ ἐξωτερικοῦ, νὰ ἀνταλλάξω γραμ-
ματόσημα καὶ ἐκ παραλλήλου γνώμες
σὲ ζητήματα πού ἀφοροῦν τὸν κινήμα-
τογράφο, τὴ μουσικὴ, τὸν φιλοτελισμὸ
καὶ τὸν προσοπισμὸ.

Παναγιώτης Μπουτίνας
Ἀβέρωφ 2α
Πρέβεζα

“Ὅποιος νέος ἢ νέα θέλει νὰ χαρίσῃ
μερικὲς στιγμὲς χαρὰς σ’ αὐτοὺς πού
ὕπνουν τὴν πατρίδα μέσα στὴ θά-
λασσα ὅς γράψῃ στὶς παρακάτω συ-
στάσεις, ἐλληνικὰ ἢ ἀγγλικά.

Ναῦτην Πέτρον Μαρούσην
Α) Β 1301 Δ.Π.Α.
καὶ

Ναῦτην Κωνσταντίνον Κανταράκαν
Α) Β 1301 Δ.Π.Α.

ENGLISH GLASSES

ΑΓΓΛΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ὑπὸ Α. Ι. ΜΑΛΛΙΔΗ

Καθηγητοῦ
τοῦ Ἰνστιτούτου Ἀγγλικῶν
Σπουδῶν
Πληροφορίαι 10 — 1 καὶ 5 — 8
ὁδὸς Σίνα 22

ΛΥΣΕΙΣ

«ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ» από σελίδα 3

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Τ	Υ	Χ	Ε	Ρ	Ο	Τ	Α	Τ	Ο	Σ		Κ
2	Α	Π	Ο	Φ	Α	Σ	Ι	Σ		Π	Ο	Λ	Υ
3	Λ	Ο	Λ	Α	Ν		Γ	Ε	Λ	Ε	Κ	Ι	Α
4	Α	Ψ	Ε		Τ	Ε	Κ	Μ	Η	Ρ	Ι	Ο	Ν
5	Ν	Ι	Ρ	Β	Α	Ν	Α	Ν		Ε	Ν		Ο
6	Τ	Α	Α	Λ			Ι		Α	Σ	Τ		Υ
7	Ο		Ν	Α			Α	Μ		Α	Τ	Μ	Ο
8	Ν	Φ		Σ	Ο	Υ	Ρ	Ο	Μ	Ε	Ν	Α	
9		Ο	Υ	Τ		Σ			Δ	Ο	Σ	Ε	Ι
10	Α	Β	Δ	Η	Ρ	Ι	Τ	Α	Σ		Ι	Ο	Υ
11	Ρ	Ε	Α	Σ			Ο	Ρ	Ι	Α		Α	Λ
12	Α	Ρ	Τ	Ι	Δ	Ι	Α			Τ	Ι	Ν	Ο
13	Σ	Ο	Α	Σ				Μ	Τ	Α	Χ		Σ

«ΣΚΑΚΙ» από σελίδα 127.

Αρ. 19. 1) Α53—071 (Έξαναγκασμός κινήσεως).

«ΚΟΥ·Ι·Ζ» ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ από σελίδα 100.

1) Σωστό. 2) Λάθος. 3) Σωστό. 4) Σωστό. 5) Λάθος. 6) Σωστό. 7) Λάθος. 8) Σωστό. 9) Σωστό. 10) Λάθος. 11) Σωστό. 12) Λάθος (είναι σπτός).

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ — ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ — ΙΣΤΟΡΙΑ από σελίδα 100.

$\alpha = 5$. $\beta = 8$. $\gamma = 2$. $\delta = 7$.
 $\epsilon = 9$. $\zeta = 4$. $\eta = 6$. $\theta = 10$.
 $\iota = 1$. $\kappa = 3$. $\lambda = 12$. $\mu = 11$.

ΣΩΣΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ από σελίδα 101.

Λύσις του «ΣΩΣΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ» = ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΗΣ!

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΚΕΨΕΩΣ από σελίδα 101.

Μιά μόνον πιθανότητας υπήρχε να

σωθή ο καταδικασμένος και να μη φανερώσει συγχρόνως το άτοπο του παιδικού του φίλου, του δικαστή:

Όταν ο καταδικασμένος δρέθηκε στην πλατεία της εκτελέσεως του ζήτησαν, κατά τα καθιερωμένα, να πάρη από ένα συρτάρι το περιεχόμενο. Αυτός, χωρίς να διστάση, άνοιξε ένα συρτάρι, έβγαλε το χαρτί... και το κατέπιε!

Όταν του έκαναν την παρατήρηση γι' αυτό ο καταδικασμένος απάντησε:

— Τι σημασία είχε! Έγώ δέν άντέχω να διαβάσω τί έλεγε το χαρτί!! Στο ένα συρτάρι ξέρω ότι υπάρχει το «ναί» στο άλλο υπάρχει το «όχι». Το ένα, όπως βλέπετε, το κατάνια. Δέν έχετε παρά να κυττάξετε στο άλλο συρτάρι και θα δρήτε το τί τράβηξα!

Αφού λοιπόν στο άλλο συρτάρι υπήρχε επίσης το «ΟΧΙ» αποδείχθηκε έντελώς ότι κατάνιε το χαρτί με το «ΝΑΙ». Κάθε απόδειξη για το ένατιον ήταν αδύνατη!!

Έτσι δε δέν φανέρωσε συγχρόνως την κακή πράξη του προέδρου!!